ro s.

rō̤ !

för rō̤ skjöl = utan särskild orsak.

(. ~~för~~ för plasér) .

ja tänkte för ro skjöll sen kunne åtte snaw för o se hon' där kan ble an ed.

vi spela kort, bara för ro skjöll_ (~~utan~~ ej om pängar).

för rō̤-sjöl

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

rǫ̱ : lust   rǫ
ha rǫ̱ au̜ .   s.

ja hade rǫ au o. se fur
han dudde te.

jà hade rǫ̱́ au̜ a sé̱ va
han dùḏe te.

vi spe̱la kórt, bà̱ra for rǫ̱́-ʝøḻ

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Reslöv.

ro
s.

ro

i bet. förströelse, nöje

kanske kan de komma nån, som
ha ro av o läsa ed.

A. 25. s. 76

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

rō v.

rø̄
. hịd mæ : längə, räckə nôgt framåt.
rō hid má de dricka krusəs o.a

± rø̄ v.

rø̄ híd mæ de dri̇̀kakrúsed!

№ 363 Ōnsjö hd Röstå.

M. Rosén 1926-30.

ro
s.

rå̱

me rǻ̱ = stilla, orörlig

ǿ̱ged veḻa ènta stáų
me rǻ̱

Nr 6082. Kjells Nöbbelöv, Onsjö hd

I. Ingers 1954.

ro

ra̲

dær va nó̲n som hade dòl̲i rá̲---
(om vòda i ett gravkor)
hær va en prǽst som læ̲ste dom te rá̲.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
Ingemar Ingers

ro s.

ro

"fårr älla fekk dem engen ro.."

4052:8

(ro̲)

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

ro II
ı-

fá̱r kɷṉa di ènta
kom̱a ɛ́ʒ̱ ta ɷ̱̀rmanœ̱́s, udan
di skɷḻa rɷ̱́ ǿ̱vor.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1948

l△ s.

l△

"vi sedla dar hemma i l△
fran vaun gaun"

362:23

(l△̲)

Nr 4919 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

rо—

rω̱

hωḻt dɩ ma rώ̱

du va ìŋ̱n gώ̱ ty̱á J.H.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

ro
v.

rω̱, rὼd̠e, rωt̠

han hade rωt̠ u̱éd, a sa
ho̱pa han nǿ̱r i ván̠ed.

K. B.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1946

ɹo

v.

ɹa̲

Nr 360 Ask Onsjö hd
Birger Svensson 1917

ro

rɷ̱

skoj

di ha̱dɐ sɷḏan rɷ̱́ ɷ hìẕɐ

H. O.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rọ fram̲ mæ̲ , taȝ hit. ro a.

ro̲ frám̲ mæ !

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

rwpo e gǟhå, [illegible]   ro på v.
bara ro po!

bàra ro på!

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

ráa: roga roa

ex. dèe e lille nock, som roar smaa barn (skämtsamt till äldre personer el.) sa käringen hoppa över ett borstran.

dee lìded nók som ròar smáu báen – sa tjæ̀rgen, hopa ǿvor et bàsstráu.

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

roa

råa.
"de e lited, som roar små barn";
sa häringen, hoppa över en
stran.

de e lìded som ròar sma
bárn, sa fjæ̀rzan, hópa ǿvor
et stráu

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

roa de ma.   roa

de kan du roa de må (inbilla dig) so länge.

de kan du ròa du ma sa laŋe.

№ 363 Onsjö hd   Rosén

M. Rosén 1926-30.

rω̌a - roa

de ska roa mej o. se hur de gam.

de ska rὼa ma a sé har de

gám

Nr 363 Onsjö hd. Reslöv

M.Rosén 1926-30.

roa

rága : roa
även rava

ongdómmen rogar sej nu för tiden
ur en vìsa. en skräddare – –
"tog på se sina skridskor, gick
ner te gatta stranden; han
tänkte tia åt roga sej å
sedan komma hem."

rà̲ga. hyperkorrekt uttal. förek:r
i visan

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Reslöv.

roa
~~roga~~ v.

ro̱ga - roa

"roga dej flicka uti dina
ongdomsåe"

hyperkorrekt. äldre nysv. form,
bl. a. använd i visor.

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

(rǭ̱a) roa

de e meed, som roar små barn, sa kärringen, hoppa över et halmstrå.

dee mè̱ed som rò̱ar sma bá̱rn, sa fjæ̱̀rrgan, ho̱pa ǿ̱vor et hàlmstrà̱.

363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1932.

roa

rω̬a -

utr.: de kan di roa sa mí próva på. (frigånes).

de̠ kan di rὼ̠a sa mœ

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

roa v.

roa (pret.)
'roade'

"han roa hela sällskabed"

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd 32/14:19
Helga Persson 1937-42.
Exc.

roa v.

roa (pret.)

'roade'

"han roa allihob"

3215:1

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42. Exc.

ˣrobank s.

robank

'rätt lång puts hyvel'

3925:18

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42. Exc.

roc̦k

rok̲ –́en –̀a –̀ana

spec̦. = spinnroc̦k

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1950.

rock s.

råcken

'spinnrocken'

3959:3

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

rock
s.

rok

Nr 360 Ask Onsjö hd
Birger Svensson 1917

rock

rocka

'rockar'

862:9.

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

roçk

rok̲ pl. -̀a

(klädesplagg)

~~sa dé̱ kan di tìt̲a~~ i
~~tjörkebø̱gen~~ hör ej hit!

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1953.

rock

rak̲, –́n, –̀a, –̀ana

(även spinnrock)

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

×rocka ä.

Råcka = Ställaklockan till fastning eller saltning)

Råcka klockan.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

Råcka = stympa × rocka v.

Ja fann visst börja å
råcka te fartning.
(Ett uttryck när någon skall
stympa sig)

Brosarp

Nr 494.
Helga Persson 1929.

Onsjö

rockdrejare

rokadrejare = rockvarvare.

ordet ej så vanligt, då svarvkonsten var föga känd i häradet, men smålänningar o Göingar kommo ofta till landsbygden med spinnrockar, så att benämningen ej kunde bli obekant.

ròkadräjare

№ 363 Onsjö hd

Reslöv-

M. Rosén 1926-30.

x'rockdrejare s.

råckadrejare

'rocksvarvare'

3925:1

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

ˣrockadrojare

rockadrăjarans

spinnrockstrawarans

862:16

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

ràk̲adrεjarε, -n

× rockdrejare

tillverkare av spinnrockar

K1

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

× rockadrejare

ròk̲adrǽj̲are -en

spinnrockssvarvare

sá̲nen læ̲̀rde pa a ble
ròk̲adrǽj̲are.

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1949

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rökaflig = rockaskört   rockflik

han bruga o' snyda se må rockafligen, då han va skitt om nävana.

ròkaflig

han buga a snýda se mæ

rȍkafligen, da (nar?) han va

fét om nævana.

Rosén.

№ 363   Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rŏk̲aflig̲e = rockskört *rockflike

ròk̲aflig̲e

Nr 363 Onsjö hd. Rosén.

M.Rosén 1926-30.

rō²kahjul. rockhjul

"de gaur som ä rokahjul".

de gáu̯r som et ròkajúl

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

rock-hjul

ròkajúl, -ed

spinnrocks-hjul.

Nr 4898. Bosarp, Onsjö hd

I. Ingers 1954.

rockhuvud

rὼk̲ahω̲d, – – – ud
(till spinnrock)
vi hadu rὼk̲ahω̲d te lὼk̲ana

R. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

× rockhuvud

ràk̠ahö̠d, -əd

lös ställning på spinnrock, på vilken det fria hjulet (lodbar) spann.

K, R

684 Konga & Röstånga Onsjö

Viktor Welander 1932.

rockhuond

rö̱kahǫ̱d – på spinnrock
rörlig tapp, kring hvilken
linet viras o. svepes

rò̱kahǫ̱d

363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1932.

rockhuvud

ròk̲ahώ̲d, -ed

del av spinnrock.

Nr 4898. Bosarp, Onsjö hd

l. Ingers 1954

× rockklynga

ràk̠a klọ́ŋa, -n

klyka på spinnrock vid spånad
av blånor och skäktfall

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

rå̊k̠a kra̜ave . rock krage   rockkrage

ˈròk̠akrá̜va

Nr 363   Onsjö hd.   Rosén

M. Rosén 1926-30.

rock-krage

ròkakráva -an

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

I. Ingers 1948

rock-krage

(Krave = krage)

råkkakrave, rockkrage.

Vi faur nock slau opp rockakravana, får de bårjar räjna o de e kallt osse!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd

Fabian Wendel 1963

rockskŏrt

råckasjŏrt

3217:20

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd
Helga Persson 1936-43. Exc.

*rocksnor

rók̲asnọ̲r : snodd om hjulet på spinnrock.

ròk̲asnä̲r

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rocksvarvare s.

råckasvarvare

„råckasvarvare ălla råcka-drojare ...”

3925:1

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

rockrissa

rökatrissa = trissa, hvari rocksnodden i stugor lägges från hjulet vid spinning.

ròkatrìssa

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

roder s.

Rored

ror, -ed, -en

roder, -et, -en. (grötröder).

En slags trästicka man rör i gröt med

rør i grødden mæ rored.

Rör i gröten med rodret.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

roffa v.

røffa-r, -d Røffa

røffa, -ṛ, -dṛ, -t

han røffar te se.

Han rȫffar tiu sig.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

roffa

råffa, -r, -d   roffa

han råffa te se va där va.
Han roffade hin sig vad där var.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1932.

ròga, -n

× rogga

sädhög (korn), som tröskades

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

× rol

rol, -ed, -en:

en trästicka, i form av en åra som användes att röra i gröt med eller om det var i större format användes det då man skållar lin bröd.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

+rol

Roled = Ett stort grätloke som användes vid skållning av brödsomg när tvätten togs upp ur grytan efter kokningen.

Rör däjen bra mä roled.
Ta roled å dra opp kläarna.

Borrarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

Rol-ed = Gröhoskre ⁺ rol

Röi onä rolad.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929. Onsjö

ˣkol s.n.

kol

'trä, stake o.l.' (liknande en grötsticka) [användes att "proka" ner kläderna med då dessa kommo i kok i tvättgrytan]

1182:20

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

Helga Persson 1931–32

rol s. n.

rol

"ett rol"

'käpp el. stake av lämplig grovlek att röra ut vattnet och mjölet med i bakträget'

3329:3

Nr 4970 Bosarp, Onsjö hd

Gustaf Nilsson 1938. Exc.

× roL
s.

Rol - rörträ vid byk, och grötkok, roder
neutr.

Vi fau nock skaffa voss itt nött rol te rätta te vi ska bygga igen, ditta e jo oppsleded o tvart au!

Nr 8096 Ell'inge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

rǫ́li = lustig, trevlig. rolig
-t

de e en so roli människa.

ibl. = lugn (av ro)
en roli jul!

de e en sa rò̲li mæ̀n̲ɛʃa

en rò̲li jú̲l!

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

ròli

rolig

— en

"vi ska ställa te en rolier dans"

vi ska stæla té en

rὼlioa dáns

(början av en sånglek)

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

ráli

-t

ráliare

ràliast

rolig

en har inte roliare än en sál gör se.

råli, -are, -ast

en hár ènta råliare än en sál jör se

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rolig, a.

Roli

roli, -are, -ast, -e, -t

rolig, -are, -ast, -e, -t

de va rolit.

Det var roligt.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

roli~~gare~~
~~Komp~~.

roliare

en har ente roliare en en
säl jörr se

971:21

(ròliare)

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

rolig~~aste) av~~:
~~superl~~.

roliaste

"don roliaste tiden gaur fortast"

971:21

(ròliaste)

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd
Helga Rasmusson 1931-32. Em

rolig

rɷ̱̀li

Nr 360 Ask Onsjö hd
Birger Svensson 1917

rolig adj.

rolit

'roligt'

"men nu blai de rolit te gagns"

362:10

Nr 4949 Ask. Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

rolig
adj.

rὼ̲li, n. rὼ̲lit

e de nʉ̲́ ènte rὼ̲lit lǽʒ̲or ?

han jik̲ dí̲d, for han tøt̲e de va rὼ̲lit.

1947. 4194 Stehag, Onsjö hd

rolig
a.

neutr. rolitt

di hade så rolitt

(bet. som i rspr). s. 12

Nr 10784 Torrlösa, Onsjö hd
Anders Persson 1930-40 Exc.

rolig
a.

n. rolit

(samma bet. som i rspr.)
De va ju rolit ad du kånne komma.

s. 98

Nr 10853 Bosarp, Onsjö hd
Daniel Rydsjö; Agor o. fälad 1950 Exc.

rolig
a.

n. rolit

samma bet. som i rspr.

De e ente rolit, men va ska en ta se te ---

A. 45. s. 73

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

rolig

roli̦-a̦-t

di h̲a̲de så rolit.
De hade så roligt.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rolig adj.

roli

'trevlig'

„de e en roli fyr ... "

1215:7

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42. Exc.

rolig adj.

roli

'trevlig, skämtsam'

3214:19

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

rolig adj.

roli

'skojig, skämtsam'

3214:66

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

rå²lihẹden i byjen.   rolighet

dår e so mena rolíkden i
avisan i da.

pl. rɑ̲̀lihé̲don

dæ e sa me̲na rɑ̲̀lihé̲don
i aví̲san i dɑ̲.

№ 363   Onsjö hd   Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rolighetsmakare

rὼlikedsmágare = som bereda nöje genom lustigt tal o. kanske lite pajas upptåg.

rὼlikedsmágare

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30

rȯ²lit - roligt   roligt

"en har ente mer rolit än en jör
sa sål", sa kärringen, hoppa
po ȩt ben.

en hár ènte mér rȯ̀lit
æn en jǿr sa sǽl, sa
tjæ̀rrgen, hopa po ét -ben.

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

roligt

(rωlig)
rω̄liare –

”en har inte roliare än en gör
sa säl”.

en hǽr ènta rὼliare æn
en jǿr sa sǽl.

№ 363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1926-30.

Roli; -a. -t: Rolig

De e en roli fyr.

Bosarp

Ingjö

№ 494 Helga Persson 1936.

(rom, rum, rom i sill o. fisk) rom

där som e hjärterom e väggarom

dar som e jàrtarωm̲ e

vǽgarωín̲

Reslöv.

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

(ˣrogn(e), ˣrugn(e)) rom s.

rune

'fiskrom'

(rùna) 3959:47.

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

rom

rùme, -n

fiskrom

K

№ 1684 **Konga** Onsjö hd

Viktor Welander 1932

2

ˣrómare = ett glas rom. ˣromare

vi' tar en rommare, de e lite
finare än brännevin.

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

²rômare. romgök. en flas rom ˣromare

ska vi ta voss en rommare?

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Reslöv

rômarereṣa - resa tia Rom. ˣromareresa

du måtte ha gjort en ráktli Romarereṣa, - de e så långesin du gicke.

№ 363 Onsjö hd

Reslöv

M. Rosén 1926-30.

romare resa : lång resa ˣromareresa

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

ˣromareresa

rō²mareresa = resa till Rom

han hade vad gananes ánna nöre ve Trelleborj, o. tóṣhte de va en ráṣhti romareresa.

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

rómare – ett glas rom. ×romgök

ville du ha en rommare i dinne koppen?

rómgök: kaffe med rom i

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

× rommeli-

rám̲əlsápa, -n

soppa av svagdricka med bitar av grovt bröd, peppar och jämming

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rond

rong = rund, rond.

i kadrilj: stora rongen. lilla rongen.

rongdáronn: göra en rund, kring åkern.

ska vi göra en rongdaron runt kring planen?

stòra róŋan, lìla róŋan

Rislöv.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rop s. n.

robed

'ropet'

"de va farlit va han har kommed i robed ..."

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd 32/H: 17.

Helga Persson 1937-42.

Exc.

rå̀ova = ropa   ropa

i ing :

jå rova ing en kål på
aktionen.

rovare = ropare.

rὼ̲va, ̀-a

jà rω̲va íʒ̲ en kál pω
akʃώ̲nan

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

rá̲ppa = ropa ropa

〃 ig = inropa (på auktion).

"som en rovar i skávan
faur en svar."

som en rà̲var í skǽ̲van
fau̯r en svá̲r.

№ 363 Onsjö hd Röstånga

M. Rosén 1926-30.

rὼ̲ba, ˏrὼ̲bar, ˏrωbta, ˏrωbt   ropa

han rωbta ˊéʒ stæ̀l̲ad

Nr 1684 Konga, Onsjö hd

Viktor Welander 1941.

r å̱̀vare: ropare (vid auktion), ropare

rovaren slo for mej ingen
jå vesste anéd

rọ̀varan slọ́ foa me.
ɛ̀ŋan jà vɛs̱te áu̯ -ad

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

ros

rá̲sen = en ~~[illegible]~~slags sjukdom, särskildt i ansiktet (ansiktsros).

best. f. rá̲sen

№ 363 Onsjö hd Reslöf

M. Rosén 1926-30.

Ross-en pl Rosse-na = Ros

ros

Den röe Rossen.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

ros(a) s.

rossor

'blommor'

"blaua rossor på väggana"

1182: 27.

Nr 4969 Bosarp, Onsjö **hd**
Helga Persson 1931-32. Exc.

ros

ross, -en, -or, -na

dą̈r ę så granna rossor,
Där är så vackra rosor.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

Ross ros,s.

ros̱, -len, -or, -na
ros, -en, -or, -na

plok̲ar du ros̲or?
Plockar du rosor?

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rosa s.

rȍsa = ros „go da, go da, min rosa, - min lilja,
best. -an = go da, go da, min hjärtans kär, o. so.
min ädelig blomma"
ur en lek.

jmf. Toffla - an
Påle - an
nåbora - an
vallman - an

ròsa s.

№ 363 Onsjö hd Röstånga

M. Rosén 1926-30.

r$\overset{2}{å}$s̱a - ros.

rosa
1 s.

i en lek:

godá, godá, min lilja
" " , rossa
" " , min hjartans kár
o. do min dájelia blomma.

rå̀s̱a s.

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

Rosén

rosa s.

ràsa = ros.

„go môren min rossa, sa snickarn te sin kat".

ròsa

gomáren, min ròsa, sa snekaran te sin kát

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rosa v.

rωsa = rosa

jà tror inte han rosar
markaded - förtjänar på
en affär.

ròsa

pres. jà trωr ènte han ròsar
màrkaded --

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30

rosa v.

rossa   rå̠̀sa

'prisa, berömma'

3214:75

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

Rossebåske-n pl Rossebås-ka-na = Rosenbuske

Ha står ve rossebåsken.

Bosarp

Nr 494.
Helga Persson 1929.

Ovesjö

rǫ̂sengaŋ = allmage vrónad, rosengång

rȍsengaŋ ˪

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

1 rosenrasande

rå̲sen-råsanes

e du rent rosenrasanes, som tar di nya kläna, när du ska köra te mölles -

rò̲sanrá̲sanes?

e du rént r., som ta̲r di ny̲e klǽ̲rna, nar du ska tjø̲ra te mø̀l̲es?

№ 363 Onsjö hd

Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rω̊sen r!åsanes = ej vanl.

rosenrasande

e den rent rosen rasanes, som
ler svinen komma ing i haven

e du rént rὼsenrå̀sanes,
som lar svínen koma íg
i hå̀ven?

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

rosenrasande

rw̄²zenrasanes ~ rosenrasande

han ble rent rasanes.

ràsanrásanes

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

Rosén

råsenarǿ = Rosenröd. rosenröd

ròsenarǿ

№ 363 Onsjö hd Rosenrö

M. Rosén 1926-30.

rǻs̠ed e rosiŋ rosenröd

hon e so rossed om kjǻftana.

rǻs̠ensə̠

rὼs̠ed

hon e sa rὼs̠ed om ʃjæ̠̀ftana

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

råsed . rosig   *roset a

hon e so rossed om kåftana.

hon e sa ròsed om tjæftana

Nr 363   Onsjö hd.   Reslöv.

M.Rosén 1926-30.

rosett(a)
2

rosettor (pl.)

'rosetter'

3217:16

Nr 4984 Hallaröd, Orsjö hd
Helga Persson 1936-43. Exc.

rosig, a.

Rossed

rosed, -a

rosig, -a, -t

+)

töjed e rosed.

Tyget är rosigt.

+) töjad?

Trollenäs, Onsjö hd.

Helga Persson 1931.

Nr 1126.

rosig

ròs̱ud, pl. ròs̱uda

di va ú̱dsyḏa o ròs̱uda

o grà̱na

P. J-n.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rosig

rὼ̲sed, =, -a

rὼ̲seda blà̲da

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

rossla

rasla, -r, -d

De rasla i brösted på en: Det rosslade i bröstet på honom.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rost

s.

rạst = rost på linne

(gravröst på metall).

røst

Reslöv.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

röst, -ed rost~~ig~~

s.

där e röst i kniven.
Där är rost i kniven.
~~spisen e röstad~~.
~~Spisen är rostig~~.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rost

röst

"skrabad tåga o röst av dön"

4475:3

(røst)

Nr 4968 Ask, Onsjö hd
Måns Olsson 1933. Exc.

rosta

rǭst - rost
rǭstn - rostn.
rǭstid - rostig.
~~kniven har blet so róstudr.~~

ròsta, v. = bli rostig

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Rö̆sta~~r~~ rosta, v.

rǫ̈sta, -r, -d

rosta, -r, -de, -t

lạusen rǫ̈star.

Låsen rostar.

Långd. l.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rosta

rø̀s̠ta, ˋ ar

åm̠ m̠ta plaú̯tan rø̀s̠tar

P. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rosta

rø̀s̲t/a, -ar, -a, -ad

bli rostig

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rosta

rǫ̀s̠t/a, -ar, -a, -ad

rǫ̀s̠ta mál̠t, sila maltet från vid ölbrygd

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

Rösta = Rosta ^{2}rosta

Lammen rösta.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

rosta v.

ròsta

ˋ„fårr ad den ente skål-la ròsta ...”

3926:50

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42. Exc.

rostbalja

rǫ̀s̱ta bá̱l, -̀ - -́en
(brygd)

da̱n bá̱len som̱ va
terǫ̀s̱ta bá̱l N. E.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

roste

rø̀s̱te, -èn

= rosthalm. B A.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

roste

rǫ̀ṣta, -ən

en hopvriden halmviska som lades
på bottnen i rostkaret

vi flæ̀ṭa ən haḷmvẹ̀ṣka fər
dar skọḷa va rǫ̀ṣta irǫ̀ṣtakạrad

E. N.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

×roste

rǫ̀s̱te, -n

halm el. enris, som användes vid ölbrygd för att sila ifrån maltet; anbragtes dels kring tappen, dels på bottnen av baljan

v la paú̯ rǫ̀s̱ten.
rǫ̀s̱ten va̯ kreŋ tápm.
dar va rǫ̀s̱te paú̯.
slau̯ paú̯ rǫ̀s̱ten

K

№ 1684 Konga Onsjö hd
Viktor Welander 1932.

× rostet

røst = rost
rø̣sted = rostig

Kníven har bled so rósted, so en kan ente tälja mån.

Kní̱van han bled sa rø̀stad sa.

Kní̱van han bled sa rø̀stad,
sa en kan ènta tæ̀ljå mæ-n

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

r̀ostet adj.

rösted

"beslaved rösted"

(rø̀stad)

Nr 4968 Ask, Onsjö hd
Måns Olsson 1933. Exc.

× rostet
a.

råsted

rostig

spisen e råsted (om jårnspis)

1730. Billinge. Onsjö hd
Helga Persson 1932.

rosthalm

rǫ̀ṣtahȧḻm

vɩ hạ̇de lɩṭa v-aṛsǽ̣

te rǫ̀ṣtahȧḻm B. A.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

×rosthalm

rǫ̀s̠tehá̠lm

halm på bottnen av baljan vid ölbrygd

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

Röst-ed = Rosting r$\overset{2}{\text{ö}}\underline{\text{s}}$ted

Kvinnen e rösted

Broalp.

Nr 494.

Onsjö

Helga Persson 1929.

rostig

Rösted = rostig

*/

Li̊ana hängarröstar, övar vintåren, o de e änte bra, fårr ad daj blar tröja, o duor daulït o slau mä. +/ Rep. form.

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1965.

Rö̆sted rostig,a.

²rø̞sted, -a, -
rostig, -a, -t

de e ²rø̞sted.
det är rostigt.

rø̀stad 2.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rostkar

rǫ̀stakạ̍r, –̀ – –̍ ad

bryggkar

jfr. roste.

E. N.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rot

rod, -en, rödor, -na

rödorna va auedna.
Rötterna voro avätna.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rot
s.

pl. rödor

blann rödor o stena

s. 116

Nr 10853 Bosarp, Onsjö **hd**
Daniel Rydsjö; Agor o. fälad 1950 Exc.

rot

rā̲d = rot

fau au rod = få [illegible] [illegible].
vi har inte faud au rod ìnú,
o. anna har ing hòstad.

fau̲ au̲ rǿ̲d
vi har ènta fā̲ud au̲ rǿ̲d
ènú̲, a ánna har ǯ̲hǿstad.

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

rω̄d = rot̄
pl. rø̄dɐ
= jmf. fød
fødɐ

rot

rω̲d – ró̲dɐ

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

te, rodo : till roten rot

de va en bósa (ragn) som
tar te rodo.

de va en bǫ̀sa, som
tar te rǫ́ds

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

Rosén

po rø̄d = på rot, ej skrivand. rot

aṷ rød = skrivande

vi har nu fand fæt sán,

an rød

vi har nú faṷd ạ́l sǿn

aṷ rǿd

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

Reslö

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rot.

rạd. rot –

havren stanr inú po' rod.

i ganr feck vi all sån an rod,

hàvrun staur rnú po ród.

i gáur fek vi ál sán au ród.

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926–30

rød = rot. rot.

den mesta sán staun po rod = ej huggen
i gaun fick ej all sán au rod.

dan mǽsta sǽn staun po
rǿd = äj huggen

igáun fik vi ál sǽn au rǿd.

Nr 363 Onsjö hd.
M. Rosén 1926-30.

te rω̲ds = till roten rot

de rájned tar te rω̲ds.

te rώ̲ds

de̲ rǽjned tar te rώ̲ds

Nr 363 Onsjö hd. Rosén

M.Rosén 1926-30.

rot

rọd, -́ln

daṇ stọ pọ æ̀ṇa mæ
rọ́dln i vǽrad. S.N.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd
Nils Nilsson 1932

Rod-en pl Rödr-na =
Rot

Dää opp gräsed ena roten

rǫd, rǫ́dor   Broarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.   Snijö

rot s.

rod

'(trädrot'

"skoen hogg fatt i ain rod"

3807:7

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helge Persson 1937-42.

Exc.

rot s.

rö̆dor

'röt̄t̄er'

"så en inte slāur på năsan
blann alla rödor a brö̆de"

3807:58

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

rot

Rödor = rötter

Nöre i måsahålan e de svaust o plöja, får dar e sau meena må gamla īgerödor!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

rat

ro̱d̀, -en, rǿ̱derna

so̱m vi ha̱de tá̱d stà̱bana

gø̱rde vi á̱jo rǿ̱derna

R. R.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rot

rω̲̇d, -´ən, rǫ̲́der, -na

gù̲la rǫ̲́der (morot)

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rot

ra̲d, ˊ-en, rǿ̲dor, ˊ-orna

Nr 4525 V.Strö, Onsjö hd
Ingemar Ingers 1948.

rot
s.

rω̲d, -en, rǿ̲dor, -orna

Kells Nöbbelöv

Nr 359 Onsjö hd
Birger Svensson 1917

rot

rod, -en; rödor, -na

3951:25

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

rot

rɑ̱d, -´en, rǫ̱́dor, -´orna

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers

- rot

rọd, -́en, rǿḍon-na

di sáṭe nǿ̣r nę́gurna
po rọ́den P. B.

№ 1537 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

r$\overset{2}{ø}$dor-na

r$\underline{\acute{ø}}$dor?

rot: ~~$\overset{2}{r}$ötta~~

= mor$\overset{4}{å}$tter pl.

(subst)

Käns Näbbelön

Ansjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

$\overset{7}{\text{rǭd}}$-en, $\overset{7}{\text{rǭdor}}$-na = rot (subst)

Ast.

Kanga, Käns Nähkelön

№ 359 B. Svensson-Wedmark Örsjö 1917.

rota v.

rodar (pres.)

'rotar, bökar'

3959:42

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

rota
v.

Roda = rota

Moor-soen rodar blann rödårna! La na roda, barra hon änte fārrdarvar roden pau päreträed.

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1965.

rota
v.

roda

han --- bårja o leda o
roda i lommorna

s. 109

Nr 10853 Bosarp, Onsjö hd
Daniel Rydsjö; Agor o. fälad 1950 Exc.

roka
v.

rǿda: bǿta

ej. om svin.

du gaun hrí o- rodr i jǿrn,
som om du leda' åtte nǿd.

rọ̀da

du gáun hær a
rọ̀dar i' jọ̈ren, som
om du lèda æte
nạd

ræ̀da

№ 363 Onsjö hd
M. Rosén 1926-30.

ràda : rota, bóka, róra. roka

gaur du hár o. rodar i mina landor?

gaur du hæ a ròdar i mìna làndor

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

rå̱²dar rotā. rota

jo mer en roder i lorten, jo varre lutar han.

jω mé̱r en rὸ̱dar i lώ̱rten, jω vá̱ra lù̱tar han.

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1934.

Rosén

roka

rød - rot
pr. røden
røda - roti (eg. om trä).

han seder og rødar i gamla
papér, ja vénta han nóta
där kan va må de.

han sedor a rødar i gamla
papé – ja vé-nta va nøta
dæ kan va mé de (!)

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rω̱̊da óp̱ : rota upp. rota

svinen har snart rodad opp alla pantofflorna.

sví̱nen har sná̱rt ro̱dad óp̱

à̱la pantó̱florna .

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

rota

rὼ̱d/a, -ar, -a, -ad

[ut] rota; böka

dæ̯ rω̱dar rí̱d rὼ̱vana

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rota
v.

rɑ̲̀da -ar -a -ad

han hɑ gáu̲̯t dær ɑ rɑ̲̀dad a
grà̲vad sa mè̲ed.
jɑ rɑ̲̀dar i á̲lt mǿ̲g

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
Ingemar Ingers

Roda-r = Rota röda

Va roda da efte?

Boarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Össjö

rota v.

roda opp

'rota upp'

(rò̱da -)

3329:1

Nr 4970 Bosarp, Onsjö hd
Gustaf Nilsson 1938. Exc.

rota,v. Rota

ro̲da-r,-d
rōta,-r,-de,-t

va ro̲dar du̲ at̲e?
Vad rotar du efter?

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rota

rọ̀da, -̀ar, -̀a

di (svinen) rọ̇da ạtu rẹ́dar
ọ tị̀slarø̣̇dar pọ trạ̀ẹdan

N.N.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

ˣrota s.

Rodorna (best. pl.)
'hålorna'
"ja feck jămna ijen rodor-
na alle svinen" 3807:63

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helge Persson 1937-42.
Exc.

rota

roda, -r, -d = böka

di rodar i joren.
De bökar i jorden.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rota v.

roda (pret.,

'rotade, bökade'

"Svinen roda så rălit i pä-
selanned" 3807:50

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42. Exc.

rot-bit

rà̠dabí̠d, -en

stycke el. bit av trädrot.

Nr 4194. Stehag, Onsjö hd.
I. Ingers 1959.

rotblöta

rώ̱d = rot.

rω̱dablø̱da = rotblöta, d. v. s. regn, som tränger ner till rötterna av träd och gräs.

rὼ̱dablǿ̱da

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

rōt̄blöta s.

rodablöda

(rò̱dablǿ̱da)

1180:14

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

Helga Persson 1931-32 Exc.

rotblöta

rodablöda, -n, -or, -na

vi fick ein bra rodablöda.

Vi fick en bra rotblöta.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rotblöta,s.

Rodablöda

2
rodablöda, -n
rotblöta, -n

de va en rækti rodablöda.
det var en riktig rotblöta.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rōlblǒta s

rodablǒda

3926:8

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

Rode-ṇ-ạ-na = Rote

Där e flere roda.

Brosarp

№ 494 Helga Persson 1936. Onsjö

rote

rò̠du pl. rò̠da

i sò̠ma rò̠da i da ganˆd
áu̯ P. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd
Nils Nilsson 1932.

rote

μ.

roda 'rotar'

'--"atte nåmmor å roda..."

H122:10

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

Rode rote,s.

rode -n, -a, -na

roté, -n, -ár, -na

De e den roden

Det är den roten.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rote

rode, -n, -a, -na

han e ållorman fårr den roden.

Han är ålderman för den roten.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

ˣrotehus

rὼ̱dahú̱s, -əd

soldattorp

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rω̠dhál̠

× rotehåll

(Indelningsverket)

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rotekarl

rὼ̱daká̱r, -m

indelt soldat

k

№ 1684 **Konga** Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rotfrukt

pl. rωdfrώktor, -orna

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

I. Ingers 1948.

rotfrukt

pl. rωdfrώktor , -na

Konga

Nr 359 Onsjö hd

Birger Svensson 1917

rodfråktor - na = rotfrukter (subst)

Kanga

Käns Stäbbelsön

Ansjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

rothugga

rodhóga = rothugga, för odling i.
eljest avsågas skogsträd vid
roten, att hugga upp rötter
skulle vara både för arbetsamt
o. tidsödande, – rödstobbarna
ha tid o. rödna i skåven

rodhóga.

" rodstóbana haf tid a rodna
i skávan".

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

rothugga,v.

Roddhogga

rodhoga, $\overset{\text{-or}}{\text{-ed}}$

rothugga, $\overset{\text{-er}}{\text{-et}}$

rodhogor du?

Rothugger du?

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rothugga

rω̠dhώga, rω̠dhω̂g̊

dæ va jǻ mǽ ω spα̠αvæn̠da

ω rω̠dhω̄g̊ P. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rothugga

rωdhǿg̱a pret. rωdhǿg̱

han jɛḵ œ bàrka œ rωdhǿg̱.

Nr 4898. Bosarp, Onsjö hd

I. Ingers 1954.

rodhågahåka, -n

rothuggshacka

bred hacka, med vilken man skrapar av jord och sten från rötterna, innan man hugger av dem

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rothuggsyxa

rὼ̱dhágyś̱a-n

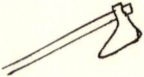

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd
Viktor Welander 1932.

rothållare

rǫdhålare. rotehållare, som avlönar soldat

mots. rotehållare.

rodhólara

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

Rosén

rothållare

rω̱dhώ̱lara pl. rω̱dhω̱larna

rω̱dhώ̱larna skωḻa
dri̱va jώ̱ren J. R.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd
Nils Nilsson 1932.

rats : hästsjukdom rots

s.

rωts

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

rotsaker

en Roddsagor
rodsag, -or, -na
rotsak, -en, -er, -na
(rotfrukter

har du tad ap rodsagorna?
Har du tagit upp rotsakerna (rotfrukterna).

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rω̂dasko̩d : rotskou rotskott

rὼdaskώd

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

Rosén

rolskår

[illegible]: m. fl. [illegible] [illegible] tröja, till [illegible].

rǫ́ʃǽr

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

rotstubbe

best. f. pl.

rωdstώ̱bana ha tí̱d a rὼ̱dna
i skǽ̱van.

363. Reslöv. Onsjö hd̲. 14. Rosén
1926–30.

rōtting s.

råttingen

ˈråttingen, ˌköppen (som ˈstraffredskap)

1587:20

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1932. Exc.

rotvålska s.

roddvålska

"va e de fårr roddvålska du snackar"

3214:23

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

rotände

rodǽn̲e, -en, -a, -ana

en lì̲den stárkor rodǽn̲e

J. J-s.

Rodännen pau dinne barken e meed knaustet o såkort masarongen ...

F. W.

Billinge, Onsjö hd.

Nr 972. I. Ingers 1929.

rova
s.

Roa – Roor – Roelann
rova – rovor – Rovland

Vi si roor, om roorna, månn
nöre i byen si daj kaulrödor.

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1965.

rova

rω̲̊a = rova. (korta)

drångana såtter störa roor udanför långan;

skomagaren va ude på' ioan å skulle slaa en kiana, men so trilla han å satte en roa i roan.

rὼ̲a

drǣ̲zana sæ̲tor stὼ̲ra rὼ̲or ù̲danfór læ̲zan

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

rova

rẘa: rova, rotfrukt

" roor: större, tjockare frukter, ofta med "dobbela botten);

rẁa

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

Roa rova, s.

ro̱a, -n, -or, -na
rova, -n, -or, -na

De e en li̱den ro̱a.
Det är en liten rova.
(Om en person är liten och korpulent).

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rova

roa, -n, -or, -na.
Kan även betyda liten person

de e ain råkti liden roa.
Det är en riktig liten rova.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rova s.

roa

"han sa̅tte ain răkti roa"

3807:7

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

Rovstycke s.n.

roestecked

'rovåkorn'

1536: 3

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1932. Exc.

rubb

ro̱b̲ -

. o. sto̱b . rubb .. stubb.

di tar ven robb .. stobb
ifran vos . alt hva vi har.

di tar væl̲ rȯb̲ a stȯb̲
ifrau̯ vos̲

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

rubba
v.

Råbba = rubba

Dinne stajnen gaur änte o råbba mä stajnbrödjan ajns – vi fau nock båra o sjuda.

Nr 8096 Billinge Onsjö hd
Fabian Wendel 1964

rö²b̲a - rubba. rubba

di va fira kara, men kunne ente robba stenen.

robb o. strobb = allsammen.

di [illegible] di to robb o. strobb.

di va fì̲ra kà̲ra, men ko̲n̲a ènta rò̲b̲a sté̲nan

jfr rucka

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

rubba, v.

raᵒbba,-r,-d Råbba
rubba,-r,-de,-t

de ska ente raᵒbbas.
Det skall inte rubbas.

genuint?

jfr rucka.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rubba

råbba; -r; -d; -d

råbban åm du kan.
Rubba den om du kan.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1932.

rubba v.

råbba

-.. som kånne råbba hans tra ...

3214:56

Nr 5243 Ellinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

ˣrubel

rȫ_b_el: gamla tvåöres mynt fr. Adolf Fredriks tid – gällde under första hälften av 19:hundratalet för 6 styver.

pl. rȫ_b_la

ró_b_al, pl. ró_b_la

№ 363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1926-30.

ˣrubel

rȯ̆bel – motsv. rubel – Större koppar-slantar fr. Adolf Fredriks o. Gustaf III: tid = 2 öre kopp.mt.

rȯ́bel

Nr 363 Onsjö hd.
M. Rosén 1926-30.

Rosén

rȯka = rubba   rucka

den store stenen va ìe ingen, som konne rocka.

ròka

dæn stɑ̀ra sténan va dæn ìgen som kɑna ròka

Reslöv.

№ 363   Onsjö hd

M. Rosén 1926-30

rỏka = rubba

ruska

v.

den stenen kan ingen rocka,

han e jorfast

dǽn sténen kan ìzen ròka,

han e jorfást.

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

rö̊ka . rubba.

rucka v.

ja gir en plaūt te den. som
kan rocka den stēnen.

jà ji en pláut te dæn,
som kan ròka dæn sténen

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

$\overset{\times}{\text{rö}}$k̲a : rucka

Klockan säjtar se so, du faur
rócka na lett.

klòk̲an sæ̀jtar sa sa̰, du
fau̯r ròk̲a na let̲.

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30

rucka ~~råcka~~

råcka, -r, -d-s
rubba

Den va tång så ja kånne ente råckan.
Den var tung så jag kunde inte rubba den!

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1932.

rucka v.

råcka

3887:20

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42. Exc.

rucka v.

råcka (pret.)

'ruckade, vaggade'

3807:11

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42. Exc.

rucka, v.

rꜵk̲a, -r, -d Råcka

rocka, -r, -de, -t

klꜵk̲an fꜵur rꜵk̲as.

Klockan får rockas.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rucka, v.

Råcka te fortning

raka te fortniŋ.
Skynda på

ja får raka te fortniŋ.
jag får skynda på.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931

runka

råcka, -r, -d

hon va gammel så hon kånne knappt råcka på hoded.
Hon var gammal så hon kunde knappt runka på huvudet.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

råcka -r, -d, -s = rucka
regléra

Klåcken faur råckas.
Klockan får regleras.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1932.

Råckele~~d~~ ruckel, s.

raǫkele, -d, -n
rukel, -et, -n

de e et raǫkele.
Det är ett ruckel.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

ru̦ckel
s.

rώk̲el, -ed

hær láu̯ ét̲ +/ hi̲de, dedárna
rώk̲eled dær líg̲or.

+/ sc̦. hus.

Nr 6082. Kjells Nöbbelöv, Onsjö hd
I. Ingers 1954.

rùelse = ånger. ruelse

rùelse (genuint?)

Nr 363 Onsjö hd. Reslöv

M.Rosén 1926-30.

ruffa v.

ruffa 'vara drucken'

5/:24

Nr 5412 Kells Nöbbelöv, Onsjö hd
Nils Hedstand 1890-t. Exc.

råffa, -r, -d = grymta. ruffa

grisana råffa.
grisarna grymtade.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1932.

ˣruffa v.

råffa 'grynta'

3861:47

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

ˣrugg s.

rog = dagg, rusk.

~~röga~~ :

~~de bara roggar lite - småregnar.~~

jfr ràga

rog

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

rå̲ga : småregna. ˣrugga v.

de bara råga lite. (råka ÷)

de bà̲ra rà̲ga let̲

№ 363 Onsjö hd [illegible]

M. Rosén 1926-30.

råga . småragne ˣragga v.

de bara rogar lite.

de bàra règar let

Nr 363 Onsjö hd. Rosén

M.Rosén 1926-30.

ruggar-

v.

råga io -r, -d =
småregnar

de ha rågad hela daen.
Det har ruggat (småregnat)
hela dagen.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

+ rugget

Rågged = spöklikt, mörkt

Va de ~~k~~tjämns rågged o puged, nårr än gaur jönom skôven om kvållana!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

ruggig
a.

Rågged = ruggigt

Hy, sånnt rågged vär
de e i da – de narmar
se mä vintoren, kan än
nästan tro!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

ruinera

Ronerad = ruinerad

Errekas blaj rajnt av Ronerade, ~~dan~~ når därras ställe brände nör, ånge åskeväred.

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1965.

ruinera

rǫnér/a, -ar, -a

rǫnéra gáu̯rən

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

ruinera

ronéra · ruinera, fördärva, skada.

ske di gan po po de vised
so blev di snart ronerade;
hvem har ronerad min
gausapån ?

Ska di gan på (påt) po dé
vised, sa blev di snárt
ronérade .
vem har ronérad min gàusapén

Ruin

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

ruinera

rω̣nẹ́ra : ruinera.

han ronerer se sákert po
bygge.

han rωnḛ́rar se sǽkort pω
bỳg̱a

№ 363 Onsjö hd Rislöv.

M. Rosén 1926-30.

ruinera

rawnéra = för ruinera, förstöra,

ronera ente mina papér,
som ja har lájt i orning.

ronéra (vanligt)

ronéra ènte mina papér,
som jà har lajt i òrnig!

№ 363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1926-30.

ˣruka

s

ˣruga : ruka.

de e bra rålit – syslepangen satte en stor ruga breve porten.

de e brá rálit – sỳslepåugan sate en brá rùga breve pártan

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ru̲g̊a . ruka .   ×ruka s.

Spillning efter ko,

kallas vanl. kobládda o. koblaga.

rù̲ga

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rüga = ruka, bort. ˣruka s:

kringstryggaren satte en stor ruga udanför porten, för de han ente fech mad.

krezstrýgaran sate en stǫr rùga ùdanfor pǫ́rtan, for de han ènte fek mád.

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

ru̱²ga - sitta hopkrupen ˣ ruka v.

so, du seden dăn o. rugen

sá̱, du sé̱don dæ̱n a rù̱gan

363 Onsjö hd Runnàd

M. Rosén 1932.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rå̱ga = ruka, trol. ˣruka s.

dår e en lång ra med rugor,
som di sad udanför långan.

dær e en lǽẕ rá̱ mœ rù̱gor,
som di sáu̯ u̱danfor là̱zan.

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

× ruka

rụ̌nga. krympa ihop av köld o. hetta v.

hā̆r sedan du o. rungar, ud o.

gŭd nád.

hạ́r sẹ́don du a rụngan, ụ́d

a gụ́d nạ̰d!

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

rúga – ˣruka v.

en ska alti seda komma o. ruga, en kommer aldri ud om dören (en dör.).

en ska álti seda kèma a rùga, en komor àlti úd om dåren (d. en dår)

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

× ruket a!

rụ²ged. som kryper i hop med kroppen av köld o. skräck.

du får råten på da, du ser så rụged ud.

jmf. skruged.

du far ràta pω da, du
ser sa rùgud úd

№ 363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1926-30.

ˆ ruket

ru̠ged = skral, som krympet ihop a.
av kyla o. slapphet.

rù̠ged

363 Onsjö hd Rosén.
M. Rosén 1932.

×+ ruket
~~ruggel~~ a.

rụ̈ged : ruggigt

de va noit ruged våú vi hau.

de va nạd rụged vạ́i vi
hạu.

363 Onsjö hd
M. Rosén 1932.

Röst.

x rull

rø̲l = rull.

refräng i visor:

róllen gaur, róllen gaur.
Kom ska ni fau se hor róllen gaur.

rǿ̲len gáu̯n, rǿ̲len gáu̯n.
kóm̲, ska ni fau̯ sé̲ hau
rǿ̲len gáu̯n!

№ 363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1926-30.

rull, s. ~~rulle~~, s. Röll~~en~~

rø̀l̲-en, -a, -na

rúlle, -n, -ar, -na

= rulle

rø̀l̲en e tom.

Rullen är tom.

røl̲ ²

jfr v. rø̀l̲a

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

×rull

rǫl̲, -´ən

spinnrocksrulle

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rulla
v.

rỏlla, pret.

s. 22.

Nr 10784 Torrlösa, Onsjö **hd**
Anders Persson 1930-40 Exc.

rulla
v.

pret. rölla

A.-& F. s. 70

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

rulla

rø̀l̠a, -̀ar, -̀a

rulla klăder med rullstock och rulleträ (ist. f. mangel).

va rø̀l̠a sa̭n la̠nt bó̠rud va.

E. A.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rulla

²rå̲la, rulla

rólla tȫmmeln (en lek: två pers. hålla hvarann. om livet o rulla om nedför en backe.

rø̲̀la, -̀a, -̀ad

rø̲la tø̀n̲e

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Röstånga.

rulla

r$\overset{2}{ø}$l̲a. rulla

i t$\overset{2}{ø}$n̲e: en lek; en person lägger sig ovanpå en annan; de hålla hvarr. omslutna o. rulla så ned för en backe.

røl̲a tø̀n̲a

№ 363 Onsjö hd Röstånga

M. Rosén 1926-30.

rø^{2}ḻa . Rulla.   rulla

han kom róllanes mé en bór
nór fór trappen.

han kom ròḻanes mæ. en bø̲r

han kom ròḻanes nø̲r for trá̲pen

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

røla = mangla, rulla   rulla

de tar tid o. fan rólled all den tvätten.

hår ligger glåtan o. röllar på goled

han róler nór an taged.

de tar tíd a fan ròlad ál dǽn tvǽtan .

hán lígor glǿtan a ròlar po gáled .

han ròla nǿr an tágad .

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rulla

rø̀l̲a -ar -a -ad

han jìk̲ a rø̀l̲a sìl̲a biø̲ren
for kɑ̲l hàl̲ɛz, nɑr han va
fúl̲.

(om kkd̲r Holm i Svalöv).

Nr 6032. Kjells Nöbbelöv, Onsjö hd
I. Ingers 1954.

rulla,v.

røla, -r, -d Rällar

rulla, -r, -de, -t

de rølar nør.

Det rullar ned.

rø̀la etc., egen uppt.
J-s.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126 Helga Persson 1931.

rulla

rφ̀l̠/a, -ar, -a, -ad

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rulla

rø̀ḻa -ar -a -ad.

pres. part. rø̀ḻanes.

ɛt lì̲ded knỳ̲̣de kωm̲ rø̀ḻanes ɛ́ʒ̲
(spökeri)

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers 1944-45

Rulla v.

Rölla

'Köra med rullbår'

3975:2

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd

Helga Persson 1941-43. Exc.

rulla v.

röllad (sup)

'rullat'

"naur en hade håut på a röllad
″aua saū tår en hel da"

3975:3

Nr 1985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

rulla

Rållar = Rullar rola, -ar

Rållar mi bånne.?

Dorarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Össjö

rulla

rø̀l̲a, -ar, -a, -ad

de va den tø̀n̲an du hade rø̀l̲ad i áuen

Billinge, Onsjö hd.

Nr 972. I. Ingers 1929.

rölla, -r, -d rulla

han rölla tönne.
Han rulla tunne.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rulla

röllar (pres.)

'rullar'

"så röllar en ihob pölsan ȧ
byr ihob den ..."

5714:58

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

r²ȯḻa, r²ȯḻa, -d = rulla [verb]
r²ȯḻar   rȯ̀ḻa ?

ja har rȯḻad fö̱r

Käus Nöbbelöv

Onsjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark ~~1917~~

rulla v.

röllar (pres.)

'rullar'

"hon röllar så rolit når
hon gaur"

3807:13

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

rulla v.

rŏlla i kull

'tumla omkull'

3807:6

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.

Helga Persson 1937-42.

rulla
v.

rø̀l̲a -ar -a -ad.

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1949

rulla
v.

rø̀l̲a -ar -a -ad

spec. = transportera i rullebör
(rø̀l̲a bǿ̲r)

hɷn rø̲l̲a ikríŋ̲ æ sol̲de sí̲l̲.

Nr 4635 Gullarp, Onsjö **hd**
I. Ingers **1953.**

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rulla

rø̀l̠a, –̀ar, –̀a

de rø̀l̠a lé̠rud té̠ do̠m

P. B.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rulla
v.

rø̀l̲a -a -ad

di lau̯ a rø̀l̲a sa

Nr 4635 Gullarp, Onsjö **hd**
I. Ingers 1953.

kullare

kø̀ḻarə, -̀-ən

kø̀ḻarən fɛḵ sǽ̱l
læs̱ə tǽ̱rən

K.L.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd
Nils Nilsson 1932.

rull´bår,s.

Röllebör

røllebør, -en, -or, -na

skottkärra, -n, -or, -na

rullbår

Kør me røllebøran.

Kør med skottkärran (rullbåren).

rølebør, egen uppt.

J-s.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

mullbår

Röllebör, -en, -a, -na = Hjulbär.

Tjör väcked mä röllebören.

Brap.

Onsjö

№ 494 Helga Persson 1936.

rulle

rull ´-en `-a -ana

rul̠

Nr 2006 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

r²o̊łe-n -a, -ana = rulle (aubert).

Torlösa

Ansjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

x rulle

de rölama tre = regula de tri

min pång sin, att han har
börjad o. räkna de rölama tre
ella hvor de heder.

di ròlana tré

min páng síe, ad han har
borjad a ràkna di ròlana tré
ala va de hédor.

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Röll-en = Rullen rulle

Här e en rölle tran.

hæ̱r e̱ en røḻ tra̱n.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929. Onsjö

rulle

pl. rǫ̀l̠ana
(på spinnrock)

naụr vi hada rǫ̀l̠ana fu̇l̠a
skol̠a vi hàṣpa H.G.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rullebör

rullebör -ȩn -a -ana

skottkärra.

rùl̲a bǿ̲r

Nr 2006 N Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

rullebăr

rø̀ḽabǿ̣r pl. – – –̀ ar

skoūkărra

va rø̀ḽa ma rø̀ḽabǿ̣rar

N.P.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

+rullebōr, s.

rö̃llebōr

= skottkārra

Nr 6433. Bosarp, Onsjö hd
Per B. Andersson 1956. Exc.

× rullebör

rø̀l̲abǿ̲r eller rùl̲abǿ̲r, -en

skottkâma

di mot̲a tjø̲̀ra me rùl̲abǿ̲r i et
pá̲r dá̲ a mà̲ga at̲e -n.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

I. Ingers 1946

rullebãr

rø̀l̲abør, ̀- - -an

kũrra med att hjul.

rø̀l̲aran fek̲. så̲l la̲ga

·ta̲ren pâ̲ en rø̀l̲abør H. R.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

ˈrullebör s.

röllebören

ˈrullebören

3926:23

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

× rullebór

rò̱ḻabǿ̱r, -ḻn.

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd

I. Ingers 1951.

ˣrullebörs ben

röllebörs ben

(de ben på vilka "rullebören" vilar då den icke är i rörelse)

3959:3

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

rullgardin

rǿḻgardí̠n -en -or -orna

1948

Stehag, Onsjö hd

Rällahärva-n = Redskap
Rullhärva
som spinnrocksrullarna
fästes på när garnet skulle
härvas upp.

De va en bra rällahärva.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Bosjö

rulliáns

rö²liáns = kalas, fest.

vi hade en liden röliáns
i gaur på gæstgivaregaurene,
för Per sålde en häst, o. dän
skolle jo drickas lite ö

vi hade en liden roliáns
i gåun på jæstivaregåunen,
for pæn sòlde en hæst, a dæn
dæn skolen jo drikas litzøv. Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rullians

rǿlia̲ns = rulla. fest

di hade nok en redi rólians po kruesd i nat, for di meste kom ente hem foren fram mod morenen.

di hade nók e̲n ṛèdi ṛoliáns po kṛu̲éd i ṇát̲, for di mǽsta ko̲m̲ ènta hém̲ foṛ̲en fṛám̲ mo̲d mæ̲̀ṛenen.

№ 363 Onsjö hd

Roslöv

M. Rosén 1926-30.

rulling

rø̣̀l̠ıʒ̠ pl. rø̣̀l̠ıʒ̠a
rulle

ɐ rø̣̀l̠a ed ı smáų̑ smáų̑

B. R.

rø̣̀l̠ıʒ̠a

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

" t
rölling - en - a - na + rulling
röllting en, á - na

rölling

de va en rölling.
det var en rulling.
han vre ikob ed i en röllting.
Han vred samman det i en rulling.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

ˆrullkniv

rölleknív

'hackkniv med rundat blad' (ibland hade en sådan kniv två parallella blad) 371H:41

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

+ rullepǒlsa

rø̀ḷupøḷsa

rullkorv

mạ̀ḷ omgạ́lad va te rø̀ḷupøḷsa

e. l.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

×rullpǿlsa

røle̠pø̠lsa = rullkorv.

rø̀la̠pǿlsa

№ 363 Önsjö hd [illegible]!

M. Rosén 1926-30.

55

ˣrullpölsa

röllepölsa

'rullkorv'

5714:58

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd
Helga Persson 1936-43. Exc.

ˣrullpölsa

röllepölsa

´rullkorv"

"vi ska jöra en röllepölsa av
mällomgåled" 3959:32

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

Rällepälsa -n = rullpölsa Rullad

r²öḻepòḻsa

De va go rällepälsa.

Borrup

Nr 494.

Onsjö⁴

Helga Persson 1929.

rullpölsa

röllepölsa -n -or, -na = rullekorv.

röllepölsa

Töcker du ăm röllepölsa?
Tycker du om rullekorv?

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rǫ̀l̲epǫ́l̲sa, -n

× rullpölsa

korv av de ätliga inälvorna
(slaget) på får

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rullestock

rø̀lustak̲, –̀ – – en

trästock om vilken kläderna rullades

E. A.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rál̠-sa̍u̯g

rullsåg

cirkelsåg

K Konga

Nr 1684 Konga, Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rullstol

rölestål. rullstol, för barn, som skola öva sig att gå, försedd med trissor undertill – överst som en stolsits med hål i midten, där barnet ställes.

ro̱lestå̱l

I andra skånska mål: gångvagn

(gaŋvöjn)

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Reslöv

rulleträ

rø̠̀lutræ̠

et rø̠̀lutræ̠ som̠ dær va
hωn̠tá̠g pω C. A.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rulleträ
s.

rø̲̀l̲etrǽ̲ . -æd

tillbehör till mangling: bräde med handtag i form av en häst varmed man förde mangelrullen på bordet.

Nr 4898. Bosarp, Onsjö hd

I. Ingers 1954

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rullträ

röllträ,-ed,-en = det som vid handmangling används att föra rullen fram och tillbaka med.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

× rulleträ

rø̲̀l̲etrǽ̲, n.

mangelträ

1953

Röstånga. Onsjö hd

rullvinda

rø̀l̲avɛ́ŋ̲a, -an,

s.

ställning varpå garn tvinnas.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

I. Ingers 1950.

rull-vinda

rø̀lavẹ́ʒa -ar

del av spinnrock

(u dœn høre tẹ́ róken).

Nr 4898. Bosarp, Onsjö hd

I. Ingers 1954.

ˣr̆ullvinda s.

rö̆llavenga

'den apparat spinnrocksrullarna faštas på vid garnets hårvning

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd 3860:5 Exc.

Helga Persson 1937-42.

ˣruls

røls = då huden svåller upp efter
ruls en piskeslag.

Han slo på hästen, så där ble
en lång røls på länen.

røls el. ruls

han slǫ på hæsten, så dæ
ble en låŋ røls på lænan.

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

× rulsa S

²rölsa : upphöjd rand å huden. efter piskslag (på häst).

rölsa

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932. Rosén.

Rulsa s.

rölsor

'rulsor'

"rölsor ovor hela kråppen"

5959:1

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

Rölsa, -n, -or, -na = Rulsa

Där va stora rölsor.

Brosarp

№ 494 Helga Persson 1936. Onsjö

rulsa s.

rŏlsor (pl.)

ˈrulsorˈ (i luden efter kåpprapp)

1537:20

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932. Exc.

Rölsed, -a = Rulsig

Jenged va rölsed

Borarp

Össjö

№ 494 Helga Persson 1936.

rulta
s.

Röllta = knubbig tös

Tillmäle åt flicka som var liten o rundhylt.

Nr 3096 Billinge Onsjö hd
Fabian Wendel 1964

rulta

rǫ́lta, rulta. S.

till barn: kom hid din lilla rǫ̆lta, så ska du faa en bid sọker.

rǿlta

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rǫ̊lta · rulle, liten tjock flicka ˣrulla s.
din lilla rólta.

rólta

Nr 363 Onsjö hd. Rosén

M.Rosén 1926-30.

rulka v.

rølta = gå långsamt o släpande cf. vaggande med kroppen.

" åstá -

" subst. = din lilla rølta!

rø̀lta

rølta østá

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

II **rulta, v.**

2
røølta, -r, -d Rölta~~r~~
rulta, -r, -de, -t

hon røølta iväj. iväj ?
Hon rultade iväg.
De e ein lisden røølta.
Det är en liten rulta.
När någon är liten och korpulent.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rulta

rölta, -r, -d = när 'en 'person går lite roligt (!)

hon rölta åsta

Hon rultade åstad.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rulta

rölta-n,-or,-na=
en liten korpulent person
eller litet barn

e. de du din lilla rölta?
är det du din lilla rulta?

M 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rul̄la v.

rölta (pret.)

'rul̄lade'

"hon röl̄la åsta saᶜnäū"

3807:13

Nr 5243 Pillinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

rulta

rǿlta, -n

tjock, klumpsig kvinna

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rum

rom̲, ´-ed, pl. =, ´-en

bostadsrum.

Torrlösa

Nr 359 Onsjö hd

Birger Svensson 1917

rum

Råmm = rum

Harr e barra smau råmm
i ditta gamla hused - män
vi ha ändau faud plass
harr i̊ måinga gauna aur.

Nr 8096 Billinge Onsjö hd

Fabian Wendel 1964

rum:

de bǽsta rώm̲ed : bland arbetarbefolkningen vanlig benämning på finrummet. (äldre: kám̲oss el. kàm̲asa).

de ræ̀jnar nǿ̲r i de bǽsta rώm̲ed.

Nr 7769 Reslöv, Onsjö hd. 1968

I. Ingers

rom – rum, plats. rum

dár som e hjärte rom e rággarom

jà har inte rom te mer i husen.

jà har ìnta róm ta mée i húsen.

№ 363 Onsjö hd Reslöf

M. Rosén 1926-30.

rum
s.

rom̲, n., pl. =

gràn̲a róm̲ va dar

Nr 6082. Kjells Nöbbelöv, Onsjö hd
I. Ingers 1954.

Rum s.u.

råm

"va där ett råm i ed lided hus ..."

4052:8

Nr 1985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

rum

ram̲, -́əd, ram, -́əm

K

№ 1684 **Konga** Onsjö hd

Viktor Welander 1932

rum

rom̲ , ´-ed

bré̲ som dìt̲a róm̲ed
du far ènte ga ɛ́j ma tóf̲lorna
i de bǽsta róm̲ed

Fl. f. 1939.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1947. -50.

råm-ed, råm-en = rum

bostadsrum
(subst.)

Ask.

Torrlösa

BSn.

Anjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

ˣrumla

råmlar (pres.)

'bullrar i tarmarna'

"de råmlar i maven"

3859:83

Nr 1985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

× rummelpotta

rö́mel pata̅ = som rumlar mycket.

Da. _rūmlepotte_ men är där namn på en leksak.

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

^{2}rômpa : svans

rumpa

En katt har en rompa
ingen " " två rompor
således. en katt o ingen katt tesammans
tre rompar

Troligtvis ej genuint, utan hämtat fr. student-jargon. S. S.

Nr 363 Onsjö hd.

Reslöv

M.Rosén 1934.

× rumpa

(rômpa) = svans.

jà postáur, at en katt har twau rompor.

jo, se -: ingen katt har twau rompor –
en katt har en rompa
mer än ingend katt
sålés har 1 katt tre rompor.

Trol. ej genuint, men hämtat från student-jargon. J. I.

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Rosén.

rǒmpa. svans ˣrumpa

Hane mette Tobias hong sin rompa,²
sa. ve rávan.

haụn mèsta tobi̯as hǫ́ʒ sin
ròmpa! ve rœ́van.

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

rǒmpa: (rumpa), 2 vars ˣrumpa

"jo långer ud po rompan, jo långer ifran askolad."

jo lǽgor úd po ròmpan, jo lágor ifrán askålad

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rȏ̲mpa ı rumpa rumpa

de e o góra ris te sin een
rompa.

de e a jo̲ra rí̲s te sin
é̲en rò̲mpa.

363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1932.

+rumpa

·rå²mpa: sträng av hö el. säd.

dra römper te. – med någon samla hösträng till hoven: Höglen.

dra ràmpor te̲

363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1932.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

r²ö̱mpa. str¹ång ao hó. ˣrumpa

i åttemidda fann alla tösarna
ud o. dra rompor te̱.

i ὰṯemid̲a fau̯r àl̲a
tø̱̀sorna ú̲d a dra rȍmpor té̱

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén.

rɷ̀mpa = svans

*rumpa

kórna besar, di låtta rompan
i várad.

tjǫ̀rna bèsar, di sætor
rɷ̀mpan i vǽrad

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rômpa. svans. ×rumpa

Tjuren satte rompan i väred –
han va så arrier så!

tjúran sate ròmpan i
vǽred; han va sæ ári sa.

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

x rumpa

• ^{2}rõmpa: sträng el. skår av (säd el.) hö
att påa an jår för gaun ud o. dra
rompar te (till stacken)

et pár au jar fær gau
úd a dra römpor té

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

rumpa s.

råmpan

'rumpan, svansen'

3959:35

Nr 1985 Stehag, **Onsjö hd**

Helga Persson 1941-43. Exc.

rumpa

ràm̱pa, -n; ràm̱por, -na

svans (äv. ödlestjärt)

kώ̱ən satə ràm̱pan rǽṯ ní̱d a bè̱sa

K, R

1384 Konga & Röstånga Onsjö h

Viktor Welander 1932

rŭmpa

rὼmpa -an -or -orna

sá̠ hωg̠ di' rὼmpan aw hǽsten

K.B.

di' ha ska̠red rí̠s te sin é̠n
rὼmpa (talesätt)

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

I. Ingers 1947

rumpa:

sa drá̱r ja han i ròmpan

9 · 7 · 1945

vèspa ma ròmpan

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I.Ingers 1950 Exc.gr.

rumpa

ròm̱pa, -an

det som samlas upp med hästräfsan

væṟ gȯŋ̱ di skȧḷa laga

ròm̱pan aŋ̑ mȯṭa di raga

J.M.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rumpa, s.

rumpa (u = ω)

= svans

Nr 6379. Torrlösa, Onsjö hd
O. J. Olander 1885. Exc.

Råmpa -n = Svans ~~rå̀mpa~~ rumpa

Dä e ingen ko på isen så
länge råmpan e på lann.
(Gammalt ordspr. när det ej är in-
gen fara.)

Borås.

Nr 494. Helga Persson 1929.

Össjö

rumpa

råmpan, 'rumpan, ändan'

"de va när övad, sa bonnen, när han stack pisen i råmpan"

971:18

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

Helga Persson 1931-32 Exc

×rumpa s,

r$\overset{2}{\hat{o}}$mp|a -n-or-orna = rumpa (subst.)

Ask

B.Sm.

Ousjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

rumpa s.

rumpa = rὼmpa e.d.

'svans' √-s

51:24

Nr 5412 Kells Nöbbelöv, Onsjö hd

Nils Hedstand 1890-t. Exc.

rumpa

råmmpa -an -or -orna

Nr 2006 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

~~stjärt.~~ rumpa, s

rampa, -n

dra en ente i rampan

drag inte i ~~stjärten.~~ svansen

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rumpa,s

~~svans~~

rompa, -n, -or, -na

dra inte i rompan.
drag inte i svansen.

Trollenäs, Onsjö hd

Nr 1126. Helga Persson 1931.

råmpa, -n, -or, -na: rumpa
sváns

dra̲ inte katten i råmpan.
drag inte katten i svansen.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rumpa s.

råmpan

'rumpan, ändan'

"han satte se på råmpan..."

Nr 5248 Billinge, Onsjö hd 3807:7

Helga Persson 1937-42. Exc.

*rumpedarra

rompedarra o.
rompenǫ́rka ur någon fule visa.

Rumpedàrra: i sydskåne namn på en mazurka.

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

ˣrumpdrygg

rómpedrǫj = bred om gumpen.

ǫj i to° vaal.

ròmpedrǫj

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

ˣˈrumpsdrygg oj:

råmpedröj:

'högfärdig, sturske'

971:13

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

Helga Persson 1931-32. Exc.

rumphår

råmpehaured
'håret i ändan på kons svans'

5959:35

Nr 4985 Stehag, **Onsjö hd**
Helga Persson 1941-43. Exc.

∝
rumplapp

råmpelapp

'stjärtlapp (för spädbarn)'

1182: 5

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

Helge Persson 1931-32. Exc.

*rumpläder, s.

rompolǟr

svansrem för att hålla däckeln i lǟge.

Nr 6433. Bosarp, Onsjö hd
Per B. Andersson 1956. Exc.

× rumpeläder

rὼmpalœ̲́r, n. (på häst)

de klœ̲́r en mœ̲́r mœ rὼmpalœ̲́r

(Talesätt)

6364. Torrlösa. Onsjö hd. J.J. 1961.

rumpelåden

Rompelår: rem från däckeln på selen, ner under svansroten.

Rompelår e bra får ögen, når di ska haula ijän nörad branta lior!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

rumpeläder

Råmpelär = svansläder till sele

Sela ögen må rompelären,
fårr darr i nåmma rälia.
lior o haula igän lassed pau-

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1965.

rumpelös

råmmpelös

Nr 2006 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

rômpenyka = göra hål på; *rumpnycka

ròmpe nýka

jfr *rumpedarra

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Ros

ˣrumpnycka

²rompenyka =

ja ska rompenyckan dej, ska du ha, prygla –

ròmpenýka

Reslö.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rõmpenyka . illa behandla. ×rumpnycka

den ska vi väl rompenycka.

dǽn ska vi væl ròmpenýka

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Rosén

× rumpenycka

rômpenygle = gå illa åt.

di kommer te o. rompenyglen dij.

(Rompedarren o. rompenyglen, i en Kamse).

di komor te a ròmpanyʹka
de

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

× rumpenyckt
a.

Råmpenöckt = ledsen - stukad
(skämst)

han sau bra råmpenöckt
d
udt, sin han fand lömma frau
se allt, va han, fårr va sau
storväri övår -

Nr 8096 Billinge Onsjö hd
Fabian Wendel 1966

rumpestycke

rompestike - nedre hälften av sill. - även nejanstikket.

ròmpestike = nedre hälften av sill; även næjanstike(d)

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rumpstöt s.

råmpestöd

"han satte se på råmpan så han fekk ain råli råmpestöd"

3807:7

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937–42

Exc.

×rumpto s.

rȍmpeta. tale på svansen av få bättre el. sämre?

ròmpetó

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

Röstånga

ˋrumplånge s.

råmpelången

'svanslången'

3959:35

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

rumstera

2
romstera = ställa till oreda o buller.

de syns, at glòtana ha vad o' romstèrad i stuan, for di har vånt oppa o' nör på allting.

de sýns, ad glòtana har vad a romstérad i stùan, for, di har vant óp a nør po áltiŋ. Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30

rumstera

romstéra = vända upp o. ned på allt andra bakar.

måtro ni romstèran hèr en faur vel alli ørning igen.

mætró ni romstéran hæn, en faun væl áli òrnez ijén.

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

romstéra - härja - larma. rumstera

ni romstéraa här, som om
såle rysen hade kommed hid

ni romstéraa hæa, som om
sàle rýsen hada komad híd

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

rumstering

romste̱²ring: arbete med flyttning av möbler - för rengöring o. a.

rωmsté̱rrŋ

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

Rosén

×runa vb

Runa -r- d = kruva sig
grubbla

Hon sedor där å runar.

Bosarp

№ 494 Helga Persson 1936. Bosjö

gå och runa

gau å runa =
vara långsam i arbetet.

hårr länge ska du gau å runa på de viced?
Hur länge dröjer det innan du skall få arbetet färdigt.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

×ruma v.

ruma
ˈgrubbḷa över, gräma
sej, sörja

3215115

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

× runa
v.

rùna

grymta (om svin)

Nr 32 Ask, Onsjö hd

1881.

Henrik Wranér

rund

Ja kämmor me letta rång ånge födårna

10637:15

Nr. 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967 Exc.

×rund S.

rång = rund.

nu ska vi alla gau i en rång

(lek i Vadrie bl.a.).

rångenom = rundtom

nú̱ ska vi gau̱ i en ró̱g

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

×rund

rong = rund, krets, av dansandes ring S.

ing i rongen må de o. rör på benen!

adj. rong = rund (med rund hand = givmild)

ɛ́ŋ i rɔ́ŋən ma da a

rǿɹ pɔ bénən!

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén.

roʒ . runthånt, frikostig
rund

rund

roʒ = runthånt, frikostig

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1934.

Rosén

r^{1}ån = rund (adj) rund

Klå^{2}zenen e rå^{2}na Ask

Ast.

Kärlånga, Tarrlösa

Onsjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

rund
adj.

rωn̲ el. rώn̲or

en rώn̲or tr̲æ̲̀stώ̲l.

Nr 4398 Bosarp, Onsjö hd

I. Ingers 1950.

rund

adj.

rɷn̲ pl. ˋ–a

Torlösa.

Nr 359 Onsjö hd

Birger Svensson 1917

rund

rωn̲, rωn̲̲t̲, pl. rὼn̲a

tráu̯ rὼn̲a stὼ̲ra stenkú̲lor

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd

I. Ingers 1949

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rund adj.

rånn

'rundhänt, slösaktig'

32/4:10

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd
Helga Persson 1936-43. Exc.

rund

runn, runnt

run, runt

Nr 2006 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

rund
adj.

rωn̲, rωn̲t, rωn̲a
el. rώn̲or

te bòrja me bωnt di rωn̲a
stὼ̲ga pω̲.

de va l̲ìasom̲ en l̲iden rωn̲or grỳ̲da.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1947

lund
adj.
✓

lɑn̲

en stɑ̱́l, lɑn̲ sté̱n ....

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1951.

rund

rωn̲, rωnt, rὼn̲a

Billinge, Onsjö hd.

Nr 972. I. Ingers 1929.

rund adj.

rånna (pl.)
'runda'
"får hade en ain slavs rånna råu smala slaga..."

Nr 5243 Fillinge, Orsjö hd
Helga Persson 1937-42.

3125:12

Exc.

rund

rånn, -a, -re, -st, -e

den e rånnat.
Den är rundat.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rund

ran̲, -t, -̀a

en bo̲dm rán̲ar sǿjt.
en rán̲ar maʃí̲n

K, R

684 Konga & Röstånga Onsjö

Viktor Welander 1932

runda
v.

ròn̲a -ar -a -ad

forma rund, böja rund.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1951.

runda
s.

rὼnda -an

rond, rundtur

jø̲̀ra en lì̲den rὼnda

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1949

rundad på.

rånnad

"den va liasåm rånnad å åppsvängd ..."

3714:41

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

*rundaróm

rondkaróm e robert, rungång i kortspel
ē ta vull en rondaróm te,
ja ville ha leken igen.
„ åran i kadrill = storronden

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

ˣ rundarom

rȏ²ndarom = rundtur; kring gården, egendomen, även en längre tur.

i da de e söndr. kan vi gjarna göra en rondarom kring planen

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

*rundarom å

rondårom – en sväng runt om, omgång

ska vi ta en rondarom?

även: omgång i kortspel.

Nr 363 Onsjö hd. Reslöv

M. Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rund-dubb

rώn̲dώb̲, -en

inventarium i smedja.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1951.

rå²ʒenom = omgång (i kort) ˣrundenom
jå vi ta en rånʒenom te²?

råʒenóm

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rö̀zenom : runtom. ˣrundenom

rǿzanóm

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Rosén

× runden om
adv.

rώŋ̠erom̠

runt omkring.

3461 Torrlösa Onsjö hd
Johanna Neman 1938.

rundhyvel s.

rånnhŏvel

3925:18

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

roʒ = rund, frikostig   rundhänt
ʀhä̜ntɐ .

rɷʒhä̜ntɔ

Nr 363 Onsjö hd.   Rosén.
M.Rosén 1926-30.

rundka͡ina
s.

rωn̠tʒá̠rna -an

smörka͡ina av rund form.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1951.

rõzalit – rundligt, rikligt rundlig

da e rongelit tetad

ròzalit

de e ròzalit tétád.

363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1932.

Råŋeli-a : Rundlig

Do ta sin råŋelia tid.

ràŋeli

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

rångeli, -a, -t rundlig

den va rångelit tetaen.

Den var rundligt tilltagen.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rundligt a.

Rångelitt = rundligt

hållkaren feck rångelitt mä dreckespänga au de fina harrskabed, som taed eng pau krued fårr o nåtta ävår,

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1969

rundning

rȯ̀n̠ıʒ̠, –̀ – an

dı va ı rȯ̀n̠ıʒ̠ P.H.

sȯ̠m bȯ́rad

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rundning s.

rånninga (pl.)
'rundningar'
"når en velle ritta ud stårre
rånninga..." 3925:

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.. Exc.

rundning

ràn̲ŋ, -n

sœ̱́m kam i en ràn̲ŋ, nar en rọ̀n̲sa dœ́n̲

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rundskuren

rùnnskåren

ruṉ-

Nr 2006 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

rundstycke

rónstike = rundstycke = 1/2 sk.

en gästgivare, som hade blivit ovän med fogden, hade växlat en 50 rdr. i rundstycken, som han levererade i en påse att betala skatten med. fogden blev arg o nekade att ta emot dem, men gästgivaren förklarade, att de var landsens gäande mynt.

rónstíke

№ 363 Onsjö hd

Röstånga

M. Rosén 1926-30.

rundstycke

rón̲stik̲e : rundstycke. = 1/12 sk.

ja vell inte ge et rónstöike

for. –

rón̲stík̲e

Reslöv

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30

rundsåg s.

låmsav

3925:21

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42. Exc.

rundved s.

rånnveen

'det oarbetade träet'

"han tjöpte själva rånnveen
sin hogg han sål åpp den..."

Nr 5243 Eillinge, Onsjö hd 3925:10

Helga Persson 1937-42. Exc.

rüne = som i sile ˣrune

pigorna edor varkens rünen
ella mälken i silen

rùne

pìgorna édor várkens
rùnen ala mèlken i sílen.

№ 363 Önsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Rosén.

× rune

rùne , -en

rom, sillrom

1949.

N. Skrävlinge, Oxjö hd

× rune

S.

rune -en

rom i sill & fisk.

Nr 2006 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

+ rune

Rune = fiskram

Sillakrämmaren e har - ska
vi ~~k~~tjöba letta av en - den sar
bra ud o e full av rune o
mälke? Ja köb ain val!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

runga, v.

om

pres. Rångar = ekandedån

Junorna juste o de rånga
i backana, nårr Tordöned
dro övår böjden

Nr 8096 Billinge Onsjö hd
Fabian Wendel 1966

Ráŋga = skaka, dåna. runga

de răŋgar, når tordónan gaur.

, når en kör po väja

i skáven, som de va tomt

ummerstide.

de răzar, nær tordǿnan

gáu̯r.

de răzar, nær en kjǿr po

væja i skævan ...

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Rosén.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x
rȁŋa = ranga. runga

du ska fau pisk, so de rånger åttaal.

du ska fau̯ písk, sæ de ràŋar æta-d

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

runga

rôža = runga, dån.

ja slo'en i gôled, so de rongade
i skraued po'n.
tordónan gaun so skarpt so hela
hused rongar.

jà slo̲-en i gå̲led, sa de
ròž̲a i skráu̲ed po-n.
tordǿ̲nan gáu̲n sa skárpt,
sa hè̲la hú̲sed ròž̲an

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

ronga : runga, dåm runga

jà la om skrontan pån, do de
ronga áttid.

jà la óm skrὼntan pω-n,
sa de rὼʒa æte-d.

№ 363 Onsjö hd Röstånga.

M. Rosén 1926-30.

rǫ̊zane : dundrande   rungande s.

de va sånt rångane från
kanonorna, så en inte kunne
höra örnaly.

de va sont ràzane frau̯
kanǫ́norna, ad (! sa !)
en ènte kone hǫra ö̀rnalý

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

runka v.

rånka (pret.)

'runkade'

„får hon rånka på hoded"

3807: 20

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

×runsula

rù̱nasú̱la, -n; -sú̱llor, -na

stötta, som gå ner till axeln
utanför hjulet på en höstvagn

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

runt

rώn̲ten

hǽ̱r lá̱ de rώ̱nten ώ̱m
P. B.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

ruant
adv.

ruunt

Nr 6082. Kjells Nöbbelöv, Onsjö hd
I. Ingers 1954.

runt adv.

rånnt

„sna dan rånnt så gau de"

3867:70

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

×runt prep.

rånt 'runtomkring'

"strö höfrö rånt graven"--

4052:6

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

runt adv.

rånnt

“hon hårra rånnt”

3807:11

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

runt adv.

råunt

"han lövar råunt men hål-
lor tömt"

3214:53

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

runt

adv.

rωnt

Nr 8502 Ask Onsjö hd

I. Ingers 1964

×

runten om
adv.

rɷ́nten óm̲

dæ̲r slɷ̲ di dom nǿ̲r
rɷ́nten óm̲ = placerade sig etc.

Nr 4398 Bosarp, Onsjö hd
I. Ingers 1950.

× runten om

rώntan óm̲

runt omkring

sɑ̲́ bωnt di ɛt fè̲ga rώntan óm̲

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1950.

× runten om
udv.

rɷ́nten óm̲

Nr 4525 V.Strö, Onsjö hd
Ingemar Ingers 1948.

ˣruntenom adv.
prep.

rånntenom
'runtom'

„hon snodde se rånntenom"

3807:11

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

ˣrentenom prep.
adv.

rån(n)tenom

"han snårra råntenom
som en nösta ..."

3807:10

Exc.

× runtenom-snickare

(Rontenom = runtom)

Räntenomsneckare = mångsidigt händig snickare

Väjnmagaren brugas di kalla får räntenom-sneckare – han hede vesst Flenk!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd

Fabian Wendel 1963

runtenomsskiva s.

runtenomsskivor

'smörgåsar runt om de stora grova brödkakorna'

3129:3

Nr 4970 Bosarp, Onsjö hd
Gustaf Nilsson 1938. Exc.

ˣrunten omsstycke

rö̂ntenomsstike = ett brödstycke runt om hela kakan.

róntenomstíke, n.

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

runterikring

Råntorikreng = runt omkring

Råntorikreng i haven hadde hon bärabåska, hallen, vinbär, stickelbär o krogen.

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd

Fabian Wendel 1969

× runterikring

Råntårikring = runtomkring

han hadde gaud råntår-ikreng fäladen, fårr o saj älte, haur kvian hadde gaud övår-jären

Nr.8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967

runt ikring prep.

rånnt ikrang

"strö gråvt s$\underbrace{a}_{ɑ}$ålt rånnt ikreng
graven ..." 4012:6

BA 1946

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

runtikring prep.

rontikreng

"rontikreng bored"

862:10

Nr 4949 Ask. Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

runt om prep.

råntåm

"rånt åm dåm tre gånga.."

4652:4

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

r$\overset{2}{\text{å}}$ntenom : runt omkring
runtom

(adv.)

Ask

B. Sm. Ausjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

runtom

rǫ́ųtenǫ́m

han̥ gjø̨rde rǫ́ųtenǫ́m gåú̯ren

f. j.

så ka ǫnu hu̥ gåú̯
rǫ́ųten ǫ́m b. j. s.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

runtom

ronten åmm

"mä" ain hail hob grannt
ronten åmm"

4475:5

Nr 4968 Ask, Onsjö hd
Måns Olsson 1933. Exc.

Runtom adv.

ront åmm

"såm gekk ront åmm i onge-kanten"

4476:6

Nr 4968 Ask, Onsjö hd

Måns Olsson 1933. Exc.

runtom

ràn̲tənám̲

han hàr̲a ràn̲tənám̲

K, R

684 Konga & Röstånga Onsjö h
Viktor Welander 1932.

runtomkring

ràṉtənamkréŋ

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

runtomsskiva

Råntenămssjiva, -n, -or, -na = en brödskiva skúren över hela kakan.

Hon ga en, en stor rănd-enămssjiva. Brorup

№ 494 Helga Persson 1936. Össjö

r̀untenomsskiva

råntenomssjiva

'brödskiva runt om ka-kan'

3714:47

Nr 4934 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

rus

po ru̲s . rusig

han va lete po rusen.

po ru̲s

han va let̲ po rú̲sen

Reslöv

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

rusa v.

rusa (pret.)

'rusade'

"dai rusa pau dåren"

(ràusa)

Nr 4949 Ask. Onsjö hd 362:15

Carl Zetterholm omkr. 1880.

rusig

rù̱si

di· bler jàrna liṯa rù̱sia
i hὼ̱eded.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1947

ruska

rǿṣka = rucka, ryc̣ka upp

rǿsc̣ka

vi skolle rósche hö́ i morron.

om vävid staur bå

vi skola rǿʒa hǿa i måren,

om vǻred stau̯ bi

rǿʒa el. röska = uppdraga med roten.

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

ruska

rø̊ska. ruska

gau hán o. róskan i haunad,
elles vagnar han ente.
du får róska opp de lite.

gau hǽn a róska-n i
háuned, ælès vàgnar han
ènte.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

ruska v.

rųśka som rųska

ruska någon, så han kliv vaken

röska trä, gräs o. d., frukt.

si te pangana, di komme gau ud

o' röska nåmma mälka tisla te

svinen.

röska (ruska)

sí te pàugana, di kone

gau úd a röska nona mælka-

tisla te grísen Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rǿska = dra upp (hö)

ruska

rǿʒ̱ja

i morn ska vi róska hö,
då ska vi àla va mẽ.

rø̀ska el. rø̀ʒ̱a

i mɑ̱́ren ska vi rœska hǿ̱r,
dé̱ ska vi àḻa va mɑ̱́

= uppdraga med roten.

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

ruska

v.

ruiska . skaka.

du får ruska i en lett, ella sämmer han

* op . skåtta rid i.

jmf. rysta opp se.

du far ruska i en let,

äla sämnar han.

= skaka, rista; ej samma ord som röska.

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

Röska, -r, -d = Ruska

Cy da ska vi röska hör.

Brasp

№ 494 Helga Persson 1936. Onsjö

ruska

rǫ̀s̱k/a, -ar, -a, -ad

rǫska áu̯ hǫ̱́rən; rǫs̱ka den áu̯

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rŭskəd = ruskij rusket

änd. -ed i st. f. -ij vanlig
snuskəd = snuskij
hårəd : hårij m. fl.

rùskad

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

r$\overset{2}{u}$sked . ruskiŋ

ˣrusket

a

de va nød ruskad v$\overset{2}{a}$r vi har.

de va nad rúsked vár vi

har.

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ˋrusket aj.

rusked

'ruskigt'

"naur de va ˊrusked å räjned.."

H121:7

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

ruskig

rùsked, neutr. =

kapǽl̲dá̲ren stó̲ varènda mà̲ren;
ha̋n to̲te̲ de va sa fà̲selit rùsked.

(om dören till gravkoret å norra sidan av Stehags k:a).

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1945.

Rusket ruskig,a.

u
rusked, -a
ruskig, -a, -t

han sagn rusked ud.
Han såg ruskig ut.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

ˣruss

russ (kanske: russe)

'valack av ölandsras'

3862:17.

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd
Helga Persson 1936-43. Exc.

ˣrussa

russa

″slo av ōlandsras″

5862:17

Nr 4934 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

russin

Rusinår = russin

Ditta ska blaj goa kagor
fårr ja ha blånnad i mä
rusinår o kanel, de brugar
blaj gått o dröjt vedebrö.

Nr 8096 Billinge Onsjö hd

Fabian Wendel 1964

russin

pl. rusiner (rusínor)

s. 17

Nr 10784 Torrlösa, Onsjö hd
Anders Persson 1930-40 Exc.

russin

rosína = russin
vell du smanga mìna rosiner!

rosína pl. -or

vel du smànga mina
rosínor!

№ 363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1926-30

rụssin,s.

n. Russinår

rus̱iŋna-an,-or,-na

russin,-et,-en.

læg rus̱iŋnor i ve̱debrǫ̱ded.

Lägg russinet i vetebrödet.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rusína . russín russin

rusín o. mandel – de kallar dei för studentahavre.

rusína

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

rasína = russin russin

pl. rasíner (kou.) – rosína, -or

bohallaren dår framma sa, om
ja ville gi en en kou, so skulle
ja fau en stund rasiner – å
de tykte ja va lite fortjänt.

boholaren dan frama sa, om
jà vela ji -en en tjós, sa skola
jà fau en strud rosínor Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rωsínor : russín russin

rωsíne en kan ente lȇva bara po

sọker o. rosinor

en kan ènte læva bàra

pω sókor a rωsínor

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

russin

rusína -an -or -orna

Nr 2006 N.Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

russin

rusina, -n, -or, -na

där e rusinor i vedebröed.
Där är russin i vetebrödet.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932

russin

rusí̠nar

li̠ásom rusí̠nar i fasó̠nen

H. G.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

russin

russína, -n, russínor, -na

R.

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

ˣrussla v.

″rösla

'skaka om'

″rösla letta″ (i skåorna)

3329:2

(rø̀sla)

Nr 4970 Bosarp, Onsjö hd
Gustaf Nilsson 1938. Exc.

rusta

[illegible] . rusta
. ru te . göra sig i ordning.

rǫ̀sta

rǫsta sa tẹ́

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

rǫ̊sta . rusta, gå till vága. ruska v.

ja vell veda, hor di róstar mád.

(sköter dig).

ja velen vēda, hur di

rostar mé-d

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

ro̊sta · rustà rusta

- te jul

- „ brólop

- om – leva högt, stóm.

rωsta te jūl

rωsta te bròlop

rωsta óm

Nr 363 Onsjö hd. Rosén

M.Rosén 1926-30.

råsta • rusta,   rusla
• om • festa
• te • rusta te gille.

rǫ́sta om

№ 363   Onsjö hd   Rosén

M. Rosén 1926-30.

rö̂sta = rusta   rusta

i Kelte, =

vi faur vell borja rö̂sta voss te, om vi ska komma i tide te tjörkan.

vi faur væl borja røsta vos té, om vi ska koma i tìda ta tjòrkan.

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

rusta v.

Röstar

røsta, -r, -d
rusta, -r, -t

vi røstar te jul.
Vi rustar till jul.

Trollenäs, Onsjö hd.
Helga Persson 1931.

Nr 1126.

rusta

rø̠̀sta

dær va in̠te sa̭ mḛd

a rø̠̀sta ma.

d.v.s. där var inte så många pengar

att slösa med.

J. E.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rä̆sta, -r, -d, -s   rusta

rösta

där röstas te jille.
Där rustas till kalas.
Han faur rösta så lagom.
Han får rusta så lagom.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932

rɵsta setē̱⁷, rɵsta setē̱⁷, ~~rɵstad~~ rusta o. se-tē̱⁷

= rusta sig till (verb)

Ask.

Klaüs Nåbbelöv

№ 359 B. Svensson-Wedmark ~~1917~~ Ovsjö

rusta
v.

rø̀sta -a -ad

rø̀sta te jʉ̲́l : förbereda,
iordningställa.

Nr 4653 Ask, Onsjö hd
I.Ingers 1949.

rusta

v.

rosta se té̲, – a –ad

rusta sig tîll

Kells Nöbbelöv

Nr 359 Onsjö hd

Birger Svensson 1917

rusthåll,s.

Rö́sthalled

2. rösthaled

rusthållet

vem staur foor rödsthaaled?

Vem står för rusthållet?

rø̀sthóḻ el. røsthóḻ,
egen uppt. J-s.

Trollenäs, Onsjö hd.

Helga Persson 1931.

Nr 1186

rǫsthǫ́ḷan = rusthållen rusthåll

rǫsthǫ́ḷ -

røsthóḻ

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

rusthåll

rø̀sthóḻ, -ad.

rusthållshemman

eller røsthóḻ etc.

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd

I. Ingers 1953.

rusthåll s.n.

rösthållen (best. pl.)
'rusthållen'

4122:2

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd
Helga Persson 1936-43. Exc.

rʉsthál̠, – əd

rusthåll

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rɤsl̄ hòlare-n = rust̄hållare

(subst)

Forr-läsa

Anjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

rǫsthǫ̊lare rusthållare

rusthålare = som hade att hålla häst o karl med mundering o. lön; utgående för varje helt mantal; de kunde också vara flera om samma häst o. karl.;

rǫsthǫ́lare

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

rusthållare

rösthållare, -n, -a, -na

han har vad rösthållare i den roden.
Han har varit rusthållare i den roten.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rusthållare

Rösthaulare = rusthållare.

Nu 1901, e de slutt mä ova
rösthaulare - vi sleppa hålla
ög - män Husaren fau vi betala
ändau, tess han far avske!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd

Fabian Wendel 1963

rø̱̊stebor̂ : rustibus. ×rustibuss

rø̱̊sta : rusti.

måtto han ska rǿsta mád

rǿstebώs̱

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

×rustibuss

røstibus = rustibuss, som frossar mycket hänger på nöjen o.a., som lever högt

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och f[redacted]innen, Lund

rü̲da : ruta
fönsterruta.

ruta
s.

rù̲da

Röstå

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

ruda s.

ruda . ruta, en viss mindre areal i mosse
för torvupptagning
en medelstor gård behövde i allm.
två rudor för sitt behov.

ruda

№ 363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1926-30.

rŭ̱da. göra rutigt. tyg i rúta. ruda

v.

rù̱da, v.

363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1932.

ruta
s.

rù̱da -an -or -orna

om di sat̠e en rù̱da i fǿnstored,
sa sla̱s dæn íȝ̱ lì̱a vǽl̠.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1945.

Ruda -n pl Rudo-rna =

Ruta ru̇da

Sätt glas i rutan.

Borås

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Sjö 1

ruta, s.

Ruda

ruda, -n, -or, -na

ruta, -n, -or, -na

rudan e hel.

Rutan är hel.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

ruta s.

rudarna (best. pl.)

'rutorna'

(rù̱darna)

862:15

Nr 4949 Ask, Onsjö hd

Carl Zetterholm omkr. 1880.

ruta

rù̱dſa, -àn

pau̯ mà̱sana fek̲ de
ta̱ ó̱p da̱ras rù̱da s̱ín
ra de fre̱

R. K.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd
Nils Nilsson 1932.

ruta s.

rudorna (best. pl.)

'(fönster)rutorna'

4475:2

Nr 4968 Ask, Onsjö hd

Måns Olsson 1933. Exc.

ruta s.

ruda; pl.: rudor

"delad i rudor"

(rùda)

4475:9

Nr 4968 Ask, Onsjö hd
Måns Olsson 1933. Exc.

ruta

ru̲da, -n, -or, -na

han slo̲ hå̲l på ru̲dan.
Han slōg hål på rūtan.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

ruta

rùda -an -or -orna

spec. = fönsterruta

dær va bàra smáu rùdor

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1949

ruta

rù̲da, -n; rù̲dor, -na

(även om hela fönstret)

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

ruter

rúdor -ed pl. =, -na

i kortspel.

Nr 2006 N Skrävlinge; Onsjö hd

Sten Foberg 1933

ruter

rúder : ruter (i kortspel)
"rúder ud, sa glasmǽstaren"!
Kvickhet.
dǽr e ruder i den karen, de gaur
som en olja, aua hvá han tar
se te.

rúdor

rúdor úd, sa glasmǽstaran.
dæn e rúdor i dǽn káran ---

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

ru̱²ter. hurtighet ruter
ru̱²ters

de e en ruters kar y. tös
dá̱r e ruter i den pangen

rú̱tor

de e en rú̱tors ká̱r
dær e rú̱tor i dǽ̱r pá̜ngen

363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1932.

ru̱ter . energi, raskhet   ruter

där e ruter i den karen. –
han ved va han ville – o. han
e fåri må drasamme

de e en ruterskar

№ 363   Onsjö hd   Rosén

M. Rosén 1926-30.

rụ̈dad. rutig. (om tyg)

× rutet

a.

rụ̀dad, a.

№ 363 Ōnsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rutig

rù̱ded

du va rù̱ded aḻa ràṉdeṯ

b. j.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rutig a.

rù̲dad

ja tok̲or de rù̲dada tój̲ed e

gràn̲are en de ròn̲eda.

363 Keslöv. Onsjö hd

M. Rosén 1926-30

rutscha. svinga. rutscha

han rutschar om mé na redit

rùetʒa

han ruetʒar óm mæ na rèdit

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rutscha
rå̲tscha̲ om̥: = rutscha om, skaka.
åom: ståken om o. ondra.
hån fann rötschas om leta
här seer jo så hemsö ud.

rotʒa óm̲

hǽ̲n faŋ̑ rotʒas óm̲ le̲ta,
hæn see jo sæ hémst u̲d.

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Rosén.

rutscha

v.

rutsche - skalen.

du fanr rutscha opp de leten

rygelns var drågjhet.

du fan̄ rutʒa óp̲ da let̲

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

rø̆den = rutten.

rutten

se v. ruttna

rǿdna

de va vålit hva pantofflorna
ha faud skam i aur; di måtte
ha faud frost, för di rödnar
i kåkarm, o' tvare fam' en
bell gi svinen ankiko.

rø̀den, a. pl. rødna

de va fàslit va pantóflorna e
rø̀dna i áur, de kan nók sa vá,
at di har faud leta frøst

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rutten

röden, -a, -d =

-tt

murken, rutten

paulen e röden.

Pålen är rutten (murken).

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rutten

rǫ̠̀den, rǫ̠̀ded, rǫ̠̀dna

rǫ̠̀ded brœ̀n̲a a rǫ̠ga flǽs̲k mǽ̲

(även: rǿt̲ ì̲ga)

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rutten adj.

röded (n.)

'ruttet'

"där lau en bånke furt å
röded hö ..." 3926:9

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Exc.

Helga Persson 1937-42.

rutten adj.

rö̆ded (n)

'ruttet'

"å når de e rö̃ded ānna ung i tjärnen..."

3925:10

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Exc.

Helga Persson 1937-42.

rutten

a.

rø̱̀dan, n. rø̱̀dad

M. f. 1920

F Nr 7769 Reslöv, Onsjö hd

I. Ingers 1961

rutten

rø̲̀den, rø̲̀ded, rø̲̀dna

№ 1317:10 Annelöv, Onsjö hd

I. Ingers 1931.

rutten

rø̱̀den, neutr. rø̱̀ded

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1946

Röden Röded pl Rödna rutten

rǫ̀den ø Rutten

Pä̧ran e röden.

Äbled e röded.

Fröjten böjjer rödna.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

r$\overset{2}{\underline{ɵ}}den, r\overset{2}{\underline{ɵ}}$ded = rutten (adj)

r$\overset{2}{\underline{ɵ}}$ded b$\overset{2}{\underline{å}}$rke

Ask

h:a Onsjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

ruttna
v.

rø̲̀dna -ar -a -ad

di rø̲dnar óp̲ a smɑ̲las itú̲.

Nr 7769 Reslöv, Onsjö hd
I. Ingers 1966-68

″ruttna,v.

Rödna

rø̊dna, -r, -d
ruttna, -r, -te, -t

æblen e rø̊dna.
Äpplen äro ruttna.

Här är sam̄anblandat v. ruttna
och adj. rutten. J-s. (röden
och rödna)

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rødr = röta, var. ruttna

rǿdna = ruttna.

~~där börjer e gåa röda i Saured~~

de va faslit va pantoffliorne
i rǿdna i̊ aur, de kan nock
so va, att di har faud litta
frôst.

se ruttna

de va rǽlit va pantóflorna ha faud
skám i aur; di mote ha faud fröst
for di rø̂dnar i fjæ̀larn --

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

ruttna v.

rödnad (sup)
'ruttnat'

"nau fläsked har rödnad
åpp"

4050:8

Nr 1985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

r$\overset{2}{\underline{\text{ø̊}}}dna, r\overset{2}{\underline{\text{ø̊}}}dna, r\overset{2}{\underline{\text{ø̊}}}$dnad = ruttna (verb)

r$\overset{2}{\underline{\text{ø̊}}}$dnar

Lās: r$\underline{\text{ø̀}}$dna
etc.

Ask

Kanga

452 Anjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

ruttna

rǫ̀dn/a, -ar, -a, -ad

R, K

384 Konga & Röstånga Onsjö h

Viktor Welander 1932.

ruttna

rǫ̀dna

dı stǫ̀ ɵ rǫ̀dn ɵ́p N.P.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

mul̄ma

rø̱̀dnja, -̀ar, -̀a

di rø̱̀dma ʒʒ̱̀ave̱

T. R.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

Rullna v.

Rödnad åpp (sup.)
'Rullnat upp'

3925:2

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.
Helga Persson 1937-42.

rutvis

rù̱dəví̱s

də ta ú̱d ə rù̱dəvə̱s

J.H.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

ruva

rù̠/a, ˗̀ar, ˗̀a

jǽs̠an lau̯ o rù̠a aǿgn

P. H.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

ruva
S.

(rua) = ruva, skorpa på sår.
La ruan seda på, te hon faller
sål.

la rùan seda pá, te hon
fálon sǽl.

Reslöv

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

ruva

rùá - ruva, skorpa på sår vid läkning

när de nu har börjad ruva se,

så ska du inte riva ruan av,

för då dröjer de ingan de leges.

när de nú har börjad

rùa se, så ska du ènta riva

rùan áu, for dá dröjor de,

ìgan de lèges.

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

r͡ua - ruva

i se = få skorpa. v.

saured har boojad rua se,
do so leger de nok snart

sáųred har borjad r̲ua se,
dá̲ sa lè̲gas de nók̲ snáat.

Reslö

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rù̲a : ruva, om fåglar. ruva v.

rù̲a

Reslöv

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

ruva
s.

Rua = sårskorpa

Ajta ruan, sau du änte
skåbbar na au, får sin
faur saured svaurt får
o legas!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

ruva

f.

rua -an -or -orna

Nr 2006 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

Rua-r-Ruvar rùa ruva v.

Hönan ruar kjöllingana.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929. Onsjö

ruva, v.

rua

= ruva

Nr 6433. Bosarp, Onsjö hd
Per B. Andersson 1956. Exc.

Rua - n = Rura på såi

Lå' ruan uda . ru̲a

Boralys

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Örsjö

ruva

rua; -ar; -d:
kan dels betyda ruva ägg och dels ruva över en skatt eller ruva över bekymmer och sorger.

hönan rua ud ällingarna.
Hönan ruvade ut ankungarna.
han rua över ed både natt å da.
Han ruvade över det både dag och natt.

Billinge. Onsjö hd

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

ruva v.

rua

'skyla över kycklingarna med vingarna (om hönan)'

3861:58

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.
Helga Persson 1937-42

ruva s.

ruan

'ruvan'

(rùan)

862:15

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

ruva

rù̲/a, -ar, -a, -ad

hø̲̀nan rù̲ar

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

ruva,v.

Rua

rua, -r, -d
ruva, -r, -de, -t

hø²nan ruar tjø²lingana.
Hönan ruvar kycklingarna.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

ruva
v.

Rua = om ligghöna

Den spräcleda hönan har nu ruad ud – hon kom fram mä Tål ~~st~~ tj ~~k~~öllinga!

stôkken

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd

Fabian Wendel 1963

ru̲²a = skorpa på sår ˣruvas

ru̲²as = bilda skorpa v.

ru̲²a se de har börjad ruas, så nu leges de snart.

rù̲as

de har börjad rù̲as. sa nù̲e lè̲ges de snárt.

Nr 363 Onsjö hd. Rstr.

M.Rosén 1926-30.

r$\overset{2}{\underline{u}}$as > r

ˣruvas v.

sauned borjer ruas, do e de snart lekt.

sáu̯ned boyar r̀u̲as, dá̲ e de snáat lé̲gt.

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Rstå

ry: rykte.

ˣry

han har justament ente so godt ry po el. om se.

ry, n.

han har justamǽnt ente sa gót rý po sa (el. om sa)

Rosén.

№ 363 Önsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Ry-a på = skynda på *ry

Ry på letta älla blev
de ente te nåd.
Va fauk du båijx å
rya på.

Brösarp

Nr 494.

Helga Persson 1931.

Onsjö

ˣry s.

ry̆¹-ed = ry, fäladsmark ([illegible])

Ack

B. Sv.

Onsjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

ry

ry,- r,- dde,- tt:

skýnda

hade han ënte rytt på en
hade han väll allri blæjd
ta
färi.
hade han inte skyndat på
honom hade han väl inte
blivit färdig.

Billinge. Onsjö hd

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

ryå sej = jämra sig. ˣrya v.

de ~~ä~~ en ståkal, han ryar se alltid för den minsta sak; har han klämsel eller lite tann-värk, så ryar han se som de va frånga om livet.

de e en ståkal, han ryar se
allti for dan miŋsta såg; han
han klæmsel ala leta tånavärk,
sa ryar han se som de va.
frånga om lived

Reslöv.

№ 363 Onsjö hd
M. Rosén 1926-30.

×rya v.

rýja se : jämra sig

somma rya se över, at di e so fjugelía, andra at di e so fattia men Boel, som vell e den flebeklagliaste i hela byen, har aldri ryad se o. beklagad se men hon e vell åsse en av dei tåliaste mänskor vi känner

sòma rya(a) se ovo, at di e sa fjugalia, ándra at di e sa fàtia ---

Rielis

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

× rya vb

rÿ²a se " = jämra sig (verb)

Ask.

Ansjö

B. S-n.

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917

* rya

rỳja, ˊar
– klaga

di bräkana rỳar sɔ sa J. N.
ak va de rỳja sɔ
o jämra sɔ E. A.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

× rya, v.

rya

= jämra.

? ——→ Transitivt. Begagnas om personer.

Alltid reflexivt.

Nr 6379. Torrlösa, Onsjö hd

O. J. Olander 1885. Exc.

ˣrya v.

rya (sig)
'beklaga, jämra sig'

51:24

Nr 5412 Kells Nöbbelöv, Onsjö hd
Nils Hedstand 1890-t. Exc.

Rya-r = jämra ˣrya v.

Hon rya te i sömne.

Va ryar du de får?

Bosarp

Nr 494.
Helga Persson 1929.

Önsjö

Rya, -r, -d, = Jämra 2^{x} rya v.

Va den stackalen rya se.

Bonar

№ 494 Helga Persson 1936 Önnij

rya, -a, -d = jämra

rya

hon rya se hela nåtten.

Hon jämrade sig hela natten.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

ˣRyga v.

ryga sa (pret.)
'beklagade sig, jämrade sig'

3215:20

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

ˣ rya

rỳ/a, -ar, -a, -ad sa

jämra, beklaga sig

K, R

384 Konga & Röstånga Onsjö h

Viktor Welander 1932.

× rya sig

rỳ̲a se -ar -a -ad

beklaga sig

kántoren rỳ̲a se

Nr 4194. Stehag, **Onsjö hd**

I. Ingers 1953.

rya sig

Rya ~~rya,v.~~

se

rya, -r -d : jämra

hon ryar se.
Hon jämrar sig.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rya sig

se
Ryä = klaga över smärta

Du ryar de o gnällor –
skitt i letta ont – de gaur
övar te du ska jutta de!
u

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

ryck s.n.

röck

"nu hållor han på mä de eä röck"

1181:3

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

rø̜k̲ : rycker.   ryck.

rø̜̀k̲a . rycka.

rø̜̀jte

rø̜jt . han rø̜jte i töjlana.

rø̀k̲a , rø̀jte , røjt

Imper. sg. røk̲!

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

ryck

ryk̲. ryck, tag

ex: de va et ryck, som han va bra ryckavis.

de va et rýk̲, som han va bráa̲.

rỳk̲aví̲s

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

ryck s.

röck

'slag, stund'

"han va här inde en liden röck"

1555:2

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932. Exc.

″ rycka, v.

Röcka

2

rökk-a, -or, -t, -e
ryck, -a, -er, -t, -e

han rökkted te se.
Han ryckte det till sig.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

røka – [illegible] ryska

røjte

røjt

han rójte so hårt i tójlana,
so ǿjen sto po bagbenen.

ròka, ròjta, røjt

han ròjta sa hórt i tòjlana,
sa ógan sta pa bagbénen.

Nr 363 Onsjö hd.

Rosén.

M.Rosén 1926-30.

ryka. ryckte ryeka

– in. i militär – till möte (även

– ut " från " ryckte opp)

inryckning

utryckning.

ett ryck = ett tag.

de va ett ryck, ja va när ve

o. trilla ikull.

de va et ryk. ja va nær a

trela ikúl.

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

rö̱²ka = rycka (mil. uttr.)   rycka

– i̇ŋ̱ = begynna exercisen

– ūd   sluta .

inrö́ckning

udrö́ckning

rø̱ka í̱ŋ

rø̱ka ú̱d

№ 363   Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rø²ka –   rycka

di rọ̀kte i haured po hinán.

di rø̀kta i háu̯rad po hinan

№ 363   Onsjö hd   Rosén

M. Rosén 1926-30.

rycka

ry²kka.

utr.: röck o. ránn dia peppara
våjsen – ing i h-e.

rǿk a rǽn did pèparan +/
vǿjson

+/ Repr-form.

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

rycka

rø̀ḵa, rø̱̀jta

vɐ rø̱̀jta té̱

P. H.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rycka v.

rŏckte te (pret.)
'ryckte till'
"så vöjnen rŏckte te"

3807:72

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

rycka
v.

rø̀k̲a

№ 361 Ask, Onsjö hd
Birger Svensson 1917 Exc.

rycka

rø̨̀k̠a, rǿ̨k̠er, rø̨̀k̠te, rø̨k̠t

K

№ 1684 **Konga** Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

ryckavis

rø̀k̠avi̠s
ibland

da e̠ i rø̀k̠avi̠s næ̠

J. M.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

× ryckel

rók̲el, n.

= ruçkel

dær e et lì̲ded rók̲el va
sì̲an óm̲.

Nr 4194 Stehag. Onsjö hd
I. Ingers 1947.

× ryckel

rǿk̲el, n. = ruçkel

bà̲ra et lì̲ded rǿk̲el

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd

I. Ingers 1949

ry, -´əd

ˣryd

röjning i skog

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd
Viktor Welander 1932.

rygg

ryg̲g̲, -´en, -ˋa, -ana

han kom̲ me ỳs̲en bá̲gom rýgg̲en.

№ 1317:10 Annelöv, Onsjö hd
I. Ingers 1931.

×rygg

gan po rygg = i killespel, då givaren säger: gå gan po rygg — d.v.s. han skaffar sig genom att ta av (kupera) ett nytt kort, som kan vara bättre el. sämre än det han hade.

rygg gan po rygg

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

rygg

rögg -en -a -ana

Nr 2006 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

Rygg

rø̊g, ´-en

dær va liasom en rø̊g
ȯȝeté H.R.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rygg, s.

Røgg~~en~~

røgen

rygg-en

e du stifo i røgen?

är du styr i ryggen?

røg, egen uppt. 1951.

J—s.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

1499

rø̲g, ˊ-en

rǿ̲gen e ré̲nt ó̲pslé̲den

Nr 6364. Torrlösa, Onsjö hd
I. Ingers 1955.

rygg

rögg, -en, -a, -na

har du ont i röggen?
Har du ont i ryggen?

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rygg

røg, ´-n, `-a, `-ana

(även på lie)

ploga ópp en rǿg här = åkerteg

K, R

384 Konga & Röstånga Onsjö h

Viktor Welander 1932.

Rygg s.

rögg

„du har engen rȫgg, de e bara en̄ legane"

1537:7

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1932. Exc.

1499

røg̲. ´en.

han ĵek̲ ikríg̲ mæ en làu̯da pæ
rǿg̲an.

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1951.

1499

best. f. pl. rὼg̱ana

Nr8566 Hallaröd Onsjö hd
Erik Jeppsson 1936 Exc.

rygg
s.

rågg

me rågg som ett bagetru
(sagt om skogsruvan)

s. 115

Nr 10853 Bosarp, Onsjö hd
Daniel Rydsjö; Agor o. fälad 1950 Exc.

rygg
s.

best. f. röggen

Röggen hade bled så kroged

s. 94

Nr 10853 Bosarp, Onsjö hd
Daniel Rydsjö; Agor o. fälad 1950 **Exc.**

rygg

røɣ, -́en

di hàdde dœras tværpásа
pœ rǿɣen

N. N.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd
Nils Nilsson 1932.

r499

røg̱, -´en, -`a, -`ana

di hade en maʃ̱ín pɑ rǿg̱en

ɔ: stort, otympligt föremål.

I Emmaröd vanl.? med røgʒ etc.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd A.P.

I. Ingers 1950.

rygg

röggen, 'svinryggen, Kollettkaden'

3976:9

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

rygg s.

röggen

'ryggen'

3959:30

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

r$\overset{1}{\text{ø}}$g -en $\overset{2}{-}$a -ana = rygg (subst.)

Röstånga Hbk

Tavlösen

Onsjö

352

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

rygg s.

rögg

(røg)

4475:9

Nr 4968 Ask, Onsjö hd
Måns Olsson 1933. Exc.

rygg

röggen 'ryggen'

“ja to röggen av skabed”

968:11

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

Helga Persson 1931-32. Exc.

Rögg-en pl Rögga-na =
Rygg

rög

Håll röggen rag.

Bonarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

rygga
v.

ryǿg̲a

Obs. acc. 1, som är påfallande.

gå el. köra baklänges.

Nr 8502 Ask Onsjö hd

I. Ingers 1964

rygga
v.

rø̀g̠a -ar -a -ad el. rö̀g̠a
etc,

lägga ny takhalm å ryggningen av ett tak.

ja kan rø̀g̠a en li̠den bi̠d.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1946

rýgga = dra tillbaka. rygga

rygga vàjnen litt, så en kan komma fram.

rygga dig häst! - medan man drar i tömmarne.

rýg̲ga el. rỳg̲ga

rỳg̲ga vǿjnen let̲, sa en kan kom̲a fràm̲!

rýg̲ga de, hæst!

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

rygga - ryggar. dra sig för rygga v.

han ryggar inte för o. slå'n ihjäl, ifall de skulle så va.

han ryggar ènta for æ slau-en ijél, ~~om~~ ifal de skωla sa vá.

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

rygga = ändra rygga v.

Petri fång ryggar tjusåvaredan
(är det ~~vackert~~ vramt vär väder Petri fång,
så betyr de inte nod, om de rägnar
tjusåvaredan.

petrifæng ryggar tjusævaredán

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Rosén.

rygga. dra tillbaka. rygga v.

rygga hästen

rygga de hårt!

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

ry²gga – rygga, dra sig   rygga v.

han ryggar ente tebaga, om de so jälde livhålken.

han ryggar ènte tabága, om de sæ jælde livhóozkan.

Nr 363 Onsjö hd.   Rosén

M.Rosén 1926-30.

rygga - dra sig undan. rygga v.

han ryggar ente, om di så e tvåa
imod tvåa.

han rỳggar ènta, om di så
e tváa imod tváa

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30

ˣrygga v.

rygga · ånda, dra sig undan

han ryggar inte dito or.

〃 〃 〃 〃 〃 ongan for so lited.

363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1932.

TUMBA1

rygga v.

rögga (pret.)

'backade'

”ögen rögga ud i groben”

3959:30

Nr 1985 Stehag, Onsjö hd

Helga Persson 1941-43. Exc.

rygga
v.

rϕ̀g̲ga -an -a -ad

rygga tillbaka. gå baklänges.

han rϕ̀g̲ga å rϕ̀g̲ga te dá̲ran.

Lunnaröd A. P.

Nr 4194. Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1953.

rygga v.

rögga, 'lägga ryggning på tak'

'kan du jälpa me å rögga taget'

3959:30

Nr 1985 Stehag, Onsjö hd

Helga Persson 1941-43. Exc.

ryggа
v.

ròga

№ 361 Ask, Onsjö hd
Birger Svensson 1917 Exc.

Röggad = Söggja + rygga ~~ffffsp~~
lös halm på bakvinkeln
på halmtak. rȯga

Vi faur röggja en dx.
Han har röggad?

Bosarp

Nr 494.

Onsjö

Helga Persson 1929.

rygga

2
røgga, -r, -d   Rögga

rygga, -r, -de, -t

e tagged røggad.^{2}

Är taket ryggat.^{2}

Øged røggar.

Hästen ryggar.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

1

ryǥǥa

rø̀ǥa

lãǥǥa ryǥǥning

da e fà̱sulit me̱d båta̱r

o rø̀ǥa me lä̀ǥka i trà̱n

en me pì̱ǥa.

F. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

2 ryggja

rǿg̲ja, -́ar

naûr di skol̲e rǿg̲a se
ble sǿk̲en se̲danēs R.L.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rygga

rögga, -r, -d, -d =

när man täckt ett nytt halm-tak lägger man halm och ryggträ över takåsen och detta kallas att rygga.

Har du röggad tåged?^{2}

Har du ryggat taket?^{2}

Han röggar ente fårr nåd.

Han ryggar inte tillbaka för något.

Billinge.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rygga v.

rö̆ggar (pres.)

'ryggar (tak)'

“å din rö̆ggar en den mä röggaträ lia som når en röggar tag”

3926:35

Nr 3243 Billinge, Onsjö hd

Exc.

rygga v.

rögga (pret.)
'ryggade'

„han rögga baglänges när han fick se en ...“

3847:69

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

ˣrygga

rǫ̀ǥa, -ar, -a, -ad

lägga takås

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rygga

rø̀g/a, -ar, -a, -ad

rygga tillbaka

rǿga! (utrop till häst)

Nr 1684 Konga, Onsjö hd

Viktor Welander 1941.

+ ryggabuua

röggabyxa; -n, -or, -na = en slags fyrdubbel rämnsnara av rep som man hissade upp halm på taket då man ryggade takåsen.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

ryggbast s.n.

rö̆ggabasted

'ryggbastet'

362:21

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

+ ryggbast

Röggabast = ryggmusklerna

De ~~k~~tjännos au se i röggabasted, o gau ain sån harnia lång drätt, mä lajen!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd

Fabian Wendel 1963

ryggben

rŏggbainen (best. pl.)
'rygg(rads)benen'

3714:37

"fläsked som sedor ve rögg-
bainen koga en te sāppa.."

Nr 4934 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

ryggben

rö̈ggben

'ryggkota'

5959:31

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

ryggkota

röggkodan

'ryggkotan'

3959 : 31

Nr 1985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

ryggmärg

röggmaren

'ryggmärgen'

5959:31

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

rýgga : ändra, gå tillbaka. ryggning

rygga du snár!

ja ryggar allri mitt ord.

lägga ryggning på taket.

ryggning : takås – halm med grad-
- lagda ryggaträ

rygneŋ

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

ryggning

röggningen

‚ryggningen (frå tak)'

"de bläste så röggningen flö
av taged" 5959:30

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

ˣryggning

rø̀g̱nɛŋ -en -or -orna

ryggåsen av ett tak; halmen å takåsen.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

I. Ingers 1948.

ryggning

røgniŋ, – –en

røgniŋen ska lävas
ryslet væl

J. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

lyggning s.

lyggning, 'lakås'

51:24

Nr 5412 Kells Nöbbelöv, Onsjö hd
Nils Hedstand 1890-t. Exc.

byggning

Röggningen = ~~Det~~ översta på ett hus. rögniŋ

Ullen låssom fälde röggningen.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

ryggning
Röggning-en = Bäsröggen

Jä tror du har flad
hela röggningen ea.

Borup

№ 494 Helga Persson 1936. Onsjö

× ryggning

rø̱̀dnɛŋ , -en

ryggåsen på taket och dess beläggning.

№ 1317:10 Annelöv, Onsjö hd
I. Ingers 1931.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ryggning

rø̀ḏniŋ, –̀–en

den lösa halm man lägger ovanpå takåsen till halmtak A. N.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

×ryggning

rø̀ǥmŋ, -m

takås

K, R

684 Konga & Röstånga Onsjö h

Viktor Welander 1932.

ryggrad

röggraen

'ryggraden'

3959:31

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd

Helga Persson 1941-43. Exc.

ryggrad

rø̇grá̠, ˙ – ´an

da se̠dar ve rø̇gra̠án

N. E.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

ryggskott

Röggskåd = ryggskott

gobben hadde fand röggskåd
au o ha såded i Tvärdra o
kånne dådlit rajda se säl-

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967

ryggskott

röggskåd

"ja har röggskåd, sa ja e
rent stiv i lännakårsed"

3959:31

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd

Helga Persson 1941-43. Exc.

ryggtåvla . ryggt.   ryggtavla

vell du ente barja de, ska ja anse om din ryggtavla (ryggtavlan ho de).

ryggtávla

vel du ènte bàrja da. ska
jà ansa óm din ryggtávla.

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

ryggtåvla. rygg, ryggrad ryggtavla

åjtar du de inte, ska je vaa
ansa om ryggtavlan på da.

æ̀jtar du de ènte, ska já
væl ansa óm ryggtávlan på
da!

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

ryggtávla

ryggtávla : rygg.

vell du, at ja ska linjéra ryggtavlan po de?

vel du, ad ja ska linjéra
ryggtávlan po de?

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

ryggtávla = rygg.   ryggtavla

ja ga'n et dra om ryggtavlan.

ʃa gá-n et drá om ryggtávlan

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.   Rosén

ryggaträ

Rö"ggaträ"-ed på rögga-blä"-ena = De bräan som ligga uppe på takrimbela på brämtaske. rö²gatræ

De blåste på rögga-bläan flö nöa.

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Röggaträ"-en = ~~Stortar~~ ryggaträ -
länga skrapa   rögatrie

Ta ränna röggaträ" te
kaffet.

Bosarp

Nr 494.
Helga Persson 1929.

Onsjö

rø̀gatrǽ̱, -d

ryggträ

1) stötta, fästa i vinkel, som läggas över takås, en på vardera sidan
2) långa skopor

K, R

684 Konga & Röstånga Onsjö h

Viktor Welander 1932.

röggaträ

Röggaträ = hängträn på halm-tak

Ta nödjan, bläana o yssen, vi ska slau opp nya röggaträ au igestockana!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

ˣ"rygg(a)trä" s.

röggaträ

(som lägges hopfästa parvis över ryggasen på halmtak)

3926:35

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

ryggatrå

rὼg̲atrǽ̲. n., pl. =

parvis korsfästa trän över åsen (ryggningen) av ett halmtak.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

I. Ingers 1947

ryggatrā

rø̀g̱atræ̱

rø̀g̱atrɶ̱ sk̦a tvɶŋ̱d ɶa
ì̱ga

P. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd
Nils Nilsson 1932.

ryggaträ

rø̀g̊atræ
- takåsträ̃

N.N.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

ryggås

rọgá͜us, -m

t̲akåsbjälke

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

ryka, v.

ded barra glor o rygår i spisen

10637:11

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967 Exc.

ryka
v.

rỳ̱ga, -´or, rœ̱g, rœ̱̀ged

de rá̱g lì̱asom̱ aw en skorsté̱n

de rý̱gor au̯ pì̱ban
h. = skorstenspipa.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd.
I. Ingers 1947

ryka II

x)

p.p. ràgen men även ràgad

= överruken, nedruken.

di ble sa fàrlit ràgada a rælia

fönstren

x) kanske under påverkan av sup. ràgad och adj. rògad.

Nr 4194. Stehag, Onsjö hd

Lingers 1957

rÿga – Ryka.

ryka

rǫg

rǫ̈gad

rygga åstå : rusa åstad
" åu : gå sönder
" på : anfalla

ryga astá

ryga áu

ryga pá

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

ry̌gga = rycka,   ryka

rog   rygga, rag, ràgad

rögad.   kåppen rog itú

dammed ryggen av väjana.

de rog ad Fosie. altihó

tjåpen rag itú (= brast)

dámed rýgon au vàjana.

de rag ad fàsie ált ihó.

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

rýgga = rýka. ryka

rōg l, rỳga, rag, ràged

rōged l

jà gån ä dra må kåppen
so dæn rog tvans au
(de e dånt ryggane po mosa-
vejan, so ånen ble rent
ujangradda.) se rykande, s.

jà ga-n et drá mœ tjǽpan, sa
dæn rag tváns áu.

№ 363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1926-30.

ryka
v.

pres. ryger

s. 13

Nr 10784 Torrlösa, Onsjö hd
Anders Persson 1930-40 Exc.

rỳgga = ryka. ryka

de ryggen din näsa forbi = det får du ingen del av.

de rýggər din näsa forbí

Reslöv

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30

rýgga. rykka.

ryka v.

de rog for hin i våll: gick förlorat.

pret. de rág for hín i vól

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rẙ̲ʒa : ryka, fråsomen ryka

Mănga ds ryggar som sny fr solan.

mǽ̲ʒa di rý̲gon som snẏ̲ fon

só̲lan

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

rýgga : ryka, fara ryka

di rag ikó a. sloss –
han rag asta mä en hiskeli
fart.

di ra̲g ikó̲ a slós̲

han ra̲g astá̲ mæ en
hìskeli fárt .

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

rýgga : rykka

ryka

el.: de rygger pe vájana, so en faur ónen fulen av sånn.

de rýgor på vàjàna, sa en faur ǿnen fùla au són

№ 363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1926-30.

ryka

rÿgga : ryka

, ihǻ :

di rog ihó, o hade ente Ola gand imellom, hade dár bled ordentlit slagsmaul av.

di ra̱g ihó̱, a hade ènte
ò̱la gau̯d imæ̀ḻom, hade
ḍæ bled ordǽntlit slá̱gsmau̯l
áu̯.

№ 363 Onsjö hd Röslöv.

M. Rosén 1926-30.

ryka

ryga. ryka, rösa

rongen rog jǫ́n

hǫ́jen rag pá-n

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

ryka v.

råg (pret.)
'rök'

"stolabened råg mitt av.."

3959:3

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

Råg = Ricka. Rök ~~rag~~ ryka

Det bli rågmitt an.

Det råg om skorstenen så ja trodde där va inte sotat.

Bonarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

Ryggar = Ryker

Vafor ryggar R.

Boarp

r$\overset{2}{\underline{y}}$ga. $\overset{1}{-}$ar. r$\underline{a}$g. r$\overset{2}{\underline{å}}$ged. ryka.

ryka

Nr 494.
Helga Persson 1929.

Ovesjö

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

l ryka

rỳga, rag̊

naur jǫ́rhn bǫ̱rja o rỳga
va da ti̱d o sau
vé ja kǫ̱m da̱r J.H.
rag̊ vèg̊hn au A.A.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

2

ryka

rà̱ɣun pl. rà̱ɣuna

di va rà̱ɣuna o rá̱lia

d.v.s. kärlen voro nersvärtade av rök. C. A.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

ryka

rỳ̱ga, -ór, ra̱g, rà̱ged

Billinge, Onsjö hd.

Nr 972.

I. Ingers 1929.

r$\overset{2}{\underline{\text{y}}}ga, r\overset{1}{\underline{\text{å}}}g, r\overset{2}{\underline{\text{å}}}$ged = ryka (verb)

r$\overset{1}{\underline{\text{y}}}$gor

Sth

Hanga, Häns Häbbelöv

B. Sn.

Onsjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

ryka
v.

rỳ̱ga, rý̱gor, rɑ̱g, rà̱gad

Kells Nöbbelöv

Nr 359 Onsjö hd
Birger Svensson 1917

ryka, v.

Rygga

rygga, -or

ryka, -er

de ryggor.

Det ryker.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

ryka v.

råg (pret.)
'rök'

"de råg som au ait lokmotiv"

862:15

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

ryka

ryg, -a, -or,

de vell ryga.
Det vill ryka.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

ryka

rỳga, rýger, ra̱g, rà̱ged

de har ra̱gəd utú̱
de rá̱g pá vájən

K

№ 1684 **Konga** Onsjö hd
Viktor Welander 1932

ryka

rỳ̱ga, rɑ̱g, rɑ̱̀ged

dǽ̱rfor sɑ áu̯d di mù̱lad brę̱́,
sɑ rɑ̱́g de au̯ mɔ̀ʒ̱ana pɑ
dom.

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1951.

ryka
v.

rỳ̱ga, –́or, ra̱g, rà̱ged

Reslö́v

Nr 7769 Reslöv, Onsjö hd

Ingemar Ingers

1961

ryka

ryga -́or råg råged

Nr 2006 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

ryka

rỳg̊a

di kan̲u lǽt̲ rẏg̊ áu N. N.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

ryka, v. ~~röke~~

råg, ryggor m., rågged

de råg så en kånne
knappt saj.
det röke så man kunde
knappt se.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

ryka áv

Rygga áu = gå sönder

Jfr perf. part. áurǿgan, belagt i Höör, Fr. hd

skaglana pau vöjnen råg
hån?
au fårr nom, då han välte
nöranfår dämm brante lien-

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967

ryka áv

pret.

Råg au = ~~rycktes av~~ = lossnade; brast

pret. av ryga áu

rajbed råg au, nårr han
skålle benga lassmeen
pau säalassed

Nr 8096 Billinge Onsjö hd
Fabian Wendel 1967

ryggа au̯ . bristа   ryka av

kappen rag tvars au̯

reved " "

tjœ́pen ra̲g tvárs áu̯

ré̲ved ra̲g tvárs áu̯

Nr 363 Onsjö hd.   Rosén

M.Rosén 1926-30.

ryka itu

ryga itú

hastigt gå sönder

jýsas, bǽgken rygor itú

1947

Bosarp. Onsjö hd

ryka réi

Råg rör = rökte med
prt.-w ry̲ga rǿ̲r

darr va sodd i skorrstajnerr
sau ad rögen, råg rör enge
i stuan o sodda rör b~~au~~å
altare o belåde

Nr 8096 Billinge Onsjö hd
Fabian Wendel 1967

rykande rappeð

ryggane rapped –
– flyggande fläng, fort

de gick i ryggane rapped.
Det gick i rykande rappeð
(flyggande fläng).

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rykande,
s.

r̀y̲gane, n. , intensiv rök.

de e sont rỳ̲gane pω mæ̲̀savǽj̲en,
sɑ ǿ̲nen blen ré̲nt ijǽn̲grώd̲a.

363. Reslöv. Onsjö hd̲. M. Rosén
1926-30.

rykt

røjt, ryktning.

de e orátt, båa syslepangen, ad ja
ska ha alle röjted, ni kome
röjta jára ene ög, tóas ja.

rojt eller ròjte? bör kontr.

de e wræ̀t, sa syslapángen, ad
já ska ha ált rojted; ni kona
ròjta jæra éna øg, tos já.

№ 363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rykt

röjt -en

Nr 2006 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

rogt, -´ən

rykt

K Konga

Nr 1684 Konga, Onsjö hd.

Viktor Welander 1932.

rykta
v.

rö̀jta -a -ad.

Nr 360 Ask Onsjö hd
Birger Svensson 1917

röjte = rykte, beskaffe. rykta

röjte boste = ryktborste.

pangen e so le, so du får röjtan leta.

påugan e sa lé, sa du far röjta-n leta.

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

rö²jtā – ge stryk.
rykka

jå ska vell röjtan, når jå faur
tag i en (faur fattén

jå ska væl röjta -n, nar
jå faur tág i -en.
(faur fát -en)

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

røjta, rykta

rykta

ge stryk.

om ente du ved hud, so ska jå røjta de. ska du sé,

rø̀jta

om ~~[illegible]~~ ènta du ved húd, sa ska já rø̀jta da. ska du sé.

№ 363 Onsjö hd Röstånga.

M. Rosén 1926-30.

röjta = rykta, tela?, ge stryk.

röjteboste = ryktborste

jå tökan du ske röjta pangana
lett båtan.

jå tokon, du ska röjta
pángan let bǽton.

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Rosén

röjta, -r, -d, -s rykta

öged behövor röjtas.
Hästen behöver ryktas.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932

rykta v.

röjta

"du faur fårsöga å röjta
väck dalkana på tjörna.."

3861 : 34

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

rykta
v.

Röjta = rykta

Ögen e blanka o granna
män s-au ha vi osse
röjtad dom mä bes~~k~~e!
j

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

Röjta, Röjtad, Röjtav =
Rykta

ròjta

Ko ~~bjö~~ana röjtade.²

Bosarp

Nr 494.
Helga Persson 1929.

Össjö

rykta v.

röjtad (sup.)
'ryktat'

"har du röjtad ögen?"

(ràjtad)

Nr 4934 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

ròjt/a, -ar, -a, -ad

rykta

K Konga

Nr 1684 Konga, Onsjö hd.

Viktor Welander 1932.

rykta

röjta -ar -a -ad

Nr 2006 N Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

rykta
v.

rȍjta -a -ad.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1951.

rykta v.

röjta

"skålle röjta ögen"

4052:1

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd

Helga Persson 1941-43. Exc.

rykta
v.

rø̀jta .

9.7 1945
(genuin form)

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1950 Exc. gr.

rykta,v.

Röjta

²/ röjta,-r,-d
rykta,-r,-de,-t

har du röjtad?²
Har du ryktat?²

Sbst. röjtare, egen uppt.
J-s.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

ryktare

röjtare -en -are -arna

Nr 2006 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

ryktare

rö̀jtare, -en, pl. =, -arna

dærva tváu dræ̀ʒ̲a a rö̀jtare a staldrǽʒ̲.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

I. Ingers 1945.

röjta = ryktā, ge [illegible] — ryktare

röjtare = ryktare

~~[illegible]~~ ja ska vill röjta de, om du inte vill lya hva en sig te de.

röjtare

jä ska vel röjta de, om du ente vel lya va en sig té -de

(detta ex. hör till rykta)

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Röjtare, -n, -a = Ryktare

Di faur röjtaren te ätta.

Borrup

№ 494 Helga Persson 1936. Onsjö

ryktare

röjtare

4122:4

(rø̀jtara)

Nr 4934 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

ròjtare, -n

ryktare

K

№ 1684 **Konga** Onsjö hd

Viktor Welander 1932

r$\overset{2}{\text{o̊}}$jtare -n, r$\overset{2}{\text{o̊}}$jtare, r$\overset{2}{\text{o̊}}$jtarna = ryktare
(subst.)

Hsn

Torlösa

Bsn

Onsjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

ryktare

rø̀jtara

han ble rø̀jtara

f. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

lyktare
s.

lòjtara, -ar.

Nr 4635. Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1957.

ryktare

röjtare

(sköter kor och ladu-gård)

kal röjtare. 1533:9

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932. Exc.

ryktborste

röjtebosste

- bωste

Nr 2006 N Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

^{2}röjtebote = röjtebröste. ryktborste

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

Röjtebåste, -n, -a, -na = Ryktborste.

Dä va en dålli röjte-båste.

Bosarp

№ 494 Helga Persson 1936.

Onsjö

rykt borste

Röjtetöj - ed. = de redskap som användes vid ryktning.

Ja ha köpt nytt röjtetöj.

Bosarp

№ 494 Helga Persson 1936. Onsjö

ròjtebás̱ta, -n

ryktborste

K Konga

Nr 1684 Konga, Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

ryltborste

rø̀l̠tebás̠t, -m

K № 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

rykte

″rökte, -d, -a

″rökted jɛck.
Ryktet gick.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rykte s.n.

rökte

"-- där gaur en rökte --

3214:47

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

rykttyg s.

Röjtetöj

²röjtetöj -ed.
rykttyg; -et. , ryktdon.

vare ²röjtetöjed²
Var är rykttyget²

röjtatöj

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

sòjtatój, - əd

× sylttyg

syltdon, skrapa och borste

K Konga

Nr 1684 Konga, Onsjö hd.
Viktor Welander 1932.

rǫ̀m̲ah, -t rymlig

som det går fort undan för

han e sa rǫ̀m̲ah a arbǽịda

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

Råmmelit = Rundligt rymligt

där va råmmelit telad.

Borup

№ 494 Helga Persson 1936. Onsjö

Rimma = Rymma

Da fåhon väl ente å

rimma:

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

rymma

x
rima = rymma

Tjyfven har rimt av tjyva-håled i natt.

den baten rimmer fantan kammar.

rìma = fly, undanhålla sig

tjyven har rímt av tjyva-håled i nát

№ 363 Onsjö hd

Reslöv

M. Rosén 1926-30.

rìmma : rymma.

Tjyven rimde på natten.

rymma

tjyvan rìmde på naten

№ 363 Onsjö hd

Reslöv

M. Rosén 1926-30.

rima, rimd, rimt. rymma. rymma

om fångar,

" tjänstefolk, som hemligen går ur tjänsten.

" bevärings män o knektar.

rɛ̀ma, rɛ̀mda, rɛmt

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rímma = rymma.   rymma

di hade en tjyv i tjuvaholad,
men han har rimt i nätt.

di hada en tjyv i tjỳvahálad
mæn han har rímt i nát.

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rǫ́mma = rymme. rymma
rímma

Tjyven, som di satt inn i
rigt
finkan där framme har römt
o nu e länsman o. tjärings-
man ude o. ledar åten.

tjývan, som di (hadet) sat
íz i fizkan dar frama, har
ímt, a nú e lænsmán a
tjæìrzsmán ude a lèdar Rosén.

№ 363 Onsjö hd

ata-n

M. Rosén 1926-30.

x rymma

Rimma = Gå x rakt
undan i arbetet

De rimmar se så bra
när han hoggå.

Brösarp

Nr 494.

Insjö

Helga Persson 1929.

rymma, v. ~~rimma, v.~~

~~Rimmar~~

rimmor, - de

går undan

de rimmor se så bra me arbeted.

det går raskt undan med arbetet.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rymma. v. rymma, v.

pret.: Rimde

rismde

rymde

rìmde

han rismde.

Han rymde.

№ 1126 Trollenäs, Onsjö hd

Helga Persson 1931.

rymma

rim,-ma,-or,-d,-e-t.

han ẹ rimd.
Han är rymd.
vell du rimma?
Vill du rymma?

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rymma

rø̀m̱a, rǿm̱er, rø̀m̱de, rǿm̱t se
gå raskt undan

de rǿm̱er se sa brá̱e.
han prà̱ta, sa de rø̀m̱de sé̱

K

№ 1684 **Konga** Onsjö hd

Viktor Welander 1932

rymma undan

rim̠a ώʒ̠an

rŏja undan, rymma ut

hœ̠́r ska jɑ rim̠a ώʒ̠an

K. B.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

I. Ingers 1947

rymma upp

rìma óp, rìmde, rìmt

röjå upp. röja undan; ta undan saker som tillfälligtvis inte stå på rätt plats.

Nr 4898. Bosarp, Onsjö hd

I. Ingers 1954

rymma ut

rɪm̱a ú̱d

sɑ̱́ moṯɑ han rɪm̱a ú̱d

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1947

× rymme

Römme = utrymme

Vi böjde lolängan stor,
män ändan e dar änte
römme får all gröen!×

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

ˣ ryngе

ˋ
rynge -ed

dåligt hus,kåk.

Nr 2006 N.Skrävlinge, Onsjö hd
Sten Foberg 1933

Rönka -n, pl Rönkor-na –

r$\overset{2}{ø}$ŋka Rynka

Va e de får rönkor :

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

r²y̲ŋka - lägga tyg i veck. rynka v.
ryŋka på näsan elle pannan.

rø̀ŋka

rø̀ŋka po næ̲̀san aḻa
pàn̲an

Nr 363 Onsjö hd. Rosén

M.Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rynka s.

rynker !

'rynkor'

362:7

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

rynka
s.

Rönka - rynk~~or~~
a
pl. -or

Äu bårjar o fau rönkor
i synen. - de e bevis pau
ad en bårjar blai gammel!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

Rönka rynka, s.

rönka, -n, -or, -na
rynka, -n, -or, -na

har du rönkor?
Har du rynkor?

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rynka v.

rø̀ŋka

№ 361 Ask, Onsjö hd
Birger Svensson 1917 Exc.

rynka v.

rǒnka

"rǒnka frå ǒvenen"
'rynka frå ögonbrynen'

3807:22

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Exc.

Helga Persson 1937-42.

ˆrynket aij·

rö̋nked

'rynkij'

3217:7

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

rynkig,a.

Rönked

2.

røŋnked, -a røŋked

skrynklig, -a, -t (rynkigt)

Kjortelen e røonked.

Kjolen är skrynklig (rönked).

№ 1126 Trollenäs, Onsjö hd

Helga Persson 1931

rönked-a = rynkig
kan även betyda skrynklig

hon e så rönked i synen.
Hon var så rynkig i ansiktet.
klärna va rönkeda.
Kläderna voro rynkiga
(skrynkliga).

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

× ryska
v.

Röska = rycka av, t,exp gräs

Ja röskte au fint gräs,
te j ~~k~~öllingana, ude pau
grobakantärna, ve väjen.

Nr 8096 Billinge Onsjö hd
Fcbiar. Wendel 1965

ˣ'ryska v.

rö̃ska

'rycka av, rycka upp'

"rö̃ska te svinen"

3926:24

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.

Helga Persson 1937-42.

× ryska upp

Rössja opp = Städa upp
ordna - rensa

Harr faur rössjas opp - de
var hud va harr sar ud
i stuan, ätte gilled.
(vanl. = Dra upp med roten).

Nr 8096 Billinge Onsjö hd

Fabian Wendel 1965

ryslig

rỳsəli, neutr. -it

Nr 4898 Bosarp, Onsjö hd

I. Ingers 1950.

ryslig

rỳ̠seli, neutr. -it

de e rỳ̠selit nær di bler bè̠dna aw ὼrma.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1947

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ryslig

rỳ̱saleṯ

daṉ ska ḻàvas rỳ̱salat væ̱l

p. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

ryslig

rỳseli, neutr. -et

neutr. ss. adv.:

ilǿl ad kvìnan va so rỳselet mejǿrli.

№ 1317:10 Annelöv, Onsjö hd

I. Ingers 1931.

ryslig

rỳsali, neutr. -it

dæ ble ju̴ et rỳsalit grín
ùde í hèla sóknen.

de ble et rỳsalit ræ̀jnana

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1951.

ryslians · ryslit — *rysligans

de e så ryslians mort (mörkt)

jmf. hundans, hondrans, m. fl.

de e så ryslians mört

363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1932.

rysligt

r$\overset{2}{y}$solit = ryslig(t) (adv.)

Ask.

b.g.m. Onsjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

rysligt
adv.

rỳ̱salit

en rỳ̱salit lé̱ ká̱l vá de.

Nr 4635. Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1957.

ryslgt
adv.

rỳsalit

rỳsalit strǽŋ

Nr 6082. Kjells Nöbbelöv, Onsjö hd

I. Ingers 1954.

rysligt
adv.

rỳ̲salit

rỳ̲salit snǽ̲l

Nr 4898 Bosarp, Onsjö hd
I. Ingers 1950.

ryz = ryss. ryss

Ryssen har man ju alltid varit rädd för som för en buse, o därför är det ej underligt, att han blir lämplig att skrämma barn med; nu kommer ryssen o. tar dig, om inte du e snäll.

rýs̱en

nú̱ ko̱mor rýs̱en a tá̱n de, om ènte du e snǽḻ.

Reslöv.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rỹtanes = rytande   rytande

han kom mod me som ett
rytanes lejon.

rỳtanes, p.p. (rspr-lån)

han kom mód ma som et
rỳtanes læjon (læjan?)

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

ryltmästare

rịtmǣstare = rytmástare.

rịchmástarens ta, at en behávde ente gaa vilse i en skáu, for en skulle bara se po norstjär=nan

rekmǽstare

rékmæstaren sa̱, at̠ (ad̥) en behævde ènte gau̱ vílsa i en skæ̱v, for en sko̱la bå̱ra sé po norjarnan!

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

ryttmästare

røt̠mǽstare -en

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd

I. Ingers 1949

best. f. pl.
(pl.) raun

rå (ob)

rån, troll, vättar

am nátm hǫ̀rde en ráun; dæ hàrmde
Jalle sam hade sårend å lęft på dán.
en hǫ̀rde raun sa grånt i bastuorna,
præsíst sam Jalle hade brǫ̀ded am
dán.
(så fort något ovanligt hördes i skogen, kallades
det raun.)

K

№ 1684 Konga Onsjö hd
Viktor Welander 1932

rå
adj.

rau

i dìtta raua våred

8096 Billinge. Onsjö hd
F. Wendel 1965.

rå
a.

Rau - Raua
rå - råa

Svinen eda änte j~~g~~arna raua päror - daj vella hälst ha dom kokta o i dräv, mä grebning i!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd

Fabian Wendel 1963

rå adj.

rau

"fåir ad den inte ska öve älla
ble rau enge." 371H:24

(rau̜)

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

rå ˈaðʒ.

raua

'råå'

„fau den raua lutten au"

3976:5

Nr 1985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

rå (adj.)

rau̯, -t, -̀a

ràu̯a mǽl̠kon

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

rå(da) v.

råed (Sup.)

'rått'

"såm råed åm dän"

4475:8

Nr 4968 Ask, Onsjö hd
Måns Olsson 1933. Exc.

rå (vb)

rau̯, -r, -̀de, rau̯t

rau̯de ám̱

K

№ 1684 **Konga** Onsjö hd

Viktor Welander 1932

rå ok

rau óm = rå om (verb)

raur óm

Åsb.

B. S m. Onsjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

2 rå

rau, raur
orka

du kona en sæl rau
mæ P. J.
dæ raur ja inte mæ N. S.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

Raur = Orka   rau, -r   hå

Ja raur ente må ed.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.   Onsjö

1

rå om

rau̯, rø̀du
ãja

hẹla bẏ́en rødu ȯ́m dau̯

J.H.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rå om

rau óm̱, ràḏe, raṯ

de va so kaḻad harská̱b som
ha raṯ óm̱.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1946

raubárkad.   råbarkad

han e so raubarkad, so dan
bidon ingenting fron, varkens
åt ella godt.

raubárkad

han e sæ raubárkad , sæ dæn
bidon ẽgantig præ-n , várkans
ánt æla got.

№ 363   Onsjö hd   Rosén.

M. Rosén 1926-30.

råbock.s.

Raubäck

ra̦ubak,-en,-a,-na

rådjur,-ét,-én

han ska̦d en ra̦ubak.

Han sköt ett rådjur.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

råbock

råbo̊ck-en, -ka, -na=
radjúr

där va fläre råbåcka
Där var flera råbockar (rå-djur).

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

råbock s.

raubåck

„han hoppa som ain raubåck“

3867: 55-

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

raubrǽnevin : finkel. råbrännvin

acc.

Reslöv.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

råd
s.

rau, n., pl. rau

daî e nock engen an rau ---

A. & F. s. 72

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

råd
s.

rau

ha rau te = tillgångar, medel

de har du rent inte rau te

A. 8 E. 5-74

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

råd
s.

rau

Jå vesste inte min levanes rau
= visste ingen framkomlig utväg

H. 8 5. s. 74

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

råd
s.

rau, n., pl. =

h. = utväg

nu e där snart engen an rau,
än en faur eng på fattihused.

s. 101

Nr 10853 Bosarp, Onsjö hd

Daniel Rydsjö: Agor o. fälad 1950 Exc.

råd II
s.

Di' store, di' rige, di' ha rau te o aga fint ---

L 102

Nr 10853 Bosarp, Onsjö hd
Daniel Rydsjö; Agor o. fälad 1950 Exc.

råd
s.

Goa rau = goda råd

De e bäst o rau se sål, fårr
ad maunga goa rau, frau
aunra, e änte allti bra!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1965.

råd
r.

ctç.
Rau = råd - råda över i olika bet
(gammal ramsa) -

Närr ja faur Rau, köbär ja ställed
i Rau - ja vell Rau me säl, o tar
enga Rau - ja har Rau te o legga
enge i ditta Raua väred - ja Raurom
mina kreg o ög - Ja ska nock Rau mä
ad.

-ad ç

8094 Billinge. Onsjö hd F. W.
1915

råd
s-

rau

ha rau te = ha råd till

jà har rau te o legga enge
i dìtta raua vãred.

8096. Billinge. Onsjö hd
F. Wendel 1965.

råd s.

Te raus = till råds

hon va letta abbetutt; o
feck franga sin moor te
raus, om hon skålle jutta
se älla änte- jùta se

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967

rau = råd, råd

ex.: ja ved me ente en levanes rau,

jà ved me ènte en lèvanes ráu

dǽn ságan e dæn nók ráu fon.

Reslöv.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rau̲. råd, råd

ja har hunnt inte rau te o. hålla pangen i (stan) lomm

ja har ènta ráu̧ ta a hoḻa páu̧gen i lóm̱

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

råd

gω ra̱ŋ te :

du hra gω raŋ te o. by po en kopp (koppes).

du har gώ̱ ráŋ̨ ta a by̱ pa en kóp̱

Nr 363 Onsjö hd.

Rosén

M.Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ˈrau̯d = råd råd

du har rau tǽd -
å, hva rauen betrǽffar, so
e de ente meed o. hörra för.

du har ráu̯ té-d

á, va ráu̯an batrǽfar, sa e
de ènta me̱èad a hòra for.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

ra̲u = råd råd

ja ved ingen lävanes rau =

vet ingen råd

jà ve̲d ì̲zan læ̲̀vanes ráu̲

(ì̲zan : neutr. pl.)

nú̲ e gœ̲̀a ráu̲ dỳ̲ra

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

rau̯ : råd råd

„kommer dạ̄, kommer rau."

komor dá̠, komor ráu̠.

363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1932.

raa = råd,   råd

" Kommer tid, kommer raa.

kom̲or tí̲d, kom̲or ráu̯

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

råd

rau, -ed, -en

de va ett gått rau.
Det var ett gott råd.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

råd

s.

rau

Nr 360 Ask Onsjö hd

Birger Svensson 1917

råd

rau, -́ed, pl. =, -́en

gen. pl. ràua i uttrycket

dær ble̲r væl á̲lti nǽ̲d te ràua =

något till råds, någon utväg.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers

råd II

ha ráų te = ha resurser, ekonomiska utvägar.

pa dǽn̲ ti̲dan va de ènte u̲dan-
stór̲a hàr̲a, som hade ráų te a
va bòrte. (om stadsbornas
sommarvistelse).

Nr 4194. Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1958.

råd

raug (!)

ha ráug, ha råd

Kells Nöbbelöv

"Nr 359" Onsjö hd

Birger Svensson 1917

råd,s

Rau

rae̯u

råd

ja ved ingen rae̯u.

Jag vet ingen råd.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

råd
s.

rau̯ n.
⌢ ́

di vìsta ènta sit̲ lè̲vane ráu̯

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1951.

råd

i uttr. gau i rau mä"
'rådgöra med'
"di jeck i rau mä" sina..."

2952:9

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd
Helga Persson 1936-43. Exc.

råd

rau̯

da ha de ì̠nte ráu̯ te̠ A. G.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

råd

rång = råd (subst)

hypersvecistisk form! Det genuina torde vara rau el. rau.

han hade gô rång te o

fʒ ôba ståled

Käus Näbbelöv Rst.

B. S-n. Onsjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

råd s.n.

rau

"hon vesste ente sin le-
vanes rau ..."

3214:60

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

råd s. n.

rau

i uttr. "gau i rau mä" 'rådgöra med'

4068:1

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42. Exc.

råd
s.

Rau = råd till (pengar) eller råda

Töss ni ad ja ska köba den
darnía lilla täskan – vi ha rau
te ed – män ja vell änte rau
mä säl – däffås frangar ja!

Nr 8096. Billinge, Onsjö hd

Fabian Wendel 1963.

råd

ra̯e

dar i rỳlm a̱nan rá̯e e̱n
ha̱n fa̯ur jù̱ta si   N. E.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

Rau = Råd   rau   råd

De va Ett gott rau.

Brösarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.   Onsjö

råd

rau

hon har ráu te a betá̲la.

№ 1317:10 Annelöv, Onsjö hd

I. Ingers 1931.

råd

ra͜u (äv. ra͜ud)

dar va ejan a̠n rá͜u en a jǫ̀ra, d
ja rá͜u te…

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

råd

rau̯

sà vé̠d ɛ̀ʒen á̠n ráu̯

(n. pl.) hai = utva⃗g

Konga, Onsjö hd̠

råda
v.

raua

O så kan I komma o gau hänt I vellen o raua jäe säl.

A. & F. s. 83

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

råda

la me rau

10637:11

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967 Exc.

råda
v.

rau

jå vell rau me sål å tar enga
rau

8096 Billinge, Onsjö hd

F. Wendel 1965

råda

ròua, raur. ràd̠a. rat̠

Billinge, Onsjö hd.

Nr 972. I. Ingers 1929.

råda v.

rau̠ se sæ̠l. vara sin egen, utan tjänst (den dagen e dåu noga rau for- kan avhjälpas.)

ráu̠ se sǽ̠l

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

Reslöv

raa = råda

" på = vara överlägsen

" me kan du ente rau på den lille sykan?

råda v.

rau pá

rau mé

kan du ènta rau pá den

lila sýken?

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rau̯ :   råda v.

rau pǻ : ja raur ente på'n, han e for stor for maj. – om en sten el. karl.

jȧ rau̯r ènta pạ́-an, han e for stå̤r for mǽj (mé !)

№ 363 Onsjö hd Riströ.

M. Rosén 1926-30.

ra̲u = råda　　　　råda

"om kvingan fann rau, so bler de bra for dom bana tvau"

om kvìgan fau̯ ráu̯, sa
bler de brá̲ for dom bàu̯a
tváu̯.

Rosén

№ 363　Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

råda

rau = råd.

" " råda

~~raua me a goa rau dagen.~~

Hvr raur du me te?

om ja fån raua.

va ráur du me te?

om ja fa ràua

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

råua - råda

råda
v.

når mannen får styra
o. kvingan får raua,
so bler de bra for baua.

ràua

naa mánnen faa styra
a kvingan faa ràua
sa bler de brá for bàua

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

rau - råda råda

, de sǽl = vara sin egen

jà raur me sǽl nu o. tänker
inte ta tjänst mer.

ráu se sǽl

jà ráur me sǽl nú a
tǽŋkor ènta ta tjénst me

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

råda

rau̲. rå

ʻ se sæl = vara fri, utan tjänst.

ráu̲ se sǽ̲l

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

Rosén

råda v.

rau po. = få bukt med (person el. sak)

kan du inte rau po lillebror?
den stenen e dä ingen som
raur po.

rå = hinna med; orka med

vi raur inte nå de från stället
te kvälla.
ja raur inte mé mer mad, ja
e so sting so.

kan du ènta rau på lilabrån?

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rau - råda, dugga,
raua

× råda
v.

Tacka vill ja vallmat, de e nöd
som raua (dugger)
om ja får raua, blev de inte
nöd än må kommersen

tàka vel ja vàlmal, de
e nød som ráur
om jå fer ràua, blev de ente
nød áu ma komærsen Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

råda

rau

i se sæl. råda, över, sig själv, bestämma

gå raun me säl nu for tiden:
har ej tjänst.
du får rau de säl i den sagen

já ráun ma sǽl nǘ for
tídan

du far ráu de sǽl i
dǽn ságen

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

råda
v.

rau̯a:
rāu̯ om i åga.

rau̯a el. rau̯

rau̯ óin

№ 363 Onsjö hd

Reslöv

M. Rosén 1926-30.

råda

Räss = Råds

de räss ja inte får.

Brorup

№ 494 Helga Persson 1936. Onsjö

råda v.

rau

når mången faur rau se säl, sa bir den sanning

(rau̧)

971:15

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

Helga Persson 1931-32. Exc.

råda
v.

rau̯ el. ràu̯a, rɑd̲a, rɑt̲

rau̯ mé̲ el. rau̯a mé̲,

orka med, rå med.

Nr 4194. Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1958.

råda, v.

pres. Raur

rạur.

orkar

rạur du mæ ed?

Orkar du med det?

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

råda, v.

Raur

raur = sköter sig själv,
har ingen åt fråga

hon raur se sæl.
Hon sköter sig själv.
(har ingen plats.)

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

råda

raua, -or

ja vell ente raua de te ed.
Jag vill inte råda dig till det.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

råda, v.

rau-r =
(hjälpa) i förb. rau fåi

ja raur inte får ed.
Jag rår inte för det (kan inte hjälpa det.)

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

raua

råda

rau, -a, -or =
hinner, orkar.

rauor du mä ed?
Hinner du med det?
ja rauor inte mä ed.
Jag orkar inte med det.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

råda

ràu̯a

(enda belägg:) èɣan hans rau̯a fá̱r, ad

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

råda
v.

ràua

№ 361 Ask, Onsjö hd
Birger Svensson 1917 Exc.

råda v.

raua

"vem hin konne raua for de"

862:14

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

råda,v.

Raua

rađua

råda

lạđ me rạđua.

Låt mig råda.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rå(ula) v.

rau pau

'råpa˘'

362:22

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

råda v.

rau

'råda'

"om han fenge säl se rau"

Nr 4949 Ask, Onsjö hd 362:8
Carl Zetterholm omkr. 1880.

méd
rå(da) v.

rau ma̋'

'orka med'

3714:42

Nr 4934 Hallaröd, Onsjö hd
Helga Persson 1936-43. Exc.

rådamed

rau = orka

- me = orka med, hinna med

ta inte mer mad än du

kan rau mé

ta ènta mér mád æn

du kan rau mǽ!

vi rauu ènta mǽ dé sàastrékad ta kvǽl.

Nr 363 Onsjö hd. Rosén.

M. Rosén 1926-30.

råda o̲m̲

raua óm̲

de̲ ska di̲ fa raua óm̲; ba̲g spí̲sen far dí̲!

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers

råda om

pres. raur om

ăger, besitter

jà raur om mina kreg å ōg

8094 Billinge. Onsjö hd

F. Wendel 1965.

råda om

Rau om = råda över – äga

De e gott o veda, ad vi säle rau om vaurt ställe, a sleppa annra husbönnor!

Nr 8096 Eil'inge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

råda om

rau óm, rada, rat

dær va ræn fár, som
rada óm æd ope i klävre
(Klåveröd).

Nr 6082. Kjells Nöbbelöv, Onsjö hd
I. Ingers 1954.

x råden
a.

rauen

rådvill, brydd, förlägen

Så faselit rauen å brydd få
pärga som jà va !

A. o F. s. 74

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

× råden II
a.

Sajamen, han va rauen får pănga ---

H. 25.5.82

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

×råden

×rau̯en: angelägen; i behov av.

jå e so rauen för et krus mölk
jå har inte hatt en mölkadroppe
i huset på flera år.

ràu̯en

jà e sa ràu̯en fou et krues mælk
jà har ènta hat en màlkadrópe
i húesed po flère dá.

№ 363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1926-30.

× rådan

rauen: angelägen att få, i brist på.
ja e so rauen för lett
to, for a fullfjorka en hosa.

ràuen : ja e sa ràuen for
let tó, for a fulfjóka en hàsa.

Jfr ràuen, rådvill.

Ask sn

Rosén.

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

×råden

raúen:

. för = i behov av, begärlig efter.
. åtē

jà e so raúen för eta par dájs varkare te hösten.

jà e sa ràuen foa et par dæjsvárkara ta høstan

Reslöv

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

ˣråden ?

ˣråden

ˣråen adj.

(står som rimord till skåne)

raune

'rådvilla'

(eg. ràụana ?)

862:13

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

?   ˣrå(d)sen adj.

raune (pl.)
'rådvilla'

"å kånna se stongom ti raune"

262:23

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

ˣ'råden obj.

răen

ràu̯en?

'lysten'

l-s.

51:25

Nr 5411 V. Strö, Onsjö hd
Lars Lovén 1890-t. Exc.

*råden

rauen

i behov av råd och upplysningar.

Nr 6433. Bosarp, Onsjö hd
Per B. Andersson 1956. Exc.

rådfråga, v.

ra̧ufra̧uga. Raufrauga

rådfråga.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rådfråga

raufrauga, -r, -d

du faur raufrauga nån.
Du får rådfråga någon.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932

rådfråga v.

raufrauga (pret.)

'rådfrågade, råd-
gjorde'

"så raufrauga di se åtte mä
fåraldrena" 4068:2

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Exc.

Helge Hansson 1937-42

ˣrådhet

rau = råd.

rauhet? ja har inte rau te'd –
a va rauheden angaun, so e
dær inte nöd i väjan.

ja har ènta ráu̯ te-d.
á, va ráu̯hédan angáu̯n,
sa e dæa ènta nød i væjan.
(= ressurser? eller ordlek med råhet?)

№ 363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1926-30.

rådjur

rau̯jū́r, -ad, pl. =, -en.

Nr 4194. Stehag, Onsjö hd
I Ingers 1957.

rådjur s.

raudjuren (best. pl.)
'rådjuren'

"raudjuren logte"
('rådjuren frarade sig')

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd 386 l:

Helga Persson 1937-42. Exc.

rådligt

raudelit

de e inte raudelit.
Det är inte rådligt.

Formen med -d- upps. påv.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rådlós

raụd = råd

ra²ụdlọs = rådlós

"bätta brölós än raulós." sa kärringen torka bagd mä katten.

↓

tòrda

ràụlọ́s (raụlọ́s?)

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rådlös adj.

raulös

(ràu̯lǿ̱s)

akc. ?

971:6

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

Helga Persson 1931-32 Exc.

rådvill
Rauvill

rauvill-a
rådvill,-a

hon va rent rauvill.
Hon var alldeles rådvill.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

råg, s.

Rue

rue-ren
råg, -en

ruen blommar.
Rågen blommar.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

råg

ru̲, ´en

plæjla ú̲d rú̲en : slut-tröska
rågen

plæ̀jla rú̲en, slagtröska rågen.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1951.

råg

Stehags sn., Onsjö hd., Malmöhus län

kkl , –́en , råg

Erik W. Bergenrud 1939

Ra-en = Råg rw

I raen bryggen?

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

råg

ajn drŏ̃se u

10637:9

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967 Exc.

råj

ru

(Ru)

3329:2

Nr 4970 Bosarp, Onsjö hd
Gustaf Nilsson 1938. Exc.

råg, s.

ru

= råg

Nr 6433. Bosarp, Onsjö hd
Per B. Andersson 1956. Exc.

råj

ru

"når ve hoppe ru"

(ru̲)

3714 : 21

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

råg

ru̱, -´en,

pl. rù̱a, -`ana = rågfält

Kells Nöbbelöv

Nr 359 Onsjö hd

Birger Svensson 1917

råg s.

ru

51:24

Nr 5412 Kells Nöbbelöv, Onsjö hd
Nils Hedstand 1890-t. Exc.

råg

ru -en

Nr 2006 N.Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

råg

ra̲u, ı̲ au

han̲ fεk̲ tvȧŋ̂ ʒȧp̲or

rá̲u

J. P.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

råg

ru, -en

ruen e modd.
Rågen är mogen.

rúen e mώd

M 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

råg

Ru = råg

Sau grann ru, ha vi änte hatt pau många aur, stora veppe o lång i båsed!

Nr 8096 Eil'inge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

råg s.

ruen, 'rågen'

"når han agte eng ruen"

3807:6

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Exc.

Helga Persson 1937-42.

råg s.

ruen

'rågen'

"när ska du hogga ruen?.."

3926:1

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42. Exc.

råj

ru

"ain fale hob mä Korn å ru"

(Ru) 362:19

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

råg

ru̱, rú̱en

rú̱en rœ̀ṇtar

brú̱ e ȧ̀ṇr

P. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

råg

pl. rù̠ana

rågfält

da i va̠rst ma rù̠ana

nau̯r da i tà̠ga P. J-n.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

råg

rua, ´-n, `-a, `-ana

(pl.: rågåkrar)

jǫ́gən gául i rùana ...

K, R

684 Konga & Röstånga Onsjö h

Viktor Welander 1932.

råg s.

ru̱l -en = råg (subst.)

pl. ru̱la -na = rågfält

Ask.

-Konga, Röstånga, Källs Nöbbelöv

Torrlösa

B.Sm.

Onsjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

× Råga(r)

råga, -r = ruggar, duggreg-
nar

de rågar i da.
Det ruggar (duggregnar)
i dag.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rå̱²ga · dimma, ruska ˣråga

rà̱ga v.

363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1932.

× råga, v. Rågar × ~~rugga, v.~~

rødgar, -d

rugga, -r, -de, -t (ruskar)

de rødgar.

Det ruggar (ruskar)

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rà̠ga

× råga ?

duggregn

dar kam let rà̠ga

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rågblomma

ruebláma, -n; -blámor, -na

rödklint

1684 Konga & Röstånga Onsjö

Viktor Welander 1932.

Ruen ryggar = Rågen
blommar

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929. Annsjö

råghalm

ruchálm, -m

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

råghöst

ruhösten

'råghösten, rågskörden'

1535:11

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932. Exc.

råghōst s.

ruhösten

ˈråghōstenˈ

"de va bra vār i ruhösten.."

3926:3

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Exc.

Helga Persson 1937-42.

Rúmelet har rågmjöl sand
smua. rumél

La ente rúen få smua =
Låt inte rågen och rågmjö-
let brännas samman.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929. Onsjö

ra̠u̠mé̠l = råg mjöl. råg mjöl

raumé̠l

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

rågmjöl

ru̱mę́l, – –́ud

H. G.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rågmjöl

Rumel = rågmjöl

Dar e änte rumel mair,
än te knaprt, ain gång te!
Vi fau lönna au ain säck
ru te möllaren!

Nr 8096 Eil'inge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

rågmjöl

rrumé̱l, -əd

rrumé̱l ı blœ̱́əd

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rågmjöl s.n.

rumajl

3456:1

Nr 5413 Konga sn, Onsjö hd

S. Andersson 1938. Exc.

rågrepa

rurévfa, – –́an

minder långhalmstroška P. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rɯslǽt - rågslerida. ×rågslatt

rɯslǽt

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

rustáḇ, -m

rågstubb

sæta pæ̱̀ror pa rustáḇ

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

Rustecke,- d,- en = Rågfält

rågstycke

De va ett grannt ru-stecke. Broarp

Onsjö

№ 494 Helga Persson 1936

rågtopp

rutó̱p -en

topp av växande råg.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

I. Ingers 1950.

ruetráva, -n; -tráva, -na

rågtrave

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rågvipp~~a~~e,s.

Ruveppe

ruvepe, -d, -en

rågal, ~~-et, -en~~

dar e grana ruvepe.

Där är vackra rågax.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

ru̥vẹpe : cf. rågvippe : rågak. ×rågvippe

ruvépa

363 Onsjö **hd**

M. Rosén 1932. Rosén

ru̲ve̜ppe, -d, -en*/ = rågvėppe
ragal.

där e långa ru̲ve̜ppe.
där är långa ragal.

*/ best. f. pl.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rågvång

Envången
'rågvången, rågåkern'

1586:2

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1932. Exc.

Rangång-en = Gränd. ~~Fest~~ lågång
stige som går längs en
gärdsgård.

De e ve rangången.

Ska du gå om rangången

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929. Onsjö

rågång

raugång-en, -a, -na

skiljemärke mellan ett par åkrar, gärdesgård. gränsmärke.

Trol. från svenskt lagspr.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rågång

Raugång = gräns fär ega.
Möjl. eng.-lån via lantmätaren.

Har e engen rāda inu mä raugångana i dinne byen – män vi ha bejärt lantmätare hid î aur!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

rau̯góŋ

rågång

gräns mellan åkrar

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rågãmtor

ru̱æm̱ítor

rågal och agn

ru̱æ̱mítor sko̱lle fåurlen ha

N. N.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

råka
s.

Rauga – Raugor
råka – råkor
D'e e änte titt än sair
månna raugor här – män
nörad slätten e dar gott
am dom!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

råka s.

råuga -an -or -orna

formen med åu ä yngre dial.
J.J.

Nr 2006 N.Skrävlinge, Onsjö hd
Sten Foberg 1933

rauga = råka (fågel). råka s.
träffa.
jå skad ätte en rauga,
men jå rauga na ente.
(vi har nock raugads en
gång förr). se v. råka
(ja rauga ståda tin
so han fall i graven.
"lycka raugar man") hör hit v.

jà skad ate en ràuga, men
jà ràuga na ènte.

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rauga = råka. råka v.

jä, vi har gö raugads för en gång;
ja rauga te o' trö glötten po
tårm, o' han te o' skriga so'
rälit, so' ja ble nästen rädd.

ja, vi har jo ràugads får en
gaŋ.

ja rauga te a trǿ gløten po
tǽrna, a hán te a skriga sa
rǽlit, sa ja ble næstan [illegible].
ráed.

№ 363 Onsjö hd
M. Rosén 1926-30.

ra̲u²nga = råka, träffa   råka v.

”löḳan raungar man”.

lø̀k̲an ràu̲gar mán

№ 363   Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.   Rosén

rånga. råka, träffa råka v.

. se -
de rånga se so. (in träffade)
at ja träfften i byen.
de rånga nok ente krangan.

de rånga se så, ad ja træftan
i byen.

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Reslöv

Kopia från Institutet för språk och f[redacted]minnen, Lund

rauga = inträffe, hända råka

de raugа de so, at vi möttes po vajen

de ràuga sa sá, ad vi mòtes po væjen

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

s. rauga = råka, träffa råka v.

v. "

ja rauga stöde tén -
Lökan raugar man.
ja skad åte en krauga men
jā rauga 'na ente.

jà rauga stǫda té -n.
Lǫ̀kan raugar mán.
jà skád ǿte en kràuga, man
jà ràuga na ènta

№ 363 Onsjö hd

Röslöv.

M. Rosén 1926-30.

råka v.

ran̲ga = hända,

om de kan ranga se so = inträffa

om de kan ràn̲ga se s̲á

= inträffa

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

råka v.

rauŋga te = inträffa, hända

de rauŋa te so, at ja måtte'na po vä́jen.

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

raŭga = råka

råka
v.

han har raugad ut för rost
töjale i vårad.

han har raugad úd for
rad töjala i vårad

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

Rosén

rå²nga = råka

råka, v.

utr.: de rånga se so bra = inträffade

ja rånga te o. möda'na po väjen.

de rànga se sæ brá

jà rånga te a mæ̀da-n

po vǽjen

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

raúnga = Råka råka v.

de kan raunga ke te o-hánna
så jà kommer te jära i mården.
jà raunge te o. spelen po dagen.

jà raunga te a spiLa po dúgan

jà raunga stø̄da tḗ-n, sa
han falt i grø̄ven

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

råka
v.

Rauga = råka - träffa

Ja rauga, i gaur, ain gammel bekant, frau de ja läste får prästen; Hl

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

rauga -r, -d: råka
v.
träffas

kan du rauga rätt?
Kan du råka rätt?
vi har inte raugad på länge.
Vi har inte råkats (träffats) på länge.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

Rauga = Råka ràuga råka
π ~ v.

Ja rauga trå fara.
Han da rauga väjen
Dorarp

Nr 494.
Helga Persson 1929. [illegible]

råka, v.

rauga

ex. ja rauga Elna
ja rauga stōda te

Nr 6433. Bosarp, Onsjö hd
Per B. Andersson 1956. Exc.

råka
v.

ràu̯g/a, -ar, -a, -ad

måtta, träffa

va e du far a̭t pjáu̯g, som ìnte kan
ràu̯ga lâu̯ron

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

råka
v.

ràuɣa

en̠ ko̠na rauɣa ti̠
o stenho̠ɣa P. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd
Nils Nilsson 1932.

ra̱uga te̱ = råka tin (verb)

au̱ ?

Ask

Röstånga

B. G. n.

Onsjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

råkall

raukålt – i råkaut.
då lufen ä drij, kan a
fuktij

raukált, n.

№ 363 Onsjö hd Reslö.

M. Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

raukáḷt = råkall råkall

raukált, neutr.

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

råkall adj.

raukaållt (n)   aå = ꝏ

'råkallt'

"de e så raukaållt"

1534:8

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1932. Exc.

råkall adj.

rauk$\underbrace{\text{aå}}_{\text{ɑ}}$llt (n.)

'råkallt'

"de e rauk$\underbrace{\text{aå}}_{\text{ɑ}}$llt a rält i da"

4121:15

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

råkallt

Raukålld = Råtto ~~och~~ kalld

Va de e raukålld.

Borrap

Nr 494.

Helga Persson 1929. Onsjö hr

rǎŋgas . råkas

råkas

. de e långesin vi raŋgas.

å

de e làgesin vi ràŋgas

(pul.)

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

råmjölk

raumǽlk = råmjölk, första mjölken efter kalvning. – gavs oftast åt kalven. – Jfr ~~[illegible]~~ benämndes till "kaladans" = kalvdans.

raumǽlk

Nr 363 Onsjö hd. Reslöv

M.Rosén 1926-30.

·råmjölk,s.

Råmjölk

raumælk,-en

De e raumælk.
Det är råmjölk.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

råmjölk

raumälk, -en

koen mälkar raumälk inna.
Kon mjölkar råmjölk ännu

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

råmjölk

Raumälk = förstamjölken efter kalvning.

I da ska vi ha kaladans te ätterätt – raumälken sar meed bra ud!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

ˣråmmas dep.

råmmas

'råkas, träffas'

"... så råmmas de"

971:11

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

Helga Persson 1931-32. Exc.

× rån I

rau̯n, n. pl.=

nattligt väsen som arbetar med redskap och verktyg, sedan folket gått.

jfr husråd i saml. från Skytts hd

se II.

Nr 6082. Kjells Nöbbelöv, Onsjö hd

I. Ingers 1954.

rån II

i gamla bỳ̱dastú̱eor, man kon̲e
koma̱ forbí̱ om rœ́ṯorna, a di
jǿʒ̱ a di spè̱la – de va lì̱asom̱
ráu̯r œṯe dom – di kon̲e gœ
í̱ʒ̱ œ sé̱, mœr dœr vá ètte rœ̱d.

Nr 6082. Kjells Nöbbelöv, Onsjö hd

I. Ingers 1954.

rangla

ˣrångla s.

rånglor (pl.)
'smala träd som huggits
till stängsel'

1586:7

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1932. Exc.

× r åŋgla
s -

Rångla = lång ranka

d
Homlet vöjsor i väred
secka långa rånglor –
o dar blar nock bra pau
dom osse – sar de ud. ×

Nr 8096 Bil'inge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

rås,s.

Råsor

raus,-en,-or,-na = (Vår klövern rävsas samman innan den stackas.) Rad av sammanrävsad klöver.

dær e læt mæ rausor.

Där är lät med råsor.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

ˆrås(a)

rausor

'strängar av hö'

"slå man ihob i rausor"

3329:2

Nr 4970 Bosarp, Onsjö hd

Gustaf Nilsson 1938. Exc.

x råsp

raus: rad av tåd o. hö. S.

rausa – raus, -en

ja ha bara en par rauser
te igen

en gammal läste: Bibeln vid
Kristi [illegible] kräfsa o. abborra,
judas o. prosten Schlyter – o. så
satte de en Törnekrona på hans
huvud – (nä, nä, sa prosten: –
vänta la me bara dra rausen ud
(hon läste trots över alla språk-
termer). vänta, la me bara
dra å rausen ud.

№ 363 Onsjö hd Röstånga

M. Rosén 1926-30.

raus - rad. ×rås, s.

när säden mejas, lägges den med hjälp av mejetyget i rausen, som sedan genom räfsan samlas till negar, bindes o. ställes upp i hovar.

raus, -en

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

Rås s.

raus 3926:30

'hö som råfsats hop i en hög

"så där ble ain soba ālla raus a sin to karana a la ihob'ed i stackana..." Billinge

Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

×råsa
s.

Rausa = höstäng

Nu fjösor vi̊ i̊hob, rausa
får rausa o stackar letta
ältchans, – de blar bårra
smau, smau pjöcka!

Nr 8096 Eillinge, Onsjö hd
Fctian Wendel 1963

ra̯usa = remsa, sträng ˣråsa s.

Den i kardorna bearbetade ullen uppdelas i rausor, som rulles mellan baksidorna av kardorna å läggs o. vrides tills. till en katt. En katto kan vara av olika storlek.

rà̭usa pl. -or

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Rosén.

x råsa

ràu̯sa, -n; ràu̯sor, -na

stycke kardad ull, som skall spinnas

rul̲la ràu̯sor

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö h

Viktor Welander 1932.

råskala,v.
Råskala

råska̲dla, -r -d
råskala, -r, -de, -t

råska̲dla pe̲rorna.
Råskala potatisen.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

råskala

rauskala, -r, -d, -a

ja ska rauskala päror.
Jag skall råskala potatis.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

råskala v.

rauskala

”rauskala päror”

'råskala potatis'

37/1f:80

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

rau̯skå²la̲d – råskalad råskalad

rauskalade pantoffler.

rau̯skála̲de pantóf̲lor

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

råskalad

rauskạlad. råskalad (potatis man kokar potatis, som den är skalad okokt.

rauskạlad

Nr 363 Onsjö hd. Resl.

M. Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

råsten

raustén: råsten, obränd lersten, i st. f. att klina väggar, murades de ofta med råsten, som sedan rödmålades, med hvit fogning emellan, så att de sågo ut som tegel.
Murstenar murades också ofta med råsten, men voro gräseliga eldfarliga

raustén

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

råsten, s.

Rausten

rausten, -en, -a, -na

gråsten, ~~-en, -ar, -na~~ +)

de e bara rausten.

det är bara gråsten.

+) Rätt def. ¿ Råsten är annars = handgjord, obränd (soltorkad) tegel.

J–s.

№ 1126 Trollenäs, Onsjö hd

Helga Persson 1931.

råsten

ràu̯ste̲n -en

obränd. soltorkad tegel.: lersten

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1948

×rå.stövel

ra²ustœvla = primula veris
hade många namn.

pl. ràustœ́vla

= primula veris

№ 363 **Onsjö hd** Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

råta - ratta

råtta

rǫ̀ta

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

råtta

rutta -an -or -orna

rù̱ta etę.

Nr 2006 N.Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

råtta
s.

rø̀t̲a -an -or -orna

dær va sa fà̲salit me rø̀t̲or ;
sa di fo̲r ó̲p a bé̲d mó̲r i hà̲gan.
K. B.

rø̀t̲orna gna̲va hǽ̲l
H. P.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

I. Ingers 1945.

råtta II

vi hɑr ènte tɑ̱d mɑg̱a
rø̀ṯor i ɑ̱́u̯r

9. 7. 1945

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1950 Exc.gr.

råtta s.

röttor

'råttor'

4050:1

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

råtta,s.

Rottan

rǫtta,-n,-or,-na

råtta,-n,-or,-na

fanga rǫtan.

Fånga råttan.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

råtta

rötta, -n, -or, -na

där va ein rötta i fällan.
Där var en råtta i fällan.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

råt̅t̅a s.

rỏt̅t̅a

"han glor som en rỏt̅t̅a
på ain sur ost"

3807:23

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.

Rötta-n Pl. Röttar-na =

Råtta ²rôt̲a

De va' en stor Rötta.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

råtta s

röttårna (best. pl.)

'råttorna'

971:16

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

Helga Persson 1931-32. Exc.

råtta s.

röttor

'råttor'.

1182:10

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

Helga Persson 1931-32. Exc.

rå$\overline{\text{tt}}$a s.

rö$\overline{\text{tt}}$a

”de e ain sånn liden rö$\overline{\text{tt}}$a”

3862:26

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

r²ȯ̊ł/a - n - or - orna = råtta (subst.)

Asv.

Orsjö

75a

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

råtta
s.

Rötta - Röttor
råtta - råttor
De va raint forhuelitt va röttorna ha fårdarvad, o eded au negorna ude i logåled!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

råtta

rø̀t̠a, -n; rø̀t̠or, -na

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

× råtteböle

rø̀t̲e bǿ̲le, -ed

råttbo; även gammal förfallen byggnad där råttor husera.

9.5.1945

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1950 Exc.gr.

råttkatt

röttekatt

'katt som är duktig att ta råttor'

3862:31

Nr 4934 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

× råttkrut

²rø̂tekrud = råttkrut, arsenik.

²rø̂temos = „ -mos (blandadt gift).

rø̀tekrúd

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

råttckrut

Röttekrudd = arsenik

rø̀takrud

tj

Harr e vesst röttor i källaren,
vi fau småla letta torr ost,
o blänna röttekrudd i, sau
vi blar au mä aueded!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd

Fabian Wendel 1963

råtthăl

rö̈ttehålen (best. pl.)

’råtthålen’

1182:11

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

Helge Persson 1931-32. Exc.

×råttmos.

rǫ́tēmos = någon blandning med arsenik
fö ā döda råttor.

№ 363 Onsjö hd

Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

råttäten

røteeded-na n. Rötteeded

råttäted.

brøed va røteeded.

Brödet var råttäted.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

råvalkad

pl. rȯu̯vál̠kada

råbarkad

dæ va rou̯vál̠kada kàr̠a

S.N.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

ræk̠ – ráck, gnatter. răsk

ræk̠

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

räck

ræk

hört i uttrycket: jȧ va pæ rǽk et par tré gòŋa = tvång att räcka mig fram.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers

räck

ræk̠, -´əd; ræk̠, -´n

sidstycke på väv

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rœ̌ka = våcräcka. rǎska s

i morn, so tror ja, ja e fäni o ta nöi räckan, for nu blei de bara nåmna alna te.

i mǻren sa tror ja, ja e fœ̀ri a ta nǿi rà̌kan, for nǘ blei de bàra noǹa àlna té

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

ráska s.

× ræka – våa – hela det våanda tygstycket.
i morn tror ja vi kan ta nör räkan.

ræ̀ka -an

i máran tror ja vi kan ta nǿr ræ̀kan

№ 363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1926-30.

ræ̌ka – förslå

ráska v.

rǽjte –

ràka, ræ̀jta, ræjt

ræjt :

de rǽjte ente te må halmen te
taged.

han rǽjte ente te, han var
ej lång nog

de rǽcker ente mä hondra
rijsdaler te å sånt gjere.

de rǽcker ente lånt

de ræjta ènte té ma hålmen te
tåged

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

räcka v.

ræ̲²ka:

du kan jo ente tänka ens so
lant näsan räckor.

du kan jo ènta tæ̲ŋka e̲ns
so lánt næ̲san ræ̀ḵor

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

råcka v.

räka - nå, räcka till.

impf. räjte
sup. räjt

påran sedan så höjt på träd,
så ja kan ente räcka (nå't) te
na.

ràka, ràjta, rajt +)

han bé me tusen daler for
den brogela kam, men ja sa'n
att de räjte ente lant.

pàran sedan sa höjt på träed,
sa ja kan ènta raka té -na
+) el. ràjta, rajt

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

ræ̀kka : rájte

ræjte

ræjt

räcka

v.

de rájte inte lant. – det förslog inte

de ræjta ènte lånt

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

ræ̃kkä . räçkä

rä̃cka v.

ræ̊jtä, ræ̃kk

ræjt

hon räjte inte te ajslana hón

hon ræ̀jta ènta ta àjslana

(-onna !) po-n.

Nr 363 Onsjö hd.

Rosén.

M.Rosén 1926-30.

răcka s.

r^{2}åk|a -n, -or-orna = (tyg) r^{4}ăcka |subst.|

Åsh

v. Gn. Orsjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

räcka, s.

räcka -n, -or, -na -
vävräcka

nu faur räckorna snart
på blegan.
Nu får räckorna snart ut
på blekan. (till blekning).

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rä̃cka s.

räcka

"å sin fock de ju blegas
bãttor i räcka --"

3860:3

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

räcka
s.

ræ̀k̲a pl. -or

vävräcka, vävnad under arbete eller färdig vävnad innan den blev uppdelad.

di tɑ̲ ræk̲an oʒ̲e á̲rmen ɑ jik̲ te màlma

Nr 4898 Bosarp, Onsjö hd

I. Ingers 1950.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

räcka, s.

ræ̀kka, -an

ǎvoråcka

a såtu ræ̀kupr̜za ve æ̀nan

på ræ̀kan

H.G.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

räcka (sb.)

rœ̀k̲a, -n, rœ̀k̲or, -na

vävräcka

bræ̀i̯a rœ̀k̲orna

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

răcka s.

ræ̀k̲a, -̀an, -̀orna
vävrăcka

di ha̲de ræ̀k̲orna pa̭
blḙ̀ga h.f.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

räcka
s.

rœ̀ka, -an

det färdigvävda el. under vävning varande tygstycket

sín svébor di hèla rœ̀kan

M. N.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

I. Ingers 1950.

räcka II

s.

pasa rœ̀kor ɔ: att nattetid vakta nyrävda linneräckor, som voro utlagda till blekning, så att de inte stulos.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1950.

răcka

s.

ræ̀ḳ|ka, -̀an, -̀arna
văwrăcka

nụ́ e har ạ̀re nọn
ræ̀ḳa pω hḙ̀ga, sẹ́n skωḷa
ræ̀ḳorna hḙ̀gas

E. J. S.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

″räcka, s.

Räckan

ræka, -n, -or, -na

räcka, -n, -or, -na (vävräcka)

læg rækan på blogan.

Lägg räckan på blokan.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

räcka v.

raite (pret.)

'räckte'

„săm raite åpp igönom ded haila"

4475:10

Nr 4968 Ask, Onsjö hd

Måns Olsson 1933 Exc

räcka (28)

ræ̀k̠a, rǽk̠a, ræ̀jta, ræjt

dæ hǽ̱ ræjt té̱

K

Vg 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

răcka
v.

rœk̲a ú̲d, råcka ut.

han rœk̲or tœ̀ʒ̲an ú̲d.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1951.

räcka

v.

ræ̀ka, ràjta

de ràjta ud·mǽban P.H.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

räcka sig

ræ̀k̲a se

nú̲ ha dá̲n rǽk̲t se (långt sig)

(ræk̲t, sannolikt nyare böjningsform; man hade väntat *rajt e.d.)

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers

$\overset{2}{\text{r}}$æ̂ka = råçka   råska liu

$\overset{2}{\text{r}}$æ̂jte

ræ̲jt

de råjte ente te

de har allri råjt te for dom.

de ræjte ènte te̲

de har à̲lri ræjt te̲ for dom.

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

×räck.pinne

rä²k̲kepiŋ = pinne, hvarmed linnevåderna fästes vid blekning.

ràk̲apíŋ̲

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Reslö

räckpinne

ræ̀k̠upı́ʒ̠, ̀– – ́–en, ̀– – ́–an

vı sát̠ə ræ̀k̠upı́ʒ̠a ve æ̀ŋ̠en

pω ræ̀k̠an

H. C.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rädes

ræs = rádes, vara rǽdd
jà rǽdes, du har kommed för sent

pres. ræs

jà ræs, du har komed for
sént

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

rādas

ræs̱ , rádas.

ja ræss, dǟ blen ente nod te
övers,jt till den siste

ja ræ̗s̱ , dæn blen ènte næ̱d
te ǿ̱vors

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

Rosén

ræś. rådes rådes

gà ráss. dè bler ente nod au
mä́ markasresan i moren.

jà ræs (befaras), dær bler
ènta nad áu mæ màrkasrésan
i méran

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Räds rädas, v.

ræs

räds

ja ræs fær æd.

jag räds för det.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rădas

pres. ja rǽs̱

jag befarar.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

I. Ingers 1950.

rådas. dep.

räss (pres.)

'rädes'

362:6

(ræs)

Nr 4949 Ask, Onsjö hd

Carl Zetterholm omkr. 1880.

rǽd̲es - ráda rå̄dd

„ingen rádder hár, sa bonnen, sprant for haren".

ízen rǽd̲on hǽ̲r, s̲a bòn̲en, sprá̲nt for hà̲ren.

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rādd
a.

rādd

Men du snacka, se jà sad
o ble răktit rādd ---

s. 100

Nr 10853 Bosarp, Onsjö **hd**

Daniel Rydsjö; Agor o. fälad 1950 Exc.

rädd

rǣ̌dər - rána

"ˇingen rádder hán. sa bonnen
sprant för haren"

rǽdor

ìŋen rǽdor hǣr, sa bònen,
sprǻnt for hàren.

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

rädd

ræd = rädd,

en ska alltid va rädd om möan,
man en ska va rädd om styrorna
o. rädd om kläderna o.s.

rǽd om = aktsam om.

en ska àlli va rǽd om mø̀an,
man en ska va rǽd om stýrana
a rǽd om klǽrna

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

rãdd sig.

ra̋dda

'ra̋dda'

"ã̋n vi · va ra̋dda fåi na"

'ōvaŋ om - - - - - -

Nr 4968 Ask, Onsjö hd

Måns Olsson 1938 Exc

rädd

ræd̲ pl. -̀a

di va ræ̀d̲a dær skωl̲a gaṷ
dø̀ntor i brǿ̲d

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1951.

rådd

fårrad ja e rǎddår

10637:9

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967 Exc.

rädd
adj.

ræd̲

hane rǽd̲ fa̲r -æd.

ja ble sa rǽd̲ sa ja kon̲a knáp̲t se̲da stíl̲a.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers 1944-45

rädd adj.

rädda (pl.)

'rädda'

'fărr då va di rädda ad kålad
ente skålle legas igen.."

4057:5

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd

Helga Persson 1941-43. Exc.

rädd

ræd̲ l. rǽd̲en, ræ̀d̲a

K, R 684 Konga & Röstånga Onsjö

Viktor Welander 1932.

″räddhare

″räddhare, -n - a - na =
person som är ´rädd, ″mörkrädd

Den ″räddharen.
Han är så rädd.

Vg 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

ræ̊²dhare :

räddhare

du e då en rǽkte ræ̊dhare

ræ̀dhåre

dú e da en ræ̀kti ræ̀dhåre.

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rådhare

Räddhare = feg.

Tillmäle åt person som drog sig undan befarad farlighet i arbete såväl på fritid.

Nr 8096 Billinge Onsjö hd

Fabian Wendel 1964

× rä̃ddhare

rædhåre · fey stachare.

rædháre. Hven –̀ –̍ –

363 Onsjö hd

Reslöv

M. Rosén 1932.

räds

räss

ja räss får du faur blaj där.
Jag räds för att du får stanna där.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

ræ̊s̠el - rådsel.   rãdsel

rǽs̠el

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

Rosén

rădsla

ræ̀s̲la -an

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

I. Ingers 1947.

rädsla

rässla; -n

har rässlan gaud över.^{2}
Har rädslan gåts över.^{2}

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

ràpsa
Rävsa = n pl Rävsor-na = Skatta
ràvsa

Tam på rävsan.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929. Onsjö

ˣräfsa v.

räfsa. halls räfst ned, skräm ut e di
jå ska vill räfsa en, nad ja
får tag i en.

ræ̀vsa ?

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

×ráfsa v.

rǫ́vsa = ráfsa; bestraffa.

ja fann vea ~~vak~~ po allvan ta

ikǫ́ mä'n o. rǫ́vse ten, so

han skämmer'ed

" op –

ràvsa v.

ja faun val po alvåu

ta ikǫ́ ma-n a ravsa té-n,

sa han fjänor-ad

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30

Rosén

× răfsa
v.

ræ̊psa : [illegible]
[illegible] ráfsat

ràvsa

363 Onsjö hd
M. Rosén 1932.

rä̋fsa v.

rä̋vsa

"vi̋ faur ud å rä̋vsa råmpor
ongan vi kåmna aga eng"

3959:35

Nr 1985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

räfsa
v.

rœ̱̀vsa, rœ̱̀vste, rœ̱vst, pres. -ór

jà rœ̱̀vste pa mɷ̀ŋ̱a grɑ̱̀vor.

hɷn ga̰r a rœ̱́vsor pa grɑ̱̀v-plá̱sorna.

Nr 4194 · Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers

rãfsa, v.

rã̱fste ; pret.

Nr 6433. Bosarp, Onsjö hd
Per B. Andersson 1956. Exc.

räfsa
v.

rä̲fsa -ar -a -ad

Nr 2006 N.Skrävlinge, Onsjö hd
Sten Foberg 1933

r$\overset{2}{\text{å}}$fsa

ræ̀fsa, -̀te

di ræ̀fsta ma rìvor N. P.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

räfsa,s.

Rävsa~~n~~

ræ̲vsa,-n,-or,-na

kratta,-n,-or,-na (råvsa)

var e ræ̲vsan?

Var är krattan?

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

Räfsa

rà̠fsa, -̀ta

da̠n ì̠na ra̠fsta aú̯

H. R.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

räfsa s.

rävsor

'räfsor'

Genuint endast ss. verb
(ræ̀vsa); ss. subst: riva.

3925:1

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Exc.

Helga Persson 1937-42.

råfsa v.

råvste (pret.)

'råfsade'

3926:21

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42. Exc.

råfsa v.

råvste åppen (prot.)
'tog honom i upptuktelse'

1537:10

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1932. Exc.

råfsa

ræ̱̀fsa, -ta

di rǽ̱fste stǫ̱̀bana mæ
trǽ̱rivor

F. P.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

räfsa

ræ̀fsa, rǽfsa, ræ̀fsta, ræfst

K

Vg 1684 **Konga** Onsjö hd

Viktor Welander 1932

× råfse
s.

rœ̀vsa -ad

Dl som hopråfsas. t.ex. hö.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1951.

* rä̃fse s.(

ræ̱̃vse: hvad man samlat ihop av säd el. hö med räfsa.

ræ̱̀vse, s.n.

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

× räfse

ràvsa, -d

hö o. dyl. att räfsa upp

K

Vg 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

räfserska

rœ̲̀vsəska, -n

K

Vö 1684 **Konga** Onsjö hd

Viktor Welander 1932

råfshuvud

rāvschod

'huvud från en råfsa, Räl'

Jfr riva, s.

5925:4

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.

Helga Persson 1937-42.

×råk

reg. råkor.

dár ~~va~~ so mean reg po tored.

reg

dar va sa mèan rég po

táiad

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén.

reg = våka.
rëger

*råk

far va i stån i gaur, o han
postáur, at dán va so' mean
reg, so en komme fan dom fo
en dalen poten.

fár va i stán i gaur, a
han pastáur at daer va sa
mèan rég, sa en kane, fáu
dom for en dàlor potar
(-ω-!)

Reslöv.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

^{2}råkenskav – råkenskap. räkenskap

ràkenskáv

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén.

rákna
v.

pass. rœ̀k̲nas

Nr 8502 Ask Onsjö hd

I. Ingers 1964

räkna

ræ̂kna po = antaga, vänta.

2. jå räkna po, at du skolle komma te voss; jå räkner po dej.

ræ̀kna egen iakttagelse J. J.

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

rākna
v.

răckna

Skriva o răckna kȧnne já
inte så dållit ---

A. & F. s. 80

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

räknapo = antaga. räkna

ja räknapo, at når hon hade
galoscherna, komme hon gott gan

jà rakna på, ad nar hon
hada galóʒor, kona hon gót
gáu.

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

räkna

rækna –
• på – antaga, men
gå räkna på, så når di har
från, så får di slanse te lolo.

räkna egen iakttagelse J. J.

St räkna i kringliggande socknar.

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

rãkna

räkna

„ po =

jä kan väl räkna po din hjälp, ifall de skolle behövas.

ja kan væl rækna pá din jálp, ifal de skola bahævas.

№ 363 Önsjö hd

M. Rosén 1926-30.

räkna
v.

ræ̀k̲na -a -ad.

Nr 4653 Ask, Onsjö hd
I. Ingers 1949.

räkna

Räcknas = Räknas

pass.

de råcknas inte.

Borup

rækₖnas

№ 494 Helga Persson 1936. Onsjö

răkna

ræ̀ḵna

di skoḻa ræḵn ø̍p va dær
fàṯas H. G.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

räkna

ræ̀kna, – ar, – a, – ad

sœ̀mma ræ̀kna i snæ̀savis

ja há ræ̀knad dom   E. P.

P. B.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

räkna

rækna, -ar. -a

ud ɷ rækna trävana
paa vɷzana

A. V.

1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

räknesätt

ræ̀k̲nesǽt̲ , n.

di fì̲ra ræ̀k̲nesǽt̲en,

quattor species.

Nr 4653 Ask, Onsjö hd
I. Ingers 1949.

räknesätt

räknesått

ett par, tulletre (toutre) — 2 el. 3 (ml. andra 12 l. 13); trellefyra (3 a 4); fillefem, (4 - 5) fille sex (5 - 6) sjuåtta (7. 8).

en [illegible] begärde för en liten bok [illegible] ett par eller sjuåtta riksdaler — man bjöd ett par, ville han ha 4:50 ungefr.

Roslöf

räknesät

räknesat

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

räknesätt

rænsæt –

nu mi gobbe hålle har vi fand
et nyte råknesæt, som du fane
følja – jå men, ja har inte lært
de gamla räktet inu – de e
håsom kopparla, ta, att bevå,
ingen fick lära de gamla regle-
mentet forre, ingen di borja mé
et nyte.

räknesæt

№ 363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1926-30.

räkning

ràk̠niŋ

hu̠ fek̠ ha ràk̠niŋ
på̯ dẹd

A. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

x rālig
a.

rāli

hemsk, otäck

faselit rāli

s. 115

Nr 10853 Bosarp, Onsjö hd
Daniel Rydsjö; Agor o. fälad 1950 Exc.

× rālig
a.

rāli

ful, otäck

o me desamma ga han māren
en rāli spark i sian.

A. & F. s. 79

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

rălig II
a.

neutr. rălit

Ja ha nåd rălit, som ha
såded hăi i brŏsted i annavis

A. & F. s. 83

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

ˣ rälig

rǽli - rǽlit

otäck, ful.

Nr 2006 N Skrävlinge, Onsjö **hd**

Sten Foberg 1933

rǽ̣li : fur. ˣrålig

den ráli, den lee : hin.

dæn rǽ̱lie; dæn lè̱e

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

r$\overset{\rightarrow}{\tilde{a}}$lig

dimm rǎlie fyllehång

10637:5

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967 Exc.

rẵlig

sar de ẵnte rẵlit ud

10637:11

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967 Exc.

× rålig <

rǣ̀lí = ful, stygg, om pers., väder, mat m. m.

de e de rǽliaste jä ved
rǣ̀lisses = de e so rǽlic i smangen
din rǽlis

rǽli

de e de rǽliasta jä vẹd
de e sa rǽlit i smångan

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Rosén

ræli: ful, stygg.. mycket ×rålig

rælie de va nød rålit væa vi har

rælians ~~han ska va så rålie rig, sa~~

se ×råliga

ade

de va nad rælit vær vi har.

den rælie = den lede.

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

rălig

rǽ̠lɜt

de va rǽ̠lɜt o ȝø̠̇ra
œpad lì̠ar

P.B.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rãlig

pl. rǽ̱lla

daų́ va de rǽ̱lla

J. R.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rălij adj.

räli

'ful'

61:25

Nr 5411 V.Strö, Onsjö hd
Lars Lovén 1890-t. Exc.

ˣ rălig

rǽ̲li, n. rǽ̲lit

de va for rǽ̲lit ; di va rǽ̲lia

æ̀l̲a e de nan rǽ̲lia tá̲g
(om halmtak)

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1946

× rålig
adj.

rá̱li neutr. -it pl. rá̱lia

en só̱nen rá̱li ká̱r hane ànte
vǽ̱r a hàlsa pa̱. K.B.

et fà̱selit rá̱lit kvìẕali̱v.
en rá̱li hǿ̱b = en vålig kop.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers

× rălig III

du kan àl̲u tró̲ sa rœ̲́lit!

ja sé̲n sont rœ̲́lit   ɔ: spóken

neutr. de ál̲or rœ̲liaste

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1951.

* rālg'

rǽli' mád ri' kǿgor!

9. 5. 1952.

dæn rǽlia fjæ̀rrεgen

Nr 4194. Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1957.

1956. Stehag, Onsjö hd

× răl̇ig IV

di ble sa fà̱lit rà̱geda a
rǽ̱lia (fönstren).

de e rǽ̱lit a fa en stǿ̱d.

Nr 4191. Stehag, Onsjö hd
I Ingers 1957.

× rãlig

rǽ̲li, n. rǽ̲lit

mæn de kan va rǽ̲lit

mæ̀ʒ̲astǽns.

Nr 6082. Kjells Nöbbelöv, Onsjö hd

I. Ingers 1954.

× rålig
adj.

rœ̱́li, neutr. -ít

et lì̱dad rœ̱́lit lǿ̱vt hú̱s

Nr 6082. Kjells Nöbbelöv, Onsjö hd
I. Ingers 1954.

rålt

rålig

= styggt, fardigt, ful. (adj.)

de e et rålt besvär —

— råla pånga —

Ask.

Onsjö

B. Sn

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

″rälig,a.

Räli

ræli, -´are, -´ast - e
ful, -´are, -´ast - e

de va de ræliaste ja har set.
det var det fulaste jag har sett.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rälig

rälie

'rälige'

"den rälie vengbainte paugen"

Nr 4949 Ask, Onsjö hd 362:6

Carl Zetterholm omkr. 1880.

Råli-D. = Ful råli rålig

De va ett rålid äj.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

rālig

rāli

= ful

Nr 6433. Bosarp, Onsjö hd
Per B. Andersson 1956. Exc.

räli -a, -t   rälig
ful, svårt, dålig

hon e så räli.
Hon är så ful.
där e rälit å gau.
Där är svårt att gå.
de e en räli väg!   væj!
det är en dålig väg

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

răliɡ

pl. rá̱lia

di luṯa rá̱lia H. 6.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

×rälig

rǽlr, -t, rǽlja

ful, otäck, otrevlig

wlándər ǯėlda sa ʒrau sin kvèja, nar hon
va átatr áur, ʃar hon hadə bléd sa
rǽlr, sá hân.

rǽlja vèja

dr rǽljə béstən! (om människor)

har a sa rǽlt mæ knýt

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö

Viktor Welander 1932.

råleja osv.

rālia

'särskilt, vidare o.d.'

"men de gaur ju inte så rālia fort..."

3807:54

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Exc.

Helga Persson 1937-42

× räliga

adv.

rälia

väldigt, otäckt

han --- ble så rälia vand

s. 114

Nr 10853 Bosarp, Onsjö hd

Daniel Rydsjö; Agor o. fälad 1950 Exc.

ˣ råliga

~~råli subst~~

²rålia - adv.

Kronf de e so råli grant.

den råli : den lede.

de e sa rålia gránt (våldigt)

#.

han ska va sa rålia ríg, sa.

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

Y råliga
adv.

rœ̂li. (ful) förstärkningsord
rœ̂lia
rœ̂lit hon ska va so rália kij
rœ̂lians

= våldigt

Rosén

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

ˎrălija adv.

rălia

'otäckt'

"hon e så rälia skrydad"

3214 : 60f

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

×rälja adv.

″rälia

'otrevligt, otäckt'

"hon e så rälia höjjäri i snacked"

3214:22

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Exc.

Helga Persson 1937-42

×råligans

råli = led, slygg

din rålie drant

rålia. (som på åtvarning)

hon ska va so rålia rig

rålians,

si inte so rålit, du blev
so svart ~~som~~ mongen

de va rålit, hur de tar teo. blåna.

hon ska va sa rålia reg

si' ènte sa rålit, du blev
sa svórt om mågen

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

× räligfat

rælifas s. slusk, el. ful o. stygg

rǽlifàs

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

ræ̑lifaꝛ̣ - faliŋ ˣrãligfaꝛ

- faꝛ̣

Nr 363 Onsjö hd. Rosén

M. Rosén 1926-30.

Rälihed, -en, -a = Stygg person

× rălighet

De e en rälihed då le.

Bosarp

Onsjö

№ 494 Helga Persson 1936.

Rälihed -en = Stygghed ×rălighet

Här e så meen rälihed

te: Borrup

Onsjö

№ 494 Helga Persson 1936

× rāligt
adv.

rǽlit

de sau sa rǽlit úd ---

M.f. 1920

Nr 7769 Reslöv, Onsjö hd
I. Ingers 1961

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rǣlia a. råligt adv

i utr.: de e so rålia granē. so

rǣlit – fullt, styggt

de e sånt rålit vär vi hai i da

de lodde so rålit so.

de ládor sa rǻlit sa.

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

rā̆ligt adv.

ra̋lit, 'fult, styggt'

"jà ve`inte vafår han glor
ra̋lit"

32104:15

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.

Helga Persson 1937-42

Rälit rälig t
adv.

rælit
illa

de va rælit.
Det var illa.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

räligt osv.

rälit

'otäckt'

"så där lutta så rälit"

3959:2

(rǽlit)

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

+ răligt
adv.

rǽ̱lit

di tøk̲tæ hɑn frǿ̱s sæ rǽ̱lit

K.B.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1947

rålit osv.

rå̄lit

'illa, otäckt'

"han ha falled å slad sæ så rå̄lit"

3807:67

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

räligt adv.

rälit

"hon va så rälit klädd..."

3217:12

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43 Exc.

ra̱lius - fuling, stygg. ˣrãligus

din rålius, du e so le so..

din ra̱ĺius, du e sa lé̱ sa̰

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

x rālius

Rälius = ofin i ordvalet

Tillmäle åt person som var ekivok och ej vägde sina uttalanden.

Nr 8096 Billinge Onsjö hd
Fabian Wendel 1964

Rålins-en-a-na = Stygg person

En sånn rålins skalle ha kryl.

Boarp

№ 494 Helga Persson 1936 Össjö

X rällar

(pl.) ræ̀l̲a, -na

björkhängen

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

(?)
ræ̀ŋka

× ränka

mager, dålig ko

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

rånn s. n.

rånn

'springande, efterfrågan'

„de va sånt rånn ätte na"

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd 3214:26

Helga Persson 1937-42. Exc.

rănna
v.

Sup. rănt

Sprungit, gått omkring

Nu ha du vāl rānt, se du e
sŏlten ?

A. & F. s. 75

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

ränna v.

rännar (pres.)

'rinner'

"de … ränner au en"

3214:19

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.

Helga Persson 1937-42.

ränna
v.

Rännår = stryker kring

Nu e gråmpajången harr
ijämn, han rännår harr haurt
aur, o byr ud sina rännor -

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1965.

rånna f. = ránna   ránna s.

(rånesten = ránnstēn

ni faur noch rónsa i ránnestenen,
for där har samlad se sosméél
moj, so vannad bler stanones –
o' de lukter so' rålit so). +

rånesskida. (ránnis) = dische.

rånesnara = att fånga fåglar med.

+) se under rännsten

Reslöv.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rånna v.

ränna = löpa.

di e ude o. rånner om kvällana, o. de kan ja inte li.

di e ude a rånor om kvälana, a dé kan ja ènta li .

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

ræ̌na. rainn. lopa rãnna v.

du e nok o-rånner for meed
mä den däre skräddare tasen

ræ̀na, pres. ́or

dae uda a rǽnor for méed
ma dændǽre skræ̀dare tåsen

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

ræ̃ṇa. rãuna v.

pigan e ude o. ráunen om
kvállana mé manfolk.

pi̱gan e u̱da a rǽn̠or om
kvæ̀l̠ana mæ manfólk

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Rosén

20

*rãmna v.

rǣna. sticka.

han rænde kniven i maven po'n.

han rænda kniven i maven po-n

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ræ̂n̲a. knuffa. × rãnna

ɒ

han ránde te na, so hon fallt.

han rænda té̲ na, sa hon

fált.

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

rä̋nna s.

rä̋nnor

"de skar rä̋nnor i tåran i bä̋nkana"   3975:2

Nr 1985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

ränna v

ränna

'rinna'

"så blod håut på a ränna ijelen"

3959:9

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd

Helga Persson 1941-43. Exc.

TUMBA1

ränna v.

rănde (pret.)

'rann'

"så ad möged rände mä strŏmmen"

3976:14

Nr 1985 Stehag, Onsjö hd

Helga Persson 1941-43. Exc.

ra̋nna v.

ra̋nnde ud (pret.)

'rann ut'

"au saften ra̋nnde ud.."

3959:26

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

ränna (sb.)

ræ̀n̠a, -n; ræ̀n̠or, -na

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

ränna (vb.)

ræ̀n̲a, rǽn̲ɐr, ræ̀n̲dɐ, ræn̲t

(även rinna)

vès̲pa blώ̲əd, sɑ dɐ ìn̲tɐ rændə ihώ̲b (stelna, levra sig)

dɐ velə ìn̲tɐ ræ̀n̲a (rinna)

blώ̲əd ræ̀nɐr ihώ̲b, ɑm en mæ̀n̲ga ɐ mǽ̲, sɑm ɐ rǽd̲ɐr

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö

Viktor Welander 1932

rånna

v.

ræ̀n̲a, ´or, ræ̀n̲de, ræn̲t

1. springa. 2. rinna.

vàn̲et de ræ̀n̲or. jfr vatten

sa ræ̀n̲de blǿ̲ed.

Nr 4184 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers

rånna II

de ræ̀n̲de ú̲d far ét̲.

hær va flè̲ra ræ̀nde (som sprungo)

va ræ̀nde du æt̲a ?

han snù̲sa sa fà̲rlit, sa de ræn̲de.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers

rãnna II
v.

dá̲ va di sa fà̲rlia te a
ran̲a jù̲laspǿ̲ga.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
1. Ingers 1945.

rånna III

(i bet. rinna)

de bàra rǽnor omkriŋ; mens de
trækor èrta nér i jåran
(om regn).

Nr 4194. Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1958.

ränna

rǜn̲a, -´or, -`da, -t, rinna

dær rǽn̲or en lìd̲en bæk̲.

Billinge, Onsjö hd.

Nr 972. I. Ingers 1929.

ränna, v.

ränna ´-or rännde rännt

springa, ränna; äv. rinna.

Nr 2006 N Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

ränna
v.

ränn(a) -or, -de, -t = (~~spranna~~ springa

Hon rännde omkring överallt.
Hon sprang (rännde) omkring överallt.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rãnna v.

rännor (pres.)

'rinner'

a "... som rãnnor av nãsan i mången" 1537:6

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932. Exc.

rãmma v.

rämmer (pres.)
'springer'

51:24

Nr 5412 Kells Nöbbelöv, Onsjö hd
Nils Hedstand 1890-t. Exc

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ränna, v.

ranor, -de pres. Rännor
ränner, -de (sprang~~ö~~er)

hon ranor omkreng.
Hon ränner (springer) omkring.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rănna

ræ̀n̲sa, ìda

krø̄gan som rǿvad

ræ̀n̲da ɩ

N.N.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

Rãnna

ræ̀ṉla, ̀-an

fóm̲pen liger i an̲
ræ̀ṉa i ræ̲ven̄ H.O.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

ränna. v. ~~rinna, v.~~

pass. Rännor

ræn(de), -or, -t

= rann, -rinner, -runnit.

vaǫned rænor ud.
Vattnet rinner ud.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

Rånna, rånna = Rinna rånna

Vanned rånna åd.
De borjr å rånna
Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Össjö

rănna, v. ~~rinna, v.~~

Rănnŏr ĭhov

ræ̲nor iho̲v

levras (koagulerar)

blo̊ed ræ̲nor iho̲v.

Blodet koagulerar.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

Rämma-n-or-na = skringa
tren rämma åt leda vatten i
Där va en rämma i jo-
ren.

Borrup

De jeck i en rämma

Onsjö

№ 494 Helga Persson 1936.

rãmma

rà̱n|a, -̀da

ré̱ved ræ̀n̠da v

s̀vu̠rakkro̠glu

F. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rånna v.

^{2}råna, ^{2}rånde, ^{1}rånt = springa omkring

^{1}rånor

äv. (verb) = rinna

Fåuren ^{2}rånde ^{1}hör di ^{2}vele

Ask.

Oersjö

B.g.m.

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

rắnna v.

ră̋nner (pres.)

"ră̋nner i vă̋red"

362:10

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

m.

rännor =
droppar

× rã̈nna

v.

de rännor av taged.
Det droppar från taket.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

ränna, v.4 ~~rännd ihob~~

rännd iho̲b =
levra, koagulera

har blo̲ed rännt iho̲b?
Har blodet koagulerat (levrat)?

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

ră̋nna v.

Ră̋nna au

'rinna av'

ắ sin krammas den åpps ẵlla
făn ră̋nna au...″ 3714:29

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd
Helga Persson 1936-43. Exc.

²ræ̃n̥a : rinna   rånna
v.

tåunane rǽnde nø̄r ad knǿtam
po'na.

ræ̀n̥a i bet. rinna" :

tàunana rœ̀nda nǿr ad
tjæ̀rtana po-na.

№ 363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1926-30.

. rănna v.
~~rinna~~

ræ̂ṇa . rinna

vannad borjar ráma te leta
i bronjen. (brunnen).

vánad, borjar ræna té let
i brónen

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

ränna, v.

rä̽na intr. f. ränna

ónen di rånde pón, so de
svala nór fö kåftana.

ræ̀na i bet. rinna

ǿnen di ræ̀nde pæ-n, sa de
svàla nǿr for tjæ̀ftana

№ 363 Onsjö hd Röstånga.

M. Rosén 1926-30

Kopia från Institutet för språk och f[illegible]minnen, Lund

rå̃nna v.

ránna : rinna

man rinnanes vann. (: rinnande vatten)

Jfr rinna

№ 363 Onsjö hd Röstånga.

M. Rosén 1926-30.

rœ̱̂na - rinna   ränna v.

snórid, de rǎnna nór ar
mongen pón

snǿ̱rad de rá̱nor nǿ̱r ad
mó̱ʒan po-n

363 Onsjö hd

Reslöv

M. Rosén 1932.

(ræna) rämma upp v.

, op =

de rämmer so lått opp i tummen (tömmen)

den pangen han rämmer opp i våred, so han e snart lia høj som farn.

de rænor sa læt óp i seman

dæn páugan han rænor óp i værad, sa han e snárt lìa hój som fänan

Kulló.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

ræ̂na -

rånna upp v.

i op - vår o.a.

de rånner opp i sommern.

de e bäst o. rånna opp hela hosan.

de ranor óp i sémen

dee bást a rana óp hèla hàsan

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

tr. rǡna: ränna opp

i op. – du har tavad to många maskor to, du kan ente ta opp dom, o. to har du knevad ing po skaftad, to du fau ränna opp närapo hala hosan.

du har tåvad sa maga màskor sa, du kan ènte ta óp dom, a sa har du knevad ìg po skáftad, sa du fau rana óp

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

nàrapå hàla hàsan

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rǽna = lôpa. rännande.

rǽnane =

ex. de e ett evit rännane här om julana, – den ene gaur o den andre kommer, sô en har noch ô jöra bara ô ta fram mat te dom. – där e knapt ingen ämnetrôd

de e sont rænane hær om julana – dæn ène gåur a dæn ándra kómor

Rislöv

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

ràmmande s. n.

ràmmane

"de e ett faslit ràmmane där e ette den paugen"

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd 3214:36

Helga Persson 1937-42. Exc.

×rä̃nnebengla

ræ̃ne bænta. ránnebengla – fruntimmer som löper omkr. med skvaller o.d.

rè̜nabǽnta

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

Rosén

× ränne
s.

Ränne = intag för hö.

Vell kanske du stau
i ränned o ta imodd,
sau kan ja stecka
opp höed frau lassed!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd

Fabian Wendel 1963

ræ̂ne . rännande, löpande ˣrãnne s.

dä e sånt ränne på di tösena
hvarenda lördakvälle.

dæe e sont ræ̂na pa di
tø̀sorna varenda lǿrdakvæl

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

rännfjälster

rännefjelstor

'(någorlunda) rak tarm'

(slakt.t.)

3959:33

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd

Helga Persson 1941-43. Exc.

×rännefjälster
Rönnefjelstor-od ~~fe~~ räke
Rönnefjelstor-na = de inre far-
marna hos ett tom.

Vi farr rönna å skrabba
rönnefjelstorna.

Boarp

Nr 494.
Helga Persson 1929.
Orsjö

rånegålen. brunstig ×rånnegalen

rånegálen

Reslöv.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Rännekläder s.pl.

ränneklär

'något bättre kläder än vardagskläderna'

3217:13

Nr 4934 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

ˣränneknuta

ræ̊neknuda = illa slagen knut, som går upp av sig själv.

du faur lära dej å slau en ordentli knuda, å inte såna ränne-knudor, som gaur opp av se däl.

rænaknúda M. -or

du faur læ̀ra da a sláu en ordæ̀ntli knùda, a ènte sóna rænaknúdor, som gaur óp au sa sél.

Rosén.

№ 363 Ōnsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rånnemiddag

Rännemidda = aldrig hemma

Sades mot ungdom vilka jämt var i farten och sällan hemma förrän kväll.

Nr 8096 Billinge Onsjö hd

Fabian Wendel 1964

ˣrännkäring

ræ̀n̠aʃʒǽ̠rŋ, -n

kvinna, som springer omkring med skvaller

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

ˣ″rännemaska:

ˌrännemaska

'kvinna som springer (med skvaller)'

3807:51

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

ˣrännemätta, s.

rännemätta

= en person som helst håller sig på gående fot och sällan är hemma.

Nr 6433. Bosarp, Onsjö hd
Per B. Andersson 1956. Exc.

*rånneskila

ræna : lópe

ræneskida : diarrhé.

ræ̀neʃída

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30

≠

rǣna-tschida : diarré ×rānneskita

rǣnis

rænaʃida

rǽnis (ä väl studentslang?)

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

Rosén

× rännsnärja

rännessnarja, -n, -or, -na

lägg en rännessnarja åm.

Lägg en rännessnara om.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rånnsnårja

rånesnarja – rånnsnara.

han hade låjt en rånnesnarja
om halsen po sa.

rœ̀nasnárja

han hade lœjt en rœ̀nasnárja
om hálsen pɔ sa.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

x rå̃nnesnå̃yȧ

rœ̀n̲esnáʀja, -an

rå̃nnsnara

di la̲ en rœ̀n̲esnáyȧ om
bé̲nen pau̲ - en.

Nr 4635: Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1957.

rännsten

rännesten

Nr 2006 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

rànnsten

rännestenen

“rännstenen (i kostallet)

3959:35

Nr 1985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

rănnsten

rœ̀n̲asté̲n -an

hœ̲́r gar du a gòk̲ar om din rœ̀n̲asté̲n.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1948

ræ̂n̠estẹn = rǻnnsten. rå̂nnsten

han har en ríktig rǻnnesten

av snus mellan nä́sa o. mun.

rœ̀nestén

ni fau̯r nók̠ rø̀nsa i rœ̀n̠est̠énen,

for dær har sàmlad se sa me̠ed

mǿ̠g, sa vá̠ned bler stàu̯anes – a

de lè̠tar sa rǽ̠lit sa.

363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1932.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rå²nesten.

rånnsten

gamla personer, som snusade mycket, hade det obehaget, att vid snusan-fall, snuset rann ur näsan ner i munnen, utan att de alltid märkte det; då var det naturligtvis någon elak o kritisk person, som kunde säga: hör du Ola, du får låna en skåvl o ~~gör rent~~ rånsa opp i rånnestenen onge näsan.

hør du øla, du fau låuna en skøvl a rønsa óp i rø̀nesténan oŋe nǿsan

Rulvi.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rännsten,s.

Ránnesten

ranesten,-en

rännsten,-en

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rämmsten

rämmestain, -en, -a, -na

Vannet de skvala x) i rämmestainen.

Vattnet forsade i rämmstenen.

x) svala?

Formen med s+k+v ej genuin.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932

rännstensmök

rånestensmög = som samlas i rännsten
fråd rök o. a.

bler du bistocken, ska du smida
let rännestensmög påd.

bler du bistøken, ska du
smida let rænestensmög pa-d

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

Rosén

*rännstensperan

²rånestenspæran = päron av ett träd, som stod vid rännstenen.

rænestenspæra

(benämningen torde tillhöra viss gård och familj)

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

ˣrånnetråd

rånn –

rånetrau : tråd, som lätt går upp (ylmsträds). x)

rånebente : rånnebengel, som springer omkring med sladder

x) rànatráu

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926–30

r²ånta : se avbetalning

ränta

v.

men råntan (se) ente meed,

ræ̀nta

pres. mǽan ræ̀ntan (sa) ènta mèed

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

rǟnta s.

rǟnta: om säd.

sǻn räntar so dållit i år. – klen avkastning.

koränta: innanmäte, lever, lunga, m. m.

sǽn ræ̀ntar sa dȯlit i åṟ

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Rosén

rǻnta . ränta på kapital. rãnta

avkastning.

rǻnta : korned räntar bra i åur

. . av slaktade kor o. får.

kǫrnad ràntar brá i åu̯r

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

ränta
s.

Ränta – Räntor

Inälvorna vid slakt

Vell du ta fatt i träbreckan, o ta modd räntan
når ja nu skjär opp!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

ränta

ränn ta -an -or -orna

inälvor av slaktat djur.

Nr 2006 N.Skrävlinge, Onsjö hd
Sten Foberg 1933

rãnta s.

räntan

'inälvorna av slaktat djur'

3976:12

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

rănta

s.

ræ̀nta, -an

de e drö̂jt æ lɛdza a
betala ræ̀nta.

A.P.
Ömnaröd.

Nr 4194. Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1955.

rãnta

ræ̀ṉt/a, -ar

rú̠len ræ̀ṉtar brá̱ i åir

P. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

Räntan = Ynälvenna *ränta hos djur.

De fam ta nåd ä ta ränten på.

Nu fam vi skeljä räntan (ta i sär)

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

Räntan = Skörderesultat räntan v.

Fäen räntar bra.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929. Onsjö

rãntlig

ræ̀n̲tele

du va ræ̀n̲tele sǽ̲

J. C.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

×rār

s.

rær, hästarär

rær

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

räta s.

rœ̀ṯan = rätsidan av tyg; mots.: vrångan

best. f. rœ̀ṯan

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rättą-ą-r̨-d räta

vajen ę rättad.
Vägen är rätad.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

råta v.

råtta på se

'räta på sig'

3807:3

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

räta

rœ̀t̠/a, -ar, -a, -ad

rœ̀t̠a sé

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rāla

v.

rǽḻa = rätta

i po de –

rätta po de frang, ella blev
du kragryggad i fortid.

ræ̀ta po de, prang, æ̀ḻa blev
du krogrýggad i fortíd

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Rosén

ràte : råka

po se = sträcka po se

en skolepang fran Lannet:
"jä fram opp o. rätta po benen
hett, jä tyge ante o. seda
so lange."

en skòlepáng fraṇ lánad :

jà faṇ óp a ràta po bénan
let, jà tyou ènta a sèda sa làza.

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

r̃æt̲a –   răka

i po = bei frisk:

" du ska räta po ryggen lett,
du gaur so kroged so.
ja faur räta po benen lett,
di nästan sövev po me.

du ska ræ̀t̲a po rýg̲gen let̲,
du gau̲r sa kro̲ged sa.
jà fau̯r ræ̀t̲a po be̲nen let̲,
di næ̀stan sǽvor po me. Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926–30

rǣ̂ta = ráta . dobbelt t̲ . rãta v.
rî̮ta . ríta

de e svaurt o. ráta de som e kroged

de e sváu̯rt a rǣ̀t̲a de som
e kròg̲ed

Nr 363 Onsjö hd. Rosén.

M.Rosén 1926-30.

²ræta. räta v.

- po se

jmf. rätta po se : stiga upp

nå, en fann vell rätta po se.

rätta po (se). bli bättre

den djinge har börjad rätta

po (se) bätta.

nǽ, en faur væl ræta po sa.

ræta pǽ sa = bli bättre

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

rǣ̱ta po = båten läj   rǎta

" " se "

havren börjar räta po se.

hà̱vran borjan ræ̀t̲a pro se.

Nr 363 Onsjö hd.   Rosén.

M.Rosén 1926-30.

rāta

ráta pó' = rätta på sig. om sjuka personer = bli bättre.
om säd, som lagt sig efter en "tosl rájin", o rättar på se igen, då ej strået brutits.

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

ræta = råta råka

du farr råtta po de lete, du garr so krogad i ryggen.

„ pọ = bli frisk.

ja tror han börjar råtta po igen.

du fau̲r ræt̲a pω da let̲, du gau̲r sa krω̲gad i rýg̲an

jå trω̲r han borjar ræt̲a pǿ ijæn̲

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

räta

rœ̌t̲a. räta, förbättra, korrigera 28.

räta po ryggen

" " benen.

rœ̀t̲a pω rýg̲gan

" " bé̲nan

363 Onsjö hd

Reslöv

M. Rosén 1932.

²ræ̆ṭapo : bli bättre. rāta v.

han borjar ráetapo igen.

han borjar ræta pá ijæn

Nr 363 Onsjö hd. Rosén

M.Rosén 1926-30.

råta v.

ræta op se : bli bättre (om sjuk).

på se

de e inte godt o. veda, om hon kan rätta po se igen.

dee ènte gót a vèda, om hon kan ræta på se ijæn

Nr 363 Onsjö hd. Rosén
M.Rosén 1926-30.

råt̲a se: om säd, som lagt sig råta sig
den sån råtar inte mer.

dǽn̲ sǽ̲n ràt̲ar sa
ènta mé̲r

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

rä̆ṯa op̱ : răta upp

han falle o slo se, o komme ente
săl rėttaopp se.

han falt a slɷ̱́ sa a kɷṉa
ènta sǽ̱l ræṯa óp̱ sa

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Rosén

rätsida, s. Rättsian

rætsida, -n, -or, -na

rätsida, -n -or, -na

de e rætsidan.

det är rätsidan.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

(ræt̠)

råtť
s.

hid mǻ pangen, jå ska nogk
ta råt̄ po'n.

ta rǽt̠ pω = övermanna;
få bukt med

hí̠d mæ pá̠ugen, ja̠ ska
nók̠ ta rǽt̠ pω-n.

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

råtT

ræ̆t̲a hán̲en = högra handen

du ska hälsa po folk mä
rätta hånnen, sades till barn, som
räckte vänstra handen.

du ska hälsa pω folk me
ræt̲a hón̲en --

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30

rätt

ræt̠ . råte.

anm.: de va råte'en = liten godt tie

(väl förtjänt)

de va rǽt̠ té -n

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén.

rœt̲ . r$\vec{a}$tt

de va rä́t̲ te de. lia godt te de.
du hade ente hat dän o. gjort.

de va rǽt̲ té̲ da (= li̲a

gót̲ té̲ da), du hada

ènte hat̲ dæ̲n a jǫ́rt.

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30

ræ̨t. råt

rått

uttr.: Råt som de va, faller hon av stolen.
råt som de e (el. knappt) gaur solen nör.

rǽ̨t som de vá, falt hon
au stǫ́len
rǽ̨t som de ę́ gaun
sǫ́len nǿn.

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

ræt̲ : rät   rätt

tids uttr.: rät va de va

. som . . . kom där en hare

hoppanes.

ræ̲t va dé vá (el. som

de vá) kom dæ en

hæ̲re hò̲panes

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30

rätt

ræt̲ -

a.

i en lek: de va rätt. o. de va rätt
o. de va rätt o. lagom.

de̲ va rǽ̲t, a de̲ va rǽ̲t,
a dé̲ va ræt̲ a la̲gom

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rätt

ræt. – rätt

„rätt ska va rätt, o leta orätt
e ingen synd."
de kom så rätt te passa

ræ̍t ska va ræ̍t, a leta
oræ̍t e ìŋen sy̍ŋ

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

ræt̲ . rätt

„ te pas̲ .

de va rǟt te pass te de = lika goda tia dag.

de va rǽt̲ te pás̲ té̲ da

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

rœt̠ = rátt

de e rát te' na.

– ad' na

de e liå godt te ^na +/se lika

da e liå godt te de márahabeled

hon hade ente haa där o-gjort.

de e rœ́t̠ té̠ na

Nr 363 Onsjö hd. Rosén

M.Rosén 1926-30.

ræt = rätt rätt

ræt te :

de va rätt te de = bra godt te de.

.. pass

de kom so rätt te pass, som de va tingad.

de kóm sa ræt te pás som de va tìgad

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926–30

rătt
s.

rătt

o jå ha kånnad göra rått få me
i alla kroga

2.25.5.75

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

rått
adv.

i förb. rått som de va

o rått som de va, så kom han
eng mă kaffet

A.e.K. s.73

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

rätt
adv.

rātt

Rātt som de va, titta han henad mod dåren (dörren)

s. 109

Nr 10853 Bosarp, Onsjö hd
Daniel Rydsjö; Agor o. fälad 1950 Exc.

ræ̀t̲ - rådt

rátt som de va, slo jùnan nór
mìds framfor vors.

rǽt̲ som de vá, slɑ̲
jǜ̲nan nǿ̲r mít̲ frám̲for
vos̲

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

ræt o. slæt = helt enkelt. rätt

han e rát o. slát en bønne
liasom vi

han e rǽt a slǽt en
bø̀ne lìasom ví

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

rått
ræ̂t o. slæ̂t : lagom, utan överdrift av något slag.

de e rátt o. slått som de ska va.

tar
vi har de so där rátt o. slått
mé maden

de e ræ̍t a slæ̍t som de ská va.

vi tá̠r de sa ræ̍t a slæ̍t
mæ má̠dan.

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

ræ̱t̄ –   rått

uttr: rǽt̄ som de va, trilla han
av stolen.

rǽt̲ som de vá, trìl̲a han
au̯ stǻ̲len

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

ræt̲ - rädt

uttr.: rätt hva de e
" " " va, so börja
hástana vältráinna

rǽt̲ va de e̲

rǽt̲ va de vá, sa borja
hæ̀stana vot̲rǽn̲a

363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1932.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

råtta s.

i uttr. "te rätta"

'tie rätta'

"hade ja inte vad te råtta
å fand jatt i en ..."

3807:5

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937

Exc.

rätt

Rätt

rat
rätt (rakt)

de bler rat
det blir rätt (rakt).

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rätt s.

rättan tid

"då räjnar de i rättan tid

engan mossammar" 4121:13

Nr 1985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

ˉrätt adv.

rätt

'rakt'

".. som staur rätt o̊pp ...

3958:1

Nr 1985 Stehag, Onsjö hd

Helga Persson 1941-43. Exc.

ràtt adv.

i uttr. "ra̋tt som de va"

'ra̋tt som det var'

4052:2

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

ràtt adv.

ra̋tt

'medsols'

"skålle di bära rögelsen rånt
åm dåm tre gånga bå aved
å rätt" 4052:4

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

ræt̲

rätt (adv.)

den staṷr rǽt̲ i vœ̲́rsd

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö
Viktor Welander 1932

rätt
adv.

ræt̲ 1. rakt. 2. just, rättvist

rǽt̲ áw̲, „rakt fram".

te a sè̲da rǽt̲ áw̲, de̲ kan ènte
já̲.

di hade ènte jå̲rt rǽt̲, mæn di lè̲vda.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers

rått II

han hade ènte mault rǽt̲.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1945.

rätt adj.

i uttr. i rättan tid

'i rätt tid'

1181:2

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd
Helga Persson 1931-32. Exc

rätt, s.

i uttr. jöra rätt får se 'betala (skulder)'

2950:2

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd
Helga Persson 1936-43. Exc.

rä̆tt s.

"te rä̆tta"
'lu rä̆tta'
"nu ska ja ponga rivor te
rä̆tta te vi ska hö̆sta..."

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd 3026:20
Helga Persson 1937-42. Exc.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rătt s.

rätt

"te rätt"

'till rätta'

"snacka se te rätt mä..."

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd 3214:16

Helga Persson 1937-43. Exc.

răl̄l̄

ræ̀t̠a

te ræ̀t̠a

dær hæŋ̠da bœ̠̀jla te ræ̀t̠a

N. N.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rätt adj.

rättan

i uttr. "i rättan tid"

'i rätt tid', 'på bestämd tid'

1535:1

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932. Exc.

rätt

ræ̀ṯa

te ræ̀ṯa = till reds

de ha̱de váṉ te ræ̀ṯa

A. O.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rätt

te ræ̀t̠a
till rets

daû̯ skoḷa di ha flàs̠kan
te ræ̀t̠a P. H.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

räū adv.

räū

'räū, rakt'

"som jeck räū östoud"

4475:3

Nr 4968 Ask, Onsjö hd

Måns Olsson 1932. Enq.

Göra rätt för ~~mig~~ sig

jöra rätt fårr me. = betala

ja skålle jöra rätt fårr me
Jag skall betala.

1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

ræ̂t̠ o. slæ̂t̠ = helt enkelt rätt och slätt

rǽt̠ a slǽt̠

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1934.

Rosén

rätt tiu pass

rätt te pass=
lagom

de va präsist rätt te pass.
Det var precis lagom.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rätt lidpass

ræt te pás – i ráa tid, lika gorda

du kom ríā te pass.

de va ríaa te pass te de.

du kóm ræt te pás

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30

rãtta

te ræ̂tạ. till rätta.

m.: komma te rätta (mä) hjälpa.

stå te rätta för.

koṉma te ræṯa

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

råtta

rǽta .

te rǣta :

vi hade bled an må en
kölling, men den har kommed
te rǽtta i da.

vi hade bled ắu̯ mæ en
tjø̀lɛz , mæn dæn han komed
te ræ̀ta i dá .

Rislöv.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30

te ræ̊ta = till redes ×rātka

nu ska ni ha allt te ráta tess
ja kommer igen.

nú ska ni ha ált te ræṯa,
tes̱ jà ko̱mor ijæ̱n

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

ræ̌ta - ráte   rätta

en faur jo rátte se ätte brugad

du ska rátte morgen ätte mad-

sáken, so går de bra för dej

en faur jo ràta se æta

brúgad

du ska ràta mæʒen æta

madsǽken

№ 363   Onsjö hd   Reslöv

M. Rosén 1926-30.

rȃtta

rǽta = rȃta
" te = vad som kommit på sned.
" op = " " fallit.

ræta té

ræta óp

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

råtta

ræ̊ta̱ :

när.: "en fann råtten mongen åte madsäken".

en fam̱ ræ̊ṯa mǫ́zan
æṯa madsǽḵan

363 Onsjö hd
M. Rosén 1932.

Reslöv

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Rätta oppo gärd = rätta

Laga gärdesgården

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929

Onsjö

rätta på

rätta pǻu -ar -a -ad

stiga upp ur sängen.

Nr 2006 N.Skrävlinge, Onsjö hd
Sten Foberg 1933

rătta sig
v.

rătta se

ta răttelse

vi kånne ju lăsa i bibelen o
rătta se ătte va dăr staur.

s. 99

Nr 10853 Bosarp, Onsjö hd

Daniel Rydsjö: Agor o. fälad 1950 Exc.

te räta = tillreds. till rätta

de lau so te räta, precist
som ja ville hád
han e svaur ä: komma te räta
må = bli överens med.

de lau̯ så ta ræta, presist
som jà vela há-d.
han e sváu̯r a koma ta ræta
mæ

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

te råta .   bli råtta

stan te råtta for . ananera fö

stau ta råta for

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

te rä̊tta.   till rätta

utt.: de e svaunt o. komma te rätta må den karen.
kongen va loven bort men han en kommet te rätta igen

de e svåunt a koma ta ræta
mæ dæn kåran
hågan va løven bort, mæn
han næ komad ta
ræta ijæn

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

till rätta

te rǽt̲a – til rätten, något man fått igen.

gan te rätten må.

hongen har kommet te rätten igen.

hǿgen har kom̲ad te rǽt̲a ijǽn̲

Rislöv.

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

rättare

ræ̀t̠are : en slags uppsyningsman på en större gård, lägre än ladufogde.

ræ̀t̠ara (ej vanligt)

Jfr _fördräng_ och _gårdsdräng_.

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rä²tte = rättelse   ×rätte

ha te rättelse = att följa

Rosén

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

Den råtte

den råte -

skämtsamt: de va åsse den räte -
(de e som o. räta barken te
trasgarns mås låre.)

de va ösa dan räta

(ovisst om de följande uttrycket
är genuint, eller av M. K. hört
bland studenter)

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

rätteligen
adv.

Rättelians = om det vore rätt-

Rättelians skålle han
jårra yde, fårr allt va han hadde
fand, – go mad o klär –

Nr 8096 Billinge Onsjö hd
Fabian Wendel 1966

rätelse: ändring. rättelse
(jmf rätta stället.)

rätelse

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

´rãttelse

rœ̃t̲else : påle e. a. som man skall
rátta sig efter.
han frangar ente åtte (bryr
sig ej om) ráttelse.
ta imọd ráttelse

han fraŋgar ènte œt̲a rœ̀t̲alsa

ta imó̲d rœ̀t̲alsa

Rosén.

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

ˣ rätterat

rǽteråt = jvat,

råtterat som de va, borrja de
o. svalrägna.

rått som de va. -

ræteråt som de vá, borja
de a svàlrœjna

№ 363 **Onsjö hd** Rosén

M. Rosén 1926-30.

×rättfram

rǽtfram = uppriktig

de e fägnelit må sånar
rätt framma människor, som
tir va di menar.

de e fægnalit (?) mæ sóna
rǽtfráma mænifor som
sía va di mènar

№ 363 Onsjö hd Röstånga.

M. Rosén 1926-30.

Rättfram

rætfram
enkel

hon e sa rætfram.
Hon är så enkel och vänlig.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rättfram
adj.

rǽt̲frams

enkel, rejäl

di skɷl̲e bøjt et mè̲ra rǽt̲frams
hú̲s te gàmla; di hade mæt̲ l̲ìa
brá̲ a bǽt̲or té̲.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers

rättfram

rättfram = okonstlad

hon e så rättfram.
Hon är så okonstlad.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rättighet

Räktihed

ræktihed,-en
rättighet,-en

ja har ræktihed te ed.
Jag har rättighet till det.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rättighet

Rättihed-en pl Rättihedr-n

rättighed

Tå ha'n enga rättihedr hä

Broarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Bosjö

rättighet

ræ̀k̲tihe̲d

ω sr ha̲dǝ dǝ ræ̀k̲tihe̲d ω
slau̯ gla̲sul i væ̲jǝn P. J-n.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

Räktihed-en-or-na = Rättig-het.

Va e de fårr räktihedor du har de?

Brasp

Onsjö

№ 494 Helga Persson 1936.

ræ̀k̠hhé̠d

rättighet

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

rǽd̲ika, råttika.

råttika

rǽd̲ika

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rättkluven
Rättklöven = Rättvis
Rättskaffens
Han e ente så rättklöven..
som han vell låssa

Bosarp rätklo̲ven

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

rättkluven

Rättkloven

rætklöven,-da

rättkluven, -a (rättvis.)

han e inte sa rætklöven.
Han är inte så rättvis (rättkluven)

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rätt kluven pa

rätt klŏven

'rätlinjij'

32 14: 53

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42. Exc!

råtkluven pa-

Rätt klöven

'~~ej~~ låt att komma till rät-
ta med, ~~ej~~ rättvis (om per-
son)'

1536:5

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1932. Exc.

ràtt-nu
av.

Rättnuens = strax

Ha han änte kommed inu,?
Nä! männ han kommor
Rättnuens. (i Färs hd: rètnú)

Nr 8096 Billinge Onsjö hd
Fabian Wendel 1965

rǣtnu : snart   ˣ rãttnu

rátnu e jà tréa
〃 〃 fári

rætnu e jà trǽt

rætnu e jà færi

Nr 363 Onsjö hd. Rosén.

M.Rosén 1926-30.

*rãtnu

rǣ̱tnu̱. snart

råtenu har ja slut po alltihó.

råt som de e kan de va häi

rǽ̱tnù̱ har jå slṳ́t pω

áltihω̱

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

rättnu

Rättnu

rat̲nu
Om en stund

kam ræt̲nu.
Kom om en stund.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

Ra̋ttna = Om en stand ˣ rattna

Ja kommmr **ra̋ttna**.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929. Onsjö

rättnu

rǟttnu =
om en stund.

Ja kåmmer rättnu.
Jag kommer om en stund.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rättsom : rättsom rãttsom

rässom de va, so falla han.

rá̲som de vá, sa fált han

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

×rättstake

rǟ̱testa̱ge = påle, som slås ner i jorden till rättning för den plöjande×, även för grävare

ræ̀t̲astá̲ga

№ 363 Onsjö hd

Röstånga

M. Rosén 1926-30.

×˝rättstock s.

˝rättståcken

'verktyget att ritsa med'

3925:30

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-43.

Exc.

rättuppskärna,s.

Rättåppskjärnä

a²

rætops∫ɛrna-n-or-na.

rättuppskärna-n-or-na

en smörkarna med en stång som drogs uppoch ned.

vi hade en rætops∫ɛrna.

Vi hade en rättuppskärna.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

× råttopps-kåina

rǽt̲opstjárna, -an

kaina av gammeldags typ, stående på golvet.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers

rä̆t̄tuppskä̆rna

rát̠ɔp̠sʒar̠na

starkä̆rna

N.P.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rättvist
adv.

rætví̲st

di spè̲la ènta rætví̲st.

(om ett kortspel)

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
1. Ingers 1945.

rāv
s.

rø̱v

i: rø̱̀vabáḵen

Nr8568 Torrlösa Onsjö hd
Nils Nilsson 1936 Exc.

râ̱v = ráv.

räv

de e en rä̧kte ráv;
han har nọk en ráv bag ȯrad.

²râ̱vastreg : listig men oredlig handling.

²râ̱verompa = namn på en del olika växter
enl. Lilja Chamaenerium angustifolium.

ræ̱v

de e en ràkti rǽ̱v
han har nók̲ en rǽ̱v ba̱g ǫ̀rad

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

räv

rȯ̱v, ´-en, `-a, `-ana

ʒù̱da en rȯ̱́v. Annelöv.

rȯ̱v även i Torlösa att döma av ett marknamn, rȯ̱̀vabáka̱n.

№ 1317:10 Annelöv, Onsjö hd

I. Ingers 1931.

räv
s.

rœ̲v, –́en

Nr 360 Ask Onsjö hd
Birger Svensson 1917

rãv

räven

'räven'

862:21

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

räv

räven

du e sura sa räven...

(rǽ̠van)

971:21

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd
Helga Persson 1931-32. Exc.

rãv

räv

"en räkti räv"

(ræ̲v)

2950:5.

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd
Helga Persson 1936-43. Exc.

räv

ræ̱v, –́ən, –̀a, –ana

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö hd.

Viktor Welander 1932.

rävaktig

rävakti - a -
luraktig

han e så rävakti.
Han är så luraktig.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1932.

rāvaktiŋ oŋ·

ra̋vakti·

2950:5

Ir 4934 Hallaröd, Onsjö hd
Helga Persson 1936-43. Exc.

× råvböle

Råvaböle = råvgryt

nöre ve skävkanten i stájnramlan, e darr itt råva-
böle, sín flare aur tebaga-

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967

rävnacke

råvvnake = illmarig = illasinnad person.

ex. de e en riktie råvvnaken

råvvstreg = rävestreck, falskhet, oärlighet.

ræ̀vanáke

dee en rìekti ræ̀vanáke

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

× răvnisse

ræ̊vanise =
ræ̊vastraŋ –
ræ̂varoupa = en vækt

ræ̀va nisa

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

×rävrumpa

ræ̲ŏa² ro̲mpa : ue. R. : Equisetum arvense
i Lilja : Cham. angustifolium
enl. andra : Amaranthus caudatus
som odlades i trädgårdarna

rœ̲̀varómpa

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

rävrumpa

rävaråmpa

'rävsvans'

971:22

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

Helga Persson 1931-32. Exc.

rävarumpa

ræ̲̀varω̍mpa -an -or -orna

1. rävsvans.

2. växtnamn = Epilobium angustifolium

1947. 4194 Stehag, Onsjö hd

ˣräv rumpa

rœ̀va rámpa, -n; -rámpor, -na

Epilobium (användes som botemedel mot blodhalning hos kor)

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö

Viktor Welander 1932.

răvsa
v.

pret. ræ̱̀vsta

di bà̱ra ræ̱̀vsta mæ en rì̱va

Nr 8502 Ask Onsjö hd

I. Ingers 1964

rävsa

rävsa, -r, -d:
krátta

har du rävsad i trägauren?
Har du rävsat (krattat) i träd-garden?

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rävsax

rävasajs, -en, -a, -na

du faur sätta ud ain rävasajs.

Du får sätta ut en rävsax.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rävsak

rävasajsen

'rävsaken'

3959:44

Nr 1985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

rävsax,s.

Rävasajs

rævasajs, -sen, -a, -na (-säjs)

rävsax, -en, -ar, -na

sæt rævasajsen.

Satt rävsaxen.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126 Helga Persson 1931.

råvsax

Rävasajs = rävsax

Agust hadde satt ud ain rävasajs – män han trödde sål i ~~än~~ -en o de va jaggu liagott te nom!

Nr 8096 Bil'inge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

råvstreck

rǣvastreg = råvstreck.

de va vel en riktit rävastreg, når han narra dom te å säja huset te se for so billit pris.

rǣvastrég, trol. realgenus, ej neutr. som i detta ex. J. J.

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rävstreck

rävastreg : rávstreck.

han har allti nod rávas treg
för se, so en kan allri lida
pón.

han har álti nad (nan?)
rävastrég får se, sa en kan
àlti lìda pa-n.

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

ˣrăvstreck s.

răvastraga (pl.)
ˈrăvstreckˈ

"..de ble kloga frå hans răva-straga.."

3861:10

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

× ráv-tăva

Rävatäva = råvhona

Råvatävan hadde vaed framme ve husen o hadde taed mengst fira hönor –

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967

råv- tåva

Rävatäva = slug kvinna

Sades den kvinna vara som var knipslug och intrigerande.

Nr 3096 Billinge Onsjö hd
Fabian Wendel 1964

×rävtåva

Rävatäva, -n, -or, -na = Karhona

Rävatävan skriger i kväll.

Bosarp

№ 494 Helga Persson 1936. Onsjö

× rävtäva

ræ̲̀vatǽ̲va, -n

rävhona

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö

Viktor Welander 1932

ˣrãv(a)tãva, s.

rãvatãva

rãvhona

Nr 6433. Bosarp, Onsjö hd
Per B. Andersson 1956. Exc.

ˣråvatåva s.

råvatåvan

'råvkonan'

"råvatåvan skrigor på fram-
framtidana" 3861:55

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

rävväder

rävavär

'oväder'

4121:11

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

ˋråv(a)våder

rävavär

'oväder, fult väder'

1534:1

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932. Exc.

rφ . rȯ́d röd

när.. de ska ske i rö́a (rö́aste)
rappad. så fort som möjligt.

rø̲

de ska gé̲ i rø̲̀a (el. rø̲̂aste)
rá̲pad

Nr 363 Onsjö hd. Rosén.
M.Rosén 1926-30.

rø̱ = rö́d

rö⃗d

Hon e ró i synan som en peóna.

hon e rǿ̱ i sý̱nan som en piɷ̱́na

№ 363 Onsjö hd Reslö.

M. Rosén 1926-30.

ro⃗d 20

rø̲ = ród

han e ró, som en kokter kraós.

han e rǿ̲ som en kåkton krǽ̲vs

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rǫ̱. råd   rȫd

om morenen ró, om aftenen dó.

cf. i da ró, i moren dó?

i dá̲ rǫ̱́, i má̲ren dǫ̱́

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rǫ̈a hozen = röda hund.   rōd
utslagssjukdom.

rǫa hózen

№ 363   Onsjö hd   Rosén.

M. Rosén 1926-30.

röd

rö - a =
(kan även betyda rodna)

de va en rö klänning.
Det var en röd klänning.
hon blaj rö över hela
m
synen.
Hon rodnade i hela ansiktet.

= rodnade

M 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

röd

rø̲, neutr. rø̲t̲

et lá̲nt bè̲dɐ va de sa fà̲salit rǿ̲t̲.

ja va ré̲nt ìl̲ane rǿ̲ i hè̲la ansikted.

K. B.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers

röd:

han ble rǿ̠ som dé̠ ví̠ned

hɷn skí̠gɷn, sa hɷn e ré̠nt rǿ̠
i hɑ̠̀nded.

Nr 4194. Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1953.

röd adj.

rö

3959:19

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

röd
a.

best. f. neutr. sing. röa

sitt lilla röa hus

s. 16

Nr 10784 Torrlösa, Onsjö hd
Anders Persson 1930-40 Exc.

röd
a.

obest. f. pl. röa

s. 117

Nr 10853 Bosarp, Onsjö hd
Daniel Rydsjö; Agor o. fälad 1950 Exc.

röd adj.

röa (pl.)

'röda'

"hon glor som hon hade eded röa myror"

3807:23

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.

Helga Persson 1937-42.

röd

rǫ̲, rǫt̲, rǫ̲̀a

rǫ̲a háǥən (sjukdom)

K

Vö 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

rōd
adj.

rø̱ pl. rø̱̀a

Nr 360 Ask Onsjö hd
Birger Svensson 1917

röd

rø̜

rǿ̜ tæpmø̜tša a bæni̜ e

J. H.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

Rö = Röd röd

Va den e rö å grönn.

Boarp

Nr 494.

Helga Persson 1929. Össjö

röd adj.

rö

"du e rö som ..."

(rø̱)

971:4

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

Helga Persson 1931-32. Exc.

röd

rö

"sydai, som naulen e rö"

(rø)

862:9

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

röd, a. röd,a.

Rö sa kon luar.

rø sa kon. luar.

röd så kon blossar.

När någon är blossande röd i ansiktet.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931

röd

rö - rött

Nr 2006 N. Skrävlinge, Onsjö hd
Sten Foberg 1933

röd

rø̠ pl. rø̠̀a

brù̠na ɑ rø̠̀a rœ́n̠or

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd

I.Ingers 1953.

röd adj.

rö"

'dår hade di rö a vid stain ..."

3926:15

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.
Helga Persson 1937-42.

ˣröda s.

rödan

-dl. 'rodnaden'

“men e röan lett längor åpp på himmelen så bler de tårrevär”

4121:18

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

rǫbéda = ródbetā .

rödbeta

rœbé̲da

№ 363 Önsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

~~Född i Bålsta~~

~~fr.~~

Rubeda,-n,-or,-na = Rödbeta.

Ja har kokt rubedar.

Borus

Vä 494 Helga Persson 1936. Önsjö

rödbeta s.

rubedor

'rödbetor'

(rubé̱dor)?

371 H: 50

Nr 4984 Hallaröd, Orsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

rödbeta

röbéda -an -or -orna

Nr 2006 N. Skrävlinge, Onsjö hd
Sten Foberg 1933

rödbeta

rubedor

'rödbetor'

3976:16

Nr 1985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

*rödbetfan

røbé̲defan = rödbetsblad.

användes i hushållet som stuvning till stekt fläsk. Bladen hackades sönder o. kokades.

røbé̲defá̲n

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

Rödblommig

röblåmmed - a -
rödkindåd

hon e så röblåmmed å
grann.
Hon är så rödkindad och
vacker.

M 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

× rödblăset

røblésed = röd häst med bläs.

den röbleseda máren

røblésed

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

x
rödbroket adj.

röbroged
'rödbrokig'

3957:18

Nr 4985 Stebag, Onsjö hd
Helga Persson 1941- '3. Exc.

rödbrokig

røbrɑ̱́ged, pl. -a

tváu røbrɑ̱́geda stɯ̱̀da

kan ni ska̱fa tváu røbrɑ̱́geda stɯ̱̀da, sɑ kan ni forsǿ̱ga.

K. B.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
Ingemar Ingers

rǫbrụ²sanəs. rö́d brusig. ˣrȫdbrusande

rœbrụ́sanəs

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

rǫbrụ̀sed = ródbrusig ×rōdbruset

rǫbrụ́sed

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

+ rödelet

a-

Rödded = rött

rödaktig

Haured e letta rödded,
män de e bättor de än o
va skallhoad!

Nr 8076 Ellinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

rõdfãrga

rǿfá̠rjada

diva rǿfá̠rjada H. E.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rödfärgad

rø̲̀fárjad , neutr. =

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1950.

rödfärgad fa.

röfarjad (n.)

'rödfargat'

"att va nu röfarjad"

4475:11

Nr 4968 Ask, Onsjö hd

Man: Olsson 1933. Exc.

ˣrödfästare

rǫfǽstare, -n; -fǽstare

icke fullsugna honor av flått (fästing), Ixodes. [senare grå och bruna.]

rǫfǽstare bida se fǻst, sa hǻdom blǫr, nar en tar vǿle ˈdam.

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

× rödgrót

rǿgrød = rödgrót, namnet bildat efter färgen, tillagas av potatismjöl o saft av hvad slag som helst

rǿ̱grø̱d

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rödgröt

rögröd

'saftkräm av röd saft'

37 I H: 21

Nr 4934 Hallaröd, Onsjö hd
Helga Persson 1936-43. Exc.

røhjæ̲lmed – ˣrådhjälmet

dæn røhjalmeda koan e noch leta sjug.

røjǽlmad

dæn røjǽlmada kǿ̲an e nók̲ let̲a ʃú̲g.

Rulö

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

rödhuvad

rφhώ̲dad, -a

rφhώ̲dadə sprèŋara ı ώs̲tən

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

rq. = röd
i. haunad

rödhårad

hon e bo rohaunad o. fräjned,
so den vea nock ingen ha.

rohá̮urad

hon e ba rohá̮urad a
fràjned, sa dán veL nók
ìgen há

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

× rödhårad

røhaurad = rödhårig

åjta dej för röa katta o' röhau-
rade fruntimmer.

äjta da fon røa kata a
røhaurada fruntømor

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

rödhårad

rö̀håurad

Nr 2006 N Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

Röja rödja, v.

rø̈j, -a, -er, -de, -t
rödja, -r, -de, -t

rø̈j azan.
Rödja undan.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rödklar
a.

M. röklara

om vacker rödlett hudfärg

henga vi'noa va röklara

s. 105.

Nr 10853 Bosarp, Onsjö hd

Daniel Rydsjö; Agor o. fälad 1950 Exc.

rödklar

røklar: ginrød.

de e liavæl den granaste tøsen i hela byen, hon e so røklar po kjæftana so.

røklár

de e liavæl dan granasta tøsen i hela byen, hon e sa røklar po tjæftana sa.

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

rödklint

rǫklínt = agrostemma githago

förekommer i råg o hvete

rǫklínt

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

Röklinda åkerklätt rödklint

Dä vöjsa röklind i ruen.

/Broarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

rödklint

rǫklínt

Agrostemma

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö S

Viktor Welander 1932.

rǫ̀krid̲ = ródkritā.   rådkrita

ró̲krid̲

№ 363   Onsjö hd   Reslöv

M. Rosén 1926-30.

ˣrödkäftad

røtjǽvtad = rödkindad.

rotʃǽvtad

№ 363 Onsjö hd Risloó.

M. Rosén 1926-30.

rödlakan

rølågen. rödlakan, allmogevävnad

rølågen

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Reslöv

rödlakan

rö́lágan, n.

ett vävnadsslag.

Nr 4898 Bosarp, Onsjö hd
I. Ingers 1950.

rödrätt
Rolatt

rødlæt
rödlätt

hon e sa rødlæt.
Hon är så rödlätt.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rödlök,s.

Rölög

rø̣lø̣og, -en, -a, -na

rödlök, -en, -ar, -na

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rømå²sed . rödlett ˣrödmaset

hon e so rómased om käftana.

rømásed

hon e sa rømǽsed om kjæftana

363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1932.

romåsed = rödlett. ˣrödmaset

du ser så rómased ud i
ansæjted.

du ser sa romåsed úd i
ánsæjtad .

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

romǽsed = ròdlett. ˣrödmaset

hon e so rómased po kåftam

hon e sa romǽsed po fjæ̀ftana

Reslöv.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

x rödmosad

Römosad = rödmosig
(Va. rødmüsset)

Kruaren va römosad o
bugeol a hadde slackeda
bajn o sau va han letta
arrî au se.

Nr 8096 Billinge Onsjö hd

Fabian Wendel 1965

rödmosig, a.

Römosi

røømosi
rödlätt

han e sa røømosi.
Han är så rödlätt.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rödmosig

römosi - a =
rödkindad

du e så römosi.
du är så rödmosig (rödkindad),

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1932.

rómau̯la. måla röd. rödmåla

ja skolle rómaula loláŋan
te sommaren, om de kan bára se
so.

rǿmáu̯la

jà skoḻe rœmáu̯la lǫ́ḻǽzan
te sòm̱aran, om de kan bæ̀ra se

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

rödmålad

rømáulad

№ 1317:10 Annelöv, Onsjö hd

I. Ingers 1: 31.

rödnäst

rönäsad, -a

Hon va så rönäsad.
Hon var så rödnäst.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

×rödplättet

róplætad = rödflackig.

glóttn e so rǿplättad po
kroppen, so de ser ud te
o ble máslingen.

glǿtan e sa róplǽtad po
krópan, sa de ser úd te a
ble mæ̀slegan

Reslöv.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

×rödpricket

røprikad ? . med röda prickar (mest om tyger)

røpríkad

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Rosén

röranned : rödrandig. ˣrödrandet

(man skar ut rändan i barken på en pilkäpp o. lade den i vatten. så blev den rörandig)

rørónad

363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1932.

rørwǻsed : ródrosig rõdrosig

hon e so rørωrsed po kåftana

hon e sa rωrωsed po tjæftana

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1934.

Rosén

røʒú̱ga, -n

× rödsjuka

rödsot (svinsjukdom)

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö

Viktor Welander 1932.

ˣrödskad (ˣrörskad) s.

rörsje

'verktyg för urholkning av träskor'

3925:25

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.
Helga Persson 1937-42.

×rödsked

rǫʒé, -n, -or, -orna

redskap 1) vid urholkning av träskor; 2) vid gropning

K

№ 1684 **Konga** Onsjö hd

Viktor Welander 1932

+ råsked

sj) Rös~~k~~je = håljärn

Når ja ~~g~~jör träsko, kar-
var ja au engei, mä
rös~~k~~jeen, sau ad di blar
passane te födorna!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

rφsώṭ = rödsot, sjukdom. rödsot

rφsώt̠

Nr 363 Onsjö hd.

Rosén

M.Rosén 1926-30.

rödsot

rø̀sɷ̱́t, -n

svinsjukdom

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö h

Viktor Welander 1932.

*rödtopp

rǫtóp̱ : öknamn på rödhårig person

rǫtóp̱

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

rå̆dvuiren

rǿ̣vú̱rad

rŏ̆daktigt

hi̇́z̧ʒ̱ártal dǽ̣ va rø̣̇vú̱rad

hí ʒ̱ u̱t kvæ̱̀tar nǿ̣r B. P.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

Rödögd foa.

röövd

"..fårr hon e allti så röövd"

3215:24

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.
Helga Persson 1937-42.

rögla 'stenkummel'
i pl. röglor ofta =
=stenbunden, oländig, svårframkomlig terräng'

rò̱glor

Hallaröds sn, Onsjö hd,
Malm. l.

266 Erik Johnsson 1936

rȍja

ry, rỳd̲a, ryt

hágəm rỳd̲a dam

K

Vö 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rydd röjd

han blaj rydd te sist.
Han blev röjd till slut.

övriga former?

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rỏk
s.

en rỏg

i bet. c̦igarr

tāun på en rỏg!

s. 111

Nr 10853 Bosarp, Onsjö hd
Daniel Rydsjö; Agor o. fälad 1950 Exc.

rôk

te rôges

10637:10

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967 Exc.

rǭk

rǫq = róke.

de gaur rogh opp i róq med
de forsengad.

rø̲g

de gau̲r rók̲ óp̲ i rǿ̲g mæ
de forslá̲gad

№ 363 Ōnsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rǭg : rók. rōk

de gaur rọk opp i rǫ̂g (blir till ingenting).

de gau̯r rók óp i rǫ́g

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

rök

rø̜g : ròk.

de gick om i róg (blev intet av) mä́ alle ihó.

de jck óp i rø̜g mæ ált

ihǿ

363 Onsjö hd

Reslöv

M. Rosén 1932.

rø̲g - rók rōk

en pîva rǿg.

han ba me ente så meid som

en pîva rǿg.

de fanr du ente se røgen av.

oj' fad igen.

en pi̲va rǿ̲g

han bá̲ me (bjöd mig) ènte sa

mè̲ad som en pi̲va rǿ̲g

363 Onsjö hd

Reslöv

M. Rosén 1932.

rök

røg = røk. du lanad ud den tian (får du aldri se røgen av mer – få du aldrig igen.

dæn tìan fær due àlri se
røgen av mer

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Rosén

rø̠g = rők   rŏ̈k

"ingen rőg udan ill"

ɛ̠̀ŋen rǿ̠g ṳ̀dan íL̠

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30

Rosén

×rō̑k

rọ́ken – hå röken = rääsig
i uter.

han e nọ́gh bättre på röken.

Uppl. påv. form

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rŏk

rø̠ɣ, -´am

rǿ̠ɣam jɛk̠ ǫ̠́pad 1.6.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rök

rög

„å ta se ain rög”

(en poipa rõk)

(rø̱g)

862:10

Nr 4949 Ask, Onsjö hd

Carl Zetterholm omkr. 1880.

rø̲g - en = rök (subst) röke s.

från Nöbbelöv Ask

Onsjö

KSm

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

rök s.

rögen

'röken, rökningen'

"Så långe så di har fand rögepölsan fran rögen --"

3976:13

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd

Helga Persson 1941-43. Exc.

rŏk
s.

rø̲g, ´-en

rǿ̲gen kom̲ ú̲d i stù̲an

---

i Ämnaröd även rø̲gʒ . se II.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1947

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rök. II

hær va soú̱en rǿ̱gz i
hè̱la stù̱an.

Amnarid. A. P.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1951.

Rågg = Råk rog rök

Va e de fåa rågg?

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929. Onsjö

rõk

rø̨γ, -ən

di lau̯ o slɑ̨γ rø̨γ.

o rø̨γən jik i væ̨rəd

P. Jn.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rõke

rȫg

"engen rȫg udan ill"

(rø̠g)

971:4

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

Helga Persson 1931-32. Exc.

ròk
s.

rø̲g. -́en

rǿ̲gen jik̲ ó̲p.

Nr 4635. Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1957.

rök
s.

rø̱g, -́en

dar e sa rǿ̱gan ga̰r ú̱d

Reslöv

Nr 7769 Reslöv, Onsjö hd

Ingemar Ingers 1967

1967

rǒk

rǿ̜g, -en

dáu̯ gau̯r ente rǿ̜gen

56 kráa̱ H. C.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

ro̊k

rø̲g, ˊ–en

Kells No̊bbelöv

"Nr 359" Onsjö hd

Birger Svensson 1917"

rö̆k s.

rö̆gen
'röken'

'de bler nåck snart rö̆jn
fån rö̆gen slaur rör…'

Nr 5243 Billinge, Orsjö bd 3807:67.
Exc.
Helga Persson 1937-42.

rók

ro̲g. ˊ-en

Billinge, Onsjö hd.

Nr 972. I. Ingers 1929.

röke

rög -en

de blajr rajn fårr rögen
slaur nör.
Det blir regn för röken
slår ned.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rök

rǫg, ´–ən

den fau̯r i rǫ́g a rǫ̀gas
rǫ́gən gáu̯r

K

Vg 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rỏka
v.

pres. rỏgar

(om tobaksrôkning)

Va! Rôgar du inte!

s. 111

Nr 10853 Bosarp, Onsjö hd

Daniel Rydsjö; Agor o. fälad 1950 Exc.

ro̊ka
v.

ro̊ga

--- om ja konne la ble o syppa
o ro̊ga

A. i F. 5. 76

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

rôka
v.

Imper. sg. rôga!

Tāra så på o rôga! Varsego!

s. 98

Nr 10853 Bosarp, Onsjö hd

Daniel Rydsjö; Agor o. fälad 1950 **Exc.**

rŏka
v.

rø̲̀ga, -̀ar, -̀a, -̀ad

rø̲ga pì̲va 14. f. 1920

Reslōv

Nr 7769 Reslöv, Onsjö hd

1961 Ingemar Ingers

rö́ga = röka

röka

rö̀gelse = rökelse.

den gjuga hade kommed ve nod i väred; di va tvungna te å rögán; han sattes i tången må täckel (lagen) kring hodet a en skål må glör. rögelse strödes ing ammer lagened.

dæn gu̲ga hada kom̲ad vé-nad i væ̲íad; di va tvòzna ta a rø̲ga-n

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

rǒka

rọg : rȯk

rọ̌ga = róka, tända rökelse.

vi fann nock róga åtte ligen,
so ente de kommer igen.
ingen rȱg udan ild.

rọ̀ga

vi fan̂ nọk rọga æte ligad,
sa ènte de kommor ijæn

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

røgga . röka röka

vi fekk rögad sill .
vi ska vall ha ett rögad fåarelaar
te jul .

vi fek rø̨gad sil

vi ska val ha et rø̨gad
fàuraláu te júl

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

rǭga. róka

rŏka

di han rógad'en, di trodde han hade kommed ve nöd i vírad.

di han rǫ̀gad -en; di trodə han hadə komad vé nœd i vǽrad

hä = behandla med rökelse, om de som råkat ut för trolldom el. spökeri.

Nr 363 Onsjö hd.

Rosén

M.Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rø̆²ga : fisa. rōka

här e nån, som röjer, de förnems på lukten.

hær e nan som rø̲̀gar, de forném̲s pɑ lút̲en

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

(rø̀gaſ. rö̆ka

, flæs̲k

(rø̀gəl = de smakar do rø̀gəl).

rø̲ga flǽsk

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

røga = fesa rōka

Pongen han rógar noch lite onge bored.

páugan han rògar nók let oge bórad

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Rstå

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rǫ̊ga : róka. rōka

den käringen dan do ville ud, do vi fann róga åtte'na, när hon gann

dǽn tjæ̀rrgan san sa vilo ud, sa vi fan rǫga æten na, nær hon gán

Nr 363 Onsjö hd.

Rosén

M. Rosén 1926-30.

röka
v.

rø̱̀ga

Nr 360 Ask Onsjö hd
Birger Svensson 1917

röka

rø̠̀ga, -ar. -a, -ad.

Billinge, Onsjö hd.

Nr 972. I. Ingers 1929.

röka

röga, -r, -d, -s

rögar du fläsk?
Rökar du fläsk?

M 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

röka v.

röga (pret.)

"rökade"

"gåbbana röga piba"

1129:3

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

Helga Persson 1931-32. Exc.

röka v.

rögad (sup.)
'rökt'

--- fläsk, fårr ja ha ente faud
rögad ed

3714:11

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

rŏka
v.

rø̱̀ga -ar -a -ad

nú̱ rø̱̀gar di ju ~~ra~~ mé̱r
œn kàṟana, nǽstan.

Nr 6082. Kjells Nöbbelöv, Onsjö hd
I. Ingers 1954.

röka

rǫ̱̀ga, rǫ̱́ger, rǫ̱̀gta, rǫ̱gt

rǫ̱ga flœ́s̱k
rǫ̱́gt sí̱l

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö h

Viktor Welander 1932.

röka

röga -ar -a -ad

röka tobak; bereda genom rökning.

rögad flässk.

Nr 2006 N Skrävlinge, Onsjö hd
Sten Foberg 1933

ro̊ka
v.

rø̱̀ga -ar -a -ad

di skɷla̱ rø̱̀ga bi̱én; de va
jurplaŋgerí̱.

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1951.

rìka
v.

rø̱̀ga -ar -a -ad

ja har rø̱̀gad flǽsk, om
di vil̲ tjø̱̀ba.

rø̱̀gad áu̯l

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1951.

rỏka
v.

rò̲ga -ar -a -ad.

sjò̲ba rò̲gad áu̯l.

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1949

rŏka

rø̱̀g̊a

di rø̱̀g̊a o svàrja S. N.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

röka

rø̱̀ga -ar -a -ad

hœ̱́r rø̱̀gar di; á̱ já̱,
de e ènte fà̱rlit.

1948.

N. Skrävlinge, Oxjö hd

röka
v.

rø̲̀gza -ar -a -ad

gammeldags och sällsynt (sydskånsk) form; vanligen rø̲̀ga etc.

Lmnaröd.

rø̲gza segarǽt̲or.

Tillägg 1956.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1948.

röka :

en rø̲̀gad sí̲l

9.5.1945.

ja ska le̲da ó̲p en pì̲ba a
ha a rø̲̀ga.

Nr 4124 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1950 Exc. gr.

rỏka
v.

rø̱̀gad flǽsk

rø̱̀gad fàu̯ratjǿt̲ (Rspr-
påv. form)

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1950 Exc.gr.

röka v.

rögas

'rökas'

"å då fick den rögas --"

H052:4

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

rŏka

rø̣̀ɣ/a, –̀ar, –̀a

dr sạ̀lta uḍ o rø̣̀ɣa uḍ

P. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

röka,v.

rǿ̤̱ga, -a, -d Röga
röka, -r, -de, -t

han rǿ̤̱ga
Han rökte.

rø̱̀ga, -a, -ad egen uppt.
1951. J-s.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

BA 1946

rökad pa.

rögad (n.)
'rökt'
"rögad fauralaur"

3926:15

Nr 1985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

rökare

rø̱̀gzare. pl. =

tobaks-rökare.

Bmnaröd.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1951.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rökcigarr

rø̄²gesegā̃r = god cigarr

mots.: bjø-segár = sämre sort

rø̀gesegár

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

røgelse = rökelse rökelse

en husmoder samlade gärna roser o. lavendelknoppar o. andra välluktande örter, torkade dem, o. vid påkommande behov, [illegible] inne, lade dem på en plåt o. antände dem. för att ta bort den otrefliga lukten

røgelse

Anv. dels för att framkalla vällukt, dels i medicinskt ändamål (se under röka)

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rökelse

rögelsen rögelse, -en.

'rökelsen'

"Skåue de bära rögelsen ränt åm dåm tre gånga bå aved å rätt" 4052:4

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd

Helga Persson 1941-43. Exc.

røged = rökigt   ˣrökel

här lukter så røged, ni kanske
røgar fläsk.

de smàugar sa rø̀ged

hær luìtar sa rø̀ged, ni
kànʃa rǿgar flǽsk

№ 363   Onsjö hd   Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

~~Tóget.~~

röged, - a

rökigt

här luttar så röged.
Här luktar så rökigt.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rökhål

røghôl = rököppning ovan över av bakugnen.

røghål

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rölening

rǫ̱̀gniŋ

e̯ìna a àḻa te rǫ̱̀gniŋ

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

røgepiz̧ = cigarr. ×rökpinn

börjar skaden a. bygga, han
kommer mä en piig i näbbel –
skämtsamt till pojke, som börjar röka.

borjar skådan a bygga ?,
han kómoe mæ en péz̧ i
nǽbed.

Nr 363 Onsjö hd.

Riseb.

M.Rosén 1926-30.

rökpipa

rögepiva -an -or -orna

tobakspipa

Nr 2006 N Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

rökpipa
s.

rø̱̀gapí̱ba, -an

tobakspipa

--- han hada tá̱pt rø̱̀gapí̱ban ó̱sa.

Nr 4194. Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1958.

piprök
~~rökpipa~~

~~rǭgepīva : rökpipa~~

jà ble baan po en piva rǫ́g.
pivarǫ́g. pìvarǿg

iblann träpan, at lettapive-rǫ́g de luttar so godt o. freskar opp i rommed.

Jà ble bàan pω en pīva rǿg,
pìvarǿg. leta pìvarǿg de
lutar sa gót a freskar óp i
rómed

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

røgepiva = rökpipa. rökpipa

ja har nok ente so många
røgepivor so de naur te, men
di frammade tar allti nån
må se — o sin so faur di
skjuttas (skiftas) téd.

rø̀gapíva: ja har nók ènte
sa maga rø̀gapívor sa da naur té,
man di fràmada tar álti nan mé
se, -a sín sa faur di ʃùtas té-d

Reslöv.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rökpipa

rö̱̀gepí̱ba -an -or -orna

Nr 4898. Bosarp, Onsjö hd
I. Ingers 1954.

rökpipa

rǫ̱̀gepí̱ba, -an, -or, -orna

Billinge, Onsjö hd.

Nr 972. I. Ingers 1929.

røgəpølsa = rökekorv. *rökpölsa

rø̀gəpólsa

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

ˣrökpölsa s.

rögepölsan
'den korv, metvurst o.l., som
rökes'

3976:13

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

rö̀lleka

rǿ̲lɫka -an -or -orna

vä̀xt. = Achillea millefolium

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

I. Ingers 1948.

rölleka

rǿ̜l̲əka, -n; rǿ̜l̲əkor, -na

rǿ̜l̲əka ta ɑ bes̲ka bræ̀n̲vi̲n mɑ

K

Vg 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rönn

rø̨n̠, -´ən, -´or, -´orna
rø̨̀n̠a, -d

blǿ̨t rø̨̀n̠a ka vø̨̀s̠lapíb̠a

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rø²nebæ̠r. rönnbär

„di e sura, sa räven om rönnebären"

rø̀n̠abǽ̠r

di e sú̠ra, sa̠ rǽ̠van om
rø̀n̠abǽ̠ran.

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

rönnbär

rönnebär, -ed, -en

här e gått åm rönnebär.
Här är gott om rönnbär.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rö̋nnbä̋r

rö̆nnebä̋ren (best. pl.)

'rö̆nnbä̋ren'

(rø̀n̲abá̲ran)

971:21

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

Helga Persson 1931-32. Exc.

rönne

rø̀n̲e -ed

växtlighet av rönn.

dær va vì̲e a hæ̀g̲e a ròn̲e
a pì̲le

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1947

Rönneholms-stolen

rɵn̲ehólmastó̲len

herrskapets på Rönneholm kyrkbänk i Stehag.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers

r ăr

r ø̠r

dær e grà̠vad o la̠jt rǿ̠r

P.B.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

1 rö̆r

rø̠r, ´ed. pl. rø̠r

hán kosta̠ rǿ̠r man̠ så
skọ̀lu ví̠ grà̠va P. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd
Nils Nilsson 1932.

2

rø̃r

rǫ̱r, ´ud

(vã̆v)

hǫ̱n har fì̱ra tra̮ȵ̂a i rǫ̱́rad

o daȵ̂ sy̱ȵ̱s ni̱te i slǻ̱rad

K. E.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rör

rör =
angår

de rör de inte.
Det rör (angår) dig inte.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rö́r s. n.

rö̆red

'rö̆ret (i vä̆vsked)'

«“där gaur tvau traua i rȫred”

3860:2:2

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

rǫ̌ra . róra v.

ex. "se, men inte rö̆ra
dé ska snálle barn göŕa".

s. ŕǫre – oordning.
de e jo allt i en röŕa

ròra v.

№ 363 **Onsjö hd**

M. Rosén 1926-30.

x
rö̱ra = oreda.

rǒra s.

de e allt i en rö́ra hä́r, so de e
inte gott o. fara'ed i orning.

rø̱̀ra , s.

de e ált i é̱n rø̱̀ra hær, sa
da e ènta gót̠ a fau̯-ed
i òrreʒ

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

røra = vidröra röra v.

„bara se men inte röra,
de ska snicka barn göra".

bá̲ra sé̲, mæn ènta rø̲̀ra
de̲ ska snæ̀l̲a bá̲rn jø̲̀ra

(genuint!)

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

røra = vidröra.

röra v.

de e inte värt du söger röra ve den strängen – den saken. x)

de e ènte vært du sogor rora vé dæn stræzan

x) om saken? om enkor? } vad står där?

Trol.: den saken

№ 363 Onsjö hd S.S.

M. Rosén 1926-30.

rø̄ra: röra

~ ve = tala om, beröra. v.

de a ente vårit å röra ve
den strängen

de e ànte vǽrt a røra vé
dǽn strǽŋən

Nr 363 Onsjö hd. Reslöv

M.Rosén 1926-30.

röra
rφ̊ra ve . ondra om v.

vi ska ente viare rφ́ra ve dan
sagen, dan e nφk lett ljug.

vi ska ènte vìara rœ̲ra vé̲
dæn̲ sá̲gan , dæn e nók̲ let̲
ǵu̲g

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

rǫ̈ra : röra

röra v.

ni få röra let po spelad – po spellevarked = skynda på.

rör po skånkana, din ladhorz

ni fau rø̀ra let po spélad (po spèlavárkad) = skynda på.

rǿa po skòozkana, din làdhóz!

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

rø̱̃ra - skynda

rö̃ra
v.

kan du inte rø̀ra på benen lete.

kan du ènta rø̱ra pa bé̱nan

let̠ !

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

rø̱̌ra =   rōra v.

„ po benen – skynda

„ „ skånkana „

rø̱̀ra pω bé̱nan

rø̱̀ra pω skòozkana

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932. Rosén

x
rǫ̱re :   röra v.

rǿr po skånkana lett,
, benen.

Imper. rø̱r !

rǿ̱r po skòŋkana le̱t !

№ 363 Onsjö hd   Reslöv

M. Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

rǫ̃ra. rǫ́ra rǫ̀ra

du kan vea rǫ̀ra po skåukana

lett: skynda dig

du kan væl rǫra po

skòogkana let!

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

röra:

rǫra -

° i grǫden   rö̀ra í grǿdan

rǫ̣rd : något drucken

, utmörd - han va so rörd
av pråkan, so tanrana trilla
när ad käftana pon.

rǿrd dels = något drucken ; dels
betagen av rörelse. han va sa
rǿrd av prǽkan, sa tàurana
tirla nǿr ad kjæftana po-n.

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

röra. röra v.

du rör opp himmel o. jord for en bagatell.

du røa óp hèmal a jǿa
foa en bagatǽl

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rǿ̱ra = uppröra. röra v.

Han ser så forgråden ud, så
de kan röra en sten.

hon se̱r sa forgrǽ̱dan ú̱d, sa
de kan rø̱̀ra en sté̱n

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rǫ́rạ s. oordning

róra v.

(de e allt i en rǿra.)

v. – ihǫ́ – du faur röra ihó lettä slabba te svinen.

"jo mer en rǿr i lorten, te varre luktar han."

en ske inte röra ihó sager som inte hör ihó.

du faur rǫra ihǫ́ let slåb te svínan

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

röra s.

röra

'oreda, röra'

3217:1

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd
Helga Persson 1936-43. Exc.

Ror röra, v.

rødr

angår

de rødr de inte.
Det angår dig inte.

Trollenäs, Onsjö hd.

Helga Persson 1931.

Nr 1126.

rõra

rø̱̀ra

du va te å rø̱̀ra pau̯
bé̱nen K.L.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

röra
v.

inf. rø̲̀ra

han kan̲a ènte rø̲̀ra -n.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers

rõra

rø̠rt

jä̃mna med mjöl

di kω̠l̥ta ø̠lsǿ̠va pω
rø̠rt drì̠ka

G. H.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

röra-n-ed = röra
stök stökigt s.

hon kåm mitt i röran.
Hon kom mitt i stöket.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rø̂ra ikạ = blanda. rö̂ra ikop

du ska rö̀ra iko te svinen.

du ska rø̲ra ikǿ̲ ta sví̲nen

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

röra ikob, -a = röra ihop
sammanblanda, samman-
röra

hon rör ikob.
Hon sammanblandar (sam-
manrör) olika saker.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

röra zig med

rø̄ra se mæ̂: handspänning åt hustru
o. barn at köpa småsaker
o. a. fór.

en han aldri nod o. röra se må.
(för tillfälliga behov.)

en han àli nad a rø̲ra
se mæ

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Rosén

rŏ̀rande pa.

rŏ̀rane

"de va rằktit rŏ̋rane å
sa hån gla han ble ..."

3807:2

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

rörd

rörd = upprörd.

även i bet. något berusad.

rø̲rd

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

rörelse = verksamhet   rörelse

han förstaun o. sätta folk i
rörelse.

han forstáu̧ a sæ̱ta folk
i rö̀ralse

№ 363   Onsjö hd   Rosén

M. Rosén 1926-30.

rø̱̀rəlsa, -n

rörelse

K

1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

rö̂retrá

Röreträ = onödigt ältande

Sades den person vara som kritiserade andras handlande och uttalande.

Nr 8096 Billinge Onsjö hd

Fabian Wendel 1964

rörgropa

rorgró̱ba, -ar, -a, -ad,

täckdika.

Billinge, Onsjö hd.

Nr 972. I. Ingers 1929.

rörig,a.

Röred

L.

rø̱red

rörig-t

dæ̱r-va sa rø̱red

där var så rörigt

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

röri; -a

rörlig

= rörlig

hon e så röri.
Hon är så rörlig.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

rørlǣga . dränera . rörlägga v.

jȧ har nu rör låjt hela planen.

rorlǽga

sup.: jå har nú rorléjt hèla plánan

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

rörpipa

rørpíva =
-or — skuros av vassrör o an-
vändes till s.k. 'spollepivor'.

rørpíva

№ 363 Onsjö hd

Röstånga

M. Rosén 1926-30.

× rörsel ~~rörsel~~

ræsel = livlig omsättning.

där e sån rörsel på gästgivare-gården, så di blev väl snart riga som troll.

dæ e son røsel pω jæstivaregåuren, sæ di blev væl snårt riga som trol.

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rörsked, s.

Rörsked~~en~~

rœrskeen = En slags kniv som man formade träskon med invändigt sedan man borrad med „navorn".

Trollenäs, Onsjö hd.

Helga Persson 1931.

Nr 1126.

rörspade

Rörspae = smal spada
(detta ex. hör till spade)
Ditta e ain bra spae
mä Tvau hånntag i, sau
slaur ämänte knogana
i kantoma pau groben!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

röska

rø̀s̱kas

rø̀s̱ka, rø̀s̱te rø̱st

dæ̱n (hŏrav) skọ̱la lạ̀gas

e rø̀s̱kas t. P.

naụr di ha̱da rǿ̱s̱t

di rø̀s̱te en hǿṉ aụ.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

rŏska

rø̀s̱ka, rø̱̀ste

o̱m hǿ̱sten rø̱̀ste vi dæn (hö̃ren)

vi fek̲ sǽ̱l rø̱̀ska dæn̥ R. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

ˌrö̌ška

rø̀s̱kas

na̯ur dæn (hörnɑ) ble blɑ̀m̱ad

skɑḻa dæṉ rø̀s̱kas H.G.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

r²ǿ̱sla se

×rǿsla vb

= röra på sig

(verb)

ulil for en op o r²ǿ̱sla se

Ask

Onsjö

Fsa

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× × ~~kuosla~~ rösla

rösla : skaka om

han forstaur se po' o' rösla me'
styvrana, so' di' ente leggen o'
mular (mögler) po kistebonnen.

rösla sej = du fauer ud o' rösla de litt,
for du sedan hin o' blir stiv i
benen.

han forstaun sa po a rösla ma
stývrana, sa di ènta legon a
mùlan po tjìstabónen.

Reslöv.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30

× + røsla v.
~~ruosla~~

røsla² –

. se = röra på sig

ja fann ud o. rösla me lite – en bler jo rent stiv i benen. du behöva nok rösla fesad än de.

ja fau̯n ud a røsla me let – en bler jo rent stiv i benen, – du behœvor nok røsla fesad åu̯ de.

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

x rösla, v.
~~russla~~
v.

rǫ̈sla:

„ se = röra på sig, rasla se.

„ pǫ se

„ om me.

de e en som kan rösle om
mä slägorna (tåten i anlopp)

rø̀sla sa

rø̀sla pǫ sa

rø̱sla ǫ́m me

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

* rõsla

rǫ̀sla

¯rõra om

en fau̯r rǫ̲̀sla i ỳ̲slan

E.A.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

+ rösla

rǫ̀slas

luftas

tǫ́miurud fǫ̂ur rǫ̀slas iblán

A.A.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

× röspla

v.

rǫ̀sl/a, -ar, -a, -ad

1) skaka om
2) syssla, beröra

hǫ́d ble rǫ̀slad.
han va àpe a rǫ̀sla se lét.

K

Nº 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

×rõsla, v.

rõsla

= flytta på eller sätta i rörelse. Transitivt. Begagnas om personer.

Nr 6379. Torrlösa, Onsjö hd
O. J. Olander 1885. Exc.

+ rŏsla

r̥ǫ̀sla
röra, flytta

o sá̤ fr̥k̥ a̤ r̥ǫ̇sla om
ǫlǫ́verna i ba̤ǫ̥arǫnan

(man elder nämligen inte i hela
ugnen på en gång utan vid en sida
åt gången) C.A.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

× rösla om
v.

Rösla om = reda upp

Vell du ×hjälpa mä, mä
a rösla om i hoggeboen,
har ha blaied letta fär
meed mä röra i kåogana!

Nr 8096 Bil'inge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

ˋrörsjelapp.

rø̀sjelap = en skinnlapp, som man virar om tråden vid nystning, för att ej få skavsår.

rø̀sjalap (acc. 1)

№ 363 Onsjö hd Reslöv!

M. Rosén 1926-30.

røst. röst röst

grov röst. bas

fin " – sopran.

røst

Nr 363 Onsjö hd. Reslöv

M.Rosén 1926-30.

röst s.

röst

"hon har så grann eller klar röst"

3214:1

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

r$\overset{2}{ø}$ste -d

×rŏste s.

= halm, som lades under maltet vid bryggd. (subst.)

Asb.

Onsjö

BS

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

x rȯta
v.

Rödar = ryter – vrålar

Nabbons tjyr staur ude
pau därrases agår, o rödar
o sprättar, sau möged
flyår ikreng.

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1965.

rộda = róta. (om lin) röta v.

det häcklade linet lades ut på marken för att rótas (av rutten?) fick ej tillräckligt med dagg o. regn, kastades linet ner i en mergelgrav.

rọ̀da

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Reslöv.

röta .v.

rφda el. rφta = blöta lin, för att den vid stark torkning skall bli mera spröd.

rö̀da

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rọda = råma
om kor.

× rōta v

rọ̀da

Jfr i Bara hd ròda
Oxie hd ròda

Reslöv.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rǫ́da: var, rö̂ta ˣrö⃗ta s.

där va so maen róda i Laured.

~~da~~. daer bǫrjar a gaų rǫ̀da i sáųręd.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Kvésa

Röda = Röta röta

Garn hä röda i hånd:2

Bösarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

Rödar = Bölar × röta v.

Tjuren rödar.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929. Onsjö

× röta
v. ~~rojste~~ ~~röda~~

röda, -r -d

ràma. bòla

han ga se te å röda
som ain tjyr.
han rödar så ilsked.

Nr 3296 N. Rörum, Frosta hd
Helga Persson 1937-38.

Röta röta, s.

²rø̤da,-n

röta,-n

dæ̤r e rø̤da i træ̤d

Där är röta i träet.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

röta,v.

Röda

rø̱da, -r, -d = vråla

fȩyren rø̱dar.

Tjuren vrålar.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rõta s.

rõda

“når trãed har tad rōda
så…”

3925:9

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

rö̋da, -r, -d = ˣ rö̋ta
~~rö̋t~~ ayta, vråla

han rö̋da som en tjyr.
Han rö̋t som en tjur.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

ˣrō̆ta v.

rō̆da

'bō̆la, vråla ilsket (om tjur)'

3861:30

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

r$\underline{\overset{2}{\text{ø̆}}}da, r\underline{\overset{2}{\text{ø̆}}}$da -d = råma ×r$\overset{\vee}{\text{o}}$ta v.

r$\underline{\overset{2}{\text{ø̆}}}$dar (verb)

k$\underline{\overset{1}{\text{ø}}}$en r$\underline{\overset{2}{\text{ø̆}}}$da

Ask

Onsjö

B 52

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

rötmånad ~~råttmånad~~

rö̱temaunaden - rötmånaden.

rö̀temáu̯naden

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Reslöv.

rø̄temaunadn = rótmåadn. rötmånad

rø̀temáunadən

№ 363 Onsjö hd Resrö-

M. Rosén 1926-30.

rötmånad, s.

Rödemaunad

røddemaunad, - en
rötmånad, - en

de e rødd emaunad.
det är rötmånad.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

rȫtmånad

rödemannaden

'rötmånaden'

4051:5

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

rötmånad

rödmaunad

1555:9

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1932. Exc.

rø̱̀dumaú̯nad, -ən

rötmånad

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

× rȍv
s.

rø̠v, ´en

anus.

de e bǽ̠toa æ gau̯ ta hȁ̠udad
an ta rǿ̠ven, talesätt = då man
vill vinna rättelse i något bör man direkt
hänvända sig till husbonde el. förman.

Nr 4194. Stehag, Onsjö hd
I Ingers 1957.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

röv

rɵ̱v, -ən

podex

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

rōv

rǭv, -́en

han̲ sat̲ə sə pω rǭ́ven

han satte sig på ăndan. Pd/.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

ˣrö̃v s.

rö̃ven, 'ändan'

"dratta på röven", "sätta de
på röven".

3807:7.

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

rœ̂va . róva   rōva

– re . róvre

rœ̀va

Ang. formen med œ : rôva heter i närmaste sydligare mål i Harj.-härad rø̄va, då också räv heter rø̄v. I Reslöv heter räv rœv och analogiskt och genom "rabo-opposition" är rœ̀va tillkommet.

Rosén.

Nr 363 Onsjö hd. S. S.

M. Rosén 1926-30.

rõvare

rǫ́vare = rǿvare

för da dás rä́ttia rávare
i àlla myr.

rœ̀vara

~~för~~ fá̱r va dæ rœ̀ktia
rœ̀vara i œ̀ska mý̱r.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

rövare

rǫ̂va . róva

rǫ̂vare , róvare.   rǫ̀vare

rǫ̊vastreg : (ond list, falskhet.

det talas med om, att i början på
attanhondratalet va de tehåll an
rávere i Åska myr; di spánde
rev över våjen, så när nån kom
körandes, fick di stanna o då'
to' en rävarna framme o' to
ifrån dom hva' di hade.

Transkription, se Onsjöbygden 1962, sid. 54, Om rövare i Aska myr.

№ 363   Onsjö hd   Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

rœ̃vare i róvare

rávare historia

rö̌varehistoria

rœ̀vara

rœ̀varahistǫ́ria

363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1932.

rövarpris
ræ̀varepri̦s : róvarepris. – fr dyro.

ræ̀vareprí̱s

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Reslö

rȫvaråttika

rọ̈varådéka : rövarattika

2.

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

ˣ rõvballe

rævbíḷa = rõv, gumpe

jȧ lán över råabollana
et slag må pisken.

M. rævbáḷa

jȧ lá-n övor rævbáḷana
et slág mæ pískan

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

*röballe

ræbalen = stuss, (röv).
ræbålana. skinkorna
jå gán po rá ballarna.

best. f. sing. ræbálan
pl. ræbálana
jå gá-n po ræbálana.

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

×rövballe

ro̱vbá̱la, -n; -bá̱la, -na

podex

mà̱ran ré̱ ma i nat, hon satə rǿ̱vm pa
mányn páy ma, sa ja ʧæ̀ṉda so̱v,
bá̱lana.

K

Vå 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

ˣrö̋vslå̀nta s.

rö̋vslä̋nta
'fall på̊ ä̋ndan, rö̋vä̋'
"där satte han ain råkti röv-slä̋nta ..." 3807:7.

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.

Helga Persson 1937-42.

S. – på några ställen ofta Z.

Sa = son (i sammansättn. t.ex. i ortnamn). Per Olsa i Onsjö. – Olssen, genom Per Ols: el. Olses Ola; Nils Måns: Måns o.s.v.

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

sabát : sabbat

sabbat

sabát

Inlånat. Förek. i denna form också i Bara hd.

№ 363 Onsjö hd

Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

x Sabbedissa

Sabbedissa = sensam

Tillmäle åt kvinna som är långsam i rörelserna och lat.

Nr 8096 Billinge Onsjö hd

Fabian Wendel 1964

+ sabbekar

Sabbekar = långsam

Skällsord mot person som jämt drar sig efter i arbetet.

Nr 8096 Billinge Onsjö hd

Fabian Wendel 1964

× sabbesock

Sabbesåck = sensam - lat

Skällsord mot person som var lat och trög samt hindrade andra i arbetet.

Nr 8096 Billinge Onsjö hd

Fabian Wendel 1964

× sabbesock

Sabbesåck = senfardig-lat
skällsord

han va ajn räkti sabbesåck som allri blaj färi mä sitt arbäje o han va lad åsse,–
arbé L

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967

ˣsabbet

såbed = trög, långsam, (Obs! R-s hänvisar till sabbja, som ej återfinnes i ordb.

sàbed

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

Reslöv

sabel

sábel =

á i sablana

sábal där ska sablana ta de

sabler i de så sånt

de va en sablans kråt te

o kanna tröa.

hva e de for sabla skráj ni

har for jår

á i sàblana

dái ska sàblana tá de

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Reslöv

Sābel-en pl Sābla-na =
Sabel sábel

E sābelen vau?

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

sabel, s.

Sabel

sabel, -len, -a, -na

sābel, -n, -ar, -na (värja)

han ha$\overset{2}{\dot{u}}$g mæ sạbelen.

I Han högg med sabelen.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

sabel

sá̱bel, -en

jenerá̱len láu̯ me sá̱belen
ve sì̱an. (i gravkoret)

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers 1944.

sabel

sá̱bəl, -ən

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

sabel

sabel, -en, -a, -na

de e ain gammel sabel.
Det är en gammal sabel.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sabeltaska

sábeltaska : sabeltaska.

en tunn, platt väska, mera för som prydnad än för gagnet. Hörde förr till sk. dragonernas uniform.

sábeltáska

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

ˋsablarnas adv.

sablanas

ʼsablaʼ

(sà̠blanas)

362:10

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

så²blans : × sablans
så²blans

de va en sablans vär de e ude.

sàblans

de va et sàblans vár de e
ùde

Rulov.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

såka : sacka, minska sacka

de sacker mod kväld : lider ——

[illegible] : [illegible].

vi får sacka farten lite.

de sàkar mǫd kvǽl

ni far sàka fárten let

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

sacka

sacka = avtaga, sjunka, gå efter

de va farlit hur dan sackar
av nu, en vet inte forr en
de blev kväll.

de va fàrlit va dán
sakar áu nú, en véd ènte
foran de blev kvæl

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

[illegible]

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

sacka

ˣsåka – tryta, minskas, sjunka,

de börjar sacka av mä
mälken nu. Tjörn har fördålit
gräsbede.

de borjar saka åu ma
mælkan nu. tjörna har
for dolit græsbéda

jfr ˣsäcka

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

sa̓k̲a. minska farten   sacka

dán saçkar au. = - lättar au.

sàk̲a

dá̲n sak̲ar á̲u̜

363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1932.

saka : sakta fanten. sacka

de borjar o' sacka äu tror ja'; du
e vel inte träte inu ?

- när - ja tror håserna borjar sackar
när, kanske ja har Tovad
hose bånned.

de borjar a saka au, tror ja,
du e væl ènta træt enu ?
ja tror håsorna borjar saka nær,
kanfje ja har tåvad Reslöv.

№ 363 Onsjö hd

håsebonad

M. Rosén 1926-30. Reslöv.

Sacka; r. - d. = minska
sjunka.

Där e väll ingen olja
på löjtan färr den sackat
au.

Hon sacka rätt nöi.

Brour

Össjö

№ 494. Helga Persson 1936.

x sacka

sacka, -r, -d =
~~sakta~~, ~~satte~~ avtaga

sackar du au.
Saktar du av
han sacka au på sista biten.
Han satte av (aldrades) på sista biten.
(Ett vanligt uttr. när krafterna börja ge vika.

Billinge

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sadel

sa̲l, -en, -a, -na

lägg sa̲len på.
Lägg sadeln på.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sadel
s.

Sal = sadel

Ska ämmud o ria, dau e de
bättor mä sal o stiböjla,
än mä riggjor, än blar dau
änte sau immdar bag!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd

Fabian Wendel 1963

Sal~~en~~ sadel, s.

sadl, -ln, -a, -na
sadel, -n, -ar, -na

læg sadlen pa hæsten.
Lägg sadeln på hästen.

Trollenäs, Onsjö hd.
Nr 1126. Helga Persson 1931.

sadel

Sal-en = Sadel sal

Knäpp salen på.

Bosarp

Nr 494.

Onsjö

Helga Persson 1929.

sadelmakare

sálmágare = sadelmakare.

förr 50 å 60-talen brukade skomakarn även sy selar o sadlar o. d.

Accent ! Alla kända belägg fr. Onsjö och Harjagers hdr har typen sálmágare. S. S.

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

Sadelmakare

sá̲lma̲gare, -en

4194. Stehag, Onsjö hd. 1946-57.

sadelmakare

sa̠´lma̠ˊg̠ark, ´ ˋ -en

da nǭˋaste va ma B. A.
sa̠´lma̠ˊg̠aren

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

sadelmakare

sá̲lmá̲gare, -er

Nr 6364. Torrlösa, Onsjö hd
I. Ingers 1955.

´sadelmakarenål

salmågarenaul = sadelmakarenål.

sálmagarenául ?

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30

sa̱²la = sadla   sadla

så̱la om̱ = sadla om, ändra sig.

sàla̱ ; sa̱la óm̱

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

Rosén.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

sadla,v.

Sala -r = Sadla sà̲la

Sala un på öjed.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

sadla

sa̲la, -r, -d, -s

e ö̲ged sa̲lad?
är hästen sadlad?

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

såla = sadla, sadla om

~ om = ändra sig

han va ett faslit fullesvin,
men nu har han salad om,
så han smangar inte brännvin

sala óm

han va et fàslit fùlasvin,
man nú han han salad óm,
sæ han smàugar ènta bræ̀navín

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Rosén

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

saffian

såfian = användes alltid till skodon.

i skor

sàfian

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

saft

saft. -en

anv. i bet. sav i växande träd.

ɛ̀gan sáftan gær óp, fær en
tǽ ed.

Nr 7769 Reslöv. Onsjö hd. S. S.
1968

saftgröt

saftgröd

'saftkräm'

3714:21

jfr rödgröt.

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

saftpalten

saftpaalt, -en, -a, -na = den silduk genom vilken saften silades, när bären var kokta.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

saga

saga, -n, -or, -na

tala om en saga.
Tala om en saga.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

Saga s.

Sàga

'otrolig, osannolik händelse'

3214:47

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

sagen s.

sagen

"ja sir åtte sagen å gy-
vor åtte löjn"

32/4:31

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.

Helga Persson 1937-42.

sagla ×~~sikla~~

sejla = segla, drägla

sejledug = (för barn) bröstlapp.

säjla

363 Onsjö hd Röstå.

M. Rosén 1932.

× sagla
v.

sæ̀jla

dregla.

363. Reslöv, Onsjö hd
M. Rosén 1926-30.

x sagla
~~sejla~~

sæjla = sagla, drágla.
då salivan rinner ut om
munnen, isynnerhet på barn.
som ska ha tänder.

sæ̀jla

Nr 363 Onsjö hd. Reslöv.

M.Rosén 1926-30.

sagla

segla,-r,-d=
när salivan rinner på småbarn

han faur ha hagelapp fårr
hon seglar.
Han får ha haklapp för han
saglar.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

g
+ sakla

sàjla, -ar, -a, -ad
= dregla (i lokalt skånskt rikspråk sàgla)

Inl. medd. av fil. mag. Artur Jönsson.

№ 1317 I. Ingers.

1936 april. Annelöv. Onsjö hd.

(sikla ?.)

ˋsagla v.

sagla

'dregla'

3861:4

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.
Helga Persson 1937-42.

sagleduk & ~~sikelduk~~

säjledug = haklapp för barn.

säjledúg

Nr 363 Onsjö hd. Reslöv

M. Rosén 1926-30.

²sæjladug = sageldukk (för barn) ×~~segelduk~~ sagleduk
sagel o. sagla nog allm. i bruk.

sæ̀jladúg

Nr 363 Onsjö hd. Rosén

M.Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x × sägleduk
~~sägellapp~~

2.
säjledug - haklapp för barn.
, lap
hage lap

säjledug

Nr 363 Onsjö hd. Reslöv.

M.Rosén 1926-30.

× saglelapp

sæ̀jlelá̠p

haklapp för barn. Jfr v. sagla.

363. Reslöv, Onsjö hd

M. Rosén, 1926–30.

sagogryn,s.

Sagogryn

sagogryn, -en

sagogryn, -en.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

˟sagogröt

sagogröd

'sagogrynsgröt'

(sàgogrı̊d)

3714:21

Nr 4934 Hallaröd, Onsjö hd
Helga Persson 1936-43. Exc.

sájtens = som sagdt vi +sagtens

ja har sajtens ente so godt om styrvana, men et par rigsdaler kan du vell faa so lánge!

Da. sagtens. sájtens (även i Bara hd)

vanl. bet.: visserligen

jà har sájtens ènta sa gót om stýrvana, mæn et par rigsdálor kan du væl fáu sa lage. Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

~~sǽji - sǽje~~.   × sagtens

sǽjtens , som sæjt va.

jå har sǽjtens ente meed
o. by jår po.

sǽjtens = visserligen, nog.

jå har sǽjtens ènta mẹad
a bý jæn pa̰.

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

sæ̠jtens: just, som sagt. ˣsagtens

jä har sǽjtens ente löst o.
följa mâ.

jà har sǽjtens änta lóst a
följa mæ̠

Nr 363 Onsjö hd.

Rosén.

M.Rosén 1926-30.

säjtens, som sagt   ×sagtens

jȧ har säjtens ente so mean
ran ted

jȧ har sǽjtens ènta sa me̱an
ráu̯ te̱-d

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

sæjtens : så är sagen (d. sagtens). ×sagtens

já han sájtens ente nod o. si imod.

já e sájtens ente so ud.fatti som folk tror.

jmf.: so te sianes. – så till sägande

jà han sæjtans ènta nad a si imód

(visserligen)

jà e sæjtans ènta sa údfati som folk taón

Nr 363, Onsjö hd.
M. Rosén 1936-39.

× sagtens

sǽj̱tens o. d. sajtēns., som sagdē,
de e sǽj̱tens lǟŋse sen vi
saus.

= visserligen

de e sǽjtans lǣ̱ŋsi̱n vi sáu̯s

Nr 363 Onsjö hd. Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

sæ̜jtens = som sagt var. ˣsagtens

ja har sæ̜jtens ente meen
löst te o. ta nöi te jilad.

ja har sæjtens ènta me̱en
lóst ta a ta̱ nǿn ta jiḻad

visserligen

Reslöf

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

ˋsagtens adv.

(Da. sagtens)

sajtens

'väl, troligen'

"de kan sajtens va leȧ gaū̊"

32 1a4:29

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.

Helga Persson 1937-42.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x sagtens ~~sajtes~~

sȧjtes:
således

ain katt kan fau glo på
en kång, sȧjtes kan ja fau
glo på ain liden lorthång.
En katt kan få se på en kung,
således kan jag få se på en låten hund.
Ett gammalt ordspråk när man
tittade på en person.

Billinge. Onsjö hd

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sa̲g = sak. frågi . sak

de va en sag de!

de va en sá̲g, de̲.

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

sag: sak. Sak

de e min sag, de angaur ente dig för den sagens skök = hvad det beträffar.

de e mín sag, de angåur ènte dé.

för dǽn ságens śól

(= da. for den sags skyld)

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

sag - sak

sak

uttr. "en sag so go som tvau."
"han får ta sag po bag" = sköta sig själv.

en ság sa gå som tváu

han fær ta ság po bág .

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

zak

sag, sak

en räta sag. den gaur altid fram.

en ræ̲t sá̲g dæn gæu̯r á̲lti

frá̲m

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

Rosén

sak

sæg = sak

uttr. for den saken skôll behåver du inte va lessen

for dæn sægens gøl
behævor du ènta va lèsen

Nr 363 Onsjö hd.

Rosén

M. Rosén 1926-30.

Landsmålsarkivet i Lund
And. Nilsson

sa̲g = „sak   sak

d. „en rättvis „sag, den gaur allti fram."

en ræt̲ví̲s sá̲g dæn gau̯r
álti frám̲

№ 363   Onsjö hd   Reslöv

M. Rosén 1926-30.

sag = sak. sak

de blev din sag.

sagen e den, att ja en láns po pánga.

de blen din ság.

ságen e dæn, ad ja e lǽns pω pǽga.

Nr 363 Onsjö hd. Rosén

M.Rosén 1926-30.

sak, s.

Sag-en = Saken sag

Sagen e den.

Böarp

Nr 494.

Össjö

Helga Persson 1929.

sak

sa̲g

de va æ̀nda en vælsí̲nad sá̲g.

Nr 4898 Bosarp, Onsjö hd

I. Ingers 1950.

sak

saj

"en saj"

(saj)

968:4

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

Helga Persson 1931-32. Exc.

sak

sag, -en, -or, -na

där e många fina sagor.

Där äro många fina saker.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sak

sa̲g

№ 361 Ask, Onsjö hd
Birger Svensson 1917 Exc.

Sak s.

Sagen
'saken'
"tänka ud sagen de göra n säl"

362:23

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

sak

(i svordom:)
næ, mi̱n ʒá̱k!

K

№ 1684 Konga Onsjö hd
Viktor Welander 1932

såka = kasta bort (i kortspel), saka
ja ska saka ett kort - ja ved
ente vriked.

jà ska sà̲ka et kórt -
jà ve̲d ènta vék̲ed.

Även så̲̀ga

Reslöv

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

saka

s̲å²ge. saka, hade bort kort.

já hade nǽr sagad trompǽsed.

jà hada nǽ̲r sà̲gad trompǽs̲ed

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

ságen: saker, skyldig saker

di tror nock ve tinged, att du e sagen, so de e vell inte vändt du nekar.

ságon

di tron nók ve tízed, at du e ságon, sa de e vaL ènta vǽnt du nèkan.

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

så²keren : saken ×saker

de va sakeren so bra.

» sakrana . »

såkeren ta me. m. fl. utte.

så²kers.

de va en sakens häst te o.

komma springa.

sàkoren

de va en sàkors hæst te æ

kora sprɛ̀ga

№ 363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1926-30.

sa̲keren - svordom x saker

a sakeren

de va .

sa̲kens .

de va en sakens löjn

á sa̲koren

363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1932.

šaker

såkeren. i svordomm

a i sakeren
de va ikke gjåvnste sakeren.

sàkoran

№ 363 Onsjö hd

Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

såker: – skällsord. *saker s.

sicken saker; sicka gårdra;

de va sakerana så bra

din sakramenskade fåtong.

sàkon

síkan sàkon

de va sàkrana sa brá

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

sàkorn – n

× saker

svordom

ja véd nok sàkorn, ad de e sa.
va sàkorn va déd?

K

Vg 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

sakna
v.

pres. sajnar

jà kan inte hjälpa, ad jà
sajnar ed.

A. L F. s. 75

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

sæjna - sakna   sakna

(sæjna) hon e sæjnad i hela byen.

sæjna -a -ad

hon e sæjnad i hela byan

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30

sakna, v.

sajna, -a, -ad

Han sajna sin kvenga, som va aukövnad, månn måsst sajna hann hinga goe. goe mad.

Nr 8096 Billinge Onsjö hd
Fabian Wendel 1966

sä²gna = sakna   sakna

vara- säjna .

ses du, där e ingen säjnad de .

sés dǘ, dære ingan säjnar dæ.

sàgna (nyare uttal?)

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

sakna
v.

sàjna -ar -a -ad.

hémet de sàjnar di liavæl

Nr 4194 Stehag. Onsjö hd
I. Ingers 1947.

sakna, v.

Sajna

så̲jna, -r, -d ?

sakna, -r, -de, -t

sàjna ?

så̲jnar du nå̲n.²

Saknar du någon?²

№ 1126 Trollenäs, Onsjö hd

Helga Persson 1931.

sàjn/a, -ar, -a, -ad

sakna

K

Nº 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

sakna, v.

Säjna -r = Sakna säjna

De en ente han hatt
săjnat en ente.

Broarp

Nr 494.

Onsjö

Helga Persson 1929.

sakna

sajna, -r, -d. -s

hon sajnar en meed.
Hon saknade honom mycket.

M 1730:1 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1932

sakna
v.

Sajna = sakna (även sa$\overset{(ev)}{u}$na)

Ja sajnar vaura gamle studa – får di va liaväll bra o köra i blöde mä!

Nr 8096. Billinge, Onsjö hd

Fabian Wendel 1963.

så̲gnad = saknad saknad

så̲gna = sakna

sæ̲jna

hån e sånnen sagnad
åtu vann förie prest.

hare sonen så̲gnad ata
vau̲n få̲ria præst

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

sågnad = saknad
- såjnad "

saknad

såjnad

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

saknelig

sǽjnelit . som vållar saknad.

sāgnelit : n. sæ̀jnelit
-t.

de e so sájnelit åtte den
lille, hon va so lusti,
so hon komme roa voss
alli ho, o' so' skulle hon
tas ifrån voss.

dee sa sæ̀jnalit æt̲a dæn lìl̲a, hωn
va sa lùsti, sa hωn kωn̲e rὼ̲a vos̲
àl̲i hώ̲, a sa skωl̲e hωn ta̲s ifrá̲u vos̲

Nr 363 Onsjö hd. Rosén.

M.Rosén 1926-30.

saknelig

^{2} sa̲jnelid n. Sajnelid
sakneligt sàjnalit^2

ha̲r e sa, sa̲jnelid æ̲tem
Här är så sakneligt efter
honom.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

sajneli; a; t saknelig(t)

där e så sajnelit ätte na

Där är så sakneligt efter henne.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

ˣsakneligt adv.

sajnelit
'tomt'

"de tjänns så sajnelit äten
når en kåmmer did"

3215:20

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42

Exc.

sakramęnskad · sakramentskad

dei sakramenskade fåhǫ́ŋ

din sakramǽnskade fæhǿz

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

ˣsakramentskad

²sakramenskad = fritänkj, m.m.

de e en sakramenskad rackare vi ha fand hid te byén, han blev nock bara te lessamheder.

de va en sakramens'kadt go affär du gjorde må den hemmans-handeln.

de e en sakramænskad ràkara vi ha faud hid te byén, han blee nók bàra te lèsamhédor.

Även ss. adv.

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

sakristia

sakrastì̲a, -an

Nr 4194 Stehag. Onsjö hd
I. Ingers 1947.

sakristia

sakerstien

'sakristian'

4475:2

Nr 4968 Ask, Onsjö hd

Måns Olsson 1933. Exc.

sakristia

sa̱k̀rusti̱/a, ̀– – – an

ho̱n ska̱la stau skri̱ft

i sa̱k̀rusti̱an N. E.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

sa̧kristia̧,s.

Sackårstia~~n~~

saḳarstịan

sakristian

præstem va i saḳårstịan.

Prästen var i sakristian.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

sakristia

sakerstí̲a, -n

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

sakristia

sakkorstìa -an

Nr 2006 N Skrävlinge, Onsjö hd
Sten Foberg 1933

b.f.

sakristia~~n~~

sakastìan

prästen va i sakastìan.
Prästen var i sakristian

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sǽjta - sakta

sǽjtä sȧjta i bakkana!

~~ta sȧjta po.~~ se sihte

sakta

adv.

sæ̀jta

sæ̀jta i bàkana!

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

Rosén

x

sa̠jta - sakta.   sakla

sàjta i bak̠ana; du ska ente va so hialǿs

sæ̀jta i bàk̠ana; du ska ènta va sa hi̠alǿ̠s

Nr 363 Onsjö hd.   Reslöv.

M.Rosén 1926-30.

sakka
v.

sæjta = sakta

sǟjtā i vagnarna:

v sǽjtā:

ni faur nock sǟjta fartan
letta nör for lien

sæ̀jta

ni faur nók sæjta fártan
leta nörfor lian

Nr 363 Onsjö hd. Rosén.

M.Rosén 1926-30.

sakta, v.

2 sa̠jta, -r, -d Sajta
sákta, -r, -de, -t

blǽsten har sa̠jtad a̠su.
Blåsten har saktat av.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

sakta

Săjta = Sakta sàjta

Săjta i backarna.

Bösarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

sakta 8.

saγta ^{1}å̠u = sak ta av (verb)

hästen ,vele 'saγta ^{1}å̠u

Ask.

Orsjö

B.S.-W.

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

sajta; -r

sakta

han jick så sajta.
Han gick så sakta.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sakta

adv.

sajt

"snackar så sajt"

3214:4

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

sakta adj.

saj̀ta
"de gaur i sajta maj..."

3807:72

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.
Helga Persson 1937-42.

sakt(a) adv.

sajt

'sakta'

"han edor så sajt så de
e ain rākti planga…"

Nr 5243 Billinge, Onsjö h 3861:21

Helga Persson 1937-42. Exc.

sakta v.

sajta
"han feck sajta farten"

3807:26

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

sakt(a)
adv.

sajt

"han jick så sajt å ara.."

3807:36

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42.

Exc.

sakta adv.

sajta

"klåckan gaur fån sajta"

3807:29

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

sakta
adv.

Sajta = sakta

Kör sau sajta som möjled,
fār fölmären ~~taul~~ tål nock ent̄e
t̄rava, sau fort – de e jo
snart t̄i må föl får na!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1965

sakta

sàjta
sajt el. sa̱jt

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

sakta (vb)

sàjt/a, - ar, - a, - ad

sakta sig

klàkan sàjtar = den gaur sájt

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

²sǣjta .   Sakta av.
v.

, au: sakta au

rǣjnad borjar sǣjta au lett

ráǽjnad borjåu sæjta áu let

Nr 363 Onsjö hd.   Rosén

M. Rosén 1926-30.

v. såjta, sakta. sakta sig

i se

min klocka har såjtad se
en hal time på en uga

jmf. förta se.

min klòka har sæjtad se en
hál time på en ùga

jfr fø̀rta se

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

saktfärdig

sajtfæ̣ri = saktfärdig, långsam.

hon e so sájtfäri au he.

hon e sa sajtfæ̱ri au̯ se

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

saktfärdig

sajtfäri

'han e så sajtfäri i
snacked'

3214:4

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1937-42. Exc.

sal

sal

(sa̲l)

352 : 1

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

saala kypperken = en kortspel. sala

sala kypeka

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

sala, v.

Sala

saọla -r, -d

sāmla, -r, -de, -t

dị saọla ihov te en.

De samlade ihop till honom.

Trollenäs, Onsjö hd.

Helga Persson 1931.

Nr 1126.

*sala v.

Sala, -r, -d: samla, insamla

di sala ikob många pengā te en.

Boarp

№ 494 Helga Persson 1936 Össjö

sala

sala, -r, -d, -d =

lägga samman, subskribera
samla in

di ska sala ihob te present.

De skola samla in pengar till present.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932

salighet,s.

Salihed

salihed-en

sālighéð,- en

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

sall

sa̠l
kokt vatten och rågmjöl.

di kò̠kte i sa̠l J. P.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

sall

saḻ

va koḵte sáḻ au rumẹl
o váṇ

E. N.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

sall

sal

vattən i vilkɛt man kokt
linfrö
vi kakte sál av hørfrø
som gárned skole sàlas mæ

H. O.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

ˣsalla v.

sâḻa: bestryka vån med sall (klister).

sàḻa v.

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

Rosén

salla

sàḻas

sàḻa

bestryka med sall.

naur dæ skaḻa vàva skaḻa
dæ (varpan) sàḻas fást E. P.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

salta

sàḻta, -ar, -a

indränka garn med salt för att det skall bli hållbart.

di sàḻa g̊ā́rnəd ja da saḻa da
i vǣ́vən ǿṣə o daŋ̣ E. A.
ha̱də di an bǫ̀ṣtə o bǫṣtə
ba̱g̊ sǭ̀lwrna.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

salla, v.

Salla garn = Man kokade en rågmjölsvälling, varuti man doppade en bunte och bultade det otvinnade bomullsgarnet.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

× salla v.

Salla bug: Vila på maten.

Vi faur salla bug letta.

Bosarp

№ 494 Helga Persson 1936. Onsjö

×

salla v.

salla

i uttr. "salla bug"

'vila på maten'

"nä nu fau vi salla bug letta ongan vi gau ud å gjöra nåd…"

Nr 5243 Billinge, Onsjö h 3861:99

Exc.

salla

sàl̠la, -ar, -a.

sàl̠as

bestryka garn med sall.

vr svè̠fte fø̠ṣt e si̠n sàl̠a

vi ad̠

d6.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

×salla

sàl̲/a, -ar, -a, -ad

doppa garn el. bestryka väv-garn med mjölklister eller kornlim

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

salla buke

salla bug = sitta och vila sig efter måltiden.

ja faur seda betta å salla bug. Jag får sitta lite och vila sig efter maten.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

salla väven

salla väven =
När man vävde och hade enkel
varp brukade man ha Tunn rag-
mjölsvälling kokad i vatten i
ett fat bredvid väven och när
väven släpptes fram borstade
man med långa borstar över
varpen för att denna skulle
bli starkare.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932

× salle

Salle = sälg (trädet)

Salle e de bästa trä ämn kan ha te skaft, te yssar o stainslav, får de e sau säjt!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd

Fabian Wendel 1963

+ salle

sàl̲e -ed

sälg, våtlighet av sälg.

de va dær pa àl̲a jæ̲rana, sa
e dær sàl̲e.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1947

x salle

x sālge, s.

salle

= sālg

Nr 6433. Bosarp, Onsjö hd
Per B. Andersson 1956. Exc.

salmiak

sá̱lmiak -

mot slemhosta hos håstar.

sálmiak

(mot slemhosta hos håstar)

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

saloppe

salop = salopp, kort fruntimmers-kappa, brukades ibl. av rika bonddöttrar

salóp

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

salpeter

sa̱ltpé̱ter : salpeter.

(Salta-petter-sjudare, förek. ej i Reslöv: sn.)

saltpét̲or

№ 363 Onsjö hd

Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

salpeter, s.

Saltpettor

sOltpetor, -en

salpeter, -n. saltpétor

№ 1126 Trollenäs, Onsjö hd

Helga Persson 1931.

salt

solt, n.

Nr 360 Ask Onsjö hd
Birger Svensson 1917

salt,s.

s^{2}ạ̇lt, -ad Salted

salt, -et salt

la eŋ s^{2}ạ̇ltad.

Ta in saltet.

salt, egen uppt. I.I-s.

№ 1126 Trollenäs, Onsjö hd

Helga Persson 1931.

salt

saalt, -ed

de e, får lide saalt
det är för lite salt.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

Salt s

saålt

"en bruga a strö saålt i
höed fårr de ente skålle
mulas ..." 3926:34

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.

salt

sålt-ed = salt salt

sålted e vitt då bler de bört.

Bosarp

Nr 494.
Helga Persson 1929.

Onsjö

Salt s.n.

salted

'saltet'

971:6

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd
Helga Persson 1931-32. Exc.

salt
adj.

salt

sált síl̲

a sa fá̲r ni ja̰r sàlta síl̲

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1951.

salt adj.

saålt (sωlt)?
(oo)

"saålt mad": 'kött eller fläsk som saltats ner'

37/4:3

Nr 4984 Hallaröd, Orsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

salt

sa̠lt, -ad

dæ strì̠a sá̠ltad gnẹ̠́ va
ithǽ̠ mæ flà̠skor i ut
bà̠ŋutrǽ̠ H. G.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

såˈlt-ed= salt (subst) salt s.

solt

Vånga

Ansjö

№ 350. B. Svensson Wedmark. 1917.

salt

sa̱lt, ´-əd
l. sa̱lt, -əd

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö h
Viktor Welander 1932.

salt

salt -ed

salt

Nr 2006 N Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

salt
s.

salt, ´ed

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1948.

salt s.

s$\underbrace{\text{aå}}_{\text{ɑ}}$lt

"en läggor leū saålt i
bånnen i en spann"

3976:4

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

salt

adj.

salt

sált síḻ

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

I. Ingers 1948.

salt

sa̱lt, -ud

dé̱ va a̱lmá̱nt ad̲ kó̱n
sko̱le̱ ha tre na̱va má̱lt
o tvá na̱va sá̱lt nâr
ho̱n hâ̱de bȧ̱rad J.H.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

vǟja - våga salt

vǟjasalt - en lek.

två personer ställer sig med ryggarna mot hvar. ; lägga armarna krökta i hop o. sedan lyfta hvarandra.

vaja sált

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

salta v.

saålta [sœ̀lta)

= œ

"når en skålle saålta fläsk
älla tjyd"

3714:10

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

salta v.

s$\underbrace{\text{aå}}_{\text{ɒ}}$lta nö̋r (pret.)
'saltade ner'

å då s$\underbrace{\text{aå}}_{\text{ɒ}}$lta di nö̋r en del
av lauen --" 3976:15

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

salta

sà̱lt/a, ∸ar, ∸a

di sà̱lta u d̲ o rø̱̀ɣa u d̲

P. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

salta

sœ̀l̲t̲/a, -ar, -a, -ad
l. sɑ̀l̲ta etc.

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö h

Viktor Welander 1932.

s$\overset{2}{\mathring{o}}lta, s\overset{2}{\mathring{o}}$lta -d = salta (verb)

s$\overset{2}{\mathring{o}}$ltar

dær soltas n$\overset{1}{\underset{-}{å}}$r fš$\overset{1}{\underset{-}{y}}$d

Ask

Onsjö

BSn

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

(saltbetat?)

× + saltbett a.

Saltbett pa.

saåltbett
a

; "saltbetat", inlagt med saltlake'.

8714:11

Nr 4934 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

× saltbimp

(Jfr. bimpel) da. × saltbimp s.

saåltbemp

'skrin av trä att förvara salt i'

3714:10

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

˟saltbȧnk

saltbánk: ett större förvaringsrum av trä med lock – för salt – fyrkantigt träkärl; hade sin plats vid kakelugnen; användes ofta som sittplats.

saltbǽ̱ŋk

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

saltcirkel

sạltsírp . saltkar
saltsírkel s:.

saltsírp
saltsírkel

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

˜saltgrönt adj. n.

Saåltgrönt
ɑ
'grönsaltat'
"saåltgrönt fläsk"
ɑ

3714:33

Nr 4934 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

sal(t)kár = saltkar   saltkar

²såltekar – där man saltar med fläsk s. a.

saltkár   kar för salt att anv. vid måltiden

men

sàltekár, kar däri man saltar ned kött o fläsk

Rosén

№ 363   Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

saltkar

sàltekár, n.

tråkar vari saltas kött el. fläsk.
jà hade en stàge mǽ ma a
krǿv i sàltekárad a kom úd
i strǿmar

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd

I. Ingers 1953.

sāltkar s.

saåltekarəd (sølt-)
∞ 'saltkaret'

(sæ̀ltekárəd)

3714:10

Nr 4934 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-42. Exc.

sàl̠teká̠r, -al

saltkar

balja till saltning av fläsk och kött

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

saltlake,s.

Saltlage

saaltlage, -n

saltlake, -n

№ 1126 Trollenäs, Onsjö hd
Helga Persson 1931.

saltlake

saltlage; -n

lägg fläsked i saltlage.
Lägg fläsket i saltlaken.

M 1730:1 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1932

Saltlake s.

saåltlaje (sàltlá̠ga)

-ꝏ-

3714:11

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

*saltsirp

sa̲ltsir̲p = saltkar.

vi glemmer allti o sätta saltsirpen po brod.

saltsírp

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

saltskrin s.n.

saåltskrin (sɑlt-)
-ɑ-
'skrin av trä att förvara
salt i'

3714:10

Nr 4934 Hallaröd, Onsjö hd

saltskrin

saåltskrin acc. 2

∞

∞ "träkärl att förvara salt i" (ofta delat i två rum, ett för groot och ett för fint salt)

3714:55

Nr 4934 Hallaröd, Orsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

saltskrämpa

saltskrämpa -n -or -na: en låda i vilken man förvarar salt (gammalt uttr.)

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

Salt sten

saåltstain aå = ∞ ; ej dift.
∞

'slät rundad sten varmed man krossade salt'

3714:10

(sàltstái̯n)

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

saltsýra

saltsyra

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

~~sa~~lút: salút. salut

di ga salut ve brölopet mä sina hofferta.

di ga salút va brolopad mä sina (doras?) jöforta

Rosén

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

salva

sålva : salva av flera slag till ingnidning.

sàlva

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

salvia

salvíà = salvia

var en av de tre nästan obligatoriska örter, som hörde till örtakosten i trägården.

salvia

acc. grav el. akut ?

Reslöv

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

salvia

salvìa

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

salviaté

salvia te - dekokt på salvia.

363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1932.

sa²m̲fal̲ed.

ˣsamfallet

om bröd, som misslyckats i jäsningen, så att degen ej häft sig tillräckligt; det var ibland sådant bröd.

sàm̲fál̲ed

№ 363 Onsjö hd Röstånga

M. Rosén 1926-30.

samhälle
s.

samhǽḻe , -ed

Stationssamhälle , tätort

Inlånat (1900-t.)

Nr 4194. Stehag, Onsjö hd.
I. Ingers 1959.

saanka, -r, -d, -t.= sanka
samká, sómla

han hade saankad så meed skull.
Han hade samkat så myched skuld.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

samka
v.

refl. sånkas

samlas

Da͞i ska di sånkas ihob, alla stackala, sin di e rent udsledna ——

s.101.

Nr 10853 Bosarp, Onsjö hd
Daniel Rydsjö; Agor o. fälad 1950 Exc.

samka
v.

Sånka = samla

Sånka hob varktöjen får nu e de strajs kvällsmad – o ja e sölten som ain varg!

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

× sa~~n~~mka

saŋk/a, – ar, – a, – ad
l. sæ̀ŋka etc.

samla

smǫ́rəd ble sæ̀ŋkad (under kärnandet).
sæ̀ŋka smǫ́r.
han har sàŋkad sa let pǽŋa.
sa sàŋkas dàį (vif.)

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö h

Viktor Welander 1932.

× sanka v.

sånka, samla, ägg, pängar o.a.
församla.
e vi nu alla sånkade?
vi få ta o. sånka iho te tvätt.

e vi nú àla sòoŋkada?

vi fa ta a sooŋka ihó te
tvæ't

Nr 363 Onsjö hd. Rosén.

M.Rosén 1926-30.

sanka v.

sanka: samla.

nu börjar fulana o: samla se, så di ska vara snart ji se åstá

sȯŋka

nú bonjar fúlana a sȯŋka sa, sa di ska væl snárt ji sa astá

Nr 363 Onsjö hd. Reslöv

M.Rosén 1926-30

sånka : samla, hämta   samka v.

jå va så forpenstrad, så de dröjde
innan jå fek sånkad våred igen

sòoŋka - a - ad

jà va sa forpluéstrad, sa de
dröjde, izan jà fek sooŋkad
vǽrad ijæn

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

sånka : sanka -

samka

hafe tǫ́jlana sånkade .

' tånkorna "

ha tǫ̀jlana sǫǫ̀zkade

ha tǫǫ̀zkorna sǫǫ̀zkade

Rustós

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

sa̲nka
~~sånka~~ : samla.

× sanka v.

Smöred ville inte sånka (sånka)
de
nu tänker ja, vi bler alla såankade
te jul, o' de bler so hugnelit.
. sånka ihó allt möjlit

smǿ̲rad vel̲ ènta sòoŋka (sàŋka)
sa.

nú̲ tǿ̲ŋkor jà, vi bler àl̲a
sòoŋkade ta jú̲l, a de̲ bler sa

Reslöv.

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

sånka = samla.   ˣsamka v.

i se

småred vell inte sånka se
i da, - de ligger vell i våren,

smǫ́rad veḻ ènta sòoŋka sa
i da̱ - de lɛgor væḻ i vǽrad.

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

sånka . samla . ×sånka v.

sånka

sånka ägg, frångat.

smöret vill inte sånka se -

de e so grysmed so.

soozka œ́g; soozka pœ́aza

smǿrad vel ènta sòozka sa -

de e sa grỳsmad sa .

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén.

x samka v.

sånkas : tamlas

e vi nu alle sånkade?

nu e de bäst o. ha tåkerna sånkade.

ibl. sånkas.

sånka

Nr 363 Onsjö hd. Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

sånka

sånka - samla

i te bar - ordna med bosättning

Nr 363 Onsjö hd.

Reslöv

M.Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

×sanka v.

såńka: samla.

folk e nu galna te å-sånka
på allt möjlit: somma sånka
gamla böjseknappa, somma
sigill — men de e ente många
som sånka pänga.

folk e nú gàlna te a sooŋka
pω ált mòjalit: sòma sooŋkar
gamla bòjseknápa, sòma sijíl —
mæn de e ente
måga som sooŋkar pæga Rosén.

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

samka, v.

Sanka

2
sȧnka -r, -d   saŋka

samlá ín (lägga samman

2
diṛ sȧnka te kagor.

De lade samman till kakor.

saŋka 2

soŋka 2

№ 1126 Trollenäs, Onsjö hd

Helga Persson 1931.

samka,v.

S1
Sånka-r = samla sayka

Du bara sånkar på å
sånka ihob.

Brösarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

× samkning
s.

sòŋkniŋ

= samling, sammankomst

Nr 32 Ask, Onsjö hd

omkr. 1880.

Henrik Wranér

Samla

Samla

862:22

(Sàmla)

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

samla

sàmla -ar -a -ad

pass. sàmlas i alla tempora

(pret.) sí̲n sæ sàmlas bỳ̲amán̲ana.

1954. 4635. Gullarp. Onsjö hd

samla
v.

sàmla -ar -a -ad,
p.p. ˋ-ad, neutr. =, pl. ˋ-ada

vi va sàmlada

Stehag

Nr 4194. Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1955.

samlag

samlåg = sällskap, samkväm.

en brädhandlare från landet kom till stan o funderade på om han kunde "få ett lidet samlåg med en lärare, för att de skulle gan bättre i skolan för hans pång".

samlåg

-- for at de skola gau bætor i skolan for hans pång

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

Samma

Samma
"pau samma vis"

362:5

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

samma

i: Samma ạuratal
samma ạuratal (jämnåriga)
samma årtal.

Vi ha sama ạuratal.
Vi har samma årtal.
Vi äro födda på samma årtal.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

såmalẹs : sammaledes. sammaledes

jȧ ȯnskar en go håll

sámmales !

såmalés

ja önskar en gǭ hål

sámalés !

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

sammålet

sammåled = mjöl av korn o. råg. tills.

ibl. sam-malet korn o. havre till

gröpe åt kräkan o. svin

el. sammåled

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

sammalet

sàm̲mḁled = två° slags mjöl tillsammans
torde förekomma lite överallt.
bröd av två slags mjöl.

sàm̲mḁ̲led, neutr.

eller – ´ –

Reslöv.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30

sám̲en: samman samman

nu ska vi hålla sammen.

alle sammen.

sám̲an

àl̲e sám̲an

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

Reslöv

sāmen. sammen. samman

vi ska håla sammen.

vi ska hola sáman

Nr 363 Onsjö hd. Rslv.

M.Rosén 1926-30.

sammen : sammen samman

utr. ringa sammen – sista ringningen före gudstjänsten som ringning för bygdefolket att gå in i kyrkan manfolket tar då huan av

cf. löttapolman o. fruntimren niga.

nìga sámman

Nr 363 Onsjö hd. Reslöv.

M.Rosén 1926-30.

Samman adv.

Samman

i uttr. ringa samman

'ringa sista gången före gudstjänst' 3958:2

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

sammahang

a/
sammåhaang-ed,-en

×/
där e enged sammanhaang
i va han snackar.
där är inget sammanhang
i vad han talar.

×/ sammenhaang!

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

samme

samma ẵrane

10637:4

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967 Exc.

samme

pron.

n. samma

de e samma slav

4. & 5. s. 71

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

samme

sáma, f. och n. sáma

de jør desáma om kálen e
víd œla rǿ

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1951.

× sammerdan
a.

Sammordant = likadant

Han hadde sammordana
lág í se, som sin gamle far,
o jore sammordana fäjl
som han, í all sin li-

Nr 8096 Billinge Onsjö hd
Fabian Wendel 1965

⁺sammerdan

sàmerdån : likadan
— t
sàmernadant.

de e sammerdant hemma hos vos.

de e sámordánt hema hos vós.

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× sammen dan I
adj.

sám̲e dá̲ṇ

lika dan.

el. sám̲or dá̲n.

jh II

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1946

× sammer dan II

sámor dán

likadan A. P.

di e sámor dàna

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1947.

× sammerdan

sámardán, -t, -a

likadan

sámardán som sámerdán (de är lika)

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

sammerdan

sám̱er dá̱n

likadan

dǽ̱ va en sám̱ar dá̱n

en maṉ li̱ta lǽ̱ŋer N.G.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

+ sammerdan ~~sammadan~~

sammordan

sammordan

likadan

dene sammordan,

den är likadan.

Trollenäs, Onsjö h d.

Nr 1126. Helga Persson 1931

× sammerdan

sám̲orda̲n, neutr. -da̲nt

likadan, likartad

Nr 4653 Ask, Onsjö hd

I. Ingers 1949.

+ sammedan

neutr. sám̲ordánt

likadant

de e sám̲ordánt

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1949

sammerdan

sám̲urdȧ̲nt

da va sám̲urdȧ̲nt

P. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

ˋsammerdan adj

sammordant

'likadant'

1180:8

Nr 4969 Bosarp, Onsjö **hd**

Helga Persson 1931-32. Exc.

†sȧmerdan. likadan ˣsammernadan

jä tror du har en sammerdan
hua som jä.

²sȧmmernadan. (ibl.)

?

ja tror du har en samordán
hùa som já.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

sammet
s -

sammét

... pudan, som va au sammét.

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1965.

samét: sammet. sammet

presten hade saméts hua po se idá.

samét

præstan hada samétshúa pω sa idá

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

sammet Sammet sammet,s.

såmet, -en

sammet, -en

de va grån såmet.

Det var vacker sammet.

Dlai väl samét som avses? l-s.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

sammet, s.

Sammeð^{15} = sammeð

samẹ́t

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

sammet

sammit, -en

ja ska kjöba sammét.
Jag skall köpa sammet.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sammetsband, s.

Sammetsbæm

sa̜m̱e̱tsbæ̜m̱, -ed
sammetsband, -et, -en

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

sàmetsurt = pensé. *sammetsört

vi har såmma gramma sammets-urter, di rágatit skjutter (skifter) farger.

vi har sóna gràna samḗts-urtor, di ràktit ʃutar fàrjor

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

× samna v.

¹såmna: samla.

e vi nu samnade?

jmf. sånka

sàmna

363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1932.

× samringning

sam ringning = klockringning, då kyrkobesökarna samla o. gudstjänsten skall börja

mäld – två slags ~~[illegible]~~ säd, malen till mjöl alltså ihop
tād

samríŋnɪŋ

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

samråd, s.

samråd

sa̜mra̜du

samråd

di̜s ji̜k i̜s sa̜mra̜du.

De gingo i samråd.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

samråd

samrau, -a, -or

di gaur allti i samrau mä varandra.
De gå alltid i samråd med varandra.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

ble sams om : komma överens om.
sams

prísed ska vi nog ble sams om.

såmsas : bli sams.

prísad ska ví nók ble sáms om

fàrlia glø̀ta, vi e àlli sáms
(goda vänner)

Nr 363 Onsjö hd.
Rslöv.
M.Rosén 1926-30.

sams

Sam̲s - sams

di pigorna, di har so svaurt o' va sams, ja ved inte hvi'de e. men kanske de e halkaren, som di leta kivas om.

×
Sam̲sas - komma överens.

di pì̲gorna, di har sa sváu̲rt a vá sáms, jà vé̲d ènta va de é̲, man kanʃa de e há̲lká̲ren, som di leṯa fjì̲vas om. Recsöo.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

sams
~~Överens~~

ente sams

di ble ente sams.
de kommo inte överens.

Trollenäs, Onsjö hd

Nr 1126. Helga Persson 1931.

sams

Sams = komma överens.
(Gubben som skulle tala om två par som gift sig)
c
Å de ble sams å gifte sä:

Bosarp

Nr 494.

Onsjö

Helga Persson 1929.

Sams adj. oböjl.
predikativt.

Sams

"när di jinge hem va di inte räktit sams..." 4032:6

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

sams
a.

sams

överens

far o mor va alti sams

A. o F. s. 77

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

sams

sams, -as =
vänner

e di sams?
Äro de sams (vänner)?
kon du ente samsas?
Kunna de ej samsas (komma
överens)

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

samsas

sams -g. överens,

sāmsas -

vi kan vell samsas om den sagen.

fastän glöller. vi e allti sams (goda vänner).

vi kan væl sàmsas om dæn ságen

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

samsas, v.

Samsas

saẹmsaẹs.

komma överens

hör saẹmsaẹs diṣ?

Hur kommate överens?

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

Samsas Syp.

Samsas (fras.)

„hana dai samsas sau
jōū"

862:2

(sàmsas)

Nr 4949 Ask, Onsjö hd

Carl Zetterholm omkr. 1880.

såmsas = såmjas. samsas

vi ska nok samsas om prised.

vi ska nók sàmsas om prísed

Nr 363 Onsjö hd. Reslöv

M.Rosén 1926-30.

samsas, v.

Samjas

samsas

ni kan val samsas.

Vi kunna väl samjas.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

samtagen

samtán : samtagen, två olika doster tillsamman.

samtán

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

*samtaget

samtád = samtaget, om mjöl av två sorter, av korn o råg, el. råg o vete.

samtád, n.

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

samvete, s.

samvete

sa̧mvete -d

samvete -t

har han inged sa̧mvete?

Har han inget samvete?

Lån från kyrkospr.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

samvete

Samvéte -d = Samvete

Har du inged samvéte.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

samvete

samvéte, -d

han har enged samvete.
Han har inget samvete.

(Inlånat)

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

samvetsförebrådelse

samvetsfårebraulse, -or,

hon hade sånna samvetsfåre-
brauelsor. c
Hon hade sådana samvetsföre-
brådelser.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sand

son̲. ¹-en (eller san̲)

Billinge, Onsjö hd.

Nr 972. I. Ingers 1929.

sand

sånn, -en

dår e så fin sånn.
Där är så fin sand.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sand

Sånn = sand-grus

Dinne sånnen duor änte
te o fära väjana mä - när
de räjnar flydar dän mä
vanned!

Nr 8096 Eil'inge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

Sand s.

Sånn

"fint krŏsad sånn..."

3926:15

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.

Helge Persson 1937-42.

sand

san : sand

sanhús - ask med sand för att strö över det skrivna - allm. bruk innan läskpapper fanns till.

jmf. rånn : rand
hånn : hand
bånn : band. o-a.

son

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.
M. Rosén 1926-30.

ˣsand

k. sånana = sandjordarna.

dár ude på sånnana námst
sjö́n, där väjsen bara pantoffler
o. bovete – iblant bler dár
åse bra Tobak.

dæ̱r ù̱de pa sòṉana nǽmst
ʃǿ̱n, dær vøjson bà̱ra pantóf̱lor
a, bové̱da – ibláṉ bler dær
ó̱sa brá̱ tó̱ḇak

Rosén

Nr 363 Onsjö hd

M.Rosén 1926-30

sand

s.

sånn, -en

(ort. Sånned = grusigt)

De e raint omöjelit o köra mä fånga lass på väjen mod möllan, får sånnen ha rännt mä vanned nör hjulspåren,

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd

Fabian Wendel 1963

sand

son̲, ´en. pl. sòn̲a, -àna (i bet. sandmarker)

pa di dòl̲ia jω̲rana a sòr̲ana ---

Nr 6082. Kjells Nöbbelöv, Onsjö hd

I. Ingers 1954.

sand

best. f. sånnen

s. 116

Nr 10853 Bosarp, Onsjö hd
Daniel Rydsjö; Agor o. fälad 1950 Exc.

sand

sau̯n (l. san̲), -ən
K.

san̲ l. san̲, -ən
R

1684 Konga & Röstånga Onsjö h

Viktor Welander 1932.

Sånn sand,s.

saðn-en
sanđ,-en

læs saðnen aðu.
läss sanden av.

son, egen uppt. J-s.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

sand

ä. son̲, –́en

y. san̲, –́en

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd

I. Ingers 1951.

sand

sa̠n, ˊlen

va ja̠rk le̠n strı́g i sa̠ńen

H.E.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

sand

sånn -en

Nr 2006 N. Skrävlinge, Onsjö hd
Sten Foberg 1933

sand, s.

Sånn-ea = Sand

De va fin sånn.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

sand

son, ´-en.

№ 1317:10 Annelöv, Onsjö hd
I. Ingers 1931.

Sand

Sånn

"Fullt au sånn"

4475:6

Nr 4968 Ask, Onsjö hd
Måns Olsson 1933. Exc.

sån̠ - en = Sand (subst.)

Ask.

Rästånga , Torrlösa

B. Sm.

Onsjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

sǎ̽n̠a : sanda   sanda

strö sand på golvet,   v.

sòn̠a

Nr 363   Onsjö hd.   Reslöv.

M.Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

så̌n̲a = sanda, strö sand. Sanda

di har bo sånnad o. enad i stuan.
(strött sand o. enris ~ /

di har sòn̲ad a è̲nad i
stù̲an

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Sanda
v.

Sånna = sanda vid halka

de va isgada från gauren
o pau trappen, sau dag blaj
tvångena o sånna, fårr
o kånna gau darr

Nr 8096 Billinge Onsjö hd
Fabian Wendel 1967

såmma, -r, -d   sanda

De e glatt så du faur såmma.
Det är halt så du får sanda där man skall gå.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

°sanda, v.

Samma

sasma-r,-d

sanda,-r,-de,-t

sasma vadjen.

Sanda vägen.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

sanda, v.

Sånnā^{r} = Sanda

Sånna ba gåled.

/Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

sanda

sàn̲/a, -ar, -a, -ad

(äv. v det med bläck skrivna)

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

Sanda v.

Sånna

'strö krossad sandsten på liestickan'

3329:2

Nr 4970 Bosarp, Onsjö hd

Gustaf Nilsson 1938. Exc.

sunda

sɷ̀n̲a

strà̲nsɷ̀n̲ te o sɷ̀n̲a

(golvan) mæ

H. G.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

sanda
v.

sånna sòn̲a -a -ad

beströ golv med sand

ena å sånna

yngre: sàn̲a etc.

Nr 3460 Stehag. Onsjö hd
Alma Nilsson 1938

sandbod

sɑn̠bó̠, – ´en

en skrubb dä̃r sanden till
golven fö̂rvarades

sɑn̠bó̠en ve s̠ɑn om fɔ̀s̠tun.
H.E.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

sandbänk

saṅ̠bǽŋ̠k, pl. saṅ̠bǽŋ̠ka

vɪ bar̠ja a skr̠ɪ̠va ɪ saṅ̠bǽŋ̠ka

H. E.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

sandbänk

Sannbänk -en, -a, -na = sandbänken i skolan där barnen lärde sig skriva.

Broarp

№ 494 Helga Persson 1936 Onsjö

sandhorn

sännhorn, -ed, -en = ett horn, vari man förvarade krossad sandsten. som användes att strö på strykspånen med vilken lien vässtes då man var ute på skördearbete.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

Sandhorn s. n.

Sånnhorned

'hornet med krossad sandsten för liestickan'

3926:15

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.

Helga Persson 1937-42.

×sandhus

san̲hús = sandhus, sandask med små hål i locket, för förvaring av fin sand, som ströddes över det skrivna för torkning – läskpapper fanns ej på den tiden.

són̲hú̲s

sandhus, sandask med små hål i locket etc.

Nr 363 Onsjö hd. Rosén.

M.Rosén 1926-30

sandhus

sanhú̱s, -əd

dosa fr̄ skrivsand

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

sandig

Sånned - Sandig, Sandigt
(Samma form för båda)

Jorn e sånned.
Hår e sånned å gau.

Bosarp

Nr 494.

Onsjö

Helga Persson 1929.

sandig,a.

Sannad

saṉned, -a

sandig, -a, -t

da̲r e sa saṉned.

Där är så sandigt.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

sandigt

sånned,-a

dä̆r,e så sånned ă gau.
där är så sandigt att gå.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sandkaka

san̲kå̲ga .-an

ett slags bakverk.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

I. Ingers 1946

sankø̱̊rn-ed = sandkorn (subst.)

Ask.

B. Sn.

Onsjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

× sandkroe

sau̯nkrώ̠e, -n

muskelmage på hönsdjur

K

Ö 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

Sandpapper s. n.

Sannpappor (Mest [illegible])

"när en sliba mä sann-pappor ..."

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.

Helga Persson 1931-42.

sandpåse

san̲pá̲sa m. -a

1:a leden rspr. påv. Den genuina formen för sand är son̲.

Nr 4335 Gullarp, Onsjö hd

I.Ingers 1953.

×sandrävel

sanrä́vel :

po sånnana

i sånnrävlana - visa sandiga trakter, —

sonrǽvel

pl. sonrǽvla, -ana

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Reslöv.

Sandsten s.

Såunstain

('slipsten, brynsten')

3926:14

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.
Helga Persson 1937-42.

sank,a.

Sånk = Sank saŋk

E va nån sånk jor.

Borarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Kropp

Sank adj.

saånka (pl.)

'sanka'

"myra ãla să saånka markor…"

3926:36

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.

Helga Persson 1937-42.

sank
adj.

saŋk neutr. saŋt

dær e sa fàselit sáŋt a
vèna ve húsed

A. P.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1950.

S:t Hans

San hans : S:t hans.

„ – da midsommarsdag

– atan .

– ūter

sanháns

sanhánsdá

sanháns atan

sanháns úetor

№ 363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1926-30.

sankt Hans-ört

Sankhánnsurt-en pl. Sankhánns-urtar-na = Hästfibla?

Här e sankhánnsurtar.

Bosarp

sanhánsùrt

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

× sankthansört

sanhánsụ̈rter = midsommars blommor.

inula

---

sanhánsurtor

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.

Rosén

× Sankthansört

Sankansurt – arnica montana

midsommarsurt.

Knäjturt.

Vördades mycket o plockades särskilt midsommarsafton. Stod nog i förbindelse med flickors kärleks tankar, då de lade den under huvudgärden at väntade förhoppningsfulla drömmar om framtiden

Ruslöf

sankansurt

Sankånsurt

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

ˇsankthansörta

Sanhansurtor

(Arnica montana?)

'Sankt Hans örter'

1181:22.

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

Helga Persson 1931-32. Exc.

×sankthansört

sanhánsvört, – ən
l. sanhánsvörta, – n

Hypericum

sanhánsvörtən kokləs mæ smœ̨r a ȩinabæ
te sȩnesálva

K

Vg 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

santepǽr : Sit Peter.   sankte Per

santepǽr

№ 363   Onsjö hd   Rosén

M. Rosén 1926-30.

sant = sant. sann

so sant, som ja seden hǽr.

» som twau gånga twau
e fira.

san; neutr. sant

sa sánt som ja sédon hǽr

sa sánt som tváu gaga tváu
e fìra

Nr 363 Onsjö hd. Rosén

M. Rosén 1926-30.

sânt - sant.   Sann
sant

· hongan i de so sant

hògana í de sæ sánt

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

sânt - sant. sann

sant

jåklen i de so sânt!

jèklar i de sa sánt!

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

sânt : sannt. sann

de e so sânt som de va Gussord.

men sann, utbytes ofta mot kraf-
tigare försäkringar: min sjann o.s.v.

de e sæ sánt som de va gusór

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

sȯ́nt = sant (adj). sann

Ask.

K. G. m.

Onsjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

Sann adj.

Sannt (n.)

'Sant'

"men de vette hången om de e sannt --"

5214:48

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.

Helga Persson 1937-42.

sann

san̲, neutr. sa̲nt

de e sa̲nt

№ 1317:10 Annelöv, Onsjö hd

I. Ingers 1931.

sann

a.

san̲, neutr. sant

já̲, dee sánt han si̲óa.

Nr 4635. Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1957.

Samm adj.

$\text{s}\underbrace{\text{aå}}_{\text{ɶ}}\text{mmt}$ (*.)

'sant'

"de e $\text{s}\underbrace{\text{aå}}_{\text{ɶ}}\text{mmt}$ - - -"

3976:13

SVENSKT NO

Nr 1985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

Sann
a.

Sannt = om sanning

Sanna mina or, de sannt
vart evelia or, fårr ad han
som snacka om ad, sae
ad de va sannt.

Nr 8096 Billinge Onsjö hd

Fabian Wendel 1965

s ann (adj.)

(neu.) san̲t (? sꝏn̲t)

K, R 1684 Konga & Röstånga Onsjö h

Viktor Welander 1932.

sann

adj.

san, neutr. sant K.B.

mæn sa sánt som já sédor hǽr,
sa har hær vad bækahæst.

de va sa sánt ált ihóba

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

J. Ingers 1945.

Sann II

san̲ neutr. sa̲nt

H.P.

de̲ fek̲ di vés̲t a sá̲nt.

Nr 4124 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1950 Exc.gr.

sann

(i svordomar)

ja munsán̲ekə va da dé̲!

varianter:

de e mun ʒán̲ ʒǿt̲ i gan̯!

mun ʒan̲!

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

x
sana- bekrifta
besána

sanna v.

du ska snart fau sanna mina
ör.

du ska snáit fau sàna
mina ór

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

sanna,v.

sanna = sanna

sanna minna ov.

Borarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Bosjö

sanna

sanna, -r, -d

du ska nåck fau sanna mina or.
du skall nog få sanna mina ord.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

×sannare

×
sånnare = som bekräftare ngt.
"Ola Gingare o. Per Sannare."
2

sànare

Reslöv

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

sanning
s.

sàn̲ng

de trå̲r ja e vàrkeli sàn̲ng

Ö. Karaby

Nr 22792 Ö. Karaby Onsjö hd

I Ingers 1931

sanning

sàn̲iŋ, -en

de va sa gús̲ rè̲na sàn̲iŋ K.B.

de e lè̲vanes sàn̲iŋ G.N.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
1. Ingers 1945.

saamt semt

de e saamt.
det är samt.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sånsa = sansa. sans

du fau vell sansa de lett o inte va so orimmeli;

sâns = frejan va i gams nästan sånslös, men i dá e hon näsapo ve full sans.

sànsa

du fau̲r val̲ sànsa de lét̲ a ènta va sa orim̲ali

Reslöv

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

sâns - besinning sansa

sânsa

du faur sansa de lett - de e jo, som du hade vaarken ved aler sans.

du faur sànsa de let - de e jo som du hada várkan ved ælor sáns.

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

× sansa v

sâṉs : sans

han e udan bo ved o. sans

(sâṉsa): han sansar ente

han hvarkens hör eller sansar.

sànsa : tágger ej märke till o. förstår ênte

han e ùdan bo véd a sáns

han sànsar ènte

han várkans hǿr ala sànsar

№ 363 Onsjö hd

Reslöv

M. Rosén 1926-30.

sansa

sansa, -r, -d =
Kan även betyda fatta
du sansar ju ente.
Du sansar (fattar) ju inte.
hon e så sansad.
Hon är så sansad.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sansa, v.

2
saansa, -r, -d ~~sansar~~

sansa, -r, -de, -t (hör) sœ̀nsa

hon saansar (hör) ente

Hon sansar (hör) inte.

sœ̀nsa 2

№ 1126 Trollenäs, Onsjö hd

Helga Persson 1931

sansa

sàn̲s/a, -ar, -a, -ad

fö́rstå̊

ja hø̲r já̲n ikə dål̲it, men ja sàn̲sar
è̲itə

K

Vg 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

×sarg

sarj, -´n

böjt trä runt maltkvarnens sten; åstadkom, att maltet flöt ut på endast ett ställe

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

sa²tan : satən   satan

de va sattan te már –

363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1932.

så̰tan. satan　　　satan

de va sattan te prang te o.
konna rátana i hodet.
en sattans tós. (lurón)

Nr 363 Onsjö hd.　　Röstånga

M.Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

sa̱²ta̭ns = satan

dår va so sateans má fluer.

Nr 363 Onsjö hd.

Rosén

M.Rosén 1926-30.

satan

ˣsåtan : satan

de va sattan te kör so stark.

?såtingen : sattingen : de so lånt
ditt sattans luder

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

sådan : sadan sadan

de va nód sadans fläsk
ta o. va sajt! (Lyo).

de va nad sådans flæsk ta
a va sæjt!

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

satan

sàtan

hn li̠dm sà̠tan ta péɉ

K

Vg 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

satṡ: dosis sats

nu har ja tad ing tvau
satsa medikament, men
de har ente hjölped inå

sats

nǽ̠ har ja tæ̠d íʒ̠ tváu̯
sàtsa medɪkamǽnt, mæn
de har ènte jǿlpad ɪnǽ̠

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

sats 2

sats. ett visst kvantum av något, ss. vid blandningar.

Hur mycket ska en ta av vårt ~~hvart~~ (hvarje) slag te en sats?

hæ me̲ed ska en ta̲ au̯
v́æ̲rt slá̲v ta en sáts?

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

sats

sats = insats (i kortspel,
i kägelspel.

ja gir de hel påu o. sats, for
kôrted

sats

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

sats. i kartofel. satsa

halfantedeler satsas o lis tomce bit.

sātsa. jå kan jo satsa for de.
betala insatsen.

jå kan jo sàtsa foe de

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

sav,s.

Sav~~en~~

sasv̦-len

sav̦-en

sasven barjar galu.

Saven börjar gå.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

ˈsav
s.

sa̲v, ˈan

(sav i växande träd)

Nr 4194. Stehag, Onsjö hd.
I. Ingers 1959.

sav

saven

"når saven gaur"

'när saven stiger'

3714:17.

(såven)

Nr 4934 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

sav

sa̱v, –́m

sá̱vm i trǽ̱

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd.

Viktor Welander 1932.

sæjs : sort. av olika slag,   lax

sæjs   M. L.

Nr 363   Onsjö hd.   Reslöv.

M.Rosén 1926-30.

sax

sajs -en -a -ana

Nr 2006 N. Skrävlinge, Onsjö hd
Sten Foberg 1933

sat
s-

sajs, -en

4653. Ask. Onsjö hd 1952.

sat

saj̠s, -´len
jfr. băra

P.H.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

sax, s.

Såjs. en pl Såjsa-na = Sax

La me launa ___såjsen___.

Bosarp

la me launa såjsen.

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

ṣax,s.

Sajs.

2/

sæjs-en, -or, -na

sajs 2

sax, -én, -ær, -na

flọj me sæjsen

Gē mig saxen.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

sax

sajs, -´ən, -`or, -`orna

y:saks, -`ən, -`or l. -`a, -`orna l. -`ana

ullsax; numera även mindre sax.

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö h

Viktor Welander 1932

sax

sajs, -en, -or, -na

sliba sajsen.
Slipa saxen.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sak

sajs, -´en

en lìden sájs; dæn e ènte
sa spèsed.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers

ˣschabbet

schå²bed : långsam, trög, senfärdig

du e allti så sjabbed au da.

ʃàbed

du e àlti sa ʃàbed
au da

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

Rosén

ˣschaber

schåber : [illegible]

de e en tös, som har schåber,
så de forslår.

gåbor

(kanske inkommet gm studentslang)

de e en tös, som har gåbor,
så de forslår

№ 363 Onsjö hd

Reslöv

M. Rosén 1926-30.

schablon

Schåmplún = schablon

en målare hade allti en schåmplún, når han skolle maula väggen med figurer, som han hade skoret ud i papér.

ʃamplún

en màulare hade álti en ʃamplún, nær han skole maula vèga mæ figúrər, som han hade skæad úd i papér

Reslöv.

№ 363 , Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Reslöv

schappa,v.

Schappa~~r~~

Gappa, -r -d

schappa, -r, -de, -t (rymd)

han har Gappad.

Han har schappat (rymd)

Gà̲pa, egen uppt. I-s.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

s̜chappa
v.

ʃàp̱a -a -ad, fly.
undfly

sa̱ feḵ han anmárkneŋ; sí̱n
moṯa han ʃàp̱a dǽ̱ifråŋ.

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd

I. Ingers 1953.

schæppen

sjæppen = flykten

han lo te sjæppen.
Han tog till schappen (flykten).

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sckas

sçkas · till katter för att skrämma dom bort.

ʃas

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

schå̲²sa bort = köra bort (katt). schasa v.

ʃas̲a bórt

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M. Rosén 1926-30.

× Schatteratt

Sjatteratt = liten pojke

Gängse tillmäle åt små pojkar, som gärna ville hävda sig mot vuxen.

Nr 8096 Billinge Onsjö hd

Fabian Wendel 1964

schöser

scháṉser. konster.

hva e de for sjanser du har for de, din tosk.

va e de for ʃàṵsor du har fá̲r de, din tósk!

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

schåser

schaüser = konster.

de e bara schauser an'en
man kan nogg, om han vill

dee bàra ʃàusor àu -en;
han kán nók, om han vél.

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

schejs.   ˣschås

i utr: ja forstaur nocke schejsen.

ja forstáun nók ɕǽjsan

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

sc̣ha̱s. et slags vagn. schā̆s

ʃa̱s

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

se

se̱.

„ en kan inte se skávan för bara trä̂".

se̱

en kan ènta sé ske̱van for
bà̱ra trǽ̱ æ̱

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

se
v.

sup. sett

Så fann du sett ve bäcken

(d.v.s. belysning gm lykta)

s. 113

Nr 10853 Bosarp, Onsjö hd
Daniel Rydsjö; Agor o. fälad 1950 Exc.

se
v.

pres. 2 pl. I sen
(även anv. till en person)
Ja ha gott om plass som I sen.

H. & F. s. 83

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

se
v.

prt. sau

men jà sau på -en ---

A. & F.s. s. 76

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

se

se̲ :

uttr.: de e min tann o. dau en kar, som inte ser po styveren.

de e min sán̲ a/dáu̯ en ká̲r,

som ènta se̲r po stý̲voren

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

se

sé

sés – recipr.

saws

sets – vi ses nästan alri nu för tiden

vi hav ente setts po långa tier.

vi ses næstan àlri nú for tidan

vi har ènta séts po làŋa tìor

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

sē, sāu, sēt = se (verb) se v.

sē̦r sau?

Ask.

B. Sm.

Onsjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

(sę) - se se

har vi settes för = ha vi träffats för.

har vi séts fár!

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

se

se ²

utt.: ²han sen inte so lånt nåsan

råken:

han sén ènte sa lánt nœsan

rǽkon

№ 363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1926-30.

se

se: ·

en ska ente bara se fram, en fane
nock se tebaga iblann å tänke
te bana siorna må.

se dīte — nu fann vi se ätte den likke,
för jå ska gau te Tjärkan.

se-tey-te-göe — hane nock mån om å se
se säl te göe.
en ska se se för, når en e sede
å gaur.

en ska sé se for, nar en sédoe a gáue.

Ristoö.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

se

se

uttr. se sej for — om nyförlovade fruntimmer. som infinner sig i brudgummens hem för att se sig för d.v.s. ta lite reda hvad den blivande maken kan få med sig i hemgift

sé se for

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

se

se̠

se sa te gø̠e - förse dig med.

se̲ sa ta gø̲̀e

363 Onsjö hd

Reslöv.

M. Rosén 1932.

se

se ₂ se

„jà vill se den, som kan görad åtta.“

se, sau, set

jà vel sé dǽn, som kan

jøra-d æ̀ta

№ 363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1926-30.

se   se

. nør på : föracta,

du behøver ente se nør på mej,

för de ja e fatti

, opp te – vörda, akta.

han ser opp te hustru, som

de va te kongen sil.

du bahœvor ènte se nǿr pa mé,

for de ja e fàti

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

se̲ :

sé̲ po̲ : bjuda

jä kan vel fau se po en putelja ponsch.

se öö̲bell : se dabbelt : börja fau delirium.

jȧ kan væl̲ faụ sé̲ pω en putæljȧ pώn̲g

sc

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

se

-sé)-

se sej om ǽtte : lèda ǽtte

han fann nok se sej om
átte en sån dräng.

sé sa óm æta = lèda æta

han fann nók sé sa om
æta en són dræz.

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

se

se, sau, set = se.

se óp = se upp

" över

" te baga

" te baua sien

se, sau, set

se óp, se övo, se tebága,

se te bàua sìo

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

se
u.

met. sau

Nr 8502 Ask Onsjö hd !

I. Ingers 1964

se, v.

Di blar glaa, nårr daj sar norn

10314:3

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1966 Exc.

se

te o saj na traj karra

10637:1

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967 Exc.

se

Ska ja saj te ad vi faut
våss ajn jög

10637:2

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967 Exc.

se

de sar ud te o blaj ajn
gramm da

10637:2

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967 Exc.

se

nåmmen, va sar ja

10637:13

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967 Exc.

se, v.

pret. Sau (= i betydelsen såg

Ja sau nåd löckad i gaur attes! Najls geck arm i arm mä sin fästemö.

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd

Fabian Wendel 1964

se

se –

se se fro : se sej fö́r

dee bâst o. se se fro, (= vara varsam o. försiktig) po markaded.

dee bǽst a se̱ se for po

màrkaded

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

se̱ -   se

se se om̱ ate̅,

de faun di se se om åte en
sån piga : svår att ersätta.

se te̱ : passa, sköta

dé̱ fau̱n di sé̱ sa om ate̱
en só̱n pi̱ga

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

se^{2} se om: sóka. se

en fann se se om åtte en sån^{6}
prest.

en faan sé sa om æta en
són præśt

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Reslöv

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

Sk

se se om äte: skaffa sig

du faur allt se de om äte en ani plass.

du faur ált se da om äte en án plás.

Nr 363 Onsjö hd.

Rosén

M. Rosén 1926-30.

se. ſe

se se om åtte – ha svårt att skaffe-
di fann nock se se om åtte
en sån. tös.

di fau̯n nók̲ sé̲ se om æt̲a
en són̲ tǿ̲s.

Nr 363 Onsjö hd. Rosén.
M. Rosén 1926-30.

se -   se

, se om -

utte. de få du nock se de om åtte. - vänta förgäves på.

dé fa du nók sé da om ete

= vänta förgåves på

Nr 363 Onsjö hd.   Reslöv.

M.Rosén 1926-30.

(sẹ́ – se   se

sẹ se te gåre. – se dig till gods, vara
mån om att få.

la me se, att ni ser jår te gore:

fören edr. .

sẹ po styrman = vara sparsam

se se ta gåa

la ma sé, ad ni sen jer ta gàa
= fösen eden

se po stýrana

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Rosén

Se

se = se

- se om åte = söka förgäves efter.

- - for = akta sig

- i syne   se i syna

- i blinge   se i bliga

- te geve

se se te = söka tillfälle.   se te gåe

du få se de te, när du kan trappa'n.

se om = besöka

se om - sköta, passa även undersöka

se te   se om

Rosén

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

se

se –
‚ om – besöka
– te . se efter, passa.
‚ åte
Kan du nu se te gröten en tag, men ja e ute.
du kan väl komma o. se om mej, nån gång.

se óm, se ̀åta, se té

du kan væl koma a sé om me nan gaŋ.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

se̱² po i bog tig om.

han ser inte po hva de kostar
(se written above "ser")

han sé̱r enta po va de kòstar

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

se̱   se

se sej te gåe: skaffa sig fördelar.

den karen forståenn o de se te goe.

se̱ sa te gɷ̀e

dǽn̲ ká̲ɹen foɹstǽu̲n æ se̱ sa te gɷ̀e.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

se

se dej om = leta (efter)

de får du nock se dej om ätte = de frågas efter = bli bedragen.

dé får du nók sé da om æte.

№ 363 Onsjö hd

Reslöf

M. Rosén 1926-30.

se

se : se

se på : vara rädd om

de e en kar, som ellers bruger
se på stuvorana.

de e en kår, som ælas brugar
se på stývrana

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

se

se̜'te = passa.

nu faur du se te den lille, men
ja gaur ud.

se̜'m̜ = besölen

du kan vell se om mej någång

se te gøve = taga för dej

la me se, ni ses jär te gae

nú faur du se té dan lila,
men já gaur úd.

la me sé, ni ser jer ta gàa

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

se

sé̱ -

ei. han ved allti o. se se
te gøe

ha̱n ve̱d álti a se̱ sa te gœ̱̀a

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

se = se i vanl. bet, sē,

ja sen bra inu; jà sén brá inú

„seijtor = när det har avtalats om giftermål, går fästmön merendels till brudgummens hem för att „se sig för" d.v.s. få lite reda på de ekonomiska förhållanden, o' hva brudgummen kan vänta sig i utstyrsel o.d.

se ó~~pa~~. se óp

„den som inte ser opp mé morgen, fanr se opp må pongen".

se té nåe — ha tillsyn över

se ~~s~~nedh po nåt el. nån

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30

se

pret. sa͜u

han va a sá͜u om inẹ̱
i hì̲nadá̲na. = besókte

Nr 4653 Ask, Onsjö hd
I. Ingers 1949.

Se v.

Sae

362:2

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

se v.

sai

"häs ska ni jau sai"

4475:1

Nr 4968 Ask, Onsjö hd
Måns Olsson 1933. Exc.

se v.

sai (imperativ)
“sai bara sai!”

862:9

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

se v.

sair (pres.)
'ser'

362:2

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

se v.

sair (pres.)

'ser'

'ni sair söl'

4475:1

Nr 4968 Ask, Onsjö hd

Måns Olsson 1933. Exc.

se v.

sau (pret.)

'såjo'

"vi som va dar å sau'ed"

862:15

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

se v.

sau (pret.)

'såg'

"som ja sau"

4475:7

Nr 4968 Ask, Onsjö hd

Måns Olsson 1933. Exc.

se

sæj̲

ta hi̲d klò̲kan o la me
sǽj̲ pa -na !

Ask. Onsjö hd
enl. M. Rosén.

se, se se

sej - " i Ask. = sæj

inf. ta hid klockan o la me sej
po na !

ta hid klòkan a la me sæj
pæ na !

Ask sn

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

sæj·ˌ-r
ııı

se

kan du sæ̱j:²

Kan du se ²

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

se v.

sau (pret.)

'såj'

„de e aur å da sin ja sau henge"

1535:10

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932. Exc.

se v.

sau (pret.)

'såg'

"ja sau au där va nåd
som rorde se..."

3807:1

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Exc.

Helga Persson 1937-42.

ʃe
v.

ʃe̲ puet·ʃau̯

la me ʃé̲ !

la me nú̲ ʃé̲ !

Nr 4335 Gullarp, Onsjö **hd**

I.Ingers 1953.

se v. 4.

se

"Så en kånne te skraued
igenom"

(j lift.?)

3217:5

Nr 4934 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

/se

saj̱

· ẹ́n fɛḳ saj̱ tẹ́
ɷ snẏ̱da mẹæ.

H.C.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

Se v.

saj

'glo ud o saj når slä-bona ....

5456:1

Nr 5413 Konga sn, Onsjö hd

S. Andersson 1938. Exc.

se

se̱. pret. sau̯

mæn dí̱ sáu̯ jȧ jụ àḻi.

Nr 6082. Kjells Nöbbelöv, Onsjö hd
I. Ingers 1954.

se
v.

se̲, se̲r, sau, se̲t

1. la me sé̲

2. sa sáu han at̲ de va en mæ̀n̲ɛga.

3. han hade sét̲ ra vaìenda nát̲.

4. da̲ va vi̲ glø̀t̲a dær a sáu.

Nr 4184 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers 1944-45

se v.

se, ser, sau, sett

"di sau ad klåckan lau på bånnen . . ." 3958:7

SVENSKT NO

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

se v.

se

"de va räktit rälit å se"

5959:7

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

se v.

se

di trodde åsse ad en kånne se "i övenen"

4010:6

Nr 1985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

se
v.

se̱, sau̯, seṯ

la me ˈse̱! = låt mig tänka
efter.

Nr 6364. Torrlösa, Onsjö hd
I. Ingers 1955.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

se

sḛt

da ha jǽ̠ sḛ́t

h.6.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

se
v.

se̲, se̲n, sau̯, set̲

ja har àl̲lí sét̲ me̲n
en dansám̲e

Nr 4398 Bosarp, Onsjö hd
I. Ingers 1930.

se
sæu [sœ, se], sæur, (pl.) sæu, sau, saut
sæu! (sœr)

sœ dam ǫ́var am framtídana

se om (sig) se*omse!

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö h

Viktor Welander 1932.

Se igen se,v.

se̱ ij̣e̯en = återse jén̲

vi faur væḻ se̱ en ij̣e̯en.

Vi få väl återse honom.

№ 1126 Trollenäs, Onsjö hd

Helga Persson 1931

se ǟte - undersöka   se efter

vi fann se åte, då vi har på
flaskan ta i munnen, när fram-
madan kommer.

vi faur se æte, sa vi har
pω flàskan ta i mæran, rar
fràmadar kómor

№ 363   Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

se om

sé -

se²om̄ : besöka

se óm : passa, vårda

vi har sett om̄ glöten, så bra
vi har kommad.

vi har set óm glǿten . sa brá
vi har kònad

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

se om

se̲ óm̲ el. sé̲ om.

sau, set̲ = besöka, se till

di skol̲e gau a sé̲ om kvìn̲an som hade fát̲ et l̲ìded.

Nr 4194 Stehag. Onsjö hd
I. Ingers 1947.

se om

se om

besöka. hälsa på

o de e rolit o komma o se

om na ---

s. 108

Nr 10853 Bosarp, Onsjö hd

Daniel Rydsjö; Agor o. fälad 1950 **Exc.**

sé om

sé̱ om, saṷ, se̱t

besöka, se till.

han tæ̱ ɛ́g te bǿṟorna a
ḏ
sáṷ om dí̱ A.P. om Carl
XV.

Nr 4194. Stehag, Onsjö hd
I Ingers 1957.

se om:

han bʀu̲gte á̲ltid ɑ gɑ̰
hí̲d ɑ sé̲ om vos̲.

va de sɑ han foʀʀá̲m di va
dò̲lia, sa jik̲ han ɑ sáu̯ om dom.

Nr 4194. Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1958.

se sig för

se̜ - se

, se fo̜r : akta sig.

en blivande brud ville gärna
se se för : besöka fästmannens
hem för att se efter hvad hemgifto
o.a. som kunde väntas

se̲ se för

.Nr 363 Onsjö hd. Reslöf.
M.Rosén 1926-30.

se upp

sé op.

du faur de se opp må bana
ónan, for nu ser ja ente.
se te bana sier.

de faur dæ se óp mæ bàṇa
ǿnan, for nu séi ja ènta.

se ta bàṇa sìor

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

se ud te – se ut till H. ut

nä – du e inte so dom, som du ser ud te.

du e ènte sa dóm, som du ser úd te.

Nr 363 Onsjö hd. Reslöf.

M.Rosén 1926-30.

se úd - se ut

du ser så sua ud

maa -

hängafäri -

se úd = té sig, förefalla

du ser sa súa úd

" " " mát úd

" " " hägafæri úd

Nr 363 Onsjö hd. Rosén

M.Rosén 1926-30.

se út

se̲ ú̲d, pret. sau̯ ú̲d

té sig, fôrefalla

de sau̯ sa rǽ̲lit ú̲d ---

M.f-1920

[Nr 7769 **Reslöv,** Onsjö hd
I. Ingers 1961

se u̲t̲

se̲ ú̲d, sau ú̲d, set̲ ú̲d

de sau ú̲d som de va en au statkvíʒ̲orna.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
1. Ingers 1945.

se út v.

pres. s̰en ú̲d

ter sig, tar sig ut.

Ö. Karaby

Nr 22792 Ö. Karaby Onsjö hd

I Ingers 1931

se út

pres. ser ud

= antar sig, tecknar sig

de ser ud te en bös natt ---

s. 100

Nr 10853 Bosarp, Onsjö hd
Daniel Rydsjö; Agor o. fälad 1950 Exc.

se ut

pret. sau ud

föreföll, tedde sig

o de sau faselians dållit ud

d: utsikterna tedde sig dåliga

A. & F. s. 72

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd

Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

se út

put · sau ud

Di --- rent fångyste se, som
ja sau ud.

H. 2 F. s. 80

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

se ut

se v.

ser ud (pres.)

'ser ut'

„de ser ud som de mart skålle lătta ...“

1534:6

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932. Exc.

se ²över = genomse, läsa　　se över

ni får se över jära läxor.

se ´övər

ni far se ´övər jæra lὲksor

Nr 363　Onsjö hd.

M.Rosén　1926-30.

Rosén

Sebbedejus-en-a = Person hä
som ej blir färdig

Den sebedejusen bler allri färi.

Bosarp

Onsjö h.

№ 494 Helga Persson 1936.

× sebedarius

sébedārius = trög o lite nöjd person.

dan däringe Paul, de e de

en räckti sebedarius,

acç. 1

sebedárius 1

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

×sebedarius

sebedärius = trög o. småsinnad person.

sebedaus

Nr 363 Onsjö hd. Reslöv.

M.Rosén 1926-30.

*sebedeus

Sebedéus =
säjs om a. tre tröga o. omedgörliga
personer.
han e en riktig Sebedeus

sebedéus

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

Sebedeus ~~Zebedeiä~~
Sebedea

sebedäia -n, -or -na
när en person är långsam eller låter vänta på sig "sebedäus" när det är en karl.

den sebedaian har allti vänta på se.
Hon är så långsam så hon låter alltid vänta på sig

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd
(Helga Persson 1932)

sed = plägsed   sed

'en faur ta seden dit en kommer".

sed, ´en

en faur ta seden did en kómor.

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

sedan
adv.

Te sin = Till sedan

de kan va Te sin, sa knägten,
när?
dau Kaptenen velle han skålle
ta nött namn. — Ja, dau skriva
vi väll Tessin dau — itt bra namn.

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd

Fabian Wendel 1967

sin = sedan sedan

dǽ har blǻst många vǽ.
sin jà va hǽr sist

si̠n, adv. & konj.

dæ̠ har blǽ̠st måŋa vǽ̠, sin
jà va hæ̠ sist.

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

sedan
adv.

Sin = sedan.

ja har ente tid nu, ja kommer sin

Sin e alti en luri fax.

Sin e tit desamma som alti

sín

jà har ènta tíd núe, ja
kómor sín.
sín e álti en lúrifáks; sín e
tít desáma som àlti.

Reslöv.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

sin = sedan   sedan

för långe sin
jä har tjänt här sin mikeli
de e inte länger sin än
i gaur, so de måtte du väl
komme ihu.

for lågasin el. lågasín

jà har tjént hær sin mikéli.
dee enta lǽzor sin æn i gáur, sa
de mote du væl koma ihú.

Reslöv.

Reslöv

№ 363   Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

sedan
adv.

sin

o sin tjente vi ihoba i flera
aar

A. o F. s. 72

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

sedan
konj.

i förb. får – sin

Men hon hade ju gaud ifrau me
får ett au sin.

A. & F. 5.74

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exc

sedan
adv.

sin

Kells Nöbbelöv

"Nr 359" Onsjö hd
Birger Svensson 1917

sedan
sin

~~siðn~~
sedan

de fåur va siðn.
det får vara sedan.

sin, egen uppt. S-s.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

sedan

adv. och konj.

si̲n

formen senast iakttagen hos g. f. 1945.

sí̲n sa flo̲te di te lœ́ʒ̲

han e dǿ̲ for flè̲ra áur si̲n.

sí̲n va han hær et pá̲r gœ̀ʒ̲a.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers

sedan

se̲n

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö h

Viktor Welander 1932.

sedan II

de bræ̀nde for hà̲nom; sí̲n ble dæn̲ àl̲u ó̲pbøjd.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1947.

sedan
konj.

sin ad de va rèved ..

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
L. Ingers 1950.

sedan adv.

sin

"å sin lärde ja mete"

(sin)

3958:5

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

sedan adv.
Konj.

sin

"de e många aur sin di sluta
ma de.." 4051:8

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

se(d)an

sen

"då har han dött sen ja jeck fran hemmed"

968:2

(sen)

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd
Helga Persson 1931-32. Exc.

sedan

Sin = sedan

De fann va så te sin.

Brösarp

Nr 494.
Helga Persson 1929.

[illegible]

sedan

si̲n

sí̲n ska di trǿ̲ en pɔ snàjor;
sí̲n ska di hɔ̲̀ʒa-n ɔʒe tɑ̲́ged.
(näml. tobaken)

№ 1317:10 Annelöv, Onsjö hd

I. Ingers 1931.

sedan
adv. & konj.

si̱̇n

si̱̇n sa sprɯ̱das de ɯ̱́d

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1949

sedan
adv. & konj.

si̲n, svagton. sin

de rǽjrad där kóm̲ for en tí̲d sin,
de har fa̲rad ìl̲a me tá̲gen.

Ö. Karaby

Nr 22792 Ö. Karaby Onsjö hd

I Ingers 1931

sedan
adv.

si̲n

de̲ kwon̲e di li̲à vœĺ̲ ha
já̲rt sí̲n.

1948 N. Skrävlinge, Oxie hd̲

sedan

sẹn

dæ i ịnta mȯʒu ȧu̯r
sẹn han̯ dọ̇ P. B.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd
Nils Nilsson 1932.

sedan

s̱m

ìtte sau̯ va̱rst mø̀ʒe
áu̯r s̱m

N.P.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

sedan

sin

De faur blaj sin.
ua
Det får bli sedan.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

Sedan

Sin

.. "Sin sa han inte nåd ..."

3214:11

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd Exc.

Helge Persson 1937-42

Sedan

Sin

"å tin to en eng ed å
byklād..."

2

3860:3

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42.

Exc.

sedan

sen

“Som sen han sätter opp”

(sen)

362:4

Nr 4919 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

sedan

se̲n

de ka̲n ja mę́ʒ̲s se̲n
ja va paúγ̊   A. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

sin

= sedan (adv.)

sedan

Ast.

Konga, Röstånga, Källs Nöbbelöv

Torrlösa

B.Sn.

Onsjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917.

Sedan

Sin

"de e aur å da sin ja sau henge"

1535:10

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd
Helga Persson 1932. Exc.

sedan
konj.

Sin = sedan

Sin ja lo ble o snusa,
bårja ja o röga, o nu
kann ja änte la ble mä
de hällår! (obs. lo och la)

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd

Fabian Wendel 1964

sēdel,s.

Säl-ea pl. Säla-na = Sedel

De va stora säla. sel. !a

Borrup

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onejo

sæ̱del = sedel   sedel

flöttesádel
orlovssádel
prestasádel = prestbetyg.
bånkssádel

sǽ̱dal

flø̱̀tasǽ̱dal, orlá̱vsæ̱̀dal,
prǽstasǽ̱dal, bøø̇ŋkasǽ̱dal.

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

sádel = sedel, pänning, betyg. sedel

kan du väsla en trerigsdaler-
sádel?
prestesádel, orlovssádel, frisádel

sádal

kan du væsla en trérigsdalar-
-sádal?

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Rosén.

sedel
s.

sœ̱́dal, -an, sœ̱́dla, ´-ana

Nr 6082. Kjells Nöbbelöv, Onsjö hd
I. Ingers 1954.

sedel

sé̲dəl, -ən

flyttningsbetyg från pastor

ja har àl̲re flø̨̀t̲ad sé̲dəln (vait ur socknen)

Vanligt uttryck; också i Bara och Vhg.

k

Vg 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

sedel,s.

Sädel~~en~~

sædel -en, -a, -na
sedel, -n, -ar, -na

væksla sædelan.
Växla sedeln.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

sedel

sǽ̲del, -en, sǽ̲dla, -ana

hå = flyttningsbetyg, åldersbetyg

lø̲mna sǽ̲del

H. P.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

I. Ingers 1950.

Sedel II

han skωle flὼta sin sǽdel
ifra stehá te bὼsarp

(prăstbetyg)

dæ va en páng, som skωle
flὼta sin sǽdel te bὼsarp.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

I. Ingers 1951.

sedel

sädel, -en, -a, -na

de va ain stor sädel.
det var en stor sedel.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sedesam

s̀edesam̲ = med goda seder.

vid lysningar hette det vanligen:

— — — 1sta gången mellan Fredelige o beskedlige bondesonen N.N. samt dygdelädle o sedesamma åbodottern N.N.

s̀e̲desám̲ ; kanslispråk och predikospråk, ej dial. !

S.S.

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

sẹ̀di = sedig, snäll (om häst), sedig
mots.: ostyrig.

sẹ̀di (om häst)

Nr 363 Onsjö hd. Rosén

M.Rosén 1926-30.

× seelse
s.

sè̱else, -en

belysningsmedel, såsom tran

(m. f. 1843.)

Norrvidinge sn,
Onsjö hd, Sk.

I. Ingers 1982

No 23826

sẹ̀lsi = lyse, ljus.   selse

sè̲else

Nr 363 Onsjö hd.   Ruń -

M.Rosén 1926-30.

sej = seg. seg

hone sej som et pilletrá.

sæj

hone sæj som et pilatræ

№ 363 Onsjö hd

Rosén.

M. Rosén 1926-30.

sej : seg.

sejir – "

seg

a.

sæj el. sæjön

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

sej = seg, svår att tugga. seg

sæj

en jägare hade skjutit morkullor
och en höna; de andra åto morkul-
lorna å stekte hönan till jägarn,
som han fick sent till måltiden:
han tuggade å åt o' tyckte, att mor-
kulla var en fin stej, men den
måtte vad en gammal, för den
va allt lite sej.

mœrkúla va en fín stég, mæn dæn
mota vad en gàmal, for dæn va
ált leta sæj

№ 363 Onsjö hd Reslö.

M. Rosén 1926-30.

(sǽj, – seg. seg

– t

sǽjer –

de e en sǽj kar; han lǽggen en tönna hvete po de som ingenting

de e en sǽj kár; han lægor en tøna vèda po se som ìŋentéŋ

Nr 363 Onsjö hd. Reslöv

M.Rosén 1926-30.

seg
a,

Säjt = segt

Båms jådingen sau säjt: sa Erek W. dau han bed, i röttan! som av en händelse, kommit att bli kokt i soppan

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Werdel 1965.

sæj - sæg Seg

sǟjt - de e en sǟjer kar, den tror
jå ente du raur på.
de lyded e so sǟjt, so en
kan ente toggråd.

de̲ e en sæjor ka̲r, dæ̲n tro̲r
ja ènta du rau̲r på̲.
de̲ tjýdad e sa sæjt, sa en kan
ènta tòga-d

Nr 363 -Onsjö hd. Rosén.

M.Rosén 1926-30.

seg

saj, -are, -ast, -t sej² adj.

tjyded va sajt så en kånne knappt edad.

köttet var segt så man kunde knappt äta det.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

seg, a.

Saj-en = Saj saj
D va en sajre bid.

Bosarp

Nr 494.

Onsjö

Helga Persson 1929.

seg adj.

segare (komp.)

'segare'

"e liasom segare…"

3925:7

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Exc.

Helga Persson 1937-42.

seg

a.

săj

săj såmm itt bast

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1963

seg
a.

Säj = seg

Boms jädingen sau säj; sa Kal W., når han bed i rött-an, såm hadde sänkt se i söed! (Påstods vara sannt.) F.W.

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd

Fabian Wendel 1963

seg adj.

n. säjt (n.) 'segt'

"å liaväu e de säjt"

3714:4

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

Seg adj.

pl.

Säja (pl.)

'sega, uthålliga'

"-- får de va säja öj"

3862:22

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

seg
adj.

sǽj̲

äv. i bet. seglivad; som överlever sjukdomar.

di vìs̲te ènte ad gɑ̀b̲en va sɑ̰ sǽj̲.

Nr 4194. Stehag, Onsjö hd.
I. Ingers 1959.

s.g

sæj̲ pl. sæ̀j̲a

va du in̲te sæj̲a o brǽ̲

hǿl̲t du in̲te. A. J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

seg, a. Sajt ~~seg, s.~~

x. sa̲ɡjt²

segt

sajt²

ɕøbdɛd e sa̲ɡjt.

köttet är segt.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

seg

adj.

saj, neutr. sajt

eller sæj (lilla typordl.)

Nr 360 Ask Onsjö hd
Birger Svensson 1917

seg

sæj, -t, ˋ-a [sœj]

sœ́j mœ̠́lk ("lång" mjölk)
hœ̠́rən kanə va sœ́j a brỳda
sæj flœ̠́d (då grädden kan dragas hur lång som helst)
drèk̠ad ble sǽjt a hæ̀jda

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö h

Viktor Welander 1932.

a.

sǽj, sǽjt = seg, segt (seg [illegible])

Tanga

Ånsjö

№ 359 B. Svensson-Wedmark 1917

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

så¹j = sej (adj) seg a.

stů²da e så²ja te o dra¹

Rästånga

Anjö

№ 350 B. Svensson Wedmark 1917.

sæjl = segel -

~~sejla - segla, [illegible]~~

segel

sæjl

Nr 363 Onsjö hd.

Reslöv

M.Rosén 1926-30.

sagel

sæjl, -ud, -en

dæ ska inte svālpa i sæjlen

A.N.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

segelgarn

sé̱gəlga̱rn: vanl. bindegarn i mindre paketer.

sè̱gəlgá̱rn

(vanl. -g- i denna sms.; jfr sæjl)

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

sẹ²gerhu̲a = segerhuva. segerhuva

at va född med segerhuva d.v.s. en hinna, som sitter om huvudet vid födseln, ansågs lyckobådande ännu mer om man tillika är ett söndagsbarn

s̲egorhu̲a acc. 2

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

ˣsegg

seg, –́m

häst med en testikel

ségm har bàra èna sténm nǿrgǫ́jǫm.
~ ~ èna sténm àpe i rǿgm.

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö

Viktor Welander 1932.

×segla

Segla-r-d = När saliven rinner ur munnen. 2

Va den glätter seglar.

Broaro

Ossjö

№ 494 Helga Persson 1936.

segla

sǿjla. segla.

måtro, de e ente gort o va ude
o sǻjla po sjön i saint stor-
hans vǻr, so bara ente di kom.
men i nå olyćka

sàjla

matrǿ, de e ènte gót a va uda
a sàjla po sjǿn i sónt kàṟans vœr
sa båra ènte di komor i
nan olǿka

Reslöv.

Nr 363 Onsjö hd.
M. Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

x
sæjla : segla.

segla

de e ente godt o. va ude
o. säjla i ditta väred.

sæ̀jla -a -ad
de e ènta gót a va ude a
sæ̀jla i dìta vǽrad

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Rosén

sæjla, -r, -d　　　segla

han sæjlar på långturer.
Han seglar på långturer.

sæjla !

№ 1730:1　Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

seglivad

sej'livad = seglivad

di' sir, at ormen e so
sej'livad, so han ente dö
för en solen har gaud nör

sæjlivad

di sir, ad ormen e sa sæjlivad,
sa han ènte døn foren sølen
har gaud nør.

№ 363 Onsjö hd Röstånga.

M. Rosén 1926-30.

segna v.

Säjna = segna - föll

gobben klö av sängen, männ
säjna nör pau gåled, o blag
leggane som om han va dö

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd

Fabian Wendel 1970

sæjna = segna ner av yrsel. Segna

ja fekk sån svemmel, at ja hålle
på å sæjna nör, om ente far hade
kommed o fand fatt i me.

sæjna

já fek̲ son̲ svém̲al, ad (sa?)
já holt pa æ sæjna nǿ̲r, om
ènte fá̲n hada kòm̲ed a fand
fát̲ i me.

Nr 363 Onsjö hd. Reslöv.

M.Rosén 1926-30.

sæ̀jna = segna, sjunka   segna
hon ble so anterrerad, so hon
rent säjna nör te golad.

sæ̀jna, -a, -ad

hon ble sa anterẹ́rad, sa hon
rẹ́nt sæ̀jna nọ́r ta gạ́lad.

Nr 363 Onsjö hd.   Rosén
M.Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

segna

séjna. segna i sekta gjunten.

jȧ ble so ór i hodet, so ja hållt po o. sejna nór te jȯren.

jà ble sa ǿr i hǫded, sa jà holt po a sæjna nǿr te jǫ́ren.

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

.segna, v.

ſäjna

säjna, -r, -d

segna, -r, -de, -t

~~Han~~ säjna nør.

Han segnade ned.

sæ̀jna ? /Är beteckningen ovan i grov bet.: säjna. S-s.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

segna
v.

sæ̀jna -a -ad

sæ̀jna nǿ̱r

3461 Torrlösa Onsjö hd

Johanna Neman 1938.

segna,v.

Säjna = Segna sä̀jna

Han säjna nör å dö.

Brarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

segna
v.

sæ̀jna   -a   -ad

han holt pæ æ sæ̀jna nǿ̠r

H. P.

4194.   Stehag, Onsjö hd. 1957.

segna

sajna, -r, -d

han sajna rätt nör.
Han segnade rakt ned.

M 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

Sogna v.

Säjna nör

'sogna ner'

3807:8

Nr 5243 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1937-42. Exc.

segsliten, a.

Sagsleded

⁴ sagsleded
starkt.

tøjed ⁺/ e sagsleded.
Tyget är starkt att slita på:

⁺/ tøjed ²

№ 1126 Trollenäs, Onsjö hd
Helga Persson 1931.

Sejsleden = Segsliten

segsliten

Va du e sejsleden,

sæjsléden

Broarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

segsliten

sæjslédan > segsliten, om kläder.

sæjslédan

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

segsliten

sajsled(en), -a, -d

de e ett sajsledet maul.

Det är ett segslitet mål.

M 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

segtorka

sæjtórka, -er, -de

torka (grenar)

K

№ 1684 **Konga** Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

gå och sejsa

gau å sajsa:
ej hinna med arbetet.

hon gaur å sajsar.
Hon hinner inte med vad
arbete hon skall utföra

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sekretterare

sektér: sekreterare

dár va en resane som skolle
ha skjuts, ja ved ente hva
han va for nód, ja tykte di
kallán for kongeli sektér,
åka hva de va.

sektér dæː va en ṙèsane, som
skola ha ʃues; jà ved ènte va han vá
for nad; jà tøkta di kàla-n for
kögeli sektér ---

Reslöv

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

sekund

sekånd, -en, -or, -na

de jeck på ain sekånd.
Det gick på en sekund.

M 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sekŭnd, s.

Sekond

sekọnd, -en, -or, -na

sekund, -en, -er, -na

de jik på sekọnden.

Det gick på sekunden.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

sela

séla po = lägga sele [illegible];

de e vell po tida o. séla po
o. köra hem.

séla pá

de e væl po tida a sela pá
a fjøra heín

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

séla opp – hängsla opp. ˣsela

dina böjsor hänger so lant nör, so du kan trö po dom – du faur noch sela opp dom leta.

se̲la óp̲

di̲na böjsor hæ̲ŋor sa lá̲nt nǿ̲r sa du kan trǿ̲ po dom; du fa̲u̲r nók̲ se̲la óp̲ dom let̲a.

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

sela, v.

sela, -r, -d Sela

lägga selen på

sela på ögled.

Lägg selen på hästen.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

²sēla brǭden = selbruten selbruten

den dære tatrapaugen hade
hästen so sela bråden, so han
komme knappt dra –

sèlabrǫ́den

dandǽre tátrapáugen hade
hásten sa sèlabrǫ́den, sa han
kona knápt drá.

Rosén

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

sèle.   sele
(knopa)

en faur nọk ligga i selen da
ud o. da ing, om de ska ble te
nód

sèle -en

en faur nók lɪga i selen
dá úd a dá íʒ, om de ska
ble té -nad

№ 363 Onsjö hd   Rosén

M. Rosén 1926-30.

sẹle. sele

ligga i selen. knoga – [illegible] vid talspråket i allm.

liga i sèlan

363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1932.

séle: sele

i : nu har en kommed rektit i selen igen = kommit i verksamhet

nú har en ko_m_ed ràktit i sèlan ijǽn

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

Sele s.

Sela, pl.
hör = 'byxhängslen'

5217:19

Nr 4934 Hallaröd, Onsjö hd
Helga Larsson 1936-42. Exc.

sele

sè̲la, -n, sè̲la, -na

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

Sele,s.

sele, -n, -a, -na Sele~~n~~

Sylhängsla, -n, -or, -na

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

sele

pl. sèla -ana

byxhängslor

Nr 2006 N Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

sele

sele -en -a -ana

Nr 2006 N. Skrävlinge, Onsjö hd
Sten Foberg 1933

sele

sẹ̀lle, -ȧn, -ȧna

sẹ̀laɡrad sa̱d i sẹ̀lan

o sɔ va dan ɡ̀lɡo̤ad ȧt ha̱l i

skä̀ɡelan

J. N.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

selgjord, s.

Selagjor

selajör - en, - a, - na

sadelgjord - en, - ar, - na

knæp selajören.

Knäpp sadelgjorden.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126 Helga Persson 1931

selgjord

Selajor, -en, -a, -na = Sel-
eller sadelgjörd

Knäpp selajoren.

Borrup

Önsjö

№ 494 Helga Persson 1936.

selkammare

se̱²lakam̱are. rum för förvaring av selden
dock hängdes selarna oftast upp
i foderlogan el. stallet på
'knagga'

sè̱lakám̱ara

№ 363 Onsjö hd

Rosén

M. Rosén 1926-30.

sělaknag : sellnok. ×selknek

sèlaknág

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

selpinne

sẹ̀lapíẓ, -̀ - -́en

dævastạ̀rkaræ mæ
sẹ̀lapíẓ

N. O.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

selpinne

sẹ̀lapɹʒ, ` – – en

en lịden ǫlǿǫa i skạ̀ǫulen o
sæ̣ta sẹ̀lapṛad i o sẹ̀lapɹʒen
fạr. f. j.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

selspinne

sèlapéŋ, -ən

(saknas för "selörat")

K

1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

sål pinne

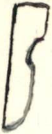

s̀e̲lapiʒ̲

träpinne som man satte i sel-
ärat utanför skaklu.

di ha̦dlu s̀e̲lapiʒ mæn kon̲lu
ha sam̲̀a be stik̲u mæ klø̀ʒ̲a
pω i n̦ø̀fa̲l

N. N.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

selputa

sèlapueda – selputa, som ligger under selens övre del, närmast ryggen på som skyddar mot skavsår.

sèlapúeda

№ 363 Onsjö hd Rosén

M. Rosén 1926-30.

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

sẹ̀latamp. stropp till hängslen. Seltamp

sèlatámp

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Rosén

Kopia från Institutet för språk och folkminnen, Lund

seltamp

²se̊latamp = hvarmed selen knäppes under hästens buk.
byxhängsle.

sèlatámp

№ 363 Onsjö hd
M. Rosén 1926-30.

Ros.

seltøj: seltygg, seldon. seltyg

seltǿj

№ 363 Onsjö hd

Röstå.

M. Rosén 1926-30.

Seltyg

Selatöj = seldon

Selatöjed faur än saj
gang
övår, nåen gåung, – fårr
darr kan lätt va nåed
fäjl pau ed.

Nr 8096 Billinge Onsjö hd
Fabian Wendel 1964

seltyg, s.

seltöj, -ed seltöjed
seltyg, -et

e seltöjed helt?
är seltyget helt?

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

seltöj; -ed; -en

seltyg

seltöjed jeck itu.
seltyget gick sönder.

1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

selöra

sẹ̀laǿ̣ra pl. sẹ̀laǿ̣ran

selstiska

sẹ̀laǿ̣en ộ jáṛn A. G.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

selöra

sèlaø̱ra, ̀--- ad

järntunga i sele.

hu le̱dem glø̀g̱a i skä̱gulen

o suṯa sèlaø̱rad i   Ø.J.

№ 1565:1 Torrlösa, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

× selöra

sèlǫ́ra, -d; -ǫ́ran, -m

-tunga

sel~~tamp~~ ?

(jfr selpinne)

K

1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

sen, a.

Han blar vesst sajn i da

10314:3

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1966 Exc.

Nr 8096 Billinge Onsjö hd

Fabian Wendel 1964

sen
a.

Sajnt = sent

Sajnt omsiör blaj vi
färia mä bedesteeked,
män darr va osse ajn
faseli hob mä suor o aned
mög i dom.

sen

si̲n

ja kåmmar si̲n.
Jag kommer sedan.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sen

sɛ͜un [sœ͜un], -t, –̀a

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

Sena

Sena

“där måtte va en sena som har knödat se” 3959:8

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

Sena

Sena

'äv. = seg, arbetsam person'

„men de e en sena te å kånna slida."

3959:8

Nr 4985 Stebag, Onsjö hd

Helga Persson 1941-43. Exc.

Senap

senǿpp - Sinapis (alba). nigra?

Skånsk senap; maldes julafton på e.m. i en större träskål med en tung järnkula som rullades kring i skålen å krossade kornen. Mjölk el. dricka - starkt öl användes till spädning. Malningen cirkulerade mellan drängar, pigor å barn - ingen kunde hålla på en längre stund, ty hela floder av tårar framprässades ur ögonen.

senǿpp -
serǿp

Rudolf

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926. 30

senop o senop

Senap

uttr.: min pang börjar a stan med i näsan som senopp o rin sig över läggen, rän över träffa mej

senóp

min páng börjar a stan me i
næ̀san som senóp

№ 363 Onsjö hd Rosén.

M. Rosén 1926-30.

Senap.

Senåpp

3976:12

SVENSKT NO

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd

Helga Persson 1941-43. Exc.

Senaps

Sennopps

362:4

Nr 4949 Ask, Onsjö hd
Carl Zetterholm omkr. 1880.

Senap

Senåpp (acc. 2)

"å så aud en flăske å senåpp te..."

37/4:46

Nr 4934 Halla-öd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43 Exc.

senap

senǻpp -en

Nr 2006 N Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

senap,s.

Senopp

senop,-en

senap,-en acc. 4

maål senopen.

Mal senapen.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

senap

Sennopp-en = Senap

senóp

Mal sennoppen.

Bosarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

senap

senåpp, -en

ja ska mala senåppen.
Jag skall mala senapen.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

senap

sènap, -m
(av.) sènæp, -m

K, R

1884 Konga & Röstånga Onsjö

Viktor Welander 1932.

smap

senáp

ví̠ brụ̠kte o saụ̂ senáp

H. G.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

senap

Senåpp = senap

Senåpp mala vi må senåppa kulla, i îtt larfad, de blar liasom letta bällår o goare.

Nr 8096 Billinge Onsjö hd
Fabian Wendel 1964

smapsbarra

senápabá̱ra

smapskvarn.

H.O.

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

senòpadàj · senapsdej.   Senapsdeg

" sāns   – sås

senópadàj

№ 363   Onsjö hd   Reslöv

M. Rosén 1926-30.

(senóp).   ×senapsdoppa

senópadöpa: senapssås, till fisk, ägg o. a.

senópadöpa

№ 363   Onsjö hd   Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

?　× senapsknícka

(Jfr. pepparnick!)　sg f.? pl. m.?

senåppaknecka

"redskap som man malde senap i"

3714:55

Nr 4934 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-43. Exc.

snapsknicka

senǻpskníka

snapskvarn H. 6

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

senapskula

senǻpakula

vi mǻlar ma en
senǻpakula

B.A.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd
Nils Nilsson 1932.

senapskvarn

senåpps kvarnen

'senapskvarnan'

("var av stēn med ett hål vid 'sidan där senapen kom ut")?

3714:54

Nr 4934 Hallaröd, Onsjö hd

[illegible]

senapslod

senǒ²palō . senapslod . Större järnkula, hvarmed senapen maldes i en träskål.

senópaló

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

senapslod

sẹnǻppa-lo ,-ed

Nr 2006 N Skrävlinge, Onsjö hd
Sten Foberg 1933

senapslod

senǻpalå̍d̲

senapskula till att mala senap med. H. 6.

jfr. lod

№ 1566 Ö. Karaby, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

senåpaddj, senapsdej. senapsplåster
plåster. plåster.

senópa plóstor

363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1932.

(senṓp) senap   Senapssås

senȍpa egg = senapsägg (anrättning).

i sȧus – sō

i ȍppa : - öppe.

senṓpa sáus

№ 363   Onsjö hd   Rosén.

M. Rosén 1926-30.

Senapsägg

senóp : senap

senópaäg : hålkokta ägg i senapssås, som ansågs som en läckerhet.

senópaäg

№ 363 Onsjö hd Reslö.

M. Rosén 1926-30

senapsä̃gg

senappsä̆gg (senäps-?)

'kluvna hårt kokta ägg med sås av mjölk, smör och senap som jämnades med mjöl' 3714:57

Nr 4984 Hallaröd, Onsjö hd

Helga Persson 1936-48 Exc.

Sendrag

Sendra

"öged har faud sendra"

3959:8

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd

Helga Persson 1941-43. Exc.

senfärdig

Sajnfäri = senfärdig

pian va ~~bau~~ bå sajnfåré o
lad au se, o ǎnte nåck mǎ
ded, hon va mögfäri åsse-

Nr 8096 Billinge, Onsjö hd
Fabian Wendel 1967

senfärdig

senfǽri – senfärdig
hon kan alli bli fári på
samma gång som andra, når
vi ska bort;

senfǽri

№ 363 Onsjö hd Rosén.
M. Rosén 1926-30.

senfäri-a = senfärdig
långsom

Hon e så senfäri.
Hon är så senfärdig (lång-som).

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

senfärdig,a.

Senfari

senfæri,-a,-t

senfärdig,-a,-t

hon e sa senfæri.

Hon är så senfärdig.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

senhöst

senhósten : sent på hósten

senhøsten

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

senig,a.

sened

sened
senig, -t
fyyədet e sened
köttet är senigt.

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

s̲ĕnaknụda - senknöl, senknuta

de e en senaknuda, du få̊
smorja litt senesalva po.

s̲ènaknụ́da

de̲ e en s̲ènaknụ́da , ~~dan~~
du fa smorja le̲t s̲ènesálva
pω.

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

Rosén

sên knyting

sen knydning
'sen knut'

3959:8

SVENSKT NO

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

sḗna -   sensalva

sènesalva -

dæ e en sena, som har krödad se; en faur gnia na må leta senesalva.

sènesálva

dæe e en sèna, som har krȯdad se; en faur gnia na mæ leta sènesálva.

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

sensalva

sènesálva, – n.

(gjordes av Hypericum, smör och enbär)

K

Vg 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

sensam

sènsam, neutr. -t

långsam. senfärdig

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd

I. Ingers 1946

× sensam

sè̲nsaḿ̲, -t, -̀a

laŭgsam

de e sè̲nsaḿ̲t

K

N:o 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

sent
adv.

sent

De ble sent engan jå kom hem.

A. e F. s. 75

Nr 10853 Bosarp Onsjö hd
Daniel Rydsjö Agor o fälad 1950 Exe

sent adv.

saint

”kom får saint te mässan”

4475:4

Nr 4968 Ask, Onsjö hd

Måns Olsson 1933. Exc.

Sent adv.

Saint

"ain Gördes kvăll saint"

Nr 4949 Ask, Onsjö hd 362:2

Carl Zetterholm omkr. 1880.

ˣsenvåxt a.

se̠n -

- vøjstn. - som är sen i växten (säd, klöver o. d.).

- fe̠ni. - sölig

senvøjston

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

Reslöf

separator

sepratώ̲r

Inlånat – slutet av 1800-t. eller början av 1900-t.

Nr 4184 Stehag, Onsjö hd
I.Ingers 1950 Exc.gr.

september, s.

Setembar

setembær

sēptember

Längd i första stavelsen?

setǽmbor ?

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126.

Helga Persson 1931.

september

Setembre = September

setǽmbre

Fullar ha aur i setembre?

Bosarp

Nr 494.
Helga Persson 1929.

Onsjö

setämbår

september

hon ska resa i setämbår.

Hon skall resa i september.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sergeant, s.

Sjersant

Gersant, -en =
sergeánt, -en

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

2, t
skærsant = sergeant.   sergeant

jå har förresatt me, att min pang
han ska inte ble bonne, å kan
han inte ble nöd annat, så kan
han vell ble skärsant – en sergeant, som var närvarande låmnade tillfället.

Gærsánt

jå har fæ̀rasát me, ad min pång
han ska ènta ble bòna, å kan han
ènta ble nad ànad, så kan han væl
ble Gærsánt – – –

Keslöv. Keslöv

Nr 363   Onsjö hd.
M. Rosén   1926-30.

sehdersánte = sergeant. sergeant

gærsánt

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

Særsán̠t, -n

sergeant

K

Vg 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

Sacknad-en – Secknand

Han e sacknat.

Brösarp

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Övrigt

servera, v.

sarvera, -r, -d Sarvera

servera, -r, -de, -t

vem sarverar?

Vem serverar?

Trollenäs, Onsjö hd.

Nr 1126. Helga Persson 1931.

servering

sarvé̠riŋ -en

Nr 7769 Reslöv, Onsjö h:d

I. Ingers 1951

servett

sa̰lvét : servett.

brukades mycket sällan bland almogen; även prästen fick vara utan vid stora gästabud.

salvét

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

servett

sarvet, -en, -or, -na

vi ska väva sarvetor.
Vi skola väva till servetter.

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

servis

sarví̲s, -en

en servitós: så va de servisavgiften.

en kund: vi̲ tæŋkor ènta e̲da
ó̲pe jæn sarví̲s.

Nr 4194. Stehag, **Onsjö hd**

I. Ingers 1953.

Stehag, Onsjö hd̲

se-så

intej.

sesá̲

sa sá̲ di: „sesá̲, nú̲ há̲r vi na."

Nr 4184 Stehag, Onsjö hd

Ingemar Ingers

ˣsett

set = ljusset, sécke, lyse　　S.

de fresta po onen o' seda o springa
om kvàllarna, når en har so
dålit sett; di sman ljusen
di brànnen so skalit, o' talen
ringer nör av dom, so dän blev
stora pladder po golvet.

de frèsta pø ǿnan a seda a spèga
om kvæ̀lana, nar en har sa dòlit
sét; di smáu júsan, di brǽnor sa
skálit, a tálan rézor nǿn au dom- Rulöv.

№ 363　Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

sek
r.

sæ̀i̯s

genuin form. ingå i: sǽi̯sa̲lnahǽ̲lad

Nr 8568 Torrlösa Onsjö hd
Nils Nilsson 1936 Exc.

sex

r.

säkks

Nr 2006 N Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

sek rãkn.

seks

"Kånne de sjãra a som a seks lav ...

3975:2

Nr 4985 Stehag, Onsjö hd
Helga Persson 1941-43. Exc.

set

sæk̠s

№ 361 Ask, Onsjö hd
Birger Svensson 1917 Exc.

saks

sex

K, R

1684 Konga & Röstånga Onsjö

Viktor Welander 1932.

sets rātan.

säjs

"säjs tom britt"

4475:5

Nr 4968 Ask, Onsjö hd

Måns Olsson 1932. Exc.

sekgradig
sekgrådit : sekgradigt brännvin.

n. saksgrådit

Nr 363 Onsjö hd.
M.Rosén 1926-30.

setman

Setmännen (best. pl.,

(ett slags rotemän som valdes inom varje rote och som hade till uppgift att tillse, att ordningen upprätthölls inom roten) 3216:25

Nr 4969 Bosarp, Onsjö hd

Helga Persson 1931-32. Exc.

sexradskorn

sexraskorn = sexradigt korn

användes bl. a. till malt

sǽksraskǫ́rn

№ 363 Onsjö hd Reslöv.

M. Rosén 1926-30.

sǽḵsrá̲skǫ̲́rn

sexradskorn

K1

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932

sextyver

sex̊stiver : 1 sk. banko.-mynt.

t

sǽk̲sstí̲von

363 Onsjö hd

Röstånga

M. Rosén 1932.

*sexstyverskarl

sex̧styv²erskar̄ = liten o obetydlig, [illegible]-[illegible].

sǽk̲sstyvorská̲r

Nr 363 Onsjö hd.

M.Rosén 1926-30.

sekstyverspeng

sèxstyversbræŋ = sex styvers slant.

sǽkssty̲voʀspræ̀ŋ

№ 363 Onsjö hd Reslöv

M. Rosén 1926-30.

såjsti = sex tio.   sextio

sǽjsti

363 Onsjö hd

M. Rosén 1932.   Rosén

sextio

sä́kksti

Nr 2006 N.Skrävlinge, Onsjö hd

Sten Foberg 1933

sextio

seksti

60

sexti

Stamvokal ?

sæksti ?

№ 1126 Trollenäs, Onsjö hd

Helga Persson 1931.

sextiofyra
r.

sækstifì̠ra
64
hǽ̠r i dìṉe stù̠an ha vi gæ̰d
a trǿ̠t̠ i sækstifì̠ra áu̯r.

Nr 4194. Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1958.

sextiofyra (64)

sekstifì̠ra; även ss. årtal (=1864)

Billinge, Onsjö hd.

Nr 972. I. Ingers 1929.

sextiosju

sækstiɧú̲, 67.

nar jȧ hade fỳl̲ad sækstiɧú̲ áur

A.P.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1947

sextiotalet

best. f. sǽkstitå̲lad

= 1860-talet

de ble bǿjt nan gooz̲ pa
sǽkstitå̲lad (byggt).

Nr 4635. Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1957.

sexto

s̜ehẹ́tω = sexto.

en major, som trodde sig ha kvar lite latin läste upp en del fraser: primo secundo o. s. v. kom så till den sjätte - det var det stopp - - bm, bm = s̜ehẹ́tω

ʃẹ́tω = 6:o

Obs. Ej dial., men ingå i en anekdot, ovisst varifrån. J. S.

Rosén.

№ 363 Onsjö hd

M. Rosén 1926-30.

²såjstan : sexton.   sexton

vanl. sextan

sæ̀jstan (genuin form)

vanl. sæ̀kstan

Nr 363 Onsjö hd.   Rosén.

M.Rosén 1926-30.

sextōn

sæ̀ḵstan

dærva sæ̀ḵstan lás̱
v úṯ thrǽ̱ P. B.

№ 1567 N. Skrävlinge, Onsjö hd

Nils Nilsson 1932.

sexton

Sexton = 16 sèk̲stan

Bosarp.

Nr 494.

Helga Persson 1929.

Onsjö

sexton

sœ̀kstan

sœ̀kstan ʝœ́l̠ɪʒ om dá̠n

Nr 4898 Bosarp, Onsjö hd
I. Ingers 1950.

sexton

Sexton

sekstan ″
16

sèkstan

№ 1126 Trollenäs, Onsjö hd

Helga Persson 1931.

säkstan sexton

№ 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sexton

sæ̀kstan

R

№ 1684 Röstånga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

sextonde

Sextene

sekstenne
seltonde

Stamvokal ?

Jfr sæ̀kstanhondratå̲lad,
egen uppt. J-s.

№ 1126 Trollenäs, Onsjö hd
Helga Persson 1931.

såkstene sextonde

Fullar du aur den såkstene?
Fyller du år den sextonde?

M 1730:1 Billinge, Onsjö hd

Helga Persson 1932.

sextondel

sæ̀kstəndél, -n

16: dels hemman

K

№ 1684 Konga Onsjö hd

Viktor Welander 1932.

sextonhundratalet

sæ̀kstanhωndratá̲led

de va væl̲ pa sæ̀kstanhωndra-
tá̲led at̲ de hæ̀nde.

Nr 4194 Stehag, Onsjö hd
I. Ingers 1947

sextonhundratalet

sæ̀kstanhɷndratá̲lad.

Nr 4635 Gullarp, Onsjö hd
I. Ingers 1951.